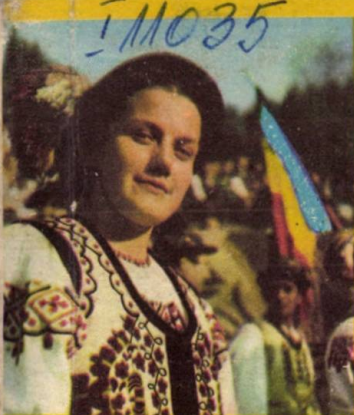
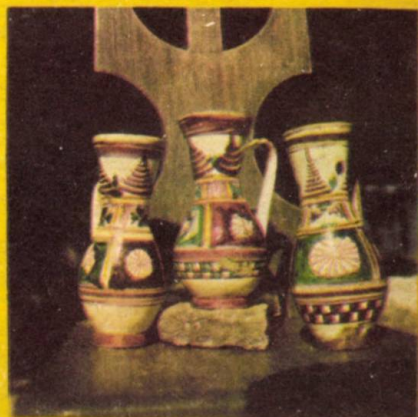
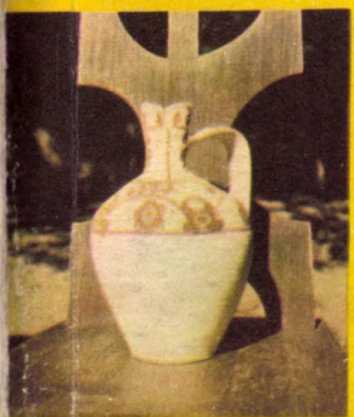

ALMANAHUL
ziarului
SATUL SOCIALIST
1972

NOI TIPURI DE TRACTOARE REALIZATE LA UZINA „TRACTORUL” — BRAȘOV

IUL 2005

TRACTORUL UNIVERSAL 445-V

CARACTERISTICI TEHNICE:

Masa — 1710 kg — programe

Raza minimă de viraj — 3,63 m

DIMENSIUNI:

Lungimea 2920 mm

Lățimea minimă 1085 mm

Lățimea maximă 1557 mm

Înălțimea maximă 1460 mm

Ecartament față 850 mm — 1050 mm

(3 trepte)

Ecartament spate 820 mm — 1322 mm

(6 trepte)

Tipul motorului — Diesel în patru
timpi cu injecție directă

Puterea nominală — 40 C.P.

TRACTORUL UNIVERSAL 445-L

CARACTERISTICI TEHNICE:

Masa — 1957 kg

Raza minimă de viraj — 3,34 m.

DIMENSIUNI:

Lungimea aproximativ 3127 mm

Lățimea minimă 1544 mm

Lățimea maximă 2144 mm

Înălțimea maximă 1640 mm

Ecartament față 1400 mm — 1995 mm

(6 trepte)

Ecartament spate 1200 mm — 1900 mm

(8 trepte)

Tipul motorului — Diesel în 4 timpi,
cu injecție directă.

Puterea nominală — 40 C.P.

ALMANAHUL

Ziarului -- anul 2014

SATUL SOCIALIST

DIN CUPRINS: P.C.R., poezie de Victor Tulbure. • NEUITATA PRIMĂVARĂ A ANULUI 1962 • PRIMELE ZECE PIETRE KILOMETRICE DE PE DRUMUL BELSUGULUI • ACEASTA-I ȚARA TA, poezie de Mihai Beniuc • AȘA CA RUDELE, poezie de Szemler Ferenc • 50, poezie de Aurel Baranga • AGRICULTURA ÎNTR-O ETAPĂ ESENȚIALĂ, de Ion Cumpănașu • PARTID, poezie de Vladimir Ciocov • PE ACESTE MAȘINI SCRIE: FABRICAT ÎN ROMÂNIA • GHIDUL LICEELOR AGRICOLE • ISTORIA AGRICULTURII PE... NERĂSUFLATE de Ilie I. Mirea • PĂMÎNTUL, PLOAIA ȘI RECOLTELE, de Anton Uncu • CALENDARUL CRESCĂTORILOR DE OI • MONOGRAFIA SOCIOLOGICĂ, de Octavian Neamțu • ADEVĂR ȘI LEGENDĂ DESPRE FRĂȚII SIAMEZI • DE UNDE VIN NUMELE FEMEILOR? • LEGUMELE CA MEDICAMENT • CE TREBUIE SĂ ȘTIM DESPRE SARE • POȘTA ȘI TELECOMUNICAȚIILE, PREZENȚE MODERNE ÎN SATUL ROMÂNESC CONTEMPORAN • BOLILE TRANSMISIBILE DE LA ANIMALE • OCROTIȚI PĂDURILE! • ANA LUGOJANA: MIT SAU REALITATE? de Aurel Cosma • CÎMP LARG PENTRU O VIAȚĂ CULTURALĂ FERTILĂ ȘI BOGATĂ! • FILATELIE: două erori celebre • CINE A FĂURIT ACESTE SCULPTURI MEGALITICE? • MEDICUL DE URGENȚĂ • UN ÎNVĂȚĂTOR CIUDAT, povestire de Marin Preda • SUPERBUL PLAI ROMÂNESC, poezie de Camil Baltazar • PARTIDULUI EROU, poezie de Victor Eftimiu • OMUL ȘI APĂRAREA ECHILIBRULUI BIOLOGIC ÎN NATURĂ, de Ioan Grigorescu • CASA MULT VISATĂ de Haralambie Lupu • TRACTORIȘTII, ACEȘTI EROI CUNOSCUȚI, de Petre Zaharia • CURIOSITĂȚI • REMEMORĂRI • UMOR • GHIDURI CU ADRESE PRACTICE • REPRODUCERI ÎN POLICROMIE DUPĂ OPERE DE ARTĂ PLASTICĂ • EVOCĂRI • SFATURI MEDICALE • SFATURI GOSPODĂREȘTI • ENCICLOPEDIE PRACTICĂ • PATRU MARI CONCURSURI POPULARE, DOTATE CU NUMEROASE ȘI VALOROASE PREMII ÎN BANI ȘI OBIECTE • PUBLICITATE • UN SUPLIMENT DETAȘAT ȘI CARE POATE FI EXPUS, CUPRINZÎND UN MARE NUMĂR DE ARTICOLE ȘI MATERIALE CU UN BOGAT CONȚINUT INFORMAȚIONAL ȘI PRACTIC.

BIBLIOTECA „ASTRA”
SIBIU

1972

U
IANI 2022

P.C.R.

Trei litere! Arzînd pe culmi de dor
De-al omeniei soare aurite,
Dinspre trecut în azi spre viitor
Suind ca trei columne infinite!
Ca-ntr-o tulpină-nmănunchind trei flori
Cu care ne împodobim cetatea,
Unde-n străbuna casă, trei surori
Vor să-și serbeze-n veacuri libertatea!
Trei litere! Ca trei culori de preț
Pe care le-mpreună tricolorul
Din grîu mănos, din cer de Voroneț
Din sînge cît ne-a umezit ogorul!
Trei litere! Ca razele de mai
Ce-au frînt domnia beznei și-a tristeții!
Cu ele-ncep în românescul grai
Cuvintele supreme ale vieții.
Și ele-s rădăcină, trunchi și rod.
Pridvorul casei. Timpla. Temelia.
Noi P.C.R. cînd spunem, spunem tot:
Poporul! Ceaușescu! România!

VICTOR TULBURE

NICOLAE CEAUȘESCU

**Secretar general al Partidului Comunist Român,
Președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România**

O URIAȘĂ VICTORIE ISTORICĂ

«După cum știți, anul viitor se împlinesc zece ani de la încheierea cooperativizării, care a însemnat, de asemenea, o uriașă victorie istorică, o adevărată revoluție în viața țărănimii și a satului românesc și a deschis calea pentru înflorirea agriculturii noastre, pentru ridicarea țărănimii la un nou nivel atât din punct de vedere social, cât și al vieții sale materiale și spirituale. Putem, deci, spune că experiența noastră de construcție socialistă demonstrează justetea liniei de industrializare a țării — ca o condiție obligatorie pentru făurirea noii societăți — cât și de cooperativizare a agriculturii, de organizare a ei pe baze socialiste ceea ce, de asemenea, reprezintă o condiție obligatorie pentru victoria definitivă a socialismului. Fără realizarea unei economii socialiste unitare, care să asigure dezvoltarea tuturor forțelor de producție pe baze socialiste, nu este de conceput victoria socialismului, nu se poate vorbi de trecerea la făurirea societății comuniste».

NICOLAE CEAUȘESCU

NEUITATA PRIMĂVARĂ A ANULUI 1962

În zilele de 27—30 aprilie 1962 a avut loc sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale consacrată încheierii cooperativizării agriculturii.

În primăvara anului 1972 se împlinesc — așadar — zece ani de la acest eveniment memorabil. În cele ce urmează reproducem câteva texte de o profundă valoare documentară privitoare la semnificațiile acestui moment de răscruce din istoria agriculturii

românești, din istoria construcției socialismului în patria noastră.

Deceniu de muncă și vrednicie, de patos și entuziasm constructiv sub îndrumarea și conducerea înțeleaptă a partidului, anii ce s-au scurs din 1962 pînă azi reprezintă un vast tablou de realizări, o oglindă strălucitoare a hărniciei cooperatiste, o temelie puternică pentru perspectiva noilor înfăptuiri și victorii.

UNA DIN MILIOANELE DE CERERI DE ÎNSCRIERE:

«Tovarășe Președinte, Subsemnatul Gheorghe Sandu, din comuna Petrești, raionul Găești, vă rog să mă înscrieți în gospodăria colectivă pe mine și pe soția mea. Venim cu brațele noastre, un cal, o căruță și cu pămîntul»... (Scînteia, luni 5 martie 1962.)

UNA DIN TELEGRAME:

«Comitetului Central al P.M.R., Comitetul regional de partid și sfatul popular regional Argeș raportează că în ziua de 5 martie 1962 s-a încheiat cu succes cooperativizarea agriculturii în regiunea noastră. În regiunea Argeș există în prezent 413 gospodării agricole colective în care s-au unit 218 602 familii cu o suprafață de 495 764 hectare teren agricol...»

UN PREȘEDINTE: CUM AM PORNIT LA LUCRU

Gospodăria noastră colectivă a luat ființă de abia două săptămîni. Din prima zi după formarea gospodăriei am și pornit la treabă. Numeroși colectiviști au ajutat la amenajarea sediului gospodăriei, a unei magazii și a unui grajd pentru vitele de muncă.

...Membri gospodăriei noastre sînt hotărîți să muncească cu spor pentru ca din primul an să obțină producții și venituri mari.

Constantin Radu, președintele G.A.C. «Unirea» din Bălțița, Ploiești, (Scînteia, 8 martie).

ZAHARIA STANCU: «SE AFLĂ AICI. ADEVĂRATA NOASTRĂ ROMÂNIE»

«Părinții multora dintre noi au fost argați ori au muncit mai greu decît argații pe pămînturile care azi sînt ale gospodăriilor agricole colective și ale gospodăriilor agricole de stat. Crima burghezo-moșierimii nu a constatat numai în exploatarea pînă la ultima picătură de vlagă a muncitorimii și a țărănimii noastre, ci și în aceea că a ținut poporul nostru, nu decenii, ci veacuri de-a rîndul, în cel mai adînc întuneric, în întunericul neștiinței.

...Se află aici, în această sală, țara noastră de astăzi, adevărata noastră Romînie.»

(Din cuvîntul rostit la sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale).

PRIMELE 10 PIETRE KILOMETRICE DE PE DRUMUL BELȘUGULUI

Anii sînt pentru timp ceea ce pietrele kilometrice sînt pentru drumuri. Multe cooperative agricole și-au luat drept nume expresiile «Drum nou», «Drumul belșugului», vrînd în acest fel să arate că opțiunea lor exprimă o cale revoluționară de dezvoltare, calea socialismului. În primăvara anului 1962 cooperativizarea agriculturii în țara noastră a fost încheiată cu succes. Tărînimea muncitoare, urmînd cu încredere și entuziasm cuvîntul partidului, a pornit cu hotărîre pe drumul belșugului, pe calea marilor transformări revoluționare, astfel încît astăzi, în pragul primului deceniu de la încheierea operei de cooperativizare, este capabilă cu îndreptățită mîndrie să evalueze amploarea remarcabilă a victoriilor dobîndite sub conducerea plină de grijă și înțelepciune a partidului, justetea exemplară a drumului ales, cit și perspectivele largi și profunde ce se deschid în continuare operei de dezvoltare rapidă și armonioasă a agriculturii cooperatiste din România socialistă.

Deși mii de exemple ne stau în față, ne-am gîndit ca în șirurile ce urmează să înfățișăm realizările unei singure cooperative agricole din categoria celor care, luînd ființă în aprilie 1962, se pregătesc să treacă pragul primului lor deceniu de viață. E vorba de cooperativa agricolă Dumbrăveni din județului Suceava.

În anul 1962, averea obștească a cooperativei agricole mai sus amintită se ridica la 1,5 milioane lei. Sectorul ei zootehnic cuprindea 416 bovine, 1 000 de oi, și-atît. Azi, bogatul și înfloritorul ei sector zootehnic cuprinde 1 082 bovine (din care 600 vaci și juninci), 2 500 de oi, 1 100 porci, 85 stupi și 15 000 păsări.

În 1962, recoltele medii la culturile de cîmp au fost de 2 556 kg grîu, 1 660 kg porumb, 14 635 kg sfeclă de zahăr și 14 192 kg cartofi. În parcursul anilor recoltele au crescut continuu, iar în 1971 s-au înregistrat la hectar 2 850 kg grîu, 3 000 kg porumb, 27 500 kg sfeclă de zahăr, 25 500 kg cartofi.

Concomitent s-au mărit și solele acestor culturi. Dacă în 1962 s-au cultivat 577 hectare cu grîu, 163 hectare cu sfeclă de zahăr și 66 hectare cu cartofi, în 1971 suprafețele respective au crescut în felul următor: 775 hectare cu grîu, 220 hectare cu sfeclă de zahăr, 220 hectare cu cartofi. Suprafața irigată, inexistentă în 1962, atinge azi 630 de hectare, din

care numai grădina cuprinde 130 de hectare irigate. Pe măsura creșterii constante a recoltelor, au sporit an de an sursele de venituri sigure prin contractările cu statul. Dacă în anul 1962 cooperativa a vîndut la fondul central de stat 83 tone grîu, 98 tone porumb, 106 tone cartofi și 566 hl. de lapte, în anul acesta a livrat 632 tone grîu, 450 tone porumb, 3 500 tone cartofi, 4 300 hl lapte și 82 tone de carne.

Creșterea puterii economice a cooperativei agricole din Dumbrăveni a avut drept corolar dezvoltarea comunei, bunăstarea cooperativitorilor, realizări de o mare însemnătate edilitară. Dintr-un șir impunător de înfăptuiri, care demonstrează atît ritmul rapid cit și amploarea lor, trebuie reținute următoarele: electrificarea comunei, înființarea unui liceu, construirea cîminului cultural, baia comunală, o brutărie, două mori (una de grîu și alta de porumb), 41 km de drumuri construite și amenajate, 3 km de trotuare cu dale de beton, un magazin universal, un parc, farmacie, dispensar veterinar, un teren sportiv, 45 de fîntîni, un parc. Astăzi sînt în comună 1 260 abonați la rețeaua electrică (cu un consum de 130 mii kw lunar), 196 abonați la radio, 145 abonați la televiziune, 856 abonați la rețeaua de radioficare.

În comună lucrează 4 agronomi, 5 medici umani, 1 medic veterinar, 65 profesori și învățători. Totodată la Dumbrăveni se află 1 500 cititori (biblioteca are 15 mii de volume), 8 echipe artistice (anual se organizează 120 manifestări cu 20 mii de participanți, iar la cinematograful au loc anual 372 spectacole cu 27 mii de spectatori).

Iată succint cit de trainică și de frumoasă este baza materială pe solul fertil al căreia crește continuu bunăstarea țăranilor. Rod al hărniciei și vredniciei celor ce smulg recolte tot mai mari pămîntului, rod al entuziasmului celor ce prin muncă înnoiesc și fertilizează pămîntul, dar mai presus de toate rod minunat al politicii plină de grijă și de pasiune a partidului, viața nouă a satului românesc contemporan reprezintă o operă grandioasă și plină de strălucire. Deceniul care a început în primăvara anului 1962 reprezintă pe drept cuvînt un deceniu de aur al agriculturii noastre, startul a noi și remarcabile succese.

Petru VASILESCU

CINCIZECI DE ANI,

VIGOAREA ȘI TINEREȚEA PARTIDULUI SÎNT LA FEL CA ȘI ALE ANOTIMPULUI ÎN CARE S-A NĂSCUT. EL ESTE VEȘNIC TÎNĂR ȘI DEVINE AN DE AN TOT MAI VIGUROS, DEOARECE ÎȘI TRAGE SEVA DĂTĂTOARE DE VIAȚĂ DIN LEGĂTURILE INDESTRUCTIBILE CU POPORUL, CU GLIA STRĂMOȘEASCĂ, DIN CONCEPȚIA DESPRE LUME ȘI VIAȚĂ A CLASEI MUNCITOARE — MATERIALISMUL DIALECTIC ȘI ISTORIC.

NICOLAE CEAUȘESCU

Aceasta-i țara ta

*Pe unde vîntul grînele adie
Trecu și uragan de bătălie.
Pe unde roua ierburile scaldă
A curs rubin a vieții sevă caldă.
Sînt oase-amestecate prin ogor
La umbră de pelin și de mohor.
Aceasta-i țara ta din veac de veac
Sudoare, sînge, vis de om sărac.
Iar flamura de-i roșie ca para
E că-și creșcu poporu-n lupte țara.
Iar dacă stema-i schele, brazi și soare —
E chipul țării tale-nfloritoare.
Moldovă, transilvană, muntenească,*

*E țara ta de baștini, românească.
Și toți în ea, prieteni și frățini,
Sînt fiii ei, români și neromâni
Aceasta-i țara, steaua ei e una:
Dreptatea și frăția și Comuna,
Iar tricolorul ei, cer, spic și zori.
Credința-i în eroii viitori,
Credința-n omul slobod și stăpîn
Al muncii pe acest pămînt bătrîn;
Al muncii sale-n veci înnoitoare,
Luptînd să aibă pîne toți sub soare.*

MIHAI BENTUC

VÎRSTA DE AUR

AȘA CA RUDELE

Așa ca rudele cînd se adună
fîresc, la sfatul lor familial
și își vorbesc cu chibzuință unii altora,
ori își dispută cu temeinicie
părerii, dovezi, la fel și noi
ne adunăm acum
în jurul unei mese mari, rotunde
să ni-l sărbătorim frumos pe acela care
ajunse la o vîrstă respectabilă,
cu greu, prin încercări și lupte
rotind istoria din umbra
înrîngerilor, spre lumina albă
a-nscriselor victorii

deci, cu vorbe
de-nțelepciune să parcurgem azi, amănunțit,
destinul patriei, apoi al nostru
și să alegem luminați
ce-i de făcut
iar după-aceea,
strîngîndu-ne cu grijă lucrurile
să ne împrăștiem în patru unghiuri
ale acestei țări și să-mplînim
tot ce se cheamă datorie-n munca noastră
pînă la sărbătoarea ce urmează.

SZEMLÉR FERENC
În românește de AL. ANDRÎTOIU

50

Cincizeci de drapele la cununa țării
Flutură departe pîn-la zarea zării
Și vorbesc de lupte și vorbesc de viață
De Partidul care drumul ne învață
Despre Omul, liber, ce înalță schele,
La cununa țării, cincizeci de drapele!

Cincizeci de stindarde la cununa țării,
Steaguri roșii-aprinse, ca cincizeci de sori,
Scumpă diademă mîndrei sărbători
Flutură departe, pîn-la zarea zării!

Și în fiecare e înscrisă-o luptă
Cîștigată crîncen în trecutul greu,
Stemă de izbîndă, din lumină ruptă,
Tu mi-ai dat lumină și pe drumul meu!

Cincizeci de drapele la cununa țării,
Cincizeci de stindarde, flamuri de victorie,
Au înscris prin vreme file de istorie
Țării temelie, pisc și briu și zid,
Flutură departe, pîn-la zarea zării,
Cincizeci de drapele, roșii, de Partid!

AUREL BARANGA

1971-1975: 5 PAȘI DE URIAȘ

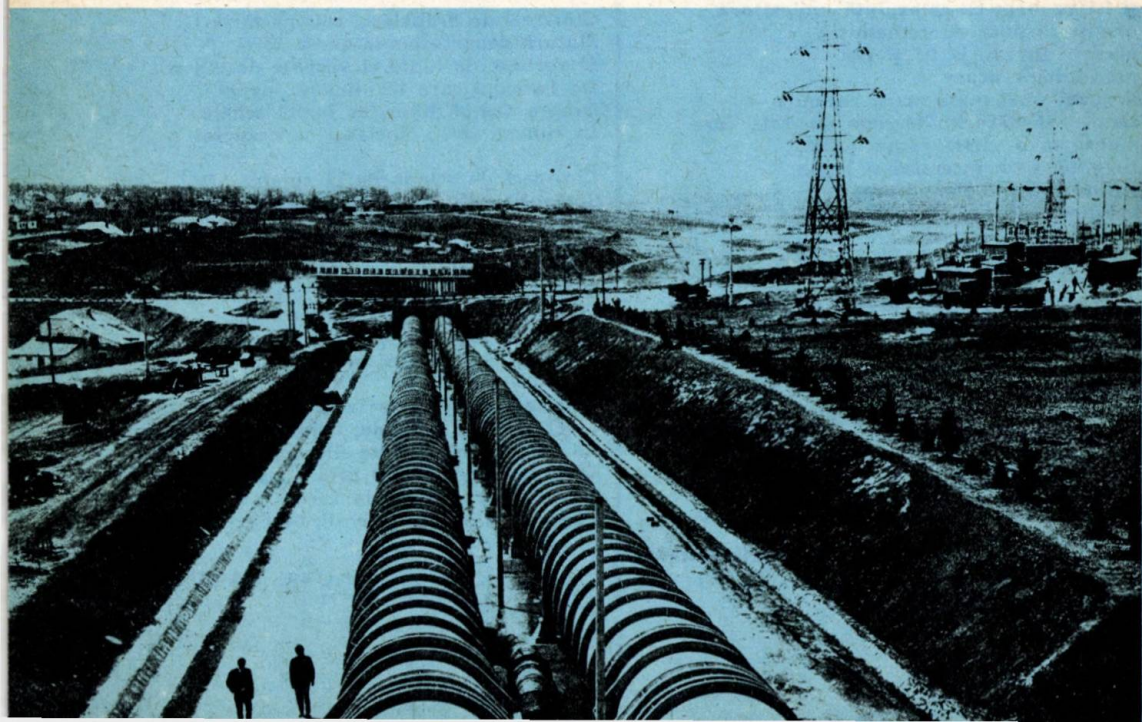
Încă din primele luni ale anului 1971, ca o expresie vie a hotărîrii întregului nostru popor de a transpune în realitate prevederile noului plan cincinal, s-a realizat un ritm de dezvoltare înalt, de 11,7 la sută față de perioada corespunzătoare a anului 1970. Iată o dovadă de bun augur, iată un argument puternic că noul program de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1971—1975 are asigurate absolut toate condițiile nu numai de a fi îndeplinit, ci și depășit. România socialistă, este știut acest lucru, înregistrează pe plan mondial unul din cele mai înalte ritmuri de dezvoltare economico-industrială. Unii economiști de prestigiu pe arena internațională au fost înclinați să considere că acest ritm înalt constituie un miracol și nu-și ascundeau surpriza și admirația față de impetuoasă dezvoltare a României contemporane. Dar noi știm că acest ritm remarcabil, departe de a constitui un miracol, exprimă pur și simplu ardoarea și energia creatoare a poporului român, adeviziunea absolută cu care întregul popor primește, sprijină și realizează prin munca sa de fiecare zi programul științific și armonios, elaborat de conducerea

de partid și de stat.

Surpriza, dar și admirația opiniei publice mondiale vin în fapt de acolo că decenii la rînd România a fost considerată drept o țară eminentamente agrară, din prejudecata că poporului român i-ar lipsi vocația industrială. Nimic mai fals decît această prejudecată. De două sute de ani lucrează meșteri români la furnalele Reșiței și prioritatea tehnicii românești în aviație, în tehnica reactivă a sonicității, în construcțiile cu beton armat, în făurirea de poduri metalice gigantice, a locomotivelor, este un fapt pe care istoria modernă a tehnologiei industriale îl consemnează la loc de cinste.

Pe această temelie tradițională, care a confirmat și ratificat de mult vocația poporului român pentru absolut toate domeniile tehnicii, se așează de fapt ritmul deosebit de înalt al dezvoltării industriale a patriei noastre în ultimul sfert de veac, realizat sub conducerea clarvăzătoare a partidului.

Prevederile noului plan cincinal vin să confirme încă o dată forța creatoare a poporului român, voința sa înflăcărată de a realiza programul construirii societății socialiste

multilateral dezvoltate, program gândit și elaborat cu clarviziune, cu profundă înțelepciune și cu cel mai fierbinte sentiment patriotic de către partid, așa cum el rezultă din Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Adunarea solemnă consacrată semicentenarului Partidului Comunist Român: «**Înfăptuirea acestui vast program de construcție economică și socială va ridica România pe o nouă treaptă de progres și civilizație, va marca parcurgerea unei noi și însemnate etape pe drumul apropierii țării noastre de statele avansate ale lumii. Odată cu dezvoltarea forțelor de producție, cu creșterea producției de bunuri materiale și spirituale se va ridica și mai mult nivelul de trai al poporului, se va îmbunătăți viața fiecărui cetățean, înfăptuindu-se astfel obiectivul central al construcției socialiste, țelul suprem al întregii politici a partidului nostru comunist — bunăstarea și fericirea omului.**»

Ca să ne oprim numai la câteva din prevederile pe care prezentul plan cincinal le conține, trebuie din capul locului să remarcăm creșterea masivă a producției de oțel. Siderurgia, puternica și tînăra noastră siderurgie socialistă, va da în anul 1975 o producție de 9,7 milioane tone oțel, din care peste un milion de tone vor constitui oțeluri aliate, cu calități tehnologice superioare.

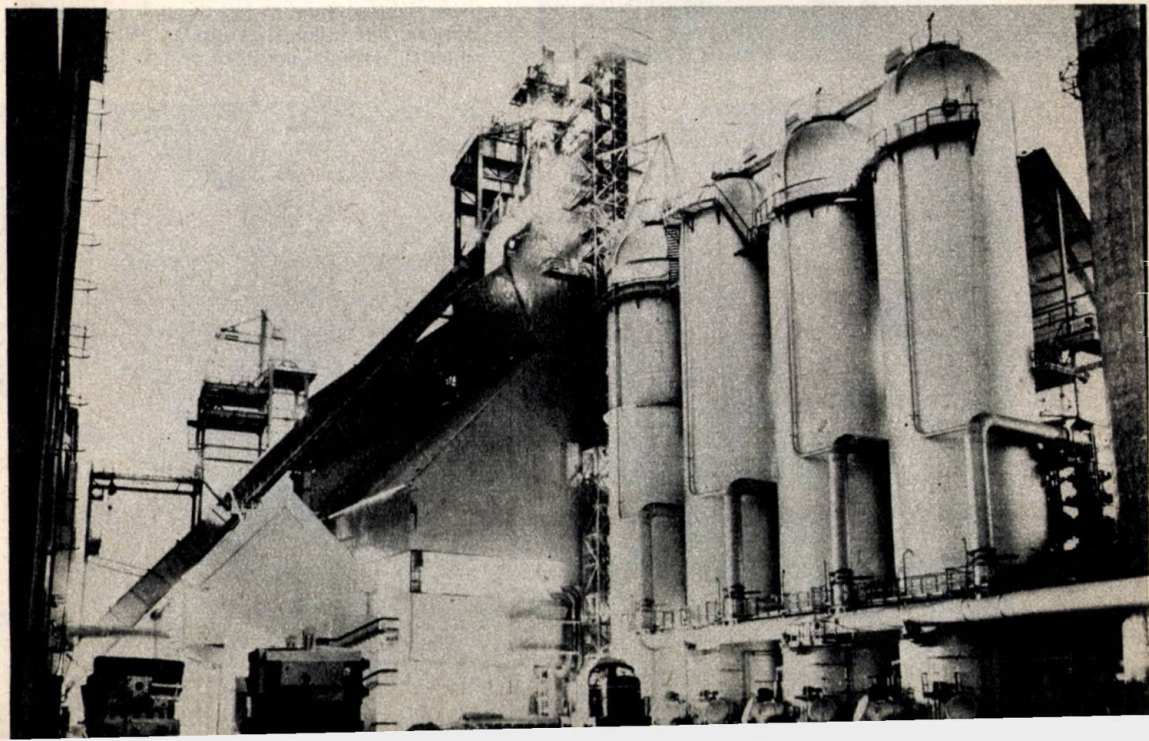
Imediat trebuie să amintim că producția de ciment va atinge în anul 1975 cantitatea uriașă de 16,5 milioane tone.

În agricultură se vor investi peste 100 miliarde lei și se va asigura o suprafață irigată de peste 2 milioane hectare. Ca un corolar al dezvoltării industriei și al intensificării mecanizării și chimizării agriculturii va crește venitul național într-o proporție fără precedent. Astfel va fi posibil, conform programului cincinal, să se aloce peste 52 miliarde lei pentru construcția de locuințe, spitale, școli, spații comerciale, șosele, cantine și alte obiective social-culturale care se răsfrîng în mod nemijlocit asupra creșterii nivelului de trai al poporului. Astfel, numai fondurile destinate alocațiilor pentru copii vor atinge în 1975 suma de 6,7 miliarde lei, iar volumul cheltuielilor social-culturale pe cap de locuitor vor atinge în 1975 suma de 2260 lei. Pentru cheltuieli afectate învățămîntului, culturii, sănătății, sportului și asigurărilor sociale se vor folosi în anii prezentului cincinal 218 miliarde lei.

De asemenea, se vor construi 520 mii de apartamente, în afară de cele circa 270 mii de apartamente proprietate personală ce se estimează a se construi de către cetățeni, în special la sate.

În lumina acestor cifre, în perspectiva acestui program a cărui înfăptuire cinstește întreaga noastră națiune, avem tot dreptul să spunem că anii prezentului cincinal reprezintă cinci pași de uriaș, cinci trepte pe care poporul român, sub conducerea partidului, le urcă spre culmile civilizației.

PAVEL VASILIU

PARTIDUL ESTE POPORUL

Dacă aş fi întrebat, ca scriitor şi cetăţean, care este cea mai caracteristică trăsătură în activitatea de zi cu zi a partidului, aş răspunde, cu un sentiment firesc de mândrie, că ea este profunda şi permanenta legătură cu poporul. E drept că am însoţit numai o dată pe conducătorii de partid şi de stat într-una din obișnuitele călătorii de lucru şi anume la lanca, Brăila, Galaţi, Focşani şi Mărăşeşti, dar am fost martor atunci la un şirag neuitat de momente simple şi emoţionante, la ceea ce constituie expresia nemijlocită a indestructibilei legături dintre forţa conducătoare a poporului şi poporul însuşi. Mi-au rămas atunci pentru totdeauna întipărite în suflet minunate secvenţe ale entuziasmului popular, ale dragostei profunde a poporului faţă de partid, imagini ale rodniceii acestei legături exprimate în amploarea construcţiilor socialiste, în armonioasa lor amplasare în toate zonele patriei, în vrednicia poporului, constructor energic şi talentat de tot mai mari bunuri materiale şi spirituale.

De la instalaţiile grandioase ale furnalelor şi laminoarelor pînă la microclimatul solarilor, de la noile cartiere de locuinţe pînă la casa ţăranului cooperator din Pechea, de la celebrarea plină de respect şi recunoştinţă patriotică a memoriei eroilor căzuţi la Mărăşeşti pentru libertatea şi independenţa patriei şi pînă la grija atentă faţă de condiţiile de studii ale şcolărilor şi studenţilor, totul a intrat în cursul acelei călătorii revelatoare, la care am fost şi eu martor, în atenţia plină de căldură, înţelepciune şi pasiune a conducătorilor de partid şi de stat. Observaţiile judicioase, dialogul fertil purtat totdeauna în astfel de prilejuri între partid şi popor, cunoaşterea la faţa locului a condiţiilor specifice, a nevoilor şi cerinţelor, informarea nemijlocită, schimbul prodigios de idei între factorii

de răspundere și constructori, toate acestea intrînd ca o formă tradițională de lucru în activitatea de zi cu zi a partidului, fac ca legătura dintre partid și popor să fie cheia de boltă a operei pe care națiunea, unită în jurul partidului, o edifică, făcînd ca ea să strălucească în istorie așa cum niciodată pînă acum n-a strălucit.

Dacă stăm și ne gîndim bine, tocmai în această permanentă și neslăbită legătură stă conștiința responsabilității sociale și civice a fiecăruia dintre noi, conștiința dătătoare de energie că opera de continuă și armonioasă dezvoltare a patriei noastre socialiste este rodul perfecte comuniuni de idei dintre poporul făuritor de bunuri și forța politică eminentă prin înalta ei conștiință patriotică și socială, care îl conduce pe drumul victoriilor, pe calea unei vieți tot mai frumoase, pe culmile civilizației.

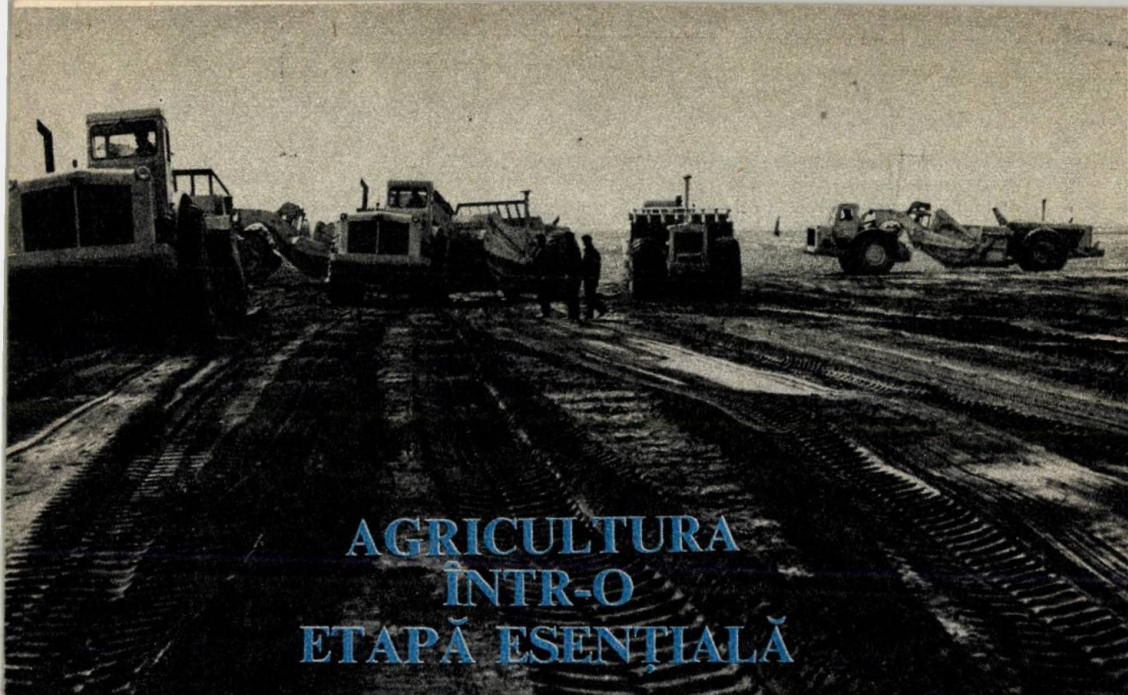
Iată de ce, în încheierea acestor rînduri, ca o subliniere exemplară a ideilor pe care le-am înfățișat mai sus, doresc să citez înseși cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, rostite la adunarea solemnă consacrată aniversării semicentenarului Partidului Comunist Român: «Tocmai de aceea partidul conduce societatea în condițiile unui larg și permanent dialog cu masele de oameni ai muncii, în cursul căruia se produce un flux continuu de idei și experiențe, atît de la partid la mase, cît și de la mase spre partid. Aceasta este garanția că politica partidului nostru, programul său, hotărîrile și măsurile sale corespund intereselor și aspirațiilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, întregii națiuni socialiste.»

În lumina acestor idei, cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu rostite cu același prilej: «partidul este poporul, reprezentat prin cei mai buni fii ai săi» sună nu numai ca o splendidă metaforă, ci și ca un adevăr evident, ca o definiție exemplară a raporturilor dintre partid și popor.

PETRU VINTILĂ

AGRICULTURA ÎNTR-O ETAPĂ ESENȚIALĂ

În configurația socială a României la începutul acestui deceniu, marcat de glorioasa aniversare a semicentenarului Partidului Comunist Român, alături de clasa muncitoare — clasa conducătoare a societății noastre — țărâimea se manifestă ca o forță socială de bază, avînd un rol deosebit de important în întreaga viață a societății, a statului nostru. Este vorba însă de o țărâime radical deosebită de aceea de pe vremea regimului burghezo-moșieresc, de o țărâime nouă, omogenă, cu un ideal social unitar, care și-a legat definitiv existența de socialism, de marea producție modernă, aducînd o contribuție de seamă la întreaga operă de construire a societății noastre noi. În schimbările adînci care s-au petrecut în viața țărâimii noastre în anii socialismului își găsește o viguroasă expresie forța înnoitoare a politicii Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al poporului nostru în opera de construire a socialismului.

Este cunoscut că datorită unor multiple cauze, între care pactizarea forțelor principale ale burgheziei cu moșierimea și menținerea multă vreme a unor puternice resturi feudale în economie, țărâimea muncitoare din țara noastră a fost supusă unei crunte exploatare atît din partea moșierimii, cît și a chiaburimii și a burgheziei, a cunoscut nedreptăți și abuzuri fără seamăn din partea regimului burghezo-moșieresc. Setea de dreptate socială și o viață mai bună a țărâimii, uriașul ei potențial de energie revoluționară s-au manifestat cu vigoare în mari mișcări de mase și răscoale care au înscris nenumărate pagini eroice în istoria patriei.

Datorită fărîmării ei, izvorită din caracterul miciei proprietăți țărănești și al relațiilor de producție din agricultură, țărâimea n-a putut și nu putea, cu toată dîrzenia și hotărîrea sa de luptă, să scuture singură jugul exploatareii și asupririi. O schimbare fundamentală în destinele țărâimii

avea să se producă numai o dată cu apariția pe scena socială a clasei muncitoare, forța socială omogenă, consecvent revoluționară, capabilă să joace rolul unui pilon al unirii în lupta revoluționară a tuturor claselor și păturilor asuprite ale societății, inclusiv a maselor largi ale țărâimii.

Ridicîndu-se încă de la crearea sa în apărarea intereselor vitale ale celor ce muncesc, Partidul Comunist Român și-a luat asupra sa sarcina istorică de a realiza, ca o condiție hotărîtoare a victoriei în lupta revoluționară, alianța muncitorească-țărănească, a militat neobosit pentru rezolvarea problemei agrare ca una din principalele probleme ale dezvoltării societății românești. Trebuie spus însă că în soluționarea acestei probleme, P.C.R. a parcurs un drum lung și sinuos, trebuind să învingă reminiscențele concepțiilor de dreapta, neobișnute, ca și concepțiile sectarist-stîngiste cu privire la «naționalizarea pămîntului», la colectivizarea agriculturii prin «obști satești» în condițiile orînduirii burghezo-moșierești, să înlăture tendințele de preluare mecanică a unor lozinci corespunzătoare altor țări și altor stadii de evoluție socială.

Adaptîndu-și din ce în ce mai mult politica la realitățile țării, la problemele specifice ale satului românesc, P.C.R. a izbutit să-și sporească influența în masele țărâimii, mobilizîndu-le, alături de clasa muncitoare și sub conducerea ei, la lupta împotriva exploatareii moșierești și capitaliste.

În epoca istorică nouă, inaugurată prin victoria insurectiei antifasciste din august 1944, partidul nostru comunist a pus la ordinea zilei problema lichidării imediate a proprietății moșierești printr-o reformă agrară democratică. Legea adoptată la cîteva zile după instaurarea guvernului de la 6 martie 1945 a consfințit înfăptuirea reformei agrare, la a cărei aplicare, pe cale revoluționară, țărâimea muncitoare pornise încă mai

înainte la chemarea partidului și cu sprijinul nemijlocit al clasei muncitoare. În focul acestei lupte s-a încheiat alianța dintre clasa muncitoare și țărănime, imensa forță socială care a zdrobit și a alungat de la putere clasa exploatare. Alianța muncitorească-țărească a devenit baza socială a noii orînduirii.

Trecînd la înfăptuirea măreței opere de construire a socialismului, partidul nostru s-a preocupat în mod deosebit de transformarea socialistă a satului, de trecerea micii producții țărănești, cu posibilitățile sale restrînse, la marea producție socialistă — cea mai complexă sarcină a construcției socialiste.

Aplicînd neabătut linia sa marxist-leninistă, pornind de la analiza temeinică, științifică a condițiilor concrete, sociale și economice ale satului românesc, partidul nostru a promovat o politică realistă, profund studiată și gîndită, care a îmbinat crearea bazei tehnico-materiale a agriculturii socialiste cu convingerea țărănimii, la școala formelor simple de asociere, asupra avantajelor agriculturii socialiste, cu consolidarea economico-organizatorică a cooperativelor agricole de producție și, concomitent, crearea și consolidarea întreprinderilor agricole de stat. Este, totodată, demn de reliefat modul original, propriu în care partidul nostru a rezolvat problema țărănilor înstăriți, luînd măsuri de îngrijire treptată a exploatării și crearea posibilității pentru această categorie de țărani de a se încadra ca oameni ai muncii în opera de construcție socialistă.

Drept rezultat al activității răbdătoare, desfășurată de partidul nostru, cu strictă respectare a principiului liberului consimțămînt, cooperativizarea agriculturii, această vastă acțiune, care a durat aproape 14 ani, s-a realizat în țara noastră fără zguduiri sociale și economice; mai mult, ca urmare a măsurilor luate pentru crearea și dezvoltarea unei puternice baze tehnico-materiale a agriculturii socialiste, a sprijinului material și tehnic acordat de stat tinerelor unități agricole cooperatiste, a stimulării în producție a țărănimii, procesul de cooperativizare a fost însoțit de o creștere continuă a producției agricole.

S-a asigurat astfel, așa cum este cunoscut, satisfacerea în condiții tot mai bune a nevoilor de consum ale populației precum și acoperirea celorlalte cerințe ale economiei naționale. În mod nemijlocit, rezultatele tot mai bune ale cooperativelor agricole au influențat creșterea veniturilor obținute de către cooperatori din producția obștească. Aceste venituri în principal, ca și cele obținute din gospodăria personală și din alte activități se răsfrîng în profunde transformări înnoitoare petrecute în viața satului românesc, în general. Transformările la care ne referim sînt cunoscute tuturor. Reamintim doar cîteva cifre sintetice în intenția de a sublinia și mai puternic justetea politicii partidului nostru la sate, efectele deosebit de pozitive ale aplicării ei.

Numai în cîincinalul 1966—1970 s-au construit în mediul rural, din fonduri proprii ale țărănimii, 260 000 de locuințe, acestea adăugîndu-se la cele peste 1 milion clădite în 15 ani anteriori; în ultimii cinci ani s-au electrificat 4 077 de sate; în mediul rural funcționează 209 spitale cu 19 556 de paturi,

1 636 case de naștere, 449 staționare.

Grija acordată soluționării problemelor de ordin social ale țărănimii se reflectă și în faptul că în ultimii ani au fost introduse și majorate pensiile de bătrînețe și în caz de invaliditate pentru țărani cooperatori. La 1 iulie 1971 au intrat în vigoare noile măsuri adoptate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R.: acordarea gratuită de asistență medicală și medicamente pe timpul internării în spitale, tratament în stațiunile balneoclimaterice, iar de la 1 ianuarie 1972 intră în vigoare măsurile privind acordarea de ajutoare pentru incapacitate temporară de muncă, concediu plătit femeilor cooperatoare pentru sarcină și lehuzie, ajutoare pentru copii. Toate aceste măsuri, primite cu îndreptățită satisfacție, de către întreaga noastră țărănime, constituie, fără îndoială, un nou și puternic imbold în munca țărănimii cooperatiste pentru creșterea producției agricole și întărirea economică a cooperativei — condiție fundamentală a creșterii neîncetate a nivelului ei de trai.

Țărănimea beneficiază din plin de una din realizările de seamă ale regimului nostru — dezvoltarea amplă a învățămîntului și culturii: la sate rețeaua învățămîntului cuprinde 12 636 unități din care 164 licee de cultură generală, școli frecventate de aproape 2 milioane de elevi; există aproape 6 000 de cinematografe, un număr de aproape 4 ori mai mare de cîmine culturale decît în 1938. La toate acestea se adaugă faptul că în 1970 numărul abonamentelor la radio și radioficare în mediul rural era de 1 378 984, cu 15,6 la sută mai mare decît în 1965, iar numărul abonamentelor la televiziune a crescut de 5,4 ori.

Vorbînd despre situația țărănimii române în deceniul al 8-lea nu se poate să nu se sublinieze faptul că noile relații de producție statonice la sate au determinat transformări profunde nu numai în nivelul ei de trai material și cultural, care se apropie tot mai mult de condițiile și modul de viață de la orașe, dar au transformat fundamental condiția sa socială.

Structura profund democratică a vieții noastre de stat asigură participarea largă a țărănimii, ca aliată de nădejde a clasei muncitoare, la conducerea statului, a treburilor obștești, la elaborarea legilor. Țărănimea își are reprezentanți în forul suprem de conducere al țării, Marea Adunare Națională, în consiliile populare și, evident, în uniunile cooperatiste, în organele de conducere și îndrumare a agriculturii, participînd astfel direct și activ la rezolvarea tuturor problemelor de care depinde progresul agriculturii și al întregii economii, prosperitatea patriei.

Așa cum subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu «experiența României a confirmat că unirea țărănimii în cooperative de producție este o cale sigură de dezvoltare a bazei tehnico-materiale și a producției agricole, de îmbunătățire a vieții țărănilor, de lichidare a instabilității economice și sociale pe care o generează mica producție de mărfuri, o condiție esențială pentru asigurarea trăinicieii noii orînduirii. Viața a demonstrat în mod convingător că instaurarea proprietății obștești a determinat profunde înnoiri în viața satului românesc, a deschis calea largă

a progresului atât în domeniul producției, cât și al nivelului de trai al oamenilor muncii din mediul rural».

În activitatea perseverentă desfășurată de partidul nostru comunist pentru progresul continuu al agriculturii noastre se evidențiază cu deosebită pregnanță măsurile luate de partid în perioada ultimilor ani, pe baza orientării date de congresele al IX-lea și al X-lea, în scopul făuririi unei agriculturi moderne, multilateral dezvoltate care să asigure, an de an, producții tot mai ridicate cu cheltuieli materiale și de muncă minime. Supunând unei analize exigente situația din agricultură, criticând o seamă de neajunsuri și rămăneri în urmă care s-au manifestat, conducerea partidului a luat o serie de măsuri energice privind îmbunătățirea activității în acest domeniu. În treaga perioadă a acestor ani stă mărturie eforturilor făcute de partid pentru a asigura un progres susținut al acestei importante ramuri a economiei, astfel încât să fie valorificate din plin rezervele existente, ca organizarea ei socialistă să dea toate roadele. Partidul a pornit în această privință de la ideea că încheierea cooperativizării agriculturii constituie de fapt numai punctul de plecare în asigurarea progresului ei, avantajele sistemului socialist de organizare a producției agricole putând fi folosite numai dezvoltând baza tehnică-materială, asigurând tot ceea ce este necesar pentru sporirea producției.

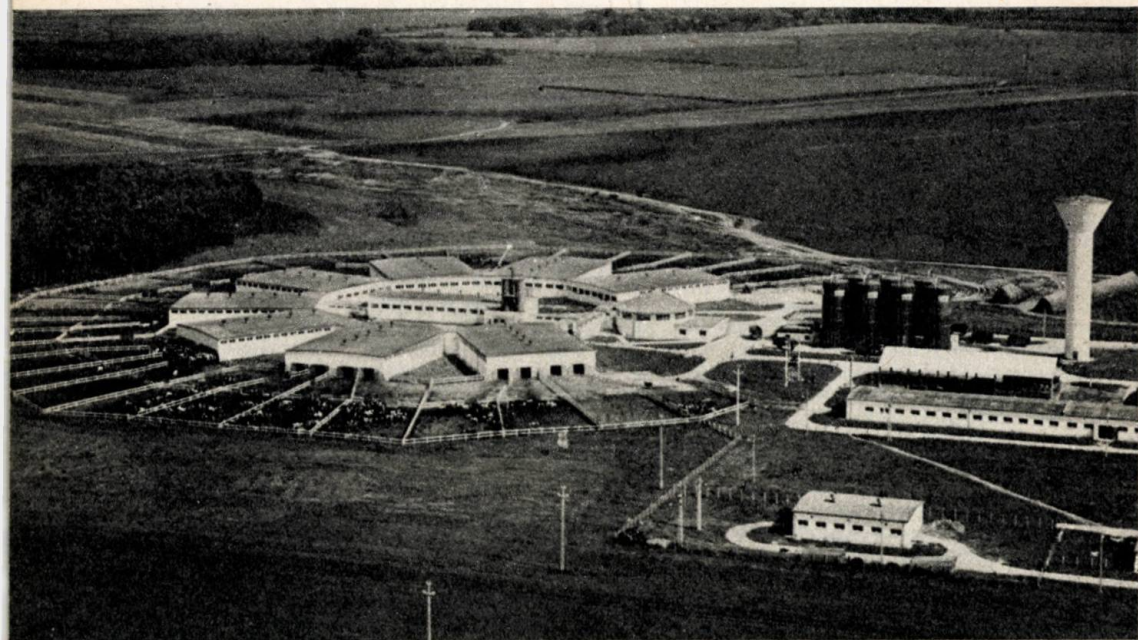
Încă de la plenara C.C. al P.C.R. din noiembrie 1965 s-a subliniat că «fără un grad înalt de mecanizare, fără extinderea chimizării și irigațiilor, fără asigurarea mijloacelor corespunzătoare de transport și depozitare agricole, a unor condiții optime de prelucrare agro-industrială nu se poate concepe o agricultură modernă în stare să satisfacă nevoile alimentare ale populației și cererile sporite de materie primă ale industriei». Succese

obținute la înfăptuirea acestei orientări sînt ilustrate de faptul că — drept rezultat al industrializării socialiste a țării — agricultura dispune în prezent de peste 107 000 tractoare, 50 000 combine cerealiere și alte mașini agricole, suprafața arabilă pe un tractor fizic fiind de 91 hectare față de 121 hectare în 1965; s-a dublat cantitatea de îngrășăminte chimice. O mare amploare au luat lucrările de îmbunătățiri funciare și îndeosebi de extindere a irigațiilor, ajungîndu-se ca în prezent să existe aproape un milion de hectare amenajate pentru irigații, din care peste 70 la sută s-au realizat în perioada cincinalului 1965—1970.

Ca urmare a eforturilor materiale făcute de stat și a muncii neobosite a țărănimii noastre cooperatiste, a tuturor lucrătorilor de pe ogoare, agricultura noastră a înregistrat an de an progrese, concretizate în importante creșteri ale producției agricole. Deși, îndeosebi în ultimii trei ani, condițiile climaterice au creat o serie de greutăți, producția agricolă globală a fost în cincinalul 1966—1970 cu 24 la sută mai mare decît în perioada cincinalului anterior.

Perspective noi, incomparabil mai largi pentru ridicarea pe o treaptă superioară a agriculturii noastre, s-au deschis ca urmare a măsurilor luate în acest scop de conducerea partidului și statului nostru pentru perioada noului cincinal. Între acestea, pe loc de frunte se înscriu programele naționale privind lucrările de hidroameliorații și de sporire a producției zootehnice. Toate aceste măsuri sînt susținute prin masive investiții. Astfel, în cincinalul pe care l-am început, investițiile în agricultură se vor ridica la mai mult decît dublul investițiilor din cincinalul precedent.

Pornindu-se de la experiența dobîndită în cursul anilor, cercetîndu-se cu toată atenția problemele specifice ale evoluției agriculturii

cooperatiste și ținându-se seama de sarcinile mari care revin agriculturii în actualul cincinal, conducerea partidului a dat soluții noi în ce privește organizarea, planificarea și conducerea agriculturii cooperatiste.

Realismul, garanția eficienței acestor soluții izvorăsc din faptul că elaborarea lor se fundamentează pe larga consultare a maselor efectuată cu prilejul numeroaselor întâlniri ale conducerii partidului, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu masele de oameni ai muncii și specialiști din agricultură, în vizitele făcute în unitățile de producție, în participarea la adunări ale activului de partid din agricultură; diferitele programe, legi și acte normative privind dezvoltarea agriculturii au fost supuse unei largi dezbatere publice. Pe această bază a avut loc reorganizarea întreprinderilor de mecanizare, crearea consiliilor intercooperatiste, dezvoltarea cooperării între unitățile de stat și cooperativele agricole, îmbunătățirea organizării producției și a muncii în cooperative, concentrarea, profilarea și specializarea acestora. Crearea consiliilor intercooperatiste, de exemplu, asigură munca în comun a forțelor mai multor cooperative în vederea folosirii raionale a pământului, a fondurilor de investiții, a mijloacelor mecanice, a întregii forțe de muncă pentru creșterea continuă a producției și a veniturilor cooperativelor. O importanță deosebită au măsurile care au fost luate pentru aplicarea noii forme de retribuție a muncii în acord global, care leagă direct câștigul lor de rezultatele obținute în producție, asigurarea unui câștig lunar minim garantat pentru cei ce lucrează permanent în cooperativă și își îndeplinesc sarcinile de producție.

Etapa nouă, superioară, în dezvoltarea agriculturii noastre se caracterizează și prin lărgirea democrației cooperatiste. Atribuțiile largi ale

adunărilor generale ale cooperativelor, exercitarea lor efectivă fac ca aceste adunări să reprezinte un autentic for democratic.

Un rol de o covârșitoare însemnătate îl joacă în acest sens profundele mutații care s-au afirmat și continuă să se afirme cu o putere crescândă în tipologia nouă a țăranului cooperativ. Portretul său tipologic este astăzi înfinit mai bogat decât oricând în trecut, tradiționalele virtuți etice ale țăranimii noastre — vrednicia, hărnicia, pasiunea în muncă — adăugându-li-se virtuțile noi, ale conștiinței socialiste, și care au înflorit pe pământul fertil al muncii în comun, al întrajutorării obștești, în climatul spiritual tot mai bogat statornicit în lumea satului românesc contemporan.

Satul cooperativizat, satul românesc contemporan caracterizat printr-un avânt fără precedent al muncii constructive, prin vrednicia unanimă depusă în creșterea forței economice a cooperativei agricole, prin continua înflorire edilitară, constituie cimpul larg și prodigios în care conștiința politică a obștei se afirmă plenar, în care țăranul, însuflețit de o înaltă conștiință socialistă, și-a redobândit demnitatea umană, dreptul său la belșug, la cultură, la lumină, la fericire.

Continuă dezvoltarea agriculturii, ca urmare a înfăptuirii politicii partidului, transformarea ei într-o ramură economică modernă, cu un mare aport la dezvoltarea economică generală a țării, la satisfacerea tot mai completă a nevoilor crescînde de consum ale populației, vor avea, în mod firesc, repercusiuni adînci deosebit de favorabile asupra întregii vieți a țăranimii noastre, căreia deceniul 8 al secolului XX îi deschide noi și înfloritoare perspective spre a se manifesta plenar, alături de clasa muncitoare, în strînsă alianță și prietenie cu aceasta, cu întregul popor, ca o puternică forță de progres a societății românești.

ION CUMPĂNAȘU

PARTID

*Partid — înseamnă — un vis din îndepărtata
neagră și pustie noapte,
Partid — roșu răsărit de soare
în timp ce-a nopții grea hlamidă moare,
Partid — un pas în vastul spațiu! —
credința noastră și nădejdea neclintită;
dar mai presus de toate cred, Partidul e*

*stindardul țării, unicul și drept stindard!
E tot ce-n om se cheamă măreție,
și de aceea el mereu ne înalță, vieții noastre
ținta supremă fi-va veșnic.
Partid — ai tăi sintem cu toții,
Oriunde-am fi, virtutea noastră-i fapta-nțelepciunii tale.*

VLADIMIR CIOCOV

ÎN ACEASTĂ CLĂDIRE DIN BUCUREȘTI, CALEA MOȘILOR NR. 103, A AVUT LOG ÎN NOAPTEA DE 13-14 Iunie 1944, DIN INITIATIVA PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, CONSFĂTUIREA PENTRU PREGĂTIREA INSURECȚIEI ARMATE ANTIFASCISTE.

Gravură din ciclul «Casele ilegale ale partidului» de Dragoș Morărescu.

IRIGAȚIILE ÎN PERIOADA 1971-1975: O SUPRAFAȚĂ TOTALĂ DE 2,1 milioane HECTARE

O prevedere importantă a planului cincinal 1971—1975 o constituie continuarea în ritm impetuos a lucrărilor de irigație, astfel încât adăugându-le suprafețelor deja irigate, ele vor ajunge să acopere în anul 1975 suprafața de 2,1 milioane hectare. Pentru finanțarea acestor lucrări sînt prevăzute circa 18 miliarde de lei. Sistemele mari de irigații ce se vor construi vor cuprinde 850 000 de hectare și ele vor fi, în linii mari, următoarele: sistemul de la Mostiștea (200 000 ha), sistemul dobrogian din zona Razelm-Sinoe (120 000 ha), sistemul Cetate-Galicea (44 000 ha), sistemul Crivina-Vinju Mare (34 500 ha) și altele, în Cîmpia Buzăului, în terasa Brăilei, în Dolj etc. De asemenea, amenajările locale vor însuma suprafața de 400 000 ha, din care au și fost identificate pînă acum 384 000 ha.

lată, în legătură cu amploarea acestui plan de irigații, cîteva cifre revelatoare: vor fi **dislocați 500 milioane mc de pămînt**, cantitate care, **dacă ar fi încărcată într-un tren, garnitura ar trebui să aibă 71 milioane de vagoane**. Se vor turna cinci milioane mc de betoane pentru căptușirea celor **55 milioane mp de canale**. Aceasta reprezintă de **4 ORI MAI MULT DECÎT S-A FOLOSIT LA BARAJUL DE LA BICAZ**. Interesant de menționat este și faptul că dacă acest beton s-ar folosi la construcția unor autostrăzi, s-ar putea realiza cu el o **ȘOSEA DE 2500 KM LUNGIME**.

Mai trebui adăugat faptul că rețeaua conductelor subterane va însuma 14 000 km.

De pe suprafața celor 2,1 milioane hectare irigate se vor putea dobîndi plusuri de re-

colte de 3 000 kg porumb, 1 000 kg floarea-soarelui, 1 000 kg grîu la fiecare hectar.

Faceți și dv. dragi cititori o mică, dar foarte concludentă socoteală, și veți vedea că asta înseamnă în plus peste 6 milioane tone de porumb și peste 2 milioane tone de grîu.

lată, așadar, iubiți cititori, că amploarea cheltuielilor pe care statul nostru socialist le face pentru realizarea acestui plan măreț sînt pe deplin justificate de roadele bogate, suplimentare, pe care le vor da cele 2,1 milioane hectare irigate.

O datorie patriotică și de însemnătate deosebită este aceea de a ne încorda toate forțele, de a munci cu vrednicie pentru transpunerea în viață a acestui plan înțelept și gîndit cu o atît de mare și adîncă chibzuință gospodărească.

C. BIVOLARU

PE ACESTE MASINI SCRIE: „FABRICAT ÎN ROMÂNIA“

În urma istoricei plenare a Partidului Comunist Român din 3-5 martie 1949, când s-au pus bazele cooperativizării agriculturii din țara noastră, o problemă care și-a găsit implicit rezolvarea a fost crearea unei puternice baze tehnice materiale care să asigure mecanizarea lucrărilor din agricultură, în scopul reducerii timpului de efectuare a lucrărilor agricole, de reducere a efortului fizic prin înlocuirea muncii manuale, și de executare a lucrărilor agricole cu maximă calitate pentru obținerea de producții sporite și cu eficiență economică maximă.

Pornind de la executarea timidă la început a unor unelte și utilaje agricole simple, fabricația de mașini și utilaje agricole din țara noastră a ajuns în acest răstimp la un înalt nivel de tehnicitate, încât produsele noastre stau alături și concurează cu bune rezultate pe piața mondială produse tehnologice similare provenind din țări cu o veche tradiție și experiență industrială.

Pornind de la fabricarea unor unelte și utilaje simple ca: sape, hîrlețe, lopeți, continuînd cu fabricarea plugurilor cu tracțiune animală cu o singură trupă, mașinile agricole fabricate în România socialistă au ajuns să acopere întreaga gamă de mașini și utilaje din agricultură. Uzinele constructoare de mașini și utilaje agricole, modernizate și ele, cu capacități sporite de fabricație, produc în prezent mașini și utilaje pentru lucrarea solului, pentru semănat și plantat, pentru administrarea îngrășămintelor și combaterea dăunătorilor, utilaje și instalații complexe pentru iri-

gații. Executăm în țară, de asemenea, mașini și utilaje pentru recoltat, treierat, curățat și sortat semințe, mașini și instalații pentru zootehnie, mașini și utilaje pentru vinificație, în sfîrșit utilaje și instalații pentru transportul, manipularea și însilozarea cerealelor.

În această gamă largă și diversificată de mașini și utilaje agricole pe care le fabricăm în țară se înscriu: plugul de tractor purtat PP3-30MS, plugul balansier pentru desfundări PBD, plugurile reversibile PRU și PRMG, plugul pentru lucrările în vie PV, cultivatorul purtat universal CPU-4,2, semănătoarea universală SU-29, semănătoarea pentru plante prășitoare SPC-6, mașina de împrăștiat centrifugal îngrășămintele minerale MIC-2, mașina de stropit și prăfuit purtată pe tractor MSPU, instalații de aspersiune tip IAC cu agregat APT-4 și aripa de ploaie, sau agregate de irigații prin aspersiune cu rază mare de acțiune, iată doar cîteva din mașinile și utilajele pentru lucrarea solului, însămintat și întreținerea culturilor, ce atestă gradul avansat de tehnicitate al industriei noastre.

Execuția în 1956 a primelor combine tractate de recoltat cereale tip C-1 a marcat un pas hotărîtor înainte în dotarea agriculturii noastre cu mașini complexe și cu grad sporit de tehnicitate — continuînd apoi cu combina tractată C-3. Uzina Semănătoarea din București a început din 1969 să furnizeze agriculturii o perfecționată mașină agricolă, combina autpropulsată de recoltat cereale Gloria C12.

Înmănunchind în componența sa trei elemente

principale, motorul cu o putere de 102 CP, aparatul de recoltare cu o lăţime de lucru de 4,2 m şi partea de batoză, combina autopropulsată C-12 poate recolta într-o zi în medie 40 tone grâu. Echipată cu unele dispozitive suplimentare, combina autopropulsată se poate utiliza şi la recoltarea florii-soarelui, porumbului sau orezului, numărul de culturi la care se poate utiliza pentru recoltare sau treierare ajungând la 36.

Recoltarea porumbului cu mijloace mecanizate a stat în permanenţă în atenţia constructorilor de maşini agricole din ţara noastră. Pornind de la culegătoarele de ştiuleţi tip CS-2, continuând cu combina de porumb CT-2 RP, constructorii de maşini agricole pregătesc dotarea agriculturii cu noua combina de recolat porumb de mare capacitate de tip R-9.

Combina de recolat cartofi CRC-2, fabricată începând din 1970, cit şi combina de recolat rădăcinoase CRR ce urmează a se fabrica, vin să întregască şi acest important domeniu de recoltare din agricultură.

Pentru recoltarea furajelor s-au livrat agriculturii combina de siloz universală CSU cu echipamentele sale EP-2V şi EI, cositoare purtate CPM-2.1, CP-65 şi CP-40. În prezent se pregăteşte livrarea combinei de recolat furaje CRF. Trebuie menţionat faptul că uzinele agricole «Semănătoarea» şi «Metalica» Bucureşti au livrat şi livrează motocositoarea «Carpatina» MP destinată cositului fineşelor pe pante. Această maşină, cu un înalt grad de tehnicitate, care poate lucra pe curba de nivel a unor pante de pînă la 35 grade înclinare, vine să rezolve cositul mecanizat al fineşelor în zonele de deal şi munte, unde pînă nu de mult singura rezolvare era cositul manual.

Dintre maşinile destinate strînsului furajelor cităm grebla rotativă cu acţionare mecanică GR-4.2 sau presa mecanică de balotat paie şi fîn.

Pentru sectorul zootehnic cităm morile cu ciocane MC-5 sau MC-1 şi 2, instalaţiile de muls mecanic, adăpătorile automate pentru porcine, adăpătorile pentru bovine AB-1, adăpătorile pentru păsări AL-4 sau AV-5 şi AV-10.

În afara utilajelor citate mai sus pentru mecanizarea lucrărilor în vii, uzinele constructoare de maşini agricole produc în prezent maşini şi utilaje

pentru vinificaţie cum sînt: presa continuă pentru struguri, presa de vinuri albe, zdrobitoarea pentru struguri şi teascul pentru struguri.

Transportul în sectorul agricol, atît pentru nevoile proprii, cît şi pentru transportul produselor agricole, a fost rezolvat prin remorcile cisternă RC-1 şi 8; RC-3 şi 6, remorcile basculante RBL-4, 2RB-50 şi remorcile dormitor cu 8 paturi.

Bineînţeles, nu poate fi trecut cu vederea faptul că paralel cu dotarea agriculturii noastre socialiste cu maşini agricole româneşti destinate tuturor sectoarelor din agricultură şi tuturor tipurilor de lucrări, agricultura noastră a fost înzestrată şi cu o gamă largă de tractoare tot mai perfecţionate, din a căror familie cităm tractoarele de 65 CP: U650, U651, U650M, cele de 40 CP: U400, V400.

Dintre maşinile şi utilajele agricole enumerate mai sus, dar care nu epuizează tot sortimentul ce s-a fabricat sau se execută de către uzinele constructoare din ţara noastră, o mare parte sînt apreciate pozitiv pe piaţa mondială, ele putînd fi înţilnite în multe ţări din lume, lucrînd în condiţii agrotehnice de climă şi sol mult diferite de cele existente în ţara noastră.

Tractoarele româneşti, semănătorile pentru plante prăşitoare SPC-6, remorcile agricole, combinele autopropulsate şi multe altele, livrate la export, atestă capacitatea tehnică a proiectanţilor şi constructorilor de maşini agricole, care, datorită condiţiilor excelente de creaţie puse la îndemîna lor de regimul nostru socialist, prin grija Partidului Comunist Român, sub direcţia îndrumare a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al P.C.R., au reuşit să impună prestigiul ţării noastre şi în acest domeniu, pe plan mondial.

De altfel, calitatea superioară a maşinilor şi utilajelor agricole româneşti nu este întîmplătoare. Ea este rezultatul firesc al colaborării fructuoase, pe baze ştiinţifice, dintre Institutul de cercetări pentru mecanizarea agriculturii - I.C.M.A. - Institutul de cercetări şi proiectări de maşini agricole - I.C.P.M.A. - Institutul de cercetări şi proiectări pentru automobile şi tractoare, I.C.P.A.T., toate înfiinţate în anii noştri şi care, împreună cu uzinele constructoare, au reuşit să creeze cele mai perfecţionate şi totodată cele mai adecvate tipuri de maşini agricole necesare agriculturii noastre.

DIN BULETINELE METEOROLOGICE ALE ANULUI 1932

Sub aspect meteorologic, anul 1932 s-a caracterizat printr-un noian de evenimente ieşite din comun, lată cîteva din ele:

● La 2 aprilie s-au înregistrat în Bărăgan temperaturi de 25 grade.

● În prima decadă a lunii mai a nins la Predeal, Sinaia, Climpulung Muscel şi în judeţul Iaşi. Tot atunci a nins în Franţa, Austria, Cehoslovacia, Germania şi Polonia.

● La 25 iunie s-a înregistrat o trombă la Buzău. Sorbul a smuls din pămînt zeci de

arbori în pădurea Frasinul.

● La 21 iulie, la Icland, în judeţul Mureş, a căzut grindină cu bulgări de gheaţă cîntărind fiecare cîte un kilogram.

● La 4 august s-au înregistrat la Galaţi valori maxime senzaţionale: 54 grade la soare.

● La 25 septembrie s-a înregistrat la Cluj temperatura de minus 1 grad, dar la Bucureşti, în aceeaşi zi s-a înregistrat temperatura de +36 grade la umbră.

GHIDUL LICEELOR AGRICOLE

Dezvoltarea, intensificarea și diversificarea agriculturii, organizarea producției agricole și a muncii în agricultură după metode științifice, introducerea pe o scară tot mai largă a mecanizării complexe, a irigațiilor și a chimizării impun pregătirea unui număr tot mai mare de tehnicieni necesari pentru toate ramurile de producție agricolă, capabili să mînuiască cu pricepere instalațiile, mașinile și utilajele perfecționate de care dispun unitățile agricole socialiste, să îndrume și să aplice în producție cuceririle științei agricole și metodele înaintate care duc la modernizarea și sporirea continuă a producției agricole.

Prin liceele agricole se pregătesc cadre medii — tehnicieni și contabili — în 9 specialități: **agronomie** (pregătire în agrotehnica culturilor mari, pedologie, agrochimie, hidroameliorații, irigații, mecanizarea lucrărilor, organizarea, planificarea și evidența economică în unitățile agricole etc.); **horticultură** (cu ramurile: legumicultură, pomicultură, viticultură și floricultură); **protecția plantelor** (specializare în combaterea dăunătorilor și protecția plantelor conform măsurilor indicate de rețeaua de prognoză și avertizare); **îmbunătățiri funciare** (proiectarea, elaborarea documentațiilor, conducerea șantierelor și exploatarea sistemelor hidroameliorative: desecări, irigații, îndiguiuri, amenajări piscicole etc.); **cadastru și organizarea teritoriului** (specializare în sistematizarea și organizarea teritoriului,

topografie, fotogrammetrie, desen tehnic și topografie, cadastru și drept funciar etc.); **mecanică agricolă** (exploatarea parcului de mașini agricole, îndrumarea, controlul și executarea reparațiilor și întreținerea utilajelor); **veterinară** (prevenirea și combaterea bolilor la animale, igiena animalelor și adăposturilor, controlul sanitar-veterinar al produselor de origine animală, organizarea și executarea acțiunilor sanitar-veterinare); **zootehnie** (tehnica obținerii, preparării și conservării nutrețurilor, tehnica hrănirii, selecției și reproducției animalelor, tehnica creșterii și exploatarea animalelor în mari combinate, tehnologia produselor animaliere, folosirea mașinilor și agregatelor în zootehnie, organizarea proceselor de producție în sectorul creșterii animalelor); **contabilitate și merceologie agricolă** (organizarea, planificarea și evidența contabilă a producției agricole, respectarea disciplinei financiare și de plan, folosirea rațională a mijloacelor materiale, analiza activității economice, merceologie agricolă etc.).

La concursul de admitere se primesc absolvenți ai școlilor generale care nu au depășit vârsta de 17 ani. Înscrierea se face pe baza certificatului de naștere și a certificatului de absolvire a școlii generale (ambele în original) și a fișei medicale. Concursul de admitere este precedat de examenul medical eliminatoriu. Concursul constă din probe scrise și orale la limba română și matematică, din materia claselor

V-VIII. Admiterea candidaților se face în ordinea mediilor obținute la concurs, începând cu media cea mai mare, în limita locurilor planificate pe specialități. Durata studiilor este de 5 ani, ultimul an fiind consacrat în principal instruirii practice în producție. Pe timpul școlarizării elevii pot primi burse din fonduri de stat, în funcție de rezultatele obținute la învățătură și de veniturile părinților sau tutorilor, precum și în limita procentului de burse stabilit. Elevii primesc în folosință gratuită echipament de lucru corespunzător specialității, iar pe durata practicii în producție li se asigură cheltuielile de transport, precum și alocația de hrană și cazare. După absolvirea ultimului an de studii elevii susțin examenul de bacalaureat. Celor care promovează acest examen li se acordă diploma de bacalaureat cu indicarea specialității pe care au urmat-o. Această diplomă dă drept absolventului atât la încadrarea în muncă potrivit repartiției ministerului de resort, cât și continuării studiilor în învățământul superior. Celor care nu promovează examenul de bacalaureat li se eliberează certificate de absolvire, pe baza cărora se pot încadra în muncă și pot repeta examenul în sesiunile următoare.

Iată acum rețeaua liceelor agricole din țară:

JUDEȚUL ALBA

Liceul agricol Blaj, str. Republicii, nr. 9, telefon 223; Horticultură, Protecția plantelor, Contabilitate și Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Ciombrud telefon 236; Horticultură.

JUDEȚUL ARAD

Liceul Agricol Arad, str. Postăvarul, nr. 15, telefon 2678; Îmbunătățiri funciare, Agronomie, Veterinară, Zootehnie.

JUDEȚUL ARGEȘ

Liceul Agricol Curtea de Argeș, str. Republicii nr. 25, telefon 176; Horticultură, Veterinară, Zootehnie.

Liceul Agricol Bradu-Stefănești, telefon 8013; Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL BIHOR

Liceul Agricol Oradea, str. General Magheru, nr. 25, telefon 15362; Mecanică agricolă, Îmbunătățiri funciare.

Liceul agricol Salonta, str. Sarcadului, nr. 1; Agronomie, Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD

Liceul Agricol Bistrița, str. Tîrpiului, nr. 21, telefon 73; Horticultură.

JUDEȚUL BOTOȘANI

Liceul Agricol Șendriceni, telefon 326; Agronomie.

JUDEȚUL BRĂILA

Liceul Agricol Brăila, str. Dorului, nr. 35, telefon 12032; Îmbunătățiri funciare, Agronomie, Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL BUZĂU

Liceul Agricol Buzău, str. Crizantemelor, nr. 17, telefon 2658; Horticultură, Îmbunătățiri funciare, Contabilitate și Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Rîmniceu Sărat, str. N. Bălcescu, nr. 2, telefon 455; Agronomie, Veterinară, Zootehnie.

JUDEȚUL CLUJ

Liceul Agricol Turda, str. Agriculturii, nr. 1, telefon 1680; Agronomie, Veterinară, Zootehnie; Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL CONSTANȚA

Liceul Agricol Agigea, Contabilitate și Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Cernavoda, str. Căzărnil nr. 1, telefon 121; Îmbunătățiri funciare.

Liceul Agricol Palas, str. Filimon Sîrbu 188, telefon 5075; Veterinară, Zootehnie.

Liceul Agricol Poarta Albă; Agronomie, Îmbunătățiri funciare.

JUDEȚUL COVASNA

Liceul Agricol Tîrgu Secuiesc, str. Vasile Conta, nr. 25; Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

Liceul Agricol Nucet, str. Gârji, nr. 2; Zootehnie.

JUDEȚUL DOLJ

Liceul Agricol nr. 1 Craiova, str. C. Brâncuși nr. 11; Mecanică agricolă.

Liceul Agricol nr. 2 Craiova, Calea Brestei nr. 97; Agronomie, Îmbunătățiri funciare.

Liceul Agricol Calafat, str. V.I. Lenin, nr. 2; Agronomie, Contabilitate și Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Malul Mare; Veterinară, Zootehnie.

JUDEȚUL GALAȚI

Liceul Agricol Tecuci, str. 23 August, nr. 107; Agronomie, Zootehnie, Veterinară.

JUDEȚUL GORJ

Liceul Agricol Bîrsești — Tg. Jiu; Horticultură.

JUDEȚUL HARGHITA

Liceul Agricol Odorheiu Secuiesc, str. Justiției, nr. 12; Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL HUNEDOARA

Liceul Agricol Geoagiu; Horticultură, Zootehnie.

JUDEȚUL IALOMIȚA

Liceul Agricol Călărași, str. București, nr. 4; Agronomie, Îmbunătățiri funciare, Contabilitate și Merceologie agricolă.

JUDEȚUL IAȘI

Liceul Agricol Iași, str. M. Sadoveanu, nr. 41; Cadastru și organizarea teritoriului, Contabilitate și Merceologie agricolă, Horticultură.

Liceul Agricol Podul Iloaiei, Șos. Națională; Agronomie, Veterinară, Zootehnie.

JUDEȚUL ILFOV

Liceul Agricol Dragomirești-Vale, telefon 314792; Horticultură, Veterinară, Zootehnie, Protecția plantelor.

Liceul Agricol Fundulea, telefon 150805; Agronomie, Veterinară, Zootehnie.

Liceul Agricol Vidra, str. Zborului, nr. 51; Agronomie, Contabilitate și Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Brănești, telefon 2541; Cadastru și organizarea teritoriului, Îmbunătățiri funciare.

JUDEȚUL MEHEDINȚI

Liceul Agricol HalŃga — Veterinară, Zootehnie.

JUDEŢUL MUREŞ

Liceul Agricol Tirgu Mureş, str. L. Kossut, nr. 108; Agronomie, Veterinară, Zootehnie, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL NEAMŢ

Liceul Agricol Roman (comuna Horia — Trifeşti); Agronomie, Veterinară, Zootehnie.

Liceul Agricol Roman, str. Alexandru cel Bun, nr. 2; Mecanică agricolă, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL OLT

Liceul Agricol Slatina, str. Drăgăneşti, nr. 35; Agronomie, Veterinară, Zootehnie.

Liceul Agricol Caracal, str. V. Alecsandri 15; Îmbunătăţiri funciare, Agronomie.

JUDEŢUL PRAHOVA

Liceul Agricol Mizil, str. Mihai Bravu 136; Contabilitate şi Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Valea Călugărească; Horticultură.

JUDEŢUL SATU MARE

Liceul Agricol Satu Mare, str. Libertăţii, nr. 18; Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL SĂLAJ

Liceul Agricol Şimleul Silvaniei, str. Bărnuţiu nr. 11; Veterinară, Zootehnie, Horticultură, Contabilitate şi Merceologie agricolă, Planificare — Contabilitate.

JUDEŢUL SIBIU

Liceul Agricol Sibiu, str. Banatului, nr. 2; Veterinară, Zootehnie, Cadastru şi organizarea teritoriului, Mecanică agricolă, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Dumbrăveni, Piaţa Republicii, nr. 15; Agronomie.

JUDEŢUL SUCEAVA

Liceul Agricol Fălticeni, str. Maior Ion, nr. 10; Horticultură, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Rădăuţi, str. Tineretului, nr. 9; Veterinară, Zootehnie, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL TELEORMAN

Liceul Agricol Alexandria, str. Libertăţii nr. 69; Zootehnie, Veterinară.

Liceul Agricol Turnu Măgurele, str. Oituz nr. 11; Îmbunătăţiri funciare, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL TIMIŞ

Liceul Agricol Timişoara, str. Griviţa Roşie nr. 20; Îmbunătăţiri funciare, Agronomie, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

Liceul Agricol Ceacova, str. Drumul Ghihod nr. 9; Agronomie.

Liceul Agricol Lugoj, str. Timişoara, nr. 136; Zootehnie, Veterinară, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL VASLUI

Liceul Agricol Huşi, str. Viticulturii nr. 1; Horticultură, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL VILCEA

Liceul Agricol Drăgăşani, str. M. Kogălniceanu nr. 5; Horticultură, Contabilitate şi Merceologie agricolă.

JUDEŢUL VRANCEA

Liceul Agricol Odobeşti, str. 30 Decembrie, nr. 42; Horticultură.

IOAN SLAVICI DESPRE AGRICULTURĂ

În perioada cînd Ioan Slavici conducea Institutul şcolar Oteteleşanu din comuna Măgurele, în vecinătatea Bucureştilor, primeşte în anul 1900 inspecţia oficială a lui D.A. Sturdza care era pe vremea aceea secretar general al Academiei Române şi a lui I. Kalinderu, patronul şcolii. Eleonora Slavici, soţia marelui scriitor, evocă scena care a avut loc la un moment dat, în timpul prînzului: «La masă, ca pretutindeni, între oameni culti, s-au început discuţiuni asupra diferitelor chestiuni culturale şi economice. Deodată îl aud pe Slavici cu modul lui de vorbire dăscălesc, că-l întreabă pe Kalinderu:

— Unde ai citit d-ta D-le, sau cine a avut ideea să mărginească ogoarele de pe domenii cu salcîmi? D-ta nu ştii că salcîmul, deşi are un lemn tare şi e bun pentru alte întrebuiinţări, e mizerabil pentru ogoare, căci le umple de puişti pînă pe întinderi mari şi numai cu arături adînci îi poţi stîrpi, într-o continuă luptă?

Sturdza era jenat, Kalinderu se roşise tot, eu şi mai tare, şi pe sub masă, am apăsât pe piciorul lui Slavici, ca să înceteze, dar el foarte liniştit a continuat:

— Degeaba, cocoană, mă calci pe picior, căci aceea ce spun eu este adevărat, şi trebuie să se ştie de toată lumea».

Istoria agriculturii pe... nerăsuflate

- 2356 Înainte de era noastră este anul de când se cunoaște cultura orezului.
- 1383 î.e.n. Triptolem învață poporul elen arta agriculturii.
- 600 î.e.n. S-au inventat foalele cu care fierarii întetesc puterea focului.
- 486 î.e.n. Senatul Romei antice votează primele legi agrare din lume.
- 150 î.e.n. Introducerea de către sciți a cînepii în Europa.
- 130 î.e.n. Inventarea de către Vitruvius a morii de apă.
- 1534 e.n. Introducerea culturii cartofilor în Europa. Ei au fost aduși din Chile (America de Sud).
- 1538 e.n. Aducerea în Europa a tutunului, plantă originară din America.
- 1570 e.n. Pînă în acest an în Europa nu se cunoștea curcanul. În 1570 el a fost adus în Europa și cele dintîi fripturi de curcan s-au preparat și s-au servit la nunta regelui Carol al IX-lea al Franței.
- 1580 Iată anul în care au fost descoperite tomatele (roșiile) în Peru (America de Sud).
- 1597 Se introduce în Europa, adus fiind din Persia, arbustul cunoscut sub denumirea de liliac sau iorgovan.
- 1600 Anul în care au fost introduși în Europa napii. Planta este originară din America de Sud (Brazilia).
- 1601 Pînă în acest an, salcîmul nu era cunoscut în Europa. Cultura acestui pom a introdus-o Jean Robini. Locul de origine a salcîmului este America.
- 1605 Olivier de Serres introduce în Franța cultura sfeclei roșii și reușește pentru prima oară să extragă zahăr din sfecă.
- 1615 Primele plantări de castan în Europa, arborele fiind originar din India.
- 1650 Acesta este anul cînd spaniolul Lucatello a inventat semănătoarea mecanică, perfecționată abia în 1730 de englezul J. Tull.
- 1695 Anul introducerii piersicului în Europa de către agronomul francez Girardot. După cum îl arată și numele, piersicul a fost adus din Persia.
- 1749 Cea dintîi clasificare științifică a plantelor datează din acest an și se datorează botanistului Charles Linné.
- 1760 Prin încrucișarea a două soiuri de oi, englezul Bakewell a realizat rasa numită Dishley — merinos, bogată în lînă și lapte.
- 1786 Se inventează batoza mecanică pentru treieratul grîului.
- 1799 Se inventează de către Joseph Fr. Bralle cea dintîi instalație de clocit artificial.
- 1806 Englezul Gladstone inventează prima secerătoare mecanică.
- 1840 Se inventează moara mecanică în care pietrele sînt înlocuite cu valțuri metalice.
- 1852 Înființarea primei școli de agricultură în România, la Pantelimon.
- 1853 Fowler John construiește primul tractor din lume.
- 1861 Înființarea la București a primei școli de medicină veterinară din România.
- 1879 Louis Pasteur descoperă microbul holerei păsărilor și prepară pentru prima oară serul antiholeric.
- 1881 Victor Babeș descoperă microbul morvei (răpciuga) porcilor.
- 1885 D. Brînză întemeiază Grădina Botanică din București.
- 1888 Descoperirea de către Dr. Victor Babeș a metodei de inoculare a vaccinului împotriva turbării la om.
- În epocă, la București erau aduși pentru a fi salvați bolnavi din întreaga Europă.
- 1903 Doctorul român Negri descoperă în țesuturile animalelor bolnave de turbare microbul care-i poartă numele.
- 1906 Inventarea de către Wallace a primei instalații mecanice de muls.
- 1926 Pentru prima oară se realizează pe cale industrială extragerea unui lung șir de produse din porumb: alcool, ulei, chihlimbar artificial, grăsimi, vopsele, săpun, cerneală, gumă de lipit, zahăr, cauciuc artificial, lacuri etc.

ILIE I. MIREA

PĂMÎNTUL, PLOAIA ȘI RECOLTELE

Șirul anilor ploioși care au culminat cu inundațiile din anul 1970 ridică numeroase semne de întrebare legate de o prognoză pe perioade mai lungi a condițiilor meteorologice și hidrologice din anii următori. Aceste motive ne-au determinat să apelăm la competența unor cercetători și oameni de știință (prof. dr. docent Irimie Staicu de la Institutul Agronomic Nicolae Bălcescu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, dr. Dumitru Teaci, șef de laborator la Institutul de studii și cercetări pedologice, și ing. Octavian Berbecel, șef de sector la Institutul de meteorologie și hidrologie), pe care i-am invitat la o masă rotundă.

Red.: După un șir de ani relativ ploioși, după un an cu

inundații catastrofale este firesc să ne gândim la ce ne așteaptă. Vor continua ani normali sub aspectul precipitațiilor, sau ani secetoși? Ce ne spune agrometeorologul?

O. Berbecel: După perioade ploioase urmează de regulă perioade secetoase. Intervalul 1899-1901 a culminat cu an ploios și cu inundații mari; 1902-1903 au fost secetoși, iar 1904 chiar excesiv de uscat. Între 1915-1917 a fost iar o perioadă ploioasă; în 1918 a fost o secetă grea care a continuat până în 1919. Vremea secetoasă din 1934-1935 a urmat după un șir de doi ani ploioși, dintre care 1933 a fost anul cel mai ploios al secolului: 11 luni din 12 a plouat fără încetare. Între 1966-1970 s-au înregistrat pa-

tru ani ploioși, dintre care ultimii doi excesiv de ploioși.

Red.: După toate cele spuse, înțeleg că ne putem aștepta la un timp secetos în anii următori.

O. Berbecel: Cred că nu e bine zis, deși e vorba de o perioadă deficitară sub aspectul precipitațiilor. De altfel, aș vrea să fac precizarea că perioadele deficitare nu trebuie privite ca fenomene neobișnuite. Este o evoluție firească a climatului, atîta tot. E bine să o știm însă, și să luăm măsuri din vreme.

D. Teaci: Îi las pe meteorologi să prevadă timpul. Eu aș vrea să atrag atenția asupra faptului că la lucrările agricole trebuie să se acorde toată grija conservării umidității din sol.

O. Berbecel: De acord.

Există o relație strinsă între temperatura aerului și umiditatea relativă, cea care ne interesează de fapt. De pildă dacă la 20 de grade Celsius avem o umiditate relativă de 60 la sută, numai prin ridicarea temperaturii cu 10 grade vom avea o umiditate relativă de 30 la sută. Această scădere se cere compensată cu apa din sol. Planetele transpiră abundent, iar aerul uscat din afara solului atrage apa din pământ, evaporându-o.

I. Staicu: Iar dacă mai este și vînt, pierderea apei din sol e foarte accentuată. Un vînt puternic mărește viteza de evaporare de 10 ori.

• Porumb semănat la	5 cm	adîncime	.....	2 162 kg	la ha
• " " "	8 cm	"	.....	3 950 kg	la ha
• " " "	10 cm	"	.....	3 844 kg	la ha
• " " "	15 cm	"	.....	4 026 kg	la ha
• " " "	20 cm	"	.....	14 404 kg	la ha

Red.: Dar despre seceta solului cînd putem vorbi?

O. Berbecel: Atunci cînd pe un hectar de teren pînă la adîncimea de un metru se găsesc mai puțin de 800 000 litri apă.

I. Staicu: Dacă au dreptate meteorologii că ne îndreptăm spre o perioadă deficitară în precipitații, atunci trebuie să gospodărim bine apa. Sînt o sumedenie de mijloace, dar vă dau deocamdată unul singur: evitarea unor practici greșite. Există la unii prostul obicei să facă arăturile în cernoziom pînă la 35 cm adîncime. Știți ce înseamnă asta? O treabă inutilă. Cernoziomul are o structură bună. Nu-i nevoie să-l vînturi

și așteaptă. Pe urmă constată că pămîntul s-a tasat și iar îi mai trag o arătură. Vînturarea asta face să se piardă multă apă. Revin deci: să nu se facă lucrări excesive. Asta ar fi una din metode.

Red.: Mai sînt și alte metode de a ajuta plantele să se dezvolte în bune condiții chiar dacă umiditatea e scăzută?

I. Staicu: Da. Însămînțările, de pildă. La jumătatea lunii aprilie se fac însămînțări la porumb. E foarte important la ce adîncime semeni bobul. Iată un exemplu, din 1958, de la stațiunea experimentală Fundulea. Exemplul e vechi, dar edificator:

Red.: Care sînt efectele căroră trebuie să le acordăm în primul rînd atenție?

D. Teaci: Un șir de ani ploioși poate provoca o anumită spălare a solului, o erodare. Excesul prelungit de ploaie împiedică oxidarea și descompunerea materiei organice, rădăcinile nu pătrund adînc din lipsă de oxigen, iar plantele nu se dezvoltă. În schimb în perioadele de secetă nu au loc procesele biologice din lipsa apei. Toată viața din sol e strungulată. Fără apă planta nu poate crește, se ajunge la mare concentrare a sărurilor, la o salinizare și eventual o recarbonatare a unor pămînturi.

D. Teaci: Oricît s-ar părea de ciudat, un an secetos are și avantaje, bineînțeles dacă urmează după un șir de ani ploioși. E vorba de refacerea concentrației sărurilor și a substanțelor nutritive care au fost diluate de ploaie.

O. Berbecel: Fac o completare: de la Fetești la Pitești, de-a lungul unei linii drepte, media precipitațiilor anuale crește progresiv, iar calitatea solului scade progresiv. Este, dacă nu mă înșel, o relație directă.

D. Teaci: În exemplul dat nu e vorba numai de precipitații, ci și de condițiile de structură. E adevărat că și cantitatea de ploaie are un anume rol.

I. Staicu: Ploaia de vară nu are mare importanță. Ea echilibrează doar seceta atmosferică, dacă este. Nu pătrunde prea adînc (maximum 40 cm) și se evaporează foarte repede. Planta nu o folosește prea mult, pentru că ploaia de vară cade mai ales sub formă de averse. Cele mai bune sînt zăpezile, dacă nu este îngheț puternic. Ele se tocesc treptat și pătrund pînă la 1,5-2 m adîncime. La fel de bune sînt și ploile de toamnă, mărunte și regulate. Sătenii le numesc «ploi mocănești». Există, e drept, și vara, perioade scurte cînd ploaia e necesară. Despre ce este vorba? Plantele au două perioade critice: prima perioadă e cea de încolțire, cînd au nevoie de apă: 100 kg de sămînță de mei au nevoie de 25 litri de apă ca să încolțească, iar 100 kg sămînță de sfecă de 120 litri de apă. A doua perioadă critică la grîul de toamnă, orz și ovăz este între împaiere și înspicare (mai-iunie); la porumb între înspicare și formarea bobului; la floarea-soarelui înainte de apariția capitulului (pălăria), la cartofi între perioada de îmbobocire și înflorire.

Red.: Cîtă apă consumă plantele pe un hectar de teren?

I. Staicu: Depinde. Am să vă dau o cifră pentru porumb: o singură plantă consumă 2 litri de apă pe zi. Pe un hectar sînt cam 40 000 de plante. Deci 80 000 litri zilnic.

Red.: Dar cîtă apă se îngazazinează în pămînt?

D. Teaci: În funcție de sol: terenul nisipos absoarbe ușor apa, dar nu o reține. Terenurile argiloase absorb multă apă, dar nu o cedează ușor. Podzolul reține puțină apă. Structura lui mai compactă nu-i îngăduie o umiditate în adîncime. Cernoziomul este bineînțeles cel mai bun. Reține apă multă și o cedează plantelor în funcție de solicitările optime. Nici loessul dintr-o bună parte a Dobrogei nu e rău. Conservă bine apa și rezistă la secetă. În orice caz, dacă 1 mm de precipitații pe metru pătrat înseamnă 10 000 litri apă la hectar, într-un an bun cu 700 mm precipitații, pe metru pătrat cad circa 7 000 000 litri de apă pe hectar.

degeaba. Se întîmplă la unele cooperative agricole și următorul fenomen: ară, discut

Anii foarte secetoși se plasează sub 400 mm pe metru pătrat, iar cei foarte ploioși ajung până la 800-1 000 mm în zonele de stepă și silvostepă. Deci între 400 de vagoane și 1 000 de vagoane la hectar. Dacă e să facem un calcul teoretic, îmbibarea maximă la 1 ha pe 1 m adâncime poate ajunge până la 5 200 000 litri. Asta se întâmplă numai în cazul inundațiilor și al bălților.

I. Stalcu: Cît de importantă este apa pentru plante în genere nu cred că e cazul să mai insistăm. Doaramănuntul că plante sau părți din plante conțin între 20 și 25 la sută și chiar 92 la sută apă, este edificator. Lupta pentru recoltă este deci în primul rînd lupta pentru apă.

O. Berbecel: Nu mai este pentru nimeni un secret că factorii naturali sînt factori de producție. Cunoașterea lor și mai ales cunoașterea efectelor lor, devin pentru o țară cu o economie planificată o necesitate imperioasă. Din acest punct de vedere, studiarea fenomenelor meteorologice și hidrologice este, cred, un element obligatoriu. Logic, ne îndreptăm în anii următori spre o perioadă deficitară în precipitații. Este bine să se știe că zonele

cele mai expuse sînt Dobrogea, Bărăganul, sudul Olteniei, Podișul Birladului și Cîmpia Moldovei, zona periferică estică a Munților Apuseni. Asta, sub aspectul precipitațiilor.

I. Stalcu: Importante sînt măsurile care trebuie luate. Despre cîteva din ele am vorbit și eu și ceilalți. Le mai adaug cîteva:

1. Evitarea excesului de arătură, prin care se vîntură inutil stratul de la suprafață, uscîndu-l.

2. Evitarea exceselor de îngrășăminte. Apa fiind puțină, planta nu se dezvoltă decît în mică măsură.

3. Atenție deosebită la terenurile irigate.

4. Semănatul în adîncime.

*

Nu putem încheia înainte de a reaminti cîteva aspecte legate de irigații: Pentru un singur kilogram de producție marfă (boabe) sînt necesari în medie 900-2 300 litri de apă. Cheltuielile mari ce se fac pe hectarul irigat — între 800-1 800 lei față de 400-800 lei la hectar pentru îngrășăminte — obligă la o gospodărire rațională și eficientă a apei. Valorificarea superioară a apei din irigații este strîns legată de calitatea lucrărilor agricole și de oportunitatea lor. Aplicarea judicioasă a îngrășămintelor este principala măsură de îmbunătățire a valorificării apei. Interacțiunea dintre chimizare și irigare mărește efectul factorilor de fertilitate cu 26-38 la sută. Trebuie să se știe, de asemenea, că menținerea unei umidități constante de 65-80 la sută din capacitatea de cîmp este soluția optimă de irigare.

Lupta pentru recoltă nu este deci numai lupta pentru apă, ci în aceeași măsură lupta pentru folosirea intensă a tuturor mijloacelor de valorificare a pămîntului.

ANTON UNCU

Plante medicinale puțin cunoscute

● Păpădia. Decoctul (fieritura) de păpădie este un ceai indicat la gălbînare (icter).

● Infuzia de Fumăriță (Umbra pămîntului) se folosește în bolile de piele.

● Hameiul băut sub formă de infuzie este un remediu bun în bolile de sînge și totodată este sedativ (liniștitor).

● Decoctul cu frunze de nuc oprește căderea părului.

● Florile de Podbeal în infuzie (30 g la un litru de apă fiartă) calmează răgușeala, limpezesc vocea și opresc tusea. Sucul de podbeal obținut prin stoarcerea plantei este surprinzător de eficient împotriva crizelor de astmă.

● Toporașul sau Vioreaua se folosește în cataplasmele ce se pun pe sinii inflamați în perioada alăptării. În acest scop se fierb frunze de toporași (30 g la un sfert de litru de apă).

● Jaleșul (Salvia) în infuzie (15 grame la un litru de apă sau de lapte) dă un somn liniștit, fiind un foarte bun sedativ.

CALENDARUL CRESCĂTORILOR DE OI

Ianuarie: Dacă este zăpadă pe cîmp, oilor li se va da nutreț. Dacă nu este zăpadă de fel și oile merg pe cîmp, li se va da totuși și puțin nutreț sau grăunțe. Dacă e iarnă grea și oile sînt ținute în saivan sau în grajd, se va avea grijă ca temperatura să nu fie mai mare de 10 grade și se va ține tot timpul o bună primenire a aerului. Deoarece se continuă fătutul de iarnă, ciobanii vor fi cu mare grijă.

Februarie: Nu lăsați oile să bea apă de zăpadă, fiindcă pierd mielul cele ce vor fâta mai tîrziu, iar celor cu lapte, li se strică laptele. Acum e frigul cel mai mare și oile vor fi bine hrănite. Introducerea nutrețurilor concentrate, a grăunțelor mai ales, se va face pe nesimțite, dîndu-li-se oilor cite puțin la început. A se observa oile care își mănîncă lîna; asta înseamnă că ele au nevoie de săruri de calciu.

Martie: Fătutul oilor este în toi. Ciobanii să fie cu ochi în patru spre a nu rămîne vreun miel «neaplecat». Oilor li se va da nutreț, separate fiind de miei.

Aprilie: În această lună se termină fătutul mieilor. Dacă e timp frumos, oile se vor scoate la pășunat. Mielii din luna martie se pot lăsa cu mamele lor la pășunat, dar vor fi feriți cu grijă de umezeală.

Mai: Mielii lăsați pentru prăsilă se întarcă. Turma se împarte în trei clopoare: minzări, mioare și sterpe, și miei. Minzărilor li se dă pășunea cea mai apropiată, sterpelor pășunea cea mai depărtată, iar mieilor pășunea bună, situată pe teren ridicat. Dacă vremea e caldă, spre sfîrșitul lunii

poate începe tunsul oilor. În sfîrșit oile ies la munte.

Iunie: Se tund toate oile, afară de miei. Încep căldurile mari, așa că păcurarii se vor îngriji de umbră pentru oi.

Iulie: Se termină recoltatul finului. Pentru oi se păstrează finul cel mai bun. La sfîrșitul lunii începe tunsul mieilor. Pentru fătările de iarnă se fac însămințările la oile alese în acest scop. Ușile stînilor se țin închise ziua, pentru a nu influența căldura asupra calității brînzeturilor.

August: Se continuă însămințatul oilor pentru fătările de iarnă. Se aleg și se depistează pășunile de toamnă. Se pregătesc vasele pentru lapte gros.

Septembrie: La mijlocul sau către sfîrșitul lunii se întarcă oile. În jurul datei de 20 septembrie cobor oile de la munte. Oile bătrîne sau «botoașele» se aleg pentru a fi livrate.

Octombrie: Oile vor pășuna porumbiștile culese, de asemenea frunzele de sfeclă. La început li se vor da cu grijă mare frunze de sfeclă, ca să nu se îmbolnăvească de diaree. La mijlocul lunii începe mîrlitul și însămințatul oilor ce urmează a fâta în primăvară. Se va arăta grijă mare în pregătirea finului, paielor și a celorlalte nutrețuri pentru perioada de iarnă.

Noiembrie: În general pășunea în porumbiști se termină. Oile se vor duce pe fînețe și în vîrzării. Însămințatul oilor continuă. Se îngrijesc atent adăposturile pentru iarnă.

Decembrie: Frigul crește, astfel încît oile trebuiesc bine hrănite, ca să nu slăbească. Dacă slăbesc, nu vor fâta nici miel bun și nici lîna multă nu vor da.

Calendarul vânătorului și pescarului sportiv

Ianuarie:

Se mai vinează iepurii (dacă nu cumva, din pricina împușinării lor, au fost puși sub ocrotire!), mistreții, păsărețul de baltă care nu ne părăsește țara nici în dricul iernii, precum și cocoșul de fazan, acolo unde este autorizat. Se vinează cu deosebire răpitoarele cu păr, a căror blană acum e mai bogată și mai îndesată. Prin crânguri, vii și prin pomieturi se vinează cocoșarii care ierneză pe la noi.

Pescarul undițar trebuie să se mulțumească în luna aceasta, în care balta s-a acoperit cu gheața, de gheață, cu ceea ce îi poate pica la copcă: o știucă, un biban...

Februarie:

În luna aceasta de mare restriște pentru vînat, vînatului trebuie să-i stea gîndul mai mult la ajutorarea, decît la prigonirea sălbăticiunilor. Se mai vinează la mistreți, la rățaria adunată, pe toate bălțile înghețate și pe apa rîurilor cu curgere mai repede. Se vinează cu deosebire răpitoarele care, îngrășate pe pielea bietului vînat pașnic, slăbit de frig și foame, tocmai acum își fac mai tare de cap. Undițarul își poate încerca norocul, cu peștișorul de momeală, sau cu «lingurița» ce sclipește pe sub apă, la răpitorii retrași prin bulboanele mai adînci ale apelor curgătoare.

Martie:

E luna în care, pe la sfîrșitul ei, încep să sosească mult așteptații sitari, spre a prilejui vînatului paze de amurg de neuitat, pe la margini de poiene. Vin și porumbeii cei mari, ziși popești, vin și rațele de toate neamurile, care la fel dau dobîndă bogată vînatului. (Atenție, însă, căci rața mare, sau de Dunăre, este oprită de la 20 martie încolo!).

Undițarul încep să-i pice din ce în ce mai des la cîrlig răpitori (în afară de știucă, acest tilhar al adîncurilor intrînd în zodia nunții), ba uneori și cite o mreană. E obligat însă a schimba mereu locul, momeala și metoda, căci peștii încă nu-s porniți cu tot temeiul după pradă.

Aprilie:

E luna în care trece grosul sitarilor, în care ne vin, din sud, becaținele și cocorii. Toate acestea dau bune prilejuri de vînat. De la 15 ale lunii cel ce nu se teme de nămeți și de viscole tirzii poate urca la munte, dacă are o autorizație specială, spre a împușca cocoșul care, intrînd în rotire, poate fi apropiat mai ușor.

Pescarului îi pică din ce în ce mai des, la cîrlig, bibanul, avatul, cleanul și mreana, ba chiar și cite un șalău. Dacă nu cumva, în vreo zi însorită, va avea parte și de niscai roșioară, de vreun caras...

Mai:

Aproape tot vînatul puiază, fată sau clocește. Pînă la 15 mai se poate vîna cocoșul de munte și se pot vîna răpitoarele (și cele cu păr, și cele cu pene) care,

mai ales în această lună, mîncă dintr-un bîd cu vînatul.

La întii mai se deschide pescuitul la păstrăv, la cel mai frumos și mai gustos pește al apelor noastre. Dar în apele de șes se pornește boiștea cea mare, care nu trebuie tulburată. (Astfel pescuitul este oprit între 1 mai și 16 iunie.)

Iunie:

Este luna căpriorului, care se poate vîna (cu autorizație specială) chiar din prima zi a acestei luni, căci și-a curățat și moțul de pe coarne, și urita blană surie de iarnă. Încolo, ținerea din scurt a răpitoarelor, printre care se socotesc și cîinii vagabonzi și pisicile hoinare.

În iunie se poate pescui la toate speciile de pești care trăiesc în apele noastre, la munte, la deal și la șes. Atențiune însă la loștriță, căci pentru ea trebuie autorizație specială! Undițarul mai pretențios îi vor aduce multe bucurii crapii dolofani care se prind uneori în această lună, celui mai modest plăticile, carașii, roșioarele ce cad acum bine la undiță.

Iulie:

Este luna în care vînatul, așteptînd marile deschideri din august, cutreieră codrii și poienile după un căprior voinic, cu șase raze. (Dacă are, firește, cuvenita autorizație). Și continuă să observe mișcarea răpitoarelor, pentru a le mai pune frîu.

Iulie este lună de vîrf pentru pescarul cu undiță, căci nu numai că îi este îngăduit a prinde toate neamurile de pește ce populează apele noastre, dar are și șansele cele mai mari. Trebuie să știe însă că crapul nu se prea dă la momeală la ceasul marilor zăpușeli și că preferința de moment a cleanului, pentru o momeală sau alta, trebuie încercată... pe viu.

August:

Îi aduce vînatului care iubește vînatul «la pană» două zile mari: ziua de întii, cînd se deschide vînatul la turturele și la alte neamuri de porumbei, ca și la becaținele ce încep să sosească din nord — și ziua de 16, cînd începe vînatul la prepelește și la păsările de baltă. În primele zece zile ale lunii mai durează nunta căpriorului, care cade ușor, umblind toată ziua cu gîndul mai mult la căprioare decît la dușmanul lui cu două picioare.

Pentru undițar tot lună de vîrf este și aceasta: crapul trage bine la momeală, somnul cel mare e în stare să ia pînă și rățușca legată de cîrlig. Păstrăvul se prinde ușor cu muscă artificială, în apa limpezită de seceta persistentă de la munte.

Septembrie:

Continuă vînatul la prepelește, turturele, porumbei și la vînatul bălțreț. Pentru cei din preajma munților, la jumătatea lunii începe vînatul la ierunci, care se lasă ademenite cu fluierica. Și tot de atunci se poate vîna cerbul-taur, dar numai cu

autorizație specială. Căpriorul este încă tot liber, dar e mai greu de urmărit, căci ziua s-a scurtat și el nu-și trădează prezența, ca cerbul, prin muget.

La 15 ale lunii se închide pescuitul la păstrăv, căci își începe boiștea, dar se mai poate pescui lipanul. Se poate pescui cu multe șanse de izbândă și în apele de șes și în cele curgătoare și în cele stătătoare, mai pe la amiază, la peștii pașnici și chiar în zori și în amurg la cei răpitori.

Octombrie:

Începe vânătoarea la mistreți cu tot temeiul, căci frunza a pălit și a început să se scuture; vin sitarii dinspre nord și umplu mai ales zăvoaiele mai umede; vinatul de baltă, chiar și cel ce nu vrea să ierneze la noi, poposește în număr mare pe toate apele țării noastre. Până la jumătatea lunii continuă vînarea cerbului în muget, iar cel ce dobîndește autorizația de a împușca un țap de capră neagră poate ieși la munte, căci a-nceput «alergatul».

Octombrie este încă anotimp priincios pentru unditul la știucă și la biban, căci peștii ierbivori se hrănesc din ce în ce mai greu și este timp foarte bun pentru cei ce au prilejul de-a pipăi, cu scule ușoare și fir subțire, apa de munte din zona lipanului.

Noiembrie:

În luna aceasta este permisă vânătoarea la mistreți, și la iepuri, începînd cu o duminică anume hotărîtă de conducerea noastră vînătorească (mai la începutul lunii, dacă iepurele s-a înmulțit bine și mai pe la a doua jumătate în caz contrar); se vinează și cocoșul de fazan (acolo unde este autorizat). Continuă vînătorearea la sitari, la cocori, la vinatul de baltă. Încep să apară și cocoșarii. Dintre peștii pașnici, doar speciile de talie mică mai mușcă din cînd în cînd și răpitori nu se prea lasă momiți, căci apa din ce în ce mai rece le-a cam tăiat pofta de mîncare. Totuși, cel ce cunoaște apa și momeala preferată la acest timp, nu se întoarce acasă cu tolba goală.

Decembrie:

Este luna de plin sezon pentru cel ce iubește vînătorearea cu hăituială, căci se poate împușca și iepurele și mistrețul, nemaivorbind de cumătura vulpe și de eventualul lup prins în goană din întîmplare, sau anume căutat, după urma lăsată în zori, pe zăpadă.

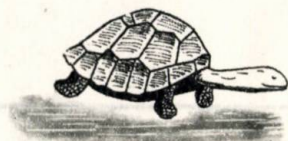
Este bun sezon și pentru cel ce, profitînd de zilele cetoase, caută să «apropie» la bătaia puștii cîrdurile de rațe de pe bălțile înghețate și aciuat pe sub malurile rîului.

Undișarul o duce mai greu în luna aceasta, căci balta încă nu a prea prins crustă de gheață sigură, ca să pescuiască la copcă, iar apa, cu rare excepții, este prea rece ca să stîrnească pofta de mîncare a peștilor.

NIC. A. STRĂVOIU

SCARA VIETII

Pentru cei doritori să știe care este durata de viață a diferitelor animale iată, fără nici un comentariu, o semnificativă listă:

- 300 de ani: crocodilul, lebăda;
- 200 de ani: balena, elefantul;
- 150 de ani: șoimul, vulturul;
- 100 de ani: cioara, gîsca, papagalul, șoa-recele;
- 60 de ani: leul;
- 50 de ani: barza, pelicanul;
- 40 de ani: cămila;
- 30 de ani: măgarul, catîrul;
- 25 de ani: calul, sticletele;
- 20 de ani: ursul, lupul, ciinele, pisica, porumbelul;
- 18 ani: boul, rața;
- 17 ani: vulpea;
- 15 ani: furnica;
- 10 ani: rîndunica;
- 8 ani: iepurele, veverița;
- 7 ani: păianjenul;
- 2 zile: fluturele;
- 1 zi: libelula, calul popii;

NU-ȚI VINE SĂ CREZI

- Iulius Cezar cunoștea numele fiecărui ostaș din armata sa.
- La fiecare optzeci și șapte de nașteri, una este de gemeni.
- În Roma antică, tusea era vindecată punîndu-se bolnavul să citească cu voce tare, neîntrerupt, cîteva zeci de minute. Așa s-a descoperit că vorbitul cu glas tare acționează ca un sedativ.
- Laptele, care e un lichid, conține 88 la sută apă și 12 la sută substanțe solide. Castravetele, care este solid, conține 95 la sută apă și numai 5 la sută substanțe solide.
- Omida are de patru ori mai mulți mușchi decît omul.
- O pătlăgea roșie conține mai multă apă decît un pahar cu lapte.
- Globul pămîntesc este mai aproape iarna de soare; decît vara.
- Bananierul nu este un arbore, ci un erbaceu ca și... iarba.

MONOGRAFIA SOCIOLOGICĂ:

O lucrare indispensabilă modernizării vieții locale

Marele proces al construcției societății socialiste românești multilateral dezvoltate, care se desfășoară amplu sub îndrumarea Partidului Comunist Român, pretinde, așa cum se arată în documentele de partid și de stat, în mod necesar, **cunoașterea științifică a fenomenelor sociale**, deoarece nici în viața socială, și nici în viața de stat nu putem nici administra, nici organiza și nici conduce treburile economice, sanitare, culturale etc., decât în măsura în care le stăpânim prin cunoașterea lor temeinică.

De aceea, în societatea noastră socialistă, **imperativul cunoașterii științifice a vieții sociale** de azi și de mâine este o regulă de bază a construcției socialiste nu numai în economie, ci și în toată viața socială și de stat, iar știința românească a elaborat, și pune în serviciul unor asemenea scopuri constructive **metodologia cunoașterii integrale a realităților sociale**, prin cercetarea sociologică directă, adică: **monografia sociologică**.

În orice post de conducere, și chiar și în orice loc de răspundere socială sau de stat ne-am afla: în administrația locală sau la cooperativa agricolă de producție, în rețeaua sanitară sau în cea școlară, în comerțul de stat sau cooperatist, ori în rețeaua activităților culturale de masă etc., cu un cuvânt oriunde se cere să desfășurăm o activitate constructivă modernă, este necesar să știm pe cine administrăm, pe cine conducem, pe cine educăm, spre care ținte, spre ce scopuri orientăm activitățile colectivelor a căror răspundere o avem.

Sarcinile majore ale construcției socialiste: sistematizarea localităților rurale, modernizarea administrației locale, perfecționarea conducerii agriculturii, dezvoltarea învățământului etc., ca și problemele locale: buna funcționare a cooperativei agricole de producție, corelarea planului muncii culturale de masă locale cu nevoile reale din sat și din comună, modernizarea edilitară a localității ș.a. nu pot fi rezolvate cu succes decât numai dacă așezăm la baza măsurilor de aplicat o **cunoaștere temeinică a situației de fapt**, cunoaștere obținută prin monografierea sociologică a localității respective.

Spre deosebire de lucrările din trecut cunoscute sub denumirea de monografie, și care cuprindeau în cea mai mare măsură povestirea evoluției istorice a satului sau comunei, monografia sociologică își propune, în primul rând, să explice stările actuale, și — mai ales — să arate drumul spre viitor al satului sau al comunei de care se ocupă cei care alcătuiesc lucrarea. Așadar, spre deosebire de lucrările mai vechi, valoroase și utile și ele, cunoscute sub numele de monografie, noile monografii care ne sînt necesare, adică **monografiile sociologice**, vor cuprinde o documentare integrală temeinică și cit

mai completă cu privire la viața social-economică și culturală locală, documentare pe baza căreia toate organele și toate forurile locale (economice, administrative, sanitare, școlare etc.), precum și forurile politice să poată întocmi **planul dezvoltării viitoare** (economice, sociale, culturale etc.) locale.

În trecut, pe plan local, monografiile comunale sau satești se întocmeau de către un intelectual localnic, în general pe baza documentelor scrise, păstrate în arhivele locale. Azi, elaborarea unei monografii sociologice pretinde cooperarea valoroaselor **colective de specialiști** existente în localitățile urbane și rurale ale țării: medici, ingineri agronomi, medici veterinari, zootehnicieni, economiști, cadre didactice din toate domeniile (geografie, istorie, științe sociale, pedagogice etc.), activiști culturali, statisticieni etc. Acești specialiști se constituie, de regulă, în cadrul Căminului cultural local, într-o **echipă de cercetare**, și cer sprijinul unei instituții științifice specializate. Asemenea cereri pot fi adresate Academiei de științe sociale și politice, secția sociologică (București, str. Onești 9—11), sau Institutului de științe pedagogice (București, str. Sf. Apostoli 14). Aceste unități științifice și culturale solicitate vor da localnicilor sprijinul necesar, ca să se elaboreze, corespunzător cu situația locală, **planul monografiei sociologice locale**; de asemenea, aceste unități solicitate vor pune la dispoziția cercetătorilor locali «formularistica» necesară și le vor da îndrumarea convenită spre a se realiza o lucrare valoroasă utilă.

Acolo unde se realizează asemenea cercetări locale, fiecare sector al vieții locale (administrație, economie, comerț, sănătate, cultură etc.) va înțelege că reprezintă o părțică din întregul vieții sociale și de stat locale și că **nici un sector nu poate prospera decât cu sprijinul solidar al celorlalți**, în spiritul unei indestructibile unități teoretice și de fapt.

Niciodată pînă acum nu au existat în istoria poporului nostru asemenea condiții prielnice pentru a înstăpîni în viața locală o administrare, o organizare, o conducere bazată pe ceea ce este cu adevărat necesar progresului social-economic și cultural, spre o viață modernă. Astăzi aceste condiții există pentru că dispunem de cadre locale specializate, de metodologia științifică necesară, precum și de sprijinul organelor științifice și politice superioare.

Să apărăm, și să dezvoltăm, deci, pe plan local, **forțele de cercetare latente**, spre a elabora și spre a pune în aplicare, cu ajutorul monografiilor sociologice, **planul de perspectivă** al modernizării economice și social-culturale locale, integrat în ansamblul opere de dezvoltare economică și culturală a patriei.

OCTAVIAN NEAMȚU

UN MARE CONCURS pe teme MONOGRAFICE

Concursul este deschis tuturor cititorilor (țărani, învățători, profesori, medici, ingineri, tehnicieni, muncitori).

Nu pot participa la concurs cercetătorii științifici (sociologi, istorici) și nici membrii uniunilor de creație (scriitori, muzicologi). Lucrările pot avea orice număr de pagini.

E bine ca lucrările prezentate la concurs să fie însoțite de fotografii ilustrative, de documente în original sau fotocopii, de scrisori documentare în original sau fotocopii (privind mari personalități culturale sau istorice din satul respectiv) și orice alt material documentar (afișe, specimene de ziare și reviste vechi apărute în satul respectiv).

Pot fi prezentate monografiile de sat, de școli, de cooperative agricole, de cămine culturale, monografiile privind istoria intelectualității unui sat, monografiile de folclor, de obiceiuri străvechi, de ziare și reviste care au apărut la sate, de scriitori țărani etc.

Concursul este deschis până în ziua de 1 martie 1972. Rezultatele concursului vor fi anunțate în ziarul «Satul socialist».

PREMIILE

Premiul I: 6 000 lei în numerar, oferit de Consiliul Culturii și Educației Socialiste;

Premiul II: 5 000 lei în numerar, oferit de C.C. al Uniunii Tineretului Comunist;

Premiul III: Un televizor Miraj, oferit de Centrocoop;

Premiul IV: O mașină de scris «Consul» oferită de Centrocoop;

Premiul V: Un aparat de radio cu tranzistori «Mamaia», oferit de ziarul «Satul socialist».

CONCURSUL

«Familie, etică, hărnicie»

Iată un concurs original, de o factură cu totul nou și la care cerem colaborarea opiniei publice din satele noastre. Tema concursului este viața în familie și societate a tinerelor familii de săteni întemeiate începînd de la 1 ianuarie 1970. La stabilirea cîștigătorilor se au în vedere următoarele condiții:

1. Tinerii săteni căsătoriți să locuiască în sat și să fie membri ai cooperativelor agricole de producție;
2. Să aibă o exemplară viață de familie;
3. Să aibă o exemplară atitudine în mijlocul obștii în care trăiesc;
4. Să fie frunțași în activitatea depusă pentru dezvoltarea cooperativei agricole în care lucrează;
5. Să participe activ la opera de ridicare economică, socială și culturală a comunei.

Prezentarea celor demni de a participa la acest concurs trebuie să fie făcută în scris (dactilografiat) pe cel mult două pagini. Prezentarea trebuie semnată de: secretarul organizației P.C.R. din comună, de secretarul organizației U.T.C. din comună de președinta comisiei de femei, de președintele cooperativei agricole de producție și primarul comunei respective.

Prezentarea trebuie să fie întărită de sigiliul primăriei și al cooperativei agricole și, deci, trebuie să aibă un caracter obiectiv și oficial.

În mod obligatoriu, prezentarea trebuie să conțină date concrete privind participarea la muncă în cadrul C.A.P. de către amîndoi tinerii căsătoriți și tot ceea ce este util pentru cunoașterea profilului lor etico-moral și cetățenesc. De asemenea, prezentarea trebuie însoțită de fotografiile celor în cauză.

Materialele legate de acest concurs vor fi trimise pînă la data de 1 martie 1972 (data poștei). Rezultatele concursului vor fi publicate în ziarul «Satul socialist».

PREMIILE

- Premiul I: 3 000 lei în numerar, oferit de C.C. al Uniunii Tineretului Comunist;
Premiul II: O mașină de cusut «Ileana» (tip mobilă), oferită de Consiliul Național al Femeilor și de redacția revistei «Săteanca»;
Premiul III: Un frigider «Fram», oferit de ziarul «Satul socialist»;
Premiul IV: Un ceas brățară, placat cu aur, oferit de «Prodexport»;
10 premii V: constînd, fiecare, dintr-o excursie în circuit la principalele podgorii și întreprinderi de vinificație din țară. Premiile sînt oferite de Centrala viei și vinului din Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor.
Premiul VI: Un abonament pe un an, pentru două locuri, valabil la toate cinematografele din localitatea respectivă, oferit de Direcția Rețelei Cinematografice și Difuzării filmelor.

Concursul copiilor pe tema: „SATUL MEU FRUMOS“

Concursul se adresează tuturor elevilor de la școlile din mediul rural: școli generale, școli tehnice, licee agricole și teoretice. Pot participa la acest concurs numai elevii care locuiesc în mediul rural, indiferent dacă sînt fii de țărani sau de alte categorii de cetățeni (fii de învățători și profesori, de tehnicieni și ingineri, fii de medici și de funcționari).

Concursul constă într-o compunere literară liberă, axată pe tema generală a vieții și muncii în satul contemporan. Lucrările pot cuprinde ca subiect de tratare munca și realizările în cooperativa agricolă de producție, viața de familie, opera de înfrumusețare a satului, realizări cum sînt: școala, muzeul școlar, terenurile de sport, culegerea de folclor, strîngerea de plante medicinale, acțiuni patriotice de strîngere a recoltei etc.

Lucrările pot fi scrise sub forma de reportaje, povestiri, versuri, ele pot fi însoțite de fotografii și desene și nu trebuie să depășească cinci pagini. Termenul concursului: 1 martie 1972.

Se vor acorda următoarele premii:

Premiul I: O bicicletă, oferită de Consiliul Național al Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România;

Premiul II: Un aparat de fotografiat, oferit de Consiliul Național al Organizației Pionierilor din Republica Socialistă România;

Premiul III: O cupă oferită de Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport;

Patru mențiuni, oferite de almanahul «Satul socialist», constînd din: Un joc de tenis de masă; o minge de fotbal; o trusă de pictură și o trusă de traforaj.

Ianuarie

1 SÂMBĂȚĂ	16 DUMINICĂ
2 DUMINICĂ	17 LUNI
3 LUNI	18 MARȚI
4 MARȚI	19 MIERCURI
5 MIERCURI	20 JOI
6 JOI	21 VINERI
7 VINERI	22 SÂMBĂȚĂ
8 SÂMBĂȚĂ	23 DUMINICĂ
9 DUMINICĂ	24 LUNI
10 LUNI	25 MARȚI
11 MARȚI	26 MIERCURI
12 MIERCURI	27 JOI
13 JOI	28 VINERI
14 VINERI	29 SÂMBĂȚĂ
15 SÂMBĂȚĂ	30 DUMINICĂ
	31 LUNI

Numele lunii ianuarie vine de la cuvântul latin **januarius**, acesta fiind la rîndu-i derivat din numele zeului roman **Janus**. Acesta era zeul ușilor (**ianua** în limba latină), al bolților și aradelor, precum și al porților și era înfățișat ca un bărbat matur, cu două fețe, deoarece se credea că el privea cu o față înăuntrul casei, iar cu cealaltă afară.

Numele popular de ghenarie vine de la cuvântul **ger**, fiind numit chiar și gerar, iar în unele părți **carindariu**, de la cuvântul calendar.

CEASORNICUL BUCLUȚAS

Întimplarea s-a petrecut în orașelul Littlehamton, din Anglia. Într-o dimineață doamna Joy Luckham a fost foarte mirată auzindu-și băiețelul șoptind, continuu: «Tic-tac, tic-tac». A fost și mai mirată cînd acesta — un copil năzdrăvan, în vîrstă de cinci ani — a refuzat să-și ia cafeaua cu lapte, spunînd că nu mai bea lichide «fiindcă îi rugineste ceasul». Către seară nefericita mamă a intrat în panică — minusculul său ceas de mîină nu mai era la locul lui. Și copilul continua să murmure: «Tic-tac, tic-tac.» așa cum știa el că face, permanent, în stomacul său, ceasul pe care-l înghițise.

A doua zi, după operație, prima întrebare a copilului a fost: «Nu este așa că ceasul n-a ruginit fiindcă n-am băut apă după el?»

Așa era — nu ruginise, dar nu mai mergea; copilul nu putuse să-l întoarcă.

ATRAȚIA EXPOZIȚIEI

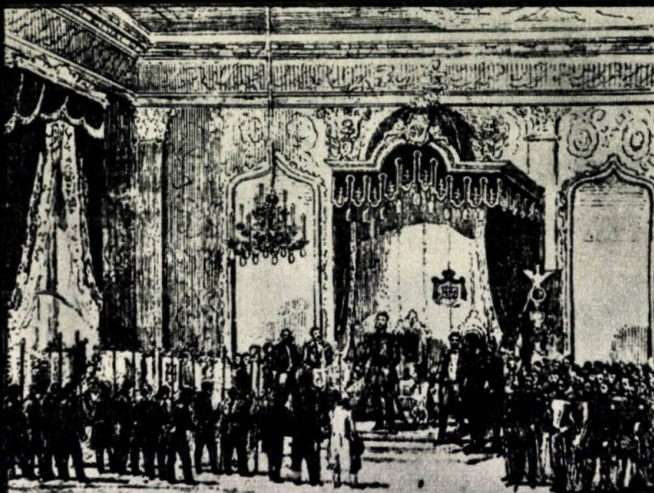
Printre produsele prezentate la expoziția regională agricolă organizată în toamna anului 1869, la Craiova, s-a aflat și o scîndură, confecționată «la herăstrău» de către țăranul Ion Slăvescu, din comuna Comișu (Dolj). Scîndura aceasta, devenită una dintre atracțiile principale ale expoziției, avea dimensiunile, descrise în catalog: «42 de palme lungime, 2 palme lățime și 3 degete grosime». Așadar, în măsurătorile de azi: 10,32 metri lungime, 49,16 cm lățime și 7,35 cm grosime. Era ceva! Premiul de 20 de lei oferit năzdrăvanului producător, precum și «laudele multe ce i s-au adus», au fost pe deplin meritate.

Ion ANDREESCU:
IARNA LA BARBIZON

REMEMORĂRI

24.I. 1865. După statornicirea făcută încă de la 1860, la Palatul Domnesc din București (de pe Calea Moșoșoaii), șeful statului, domnitorul Alexandru Ioan Cuza, primește pe marii dregători, cărora le vorbește și-i felicită cu ocazia sărbătorii naționale a poporului român, primind, la rîndu-i, felicitări din partea acestora. În stam-pa alăturată: șefii de dis-tricte ascultă cuvîntarea domnitorului, în sala tronului.

24.I.1893. Scriitorul I.L. Caragiale scoate la Bucu-rești revista «Moftul Român», în care satirizează moravurile politice. Iată o epigramă specifică marelui scriitor satiric:

Unui îmbogățit

De cînd și-a cumpărat o vie
Ne ia de sus cumătrul Ghiță
De nimeni nu mai vrea să știe
Cic-a ajuns boier de viță.

19.I.1897. Vaporul românesc «Cobra» sosește la Constantinopol, venind de la Constanța. Este a suta traversare a Mării Negre, făcută de acest vapor și, totodată, a cincizecea intrare în apele Mării Mediterane. În cursele făcute a parcurs o jumătate de milion de mile marine. «Cobra» a fost primul nostru vapor de pasageri care a navigat pe rutele internaționale (a intrat în ser-viciu în anul 1896).

1.I.1868. Sînt puși în circu-lație primii bani de aramă (1, 2, 5 și 10 bani).

16.I.1911. Se înființează la Bucu-rești cea dintîi școală de șoferi din țara noastră. Primii «bre-vetați» ai acestei școli (12 la număr) îi vedem în fotografia alăturată împreună cu profeso-rul lor, mecanicul buzoian Gheorghe Simion.

22.I.1937. Smaranda Radu Soare din comuna Pătirlagele, județul Bu-zău, naște patru gemeni — un băiat și trei fete. Este primul caz de acest fel cunoscut la noi în țară. Soții Soare au mai avut opt copii, în afară de cei patru gemeni.

VĂ PREZENTĂM Magazinele Întreprinderii Intercooperatiste ILFOV

Cumpărătorul poposit în primele ore ale dimineții în vizita-i cotidiană într-una din piețele Capitalei s-a deprins să rămână «client statornic» al unităților de desfacere a legumelor și fructelor ale comerțului intercooperatist. În marile piețe ale Bucureștiului — Amzei, Obor, Unirii, Militari, sau în cele mai recent înființate care aprovizionează noile «orășele» din Drumul Taberei, Titan, Berceni, Giurgiului, Bucureștii Noi, Ion Șulea, unități de desfacere a legumelor și fructelor aparținând ÎNTEPRINDERII INTERCOOPERATISTE A JUDEȚULUI ILFOV, valorifică produse agro-alimentare, rezultat al muncii harnicilor cooperatori din 162 de cooperative agricole de producție ale județului.

Începutul acestei experiențe, ca orice început, a fost modest: 39 de cooperative agricole de producție din județ, cele mai multe din preajma Capitalei, și-au unit eforturile formînd o asociație intercooperatistă de valorificare, care în scurtă vreme a devenit cunoscută și apreciată pentru calitatea produ-

selor comercializate pe piață.

Legumele și fructele culese cu câteva ore mai înainte ajung în sacoșă gospodinei fragede și proaspete, evitîndu-se staționările nedorite prin depozite, hale frigorifice și magazine — iar cumpărătorul știe să aprecieze acest lucru. Să mai adăugăm și «amănuntul», deloc neglijabil, că prețul de desfacere este ceva mai... scăzut, comparativ cu alte unități similare. Este rezultatul logic al scurtării drumului produselor către cumpărător. Deci, marfă de calitate la un preț mai scăzut. Aceasta și este deviza comercială a lucrătorilor ÎNTEPRINDERII INTERCOOPERATISTE ILFOV, «secretul» care explică mulțumirea cumpărătorilor bine serviți, dar și beneficiile obținute de întreprindere.

Dacă de mai mulți ani comerțul cu legume și fructe a constituit «tema favorită» a caricaturistilor și foiletoniștilor, este cu atît mai plăcut să consemnez rezultatele pozitive ale unei inițiative comerciale ieșită de mult din faza de experiment, și despre care populația Capitalei are numai cuvinte de laudă.

Februarie

1 MARȚI	16 MIERCURI
2 MIERCURI	17 JOI
3 JOI	18 VINERI
4 VINERI	19 SÎMBĂȚĂ
5 SÎMBĂȚĂ	20 DUMINICĂ
6 DUMINICĂ	21 LUNI
7 LUNI	22 MARȚI
8 MARȚI	23 MIERCURI
9 MIERCURI	24 JOI
10 JOI	25 VINERI
11 VINERI	26 SÎMBĂȚĂ
12 SÎMBĂȚĂ	27 DUMINICĂ
13 DUMINICĂ	28 LUNI
14 LUNI	29 MARȚI
15 MARȚI	

Numele acestei luni vine de la cuvîntul latin «februarius», derivat din «febru».

Luna februarie este singura care nu are un număr fix de zile, ca celelalte, avînd în anii numiți ordinari 28 de zile, iar în cei bisecți 29 de zile.

Numele popular de faur sau făurar se pare că vine de la faptul că în această lună fierarii (faurii, făurarii) făceau unelte pentru munca cîmpului, după cum arată poetul Vasile Alecsandri.

CELE MAI VECHE UNELTE

În apropierea lacului Rudolf, din Kenya, au fost descoperite mai multe unelte din piatră, care, după părerea specialiștilor, par a fi cele mai vechi din cîte se cunosc pînă în prezent ca aparținînd omului preistoric. «Vîrsta» acestora: 2 500 000 de ani. Tot în regiunea despre care este vorba, și care este renumită în vestigii de viață umană preistorică, a mai fost descoperit craniul, bine conservat, al unui om de acum un milion de ani. Ambele descoperiri confirmă ipotezele savanților care sînt de părere că omul a apărut pentru prima dată pe pămînt mai întîi în Africa.

ÎNGRĂȘĂMINTE NOI

Un «cui minune» experimentat ca îngrășămint mai întîi la florile din ghivece, apoi la plantele de pe cîmp și în cele din urmă la pomii fructiferi, a fost realizat recent în Franța. «Cuiul» acesta este un îngrășămint agricol comprimat, avînd forma unui bastonaș cu un cap ascuțit, și care se bate în pămînt, în apropierea tulpinei florii, plantei sau pomului respectiv. Compoziția chimică a cuiului minune: 8% azot, 8% acid fosforic, 10% potasiu, plus alte elemente. Odată introdus în pămînt, cuiul începe a se descompune, hrînind astfel rădăcinile plantei sau arborelui. Descompunerea durează 2—3 luni. S-a observat, între altele, că rădăcinile plantei ajutate astfel să se dezvolte, își schimbă direcția, adunîndu-se în jurul cuiului, deci sînt «încîntate» de prezența acestuia printre ele.

Fabricanții din Franța dau acum pe piață opt sortimente de cuie pentru îngrășămint, cel mai mare fiind denumit «cuiul minune gigant», recomandat pomicultorilor.

Pieter BRUEGHEL

UCIDEREA PRUNCILOR

● REMEMORĂRI ● REMEMORĂRI ● REMEMORĂRI

29. II. 1877. Ziarele bucureștene anunță: «Primele căpățini de zahăr, din fabricile de la Chitila și de la Sascut, sînt de vînzare în băcănii. Aceste produse ale industriei noastre naționale au umplut de bucurie pe toți cîți au bunul simț de a înțelege importanța industriei pentru țară». Aprecierile erau făcute de P.S. Aurelian, inițiatorul acestei ramuri a industriei noastre naționale. Primele culturi de sfeclă de zahăr fuseseră experimentate, la inițiativa sa, încă din 1863. În fotografie: fabrica de zahăr de la Chitila, în 1877.

5. II. 1884. Apare la Rîmnicu-Sărat «Gazeta Sătenului» — foaie a cunoștințelor trebuincioase poporului», după cum se subintitula. A fost una dintre cele mai bune publicații de acest gen din secolul trecut și are meritul de a fi introdus — prima în țara noastră — imprimarea în culori. Revista a apărut pînă în anul 1904 — în total 430 de numere. În ultimii ani și-a avut sediul în București.

Februarie 1894. Ziarele din Iași publică această fotografie a primei vînătoare din țara noastră «Tinăra Zenobia lui Alecu Andronic, de la Negrești (județul Iași), o tinăra și frumoasă fată în vîrstă de numai 15 ani, care cunoaște bine agricultura, gospodăria și trage cu pușca mai bine decît un bărbat, totdeauna întorcîndu-se de la vînătoare cu tobla plină».

19. II. 1933. La întrecerile internaționale de bob care se țin în localitatea Schreiberhau din Austria, un echipaj românesc cucereste premiul întii. Este vorba de bavi sportivi bucureșteni locotenentul Papană și căpitanul Hubert. Acesta a fost primul titlu mondial obținut de noi la sporturile de iarnă.

Afirmarea practică a urării „MULTĂ SĂNĂTATE!”

Seria a fost încheiată: Ion Brac, Margareta Hein, Ion Pop și alți 46 de țărani cooperatori din Lenauheim, județul Timiș, sint gata pregătiți să plece în concediu la Băile Herculane. Cooperativa agricolă din Lenauheim are în această veche și prestigioasă stațiune balneară o casă de odihnă în care se perindă anual pentru tratamente și băi aproape trei sute de cooperatori. Cooperativa agricolă din Sintana, județul Arad, are și ea o casă de odihnă la Moneasa. Pe întreg cuprinsul țării sint și alte cooperative agricole care și-au organizat, datorită simțului lor gospodăresc, dar în primul rînd datorită creșterii lor forțe economice, astfel de case de odihnă.

Pentru țărănimea noastră cooperatistă, 1971 va rămîne anul în care partidul și statul au înscris noi dovezi semnificative de grijă susținută pentru munca și traiul omului de pe ogor. Măsurilor de perfecționare a organizării, planificării și conducerii agriculturii, luate în primăvară, măsuri în cadrul cărora spiritul de echitate pentru rezultatele muncii făcute este puternic afirmat, li s-a adăugat, în aprilie, un întreg ansamblu, vizînd de această dată exclusiv îmbunătățirea condițiilor de viață ale țăranilor cooperatori.

Hotărîrea Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, care preconizează acordarea acestor drepturi, elaborată pe baza studiului întocmit din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu, a fost primită cu cea mai vie satisfacție de către țărănimea cooperatistă. Chiar și numai simpla enumerare a principalelor ei prevederi dă imaginea valorii cuprinsului său pentru milioanele de membri ai cooperativelor agricole. Este vorba mai întîi de *gratuitatea* medicamentelor, a materialelor sanitare și întreinerii pe timpul internării în spitale, ce se acordă cooperatorilor care iau parte efectiv la muncă, celor pensionari, precum și familiilor acestora. Adăugînd acestui drept, pe acela al acordării, tot gratuit, de medicamente și materiale sanitare cooperativelor pensionari și familiilor lor, în timpul tratamentului ambulatoriu, desprîndem cu ușurință eforturile deosebite făcute de statul nostru pentru ridicarea continuă a stării de sănătate a populației rurale. În același cadru se așează și trimiterea la tratament în stațiunile balneo-climaterice a membrilor cooperatori și a pensionarilor din cooperative, în condiții deosebit de avantajoase — 70 la sută din costul biletelor fiind plătit de Casa de pensii, iar restul, de către cooperativă — sau de cooperativă.

Această prevedere a făcut și va face loc multor inițiative de colaborare între cooperative pentru a construi, prin asociere, spații de cazare în stațiunile balneo-climaterice și în alte localități.

Cele mai sus arătate sint prevederi a căror aplicare a început de la 1 iulie 1971. De la 1 ianuarie 1972 încep să fie aplicate și celelalte măsuri cuprinse în Hotărîre: ajutoare date cooperativelor pentru incapacitate temporară de muncă determinată de boli sau accidente, cîte 60 de zile lucrătoare de concediu plătit, pentru sarcină și lehoz, ce se acordă țăranilor cooperativelor, cîte 50 de lei ajutor lunar pentru fiecare copil de cooperativă, în vîrstă de pînă la 16 ani.

Subliniînd valoarea, de un înalt umanism, a prevederilor Hotărîrii, se cuvine să amintim aici și faptul, demn de prețuire, al răspunderii cu care țărănimea cooperatistă a primit aceste măsuri. Numai dintr-o superioară răspundere pentru asigurarea surselor de finanțare a cheltuielilor necesare au apărut numeroase inițiative și angajamente vizînd obținerea suplimentară de producții, pentru a nu fi afectate fondurile cu destinații anume, prevăzute la începutul anului în planurile de producție și finanțare. Asemenea angajamente au fost luate în toate județele țării și amploarea lor poate fi ușor înțeleasă din următoarele două exemple: în județul Buzău, depășirile de producție reprezintă 80 de milioane de lei, iar în județul Teleorman, aproape 65 de milioane. Certitudinea realizării acestor valori le-a dat-o cooperativelor și hotărîrea luată de ei, anume, ca cea mai mare parte din producția-marfă obținută peste plan să fie contractată cu unitățile comerciale de stat, cooperativele cîntînd astfel pe prețuri ferme.

Aminteam la începutul acestui articol de cooperativele agricole din Lenauheim și Sintana, binecunoscute de mulți ani pentru forța lor economică, și ale căror case de odihnă funcționează de peste 10 ani. Reiese, așadar, că măsurile care fac obiectul Hotărîrii din aprilie anul 1971, sint o generalizare, la nivelul întregii țări, a unor experiențe și inițiative verificate de practica unităților fruntașe. Se demonstrează astfel încă o dată relația firească *muncă — creșterea nivelului de trai*, promovată neabătut de partidul nostru, relație care își găsește în noile măsuri cu caracter social un exemplu convingător și încărcat de profunde semnificații umane.

TEOHARIE OPREA

Martie

1 MIERCURI	16 JOI
2 JOI	17 VINERI
3 VINERI	18 SÎMBĂȚĂ
4 SÎMBĂȚĂ	19 DUMINICĂ
5 DUMINICĂ	20 LUNI
6 LUNI	21 MARȚI
7 MARȚI	22 MIERCURI
8 MIERCURI	23 JOI
9 JOI	24 VINERI
10 VINERI	25 SÎMBĂȚĂ
11 SÎMBĂȚĂ	26 DUMINICĂ
12 DUMINICĂ	27 LUNI
13 LUNI	28 MARȚI
14 MARȚI	29 MIERCURI
15 MIERCURI	30 JOI
	31 VINERI

«Martius» era prima lună a anului în calendarul roman primitiv, precum și în unele epoci din evul mediu în țările apusene. Numele îi vine de la acela al lui Mars, care era un zeu agricol și de aceea i se consacrase cea dintâi lună a primăverii.

Numele popular al acestei luni este un diminutiv al numelui roman, iar **germănare** vine de la cuvântul latin «germino», care înseamnă **a încolți**, fiind luna în care încolțesc semănturile.

CONTEMPORAN CU FARAONII

Acest arbore de liliac, din specia denumită dragonier, era, pe vremea faraonilor care au înălțat primele obeliscuri în Egipt, un simplu lăstar fraged, abia răsărit din pământ. Astăzi are respectabila vîrstă de 3 500 de ani, și se află în plină vigoare, în localitatea Ténériffe, din insulele Canare. Este singurul loc de pe glob în care crește dragonierul. Vîrsta i-a fost stabilită prin măsurători izotopice, de către specialiștii Agenției Internaționale de Energie Atomică (AIEA).

N. GRIGORESCU

PORTRET DE ȚĂRAN BĂTRÎN

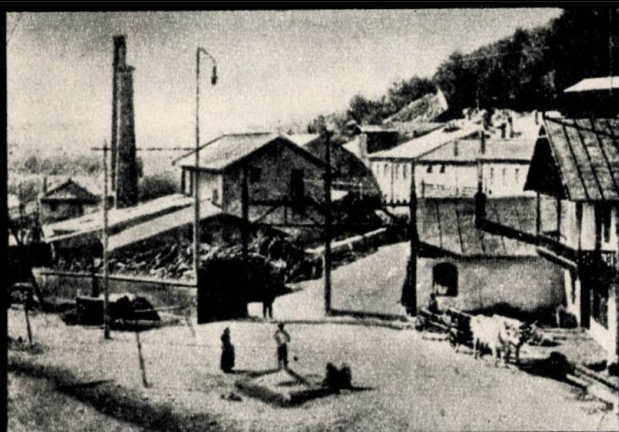
Milița PĂTRAȘCU

CIOBAN CU MIEL
(basorelief)

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI •

15.III.1859. A apărut la București «Agronomia», ziar de agricultură și economie rurală, sub direcția lui P. Buescu, licențiat în științe. A dezbătut probleme legate de agricultura țării, dînd sfaturi, indicînd soluții, cerînd reforme esențiale pentru propășirea acestei importante ramuri de activitate.

Martie 1882. Își începe activitatea o nouă fabrică de hîrtie, la Bușteni, dotată cu cele mai moderne mașini existente la vremea aceea. Fabrica (o vedem în fotografie) avea 36 de lucrători și funcționa acționată de o mașină cu o forță de 240 CP. În primul an a produs cu precădere hîrtie de ziar și carton, apoi a trecut la hîrtia albă de scris.

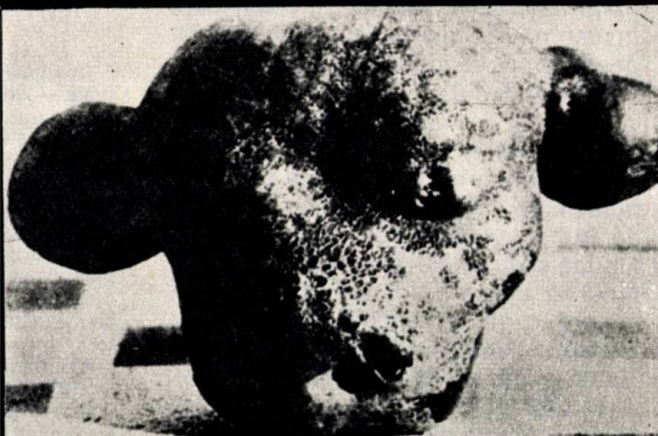
3.III.1892. Se inaugurează cel mai mare pod metalic construit pînă la acea dată în țară. Este podul de peste Olt, la Slatina. Are 400 de metri lungime (5 deschideri) și a fost proiectat de inginerul C. Davidescu, în cadrul serviciului de studii și construcții al Ministerului lucrărilor publice.

Martie 1892. A intrat în exploatare primul tren-funi-

cular din țara noastră, la întreprinderile forestiere de la Mălini-Suceava. Calea ferată respectivă are 1 500 de metri și se află în legătură cu o altă cale, lungă de 20 de km, pe care circulau trenuri forestiere cu ecartament îngust. Tot atunci sînt puse în funcție primele gatere cu abur, care «taie cu herăstraiele pînă la 150 000 de metri cubi de cherestea pe an».

Nu-i fotografia unui cap de vițel, cum s-ar putea crede la o primă și o foarte fugară vedere, ci un... cartof care, în procesul creșterii sale, a căpătat această formă neobișnuită, devenind astfel demn de a fi expus într-un muzeu de științe naturale și nu de a fi transformat în cartofi pai.

Aprilie

1 SÂMBĂȚĂ	16 DUMINICĂ
2 DUMINICĂ	17 LUNI
3 LUNI	18 MARȚI
4 MARȚI	19 MIERCURI
5 MIERCURI	20 JOI
6 JOI	21 VINERI
7 VINERI	22 SÂMBĂȚĂ
8 SÂMBĂȚĂ	23 DUMINICĂ
9 DUMINICĂ	24 LUNI
10 LUNI	25 MARȚI
11 MARȚI	26 MIERCURI
12 MIERCURI	27 JOI
13 JOI	28 VINERI
14 VINERI	29 SÂMBĂȚĂ
15 SÂMBĂȚĂ	30 DUMINICĂ

La romani numele acestei luni era «Aprilis», de la verbul «aperio», care înseamnă a deschide, deoarece în acest timp se deschide vegetația.

În evul mediu, un timp, anul începea la 1 aprilie, dar regele francez Charles IX (1550—1574) a repus începutul anului la 1 ianuarie. Darurile ce se obișnuiau a se da de anul nou au fost date de atunci în prima zi a acestei luni, dar fiindcă erau unele persoane nemulțumite de această schimbare, li se trimiseră în glumă felicitări de anul nou la 1 aprilie, însă cu daruri de păcăleală. Mai apoi începuseră să se trimită în această zi înștiințări cu caracter de farse, obicei păstrat pînă în zilele noastre.

DUPĂ ZECE MILENII

Arheologii au găsit într-o localitate din Yukon (Canada) resturile unor viziuni de rozătoare, pline de osemintele vechilor «locatari» și cu provizii de iarnă — în special semințe de lupinus (nîprală — plantă cu fructe în păstăi) uscate. Aceste semințe au fost depuse, în anul 1954, la Muzeul Național din Ottawa. Anul trecut botaniștii au ales cîteva dintre ele și le-au pregătit pentru germinare, folosind diferite procedee. Șase semințe au germinat, devenind plante care au înflorit. Examineate cu dozajul carbonului 14, miraculoasele semințe și-au declarat vîrsta: 10 000 de ani. Performanța întrece toate cazurile de specialitate cunoscute pînă acum.

PÎINEA ÎN LUME

Compoziția pîinii — fabricată pe scară industrială — diferă foarte puțin de la o țară la alta. În general pîinea produsă de marile fabrici din Europa și din America are următoarea compoziție (o «porție» de aluat este formată din): 100 kg făină, 55 litri apă, 2 kg drojdie, 1,700 kg sare, 1 kg lapte praf și 1 kg materii grase amestecate cu vitamine. Aceasta este rețeta europeană. În America se pune apă mai multă (65 litri) și, în plus, 6 kg de zahăr.

Cei mai mari consumatori de pîine de pe glob sînt următorii: (în grame, pe zi, de cap de locuitor): spaniolii — 300; italienii — 285; iugoslavii — 285; francezii — 263; olandezii — 235; austriecii — 212; englezii — 185; finlandezii — 155; norvegienii — 152. Cei mai mici consumatori: nord-americanii — 60 și japonezii — 30 de grame pe zi.

Gh. ȘTEFĂNESCU

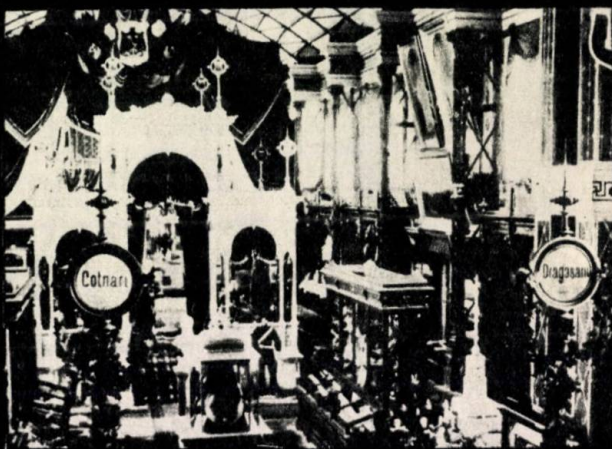
PORTRET

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

10. IV. 1834. La Brăila sosește nava austriacă «Argo», venind de la Viena. Este primul vapor care navighează în apele Dunării, stîrnind uimirea generală.

Aprilie 1857. În localul școlii naționale de agricultură de la Pantelimon este organizată prima expoziție industrială străină. Fabricile engleze prezintă aici mașini agricole, pluguri de fier pe două roate, greble cu 30 de dinți, ciuruitoare de porumb, putinee, vînturătoare de grîu manuale, tăietoare de fin, bătătoare de grîu, purtătoare de saci pe două roate și multe altele, «toate fabricate din oțel iute, de mîna întîia».

Aprilie 1873. În cadrul expoziției internaționale de la Viena România expune numeroase produse industriale și agricole cărora li se decernează 237 de medalii și recompense. Vinurile de Cotnari și de Drăgășani obțin medalii de aur. În fotografie: standul românesc de produse viticole.

Aprilie 1906. La Schitu-Golești (Muscel) se pune în funcție primul funicular de la noi. Trei ani mai târziu — în iunie 1909 la Boldu (Muscel) se construiește al doilea funicular, pentru transportul lemnului de foc. Între anii 1908-1909 a fost construită și linia funicularului de la Bușteni (în fotografie), care ajungea, peste platoul Bucegilor, pînă în Valea Ialomiței (15 km).

Aprilie 1911. Fabrica de la Mă-rășești produce primele cantități de îngrășăminte chimice pentru agricultură. Experimentarea lor se face pe ogoarele de la Titulești (Gorj), din inițiativa lui Nicolae Titulescu (devenit mai târziu ministru de externe). Rezultatele obținute pe 70 de pogoane de arătură: un spor de doi saci de grîu la fiecare pogan. În fotografie: sacii cu îngrășămintele folosite la fiecare pogan (cu indicarea cantităților respective).

Adevăr și legendă despre frații siamezi

Buffon, într-unul dintre cele 36 de volume ale «Istoriei Naturale», apărute între anii 1749-1788, comentează cazul sursorilor siameze Judith-Elena, născute la 1701 într-un sat din Ungaria. Ele au trăit 22 de ani. Aveau toate organele interne separate. Duceau însă, oarecum, o viață independentă una de alta, mîncînd și dormind la ore diferite, din cauza aceasta avînd uneori neînțelegeri care degenerau în certuri. Sînt primele siameze despre care se cunosc detalii mai multe. Dar ele nu se numeau, pe atunci, siameze, termenul respectiv apărînd abia în anul 1811, cînd o țărancă din regiunea rîului Siam (Thailanda de azi) a născut doi băieți lipiți între ei.

Aceștia au primit numele de Chang și Eng, și pentru că erau din Siam li s-a spus siamezi. La vîrsta de cinci ani, cînd cei doi copii învățaseră să vorbească și să meargă, o europeană întreprinzătoare i-a cumpărat de la mama lor și a plecat cu ei prin Europa, expunîndu-i pe diferite scene din marile orașe. La zece ani erau atît de celebri, încît Phineas T. Barnum, proprietarul celui mai mare circ din lume, a plătit pentru ei o sumă enormă, cumpărîndu-i de la mama adoptivă. I-a imbarcat pe vaporul «SACHEM» și i-a dus în America, unde timp de peste un deceniu i-a prezentat publicului, în programul circuitului. În felul acesta celebritatea lui Chang și a lui Eng devine mondială, iar circuitul BARNUM trece de pe un continent pe altul cu un program al cărui punct de senzație erau siamezii vii și naturali. Viața lor a fost descrisă de naturalistul Isidore Geoffrey Saint-Hilare, care i-a cunoscut, și care a scris, în 1836, trei volume dedicate siamezilor în general. În zilele noastre separarea celor doi frați ar fi fost posibilă, dar acum o sută de ani chirurgia nu avea posibilitățile și experiența celei de acum.

frații siamezi

Un an mai tîrziu după nașterea fraților Tocci – în 1878 – vin pe lume alți siamezi care au supraviețuit – surorile Roza-Josefa Blazek, din Boemia. Sînt două gemene normal dezvoltate, dar lipite între ele, în regiunea feselor. În 1911, cînd Roza-Josefa erau bine cunoscute în Europa – mai ales la Paris, unde fuseseră expuse luni de zile la THEATRE DE LA GAITE – au fost chemate la Londra, unde se ținea congresul internațional al medicilor.

În anul 1930 făceau senzație la Paris două cîntărețe siameze – surorile Mary și Margarette Gibbs. Acestea erau originare din S.U.A., unde se născuseră în anul 1902.

Spre deosebire de surorile Gibbs, care obțineau succese cu vocile lor de soprane, alte două fete născute lipite – Violette și Daisy Hilton, din San Antonio (Texas) – deveniseră cunoscute, ceva mai înainte (1925), prin concertele pe care le dădeau în America, una cîntînd din clarinet și alta la pian. Între ele a intervenit, în 1929, un grav conflict, cînd Violette s-a logodit, fără voia sorei sale, cu un tînr sportiv. Supărarea lui Daisy a fost atît de categorică, încît pînă la urmă logodna a fost desfăcută.

Tot în 1925 mai erau cunoscuți în marile orașe americane și europene, pe care le vizitau, dînd reprezentații, doi frați siamezi născuți în Filipine.

Cele mai recente cazuri cunoscute: în iulie 1968 s-au născut în localitatea Basari, din Togo, două fetițe lipite între ele. Separate printr-o operație chirurgicală, fetițele trăiesc și astăzi. Mai recent, la 20 octombrie 1969, la spitalul din Middlesbrough, din Anglia, o femeie în vîrstă de 28 de ani a născut două fetițe lipite față în față, iar la 5 noiembrie 1969, alte două surori siameze au fost născute la Boston (S.U.A.), acestea fiind separate după o operație reușită, care a durat zece ore.

Ion MUNTEANU

Mai

1 LUNI	16 MARȚI
2 MARȚI	17 MIERCURI
3 MIERCURI	18 JOI
4 JOI	19 VINERI
5 VINERI	20 SÂMBĂȚĂ
6 SÂMBĂȚĂ	21 DUMINICĂ
7 DUMINICĂ	22 LUNI
8 LUNI	23 MARȚI
9 MARȚI	24 MIERCURI
10 MIERCURI	25 JOI
11 JOI	26 VINERI
12 VINERI	27 SÂMBĂȚĂ
13 SÂMBĂȚĂ	28 DUMINICĂ
14 DUMINICĂ	29 LUNI
15 LUNI	30 MARȚI
	31 MIERCURI

În limba latină numele acestei luni era «Majus», care este forma comparativă a adjectivului «magnus» (mare), deci însemna **mai mare**, referire la creșterea impetuoasă a vegetației în timpul ei.

«Congresul Internațional Muncitoresc», întrunit la Paris în iulie 1889, a hotărât ca ziua de 1 mai să fie **Sărbătoarea muncii**, sub numele de «Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc».

„HIPOFAGIA“ ÎN CREȘTERE

Consumul cărnii de cal este cunoscut din cele mai vechi timpuri. Omul preistoric vîna calul sălbatic pentru a-l minca, iar cu patru milenii înaintea erei noastre medicina indiană recomandă carnea de cal ca medicament împotriva tuberculozei. Treptat, hipofagia s-a extins, carnea de cal devenind un aliment recunoscut oficial în mai toate țările civilizate. În Europa, prima ordonanță care autoriza comerțul cărnii de cal a apărut la 9 iunie 1866, la Paris. Astăzi în capitala Franței se consumă anual 100 000 de tone de carne de cal. De la «aliment pentru săraci» și «aliment terapeutic», cum era socotită, carnea de cal a ajuns acum să fie foarte căutată, mai ales în țările europene. Franța, R.F.G. și Italia sînt țările care înregistrează cel mai mare consum din acest aliment.

DE PE VREMEA LUI ȘTEFAN CEL MARE

Mai sînt încă în țara noastră copaci care s-au «născut» pe vremea lui Ștefan cel Mare și chiar mai înainte. În județul Maramureș, bunăoară, trăiește pe teritoriul comunei Tăuții de Sus un castan a cărui vîrstă a trecut de 500 de ani, deci a răsărit acolo înainte de înscăunarea lui Ștefan. În altă parte a țării, la Cordăreni, în județul Botoșani, un stejar falnic, cu șase lăstari porniți din același trunchi, își duce tihnit viața-i lungă pe care e pornit. Specialiștii sînt de părere că uriașul acesta are cel puțin 475 de ani.

Ca aceștia vor mai fi, desigur, mulți copaci, dar nu le-a venit încă rîndul să fie cercetați și «legitimați».

ÎN PRAHOVA CĂLĂTORULUI ÎI ŞADE BINE CU DRUMUL !

Tot ce vă voi depăna, de-a fir a păr, despre Grotă Miresii din Slănic Prahova pare de domeniul basmului. Pătrund prin tunelul de sare pardosit cu birne zdravene de stejar, rămîi impresionat de contrastul dintre pereţii de sare şi albastrul lacului. Lacului, ca şi grotei, i se zice «al miresii».

Lîngă acest palat uriaş, provenit din ocna deschisă cu secole în urmă sub formă de clopot, Cooperaţia de consum a realizat în armonie cu cadrul ambiant o braserie cu terasă, durată din sticlă. Şi la Baia Roşie, în centrul staţiunii sînteţi invitaţi să faceţi un popas la restaurantul Cooperaţiei de consum, care are 370 de locuri. Am observat aici o activitate febrilă: directorul comercial al IJECOOP-Prahova, şeful serviciului de alimentaţie publică, vicepreşedintele cooperativei Slănic, şeful complexului turistic Slănic (hotel şi restaurant), bucătăreasa şefă şi alţii trebuiau de zor la aranjarea unei expoziţii de artă culinară în care erau prezentate preparate tradiţionale, specifice Slănicului.

Orice îndrăgostit de frumos nu poate părăsi uşor aceste locuri, mai ales cînd îl îmbie şi atîtea bunătăţi culinare. Aşa că, la căderea nopţii, îi sînt puse la dispoziţie bunele servicii ale hanului de lîngă restaurant: o cameră curată, cu cearşaful ca neaua şi bine apretat, o pernă moale de puţ, un mobilier rustic, din stejar masiv, ars şi cu încrustaţii, un duş cu apă caldă, mirosind a brad.

Cînd am plecat de aici a doua zi, ne-am amintit de descrierea sugestivă pe care ne-o făcuse, încă înainte de a sosi la Slănic, şefa serviciului de investiţii a IJECOOP-Prahova. «Dacă vii de la Cheia, unde hanul nostru pare o căciulă ţuguiată, care-şi termină acoperişul de şindrilă jos de tot, la un stat de om, şi vezi hanul de la Slănic, ai impresia că arhitectul a făcut aici o glumă bună. A dat cu palma în ţuguilul căciulei şi a turtit-o! Asta e farmecul hanului Slănic!» Lăsăm la o parte hanul nou de la Cheia, de care v-am vorbit şi care are un restaurant rustic cu 240 de locuri şi spaţii de cazare pentru 75 de persoane, şi vom consemna, în treacăt, celelalte unităţi turistice care ne aşteaptă ospitaliere, pe diverse trasee. În pădurea Româneşti, la 11 km depărtare de Ploieşti, pe şoseaua ce duce la Bucureşti, te întîmpină restaurantul cu camping; lîngă Doftana ne aşteaptă, la o serpentină, restaurantul «Zorile», iar la Vălenii de Munte o braserie, la Păuleşti, oraş azi şi el, în plină pădure, restaurantele-camping «Stejarul» şi «Cerbul». Tot aici, s-a inaugurat un nou han turistic.

Turişti, hanurile şi restaurantele de la Slănic şi Cheia, restaurantele, braseriile şi campingurile Cooperaţiei de consum din judeţul Prahova vă aşteaptă cu preparate tradiţionale, cu ţuică bătrînă de Văleni şi rubiniul de Valea Călugărească, în care s-au adunat toată lumina şi căldura soarelui, toată dulceaţa şi aroma pămîntului prahovean!

TRAIAN DUMITRESCU

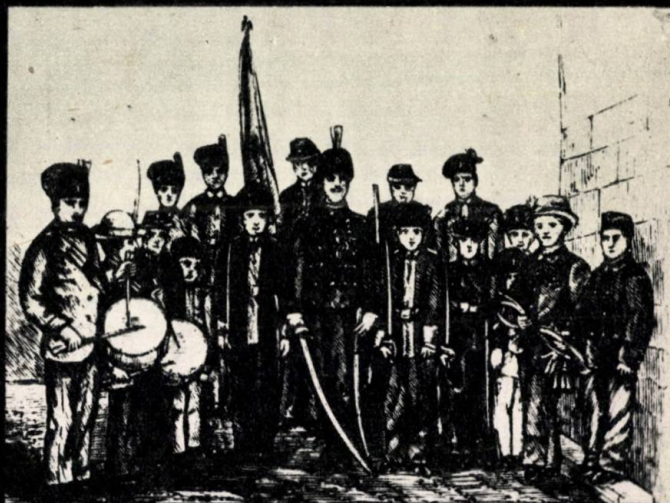
REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI •

14.V.1839. Se inaugurează la Iași prima expoziție horticolă din țara noastră. În grădina domnească de la Socola sînt prezentate tot felul de flori de la noi și străine «în nădejdea că se va căpăta încuviințarea publicului, iar prin vînzare de tot ce se arată se va strînge bani cîți trebuie pentru ținerea în rînduială a cultivațiunii».

Mai 1864. Sînt organizate, la București și la Fălticeni, primele expoziții agricole din țara noastră. Cea din București se intitula «**Expozițiune de orticultură și apicultură**», iar cea de la Fălticeni «**Expozițiune regională**». Pentru comemorarea manifestărilor au fost bătute atunci două medalii din argint, care au fost împărțite personal de către domnitorul Cuza tuturor participanților.

9.V.1878. Se inaugurează linia de cale ferată Pitești – Vîrciorova, care continuă linia București–Pitești. Pe acest traseu vor veni în Capitală primele trenuri internaționale.

Mai 1882. La Timișoara se introduce iluminatul străzilor cu electricitate «prin mijlocirea unui însemnat număr de lampe dintre cele inventate de Edison». Timișoara a fost, în felul acesta, primul oraș din Europa care a folosit lumina electrică.

8.V.1905. Pe platoul de la Cotroceni, două formații de școlari care urmează cursurile primare, execută, înaintea unei mari asistente de militari și civili, diferite exerciții de istețime, îndemînare și minuire a armelor. Sînt

școlarii din satele județului Ilfov, organizați și instruiți de căpitanul Ioan Cristescu «nu atît pentru cunoașterea tehnicii militare, cît mai ales pentru obișnuirea școlarilor cu exercițiile fizice și cu dragostea pentru armată»

27.V.1912. Se inaugurează la Iași statuia domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Asistă la solemnitate cîteva mii de săteni veniți din toate județele țării. Monumentul este opera sculptorului italian Romanelli și a fost realizat prin contribuția publică.

De unde vin numele femeilor?

Nici nu-ți vine să crezi cât de vechi sînt unele nume de femei. Ele par să-și aibă obîrșia încă din epoca matriarhatului, cînd rolul femeii în familie și în obște era predominant. Poate că încă de atunci ele erau denumite metaforic după calitățile ce le deosebeau pe unele de celelalte, figura poetică de stil stînd la baza onomasticii feminine.

În rîndurile ce urmează prezentăm un grupaj de nume străvechi, din limbile greacă, latină și germană arhaică, adăugînd la fiecare și semnificația cuvîntului respectiv.

Ne place să credem că aceste nume au fost alese, imaginate și date de către bărbați, și ne întemeiem această supoziție pe faptul că cele mai multe dintre ele evocă un elogiu adus farmecului femeii, un sentiment firesc de prețuire pasionată, dar și de observație tipologică obiectivă.

Așadar, la întrebarea «de unde vin numele femeilor?» răspundem astfel: **Din limba greacă:**

Eleonora=Miloasa
Elena = Strălucitoarea
Irina = Pașnica
Melania=Întunecata

Din limba latină:

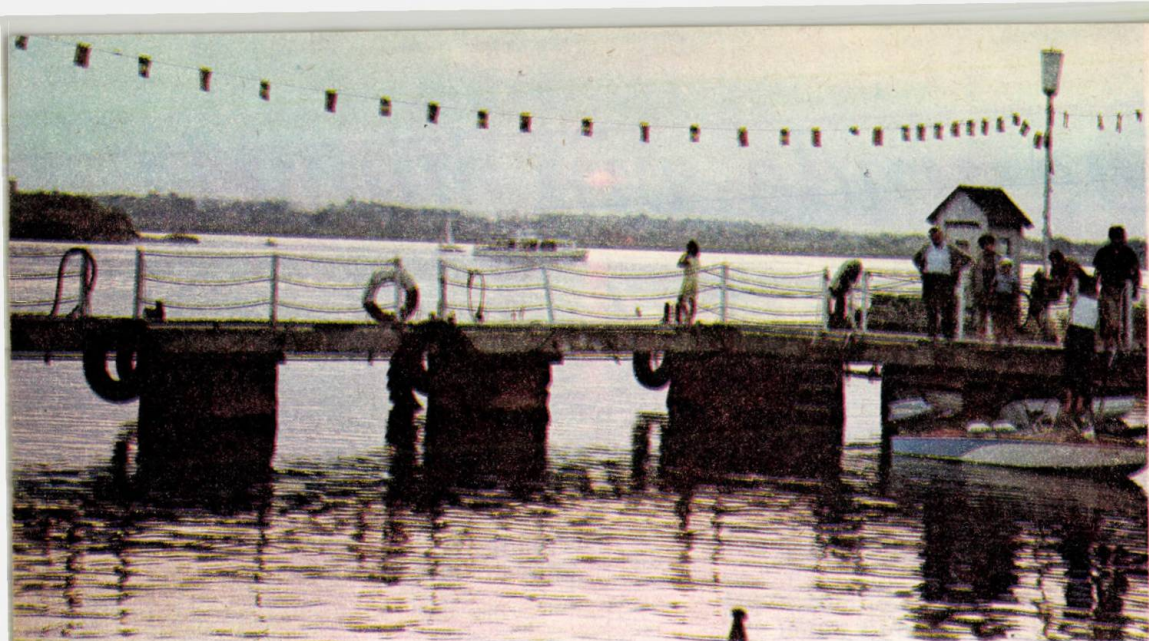
Francisca = Libera
Clara = Curata
Margareta = Mărgăritarul
Felicía = Fericita
Sabina = Răpita
Ursula = Ursoaica
Leonia = Curajoasa
Lucia = Luminata

Din limba germană veche:

Berta = Strălucita
Emma = Casnica
Carolina = Puternica
Matilda = Eroina

Iunie

1 JOI	16 VINERI
2 VINERI	17 SÎMBĂȚĂ
3 SÎMBĂȚĂ	18 DUMINICĂ
4 DUMINICĂ	19 LUNI
5 LUNI	20 MARȚI
6 MARȚI	21 MIERCURI
7 MIERCURI	22 JOI
8 JOI	23 VINERI
9 VINERI	24 SÎMBĂȚĂ
10 SÎMBĂȚĂ	25 DUMINICĂ
11 DUMINICĂ	26 LUNI
12 LUNI	27 MARȚI
13 MARȚI	28 MIERCURI
14 MIERCURI	29 JOI
15 JOI	30 VINERI

În vechiul calendar roman, instituit de Romulus, iunie era a patra lună a anului. La 21 iunie — solstițiul de vară — este cea mai lungă zi a anului, avînd 15 ore și 37 minute.

Cuvîntul solstițiu vine de la latinescul «sol» (soare) și «stare» (a sta) și înseamnă timpul de cîteva zile în care soarele pare că stă pe loc, atunci cînd pămîntul este la capetele orbitei pe care o descrie în jurul soarelui.

Numele popular de cireșar arată că în această lună se coc cireșele.

MAMĂ BUNĂ

Fotografia aceasta a făcut ocolul lumii, fiind reprodusă de cîteva dintre marile reviste ilustrate. Ea reprezintă un cățeluș, în vîrstă de două luni, «înfiat» de o maimuță. Mama cățelușului a fost victima unui accident de automobil și plătîndul ei pui a rămas orfan. Atît maimuța, cît și cățelușul, trăiau în aceeași curte — la un iubitor de animale din Lahore (Pakistan). Pînă în ziua accidentului ei n-aveau nimic comun, fiecare văzîndu-și de lumea și de treburile sale. Cînd s-a produs nenorocirea, însă, cățelușul rămînînd fără nici o protecție, maimuța l-a adoptat și acum îl îngrijește ca pe propriul său copil. Este un caz unic în lumea animalelor și zoologii îi acordă o mare atenție.

Un popas de vis: **HANUL AGAPIA**

Pe valea Topliței, afluent al Moldovei, la 4 km de drumul național 15—C, la distanță egală — 42 km de Piatra Neamț și Pașcani, într-o vale, mai aproape de sat, se află mănăstirea Agapia, renumită pentru pictura interioară, operă a marelui pictor Nicolae Grigorescu. Aci a fost construit, din zid și piatră de munte, un han turistic, cu restaurant și loc de parcare pentru mașini. Hanul are o linie arhitectonică inedită și pitorească. De cum ai pășit însă înăuntru, dai cu ochii de o îmbinare meșteșugită a utilului, modernului și specificului tradițional al Moldovei. Hanul, de la care poți drumetii la mănăstirile Agapiei, Văratecului, Neamțului, Secu, la schiturile Sihăstrie și Sihlea, ori la casele memoriale Ion Creangă, Vlahuță și Grigorescu, este o reușită desăvârșită a genului. Ori încotro îți

rotești ochii dai de trofee de cerd, ulcele, bliduri și ploști smălțuite, de răzlogi și năframe cusute frumos cu flori de mătase. În camerele spațioase și înșorite am întâlnit dulapuri din brad ars, căptușite de stergare cu motive moldovenesti, veioze de tip lămpi cu petrol, scaune avind pernițe cu broderii populare. Sala de deservire are 80 de locuri, cărora li se adaugă 120 pe terasa descoperită și 40 pe terasa acoperită, dată de curind în funcțiune. Te atrag aici lambriurile de brad care îmbracă pereții, plafonul din casete masive de lemn, dar mai ales vitraliul care acoperă un perete întreg cu diverse scene diurne din han: prepararea purului la ceaun, sărmăluțele moldovenesti puse pe plită, trofeul cu coarne de cerb din holul hotelului. Nu-s deloc rele bucatele moldovenesti ce se pot găsi aici: cîrnăciorii la țigla, ori ciulamaua de ciuperci tentează fără doar și poate pe fiecare. Frigă-

ruile în țepușe sînt cu atît mai apetisante cu cît ele pot fi întovărășite cu nemaipomenitul Cotnar de viață lungă oferit în butelii brumate, deoarece din pîrîul Agapiei, oamenii vrednici de aici au adunat pentru dumneavoastră, în ghețaria proprie, 25 vagoane de gheață naturală însilozată. Vinul vine de fapt rece, caci budanele sînt rinduite în lege, după meșteșugul polobocarilor din Neamț, într-o afundă și încăpătoare pivniță cu bolți «gherghir» — cum i se zice pe aici. Lîngă gherghir, ne întîmpină un concert păsăresc din gospodăria anexă, în care asteaptă a fi rumenite pe jar sau calite pe curechi pui, găini, curci și rațe. Tradiționala și fermecătoarea ospitalitate moldovenească nu se dezmințe nici la Hanul turistic Agapia. Un popas aici rămîne pentru toți călătorii un adevărat popas de vis din «O mie și una de nopți»...

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

Iunie 1859. Se înființează la București «Societatea sericicolă cu acții», care își definește astfel scopul: extragerea mătăsii sau a borangicului pe scară industrială; creșterea și ameliorarea gîndacilor; cultura duzilor. Acesta a fost începutul industrializării mătăsii la noi, societatea «punînd în lucrare, la Dămăroaia, o fabrică în care funcționa o mașină cu vapor, cu 160 de roate, care a manipulat într-o vară zece mii ocale de gogoși, dînd 400 ocale de mătase ce s-a trimis la Lyon, în Franta».

Iunie 1881. Legea votată de parlament stabilește înființarea de spitale rurale, care vor avea cîte 24 de paturi pentru a primi la internare mai ales bolnavii de pelagră. În zestrea acestor spitale găsim, printre altele: paturi cu mindire umplute cu paie, perne din foi de

porumb, putini de lemn pentru îmbăierea bolnavilor. Hrana zilnică a celor internați: 300 dramuri de mămăligă, 150 dramuri de carne, 250 dramuri de supă și zarzavaturi.

24.VI.1907. Pe un teren de lîngă Ciulnița este experimentat primul tractor cu benzină adus la noi. Este un tractor de 50 CP. Are atașat un plug cu patru discuri care taie brazde adînci de 26 cm. Rezultatele sînt mul-

tumitoare, reprezentanții ministerului agriculturii avînd introducerea acestui fel de tractor în locul tractoarelor cu aburi care funcționaseră pînă atunci (55 în toată țara).

12.VI.1910. Aurel Vlaicu experimentează, pe cîmpul de la Cotroceni, avionul pe care l-a construit singur. Reușește să se ridice în aer pînă la 50 de metri înălțime. Este primul lui zbor, care entuziasmează întreaga țară. În fotografie: Vlaicu și bunul său prieten, poetul Octavian Goga, în anul 1911.

28.VI.1919. România devine membru al Ligii Națiunilor. Acest înalt for internațional va fi prezidat în două sesiuni de marele om politic și diplomat român Nicolae Titulescu, ales cu majoritate de voturi în anii 1930 și 1931.

LUCRURI DE MIRARE

PĂMÎNTUL BOMBARDAT?

Da, pămîntul este zilnic supus unui bombardament cosmic ce se desfășoară într-un ritm fantastic. Pe suprafața globului terestru cad în fiecare zi un bilion de meteoriți. Nu vă grăbiți să puneți ceaunele pe cap și nici să vă faceți rost de niscaiva vechi coifuri de metal pentru a vă proteja împotriva acestei uriașe și continui salve de mitraliere meteoritice, fiindcă majoritatea meteoriților este constituită din praf. Fiecare fir de praf meteoritic abia dacă atinge a suta parte dintr-un gram.

SOARELE CREȘTE

S-a calculat că magnetismul solar atrage fără încetare o masă meteoritică în greutate de 6000 tone pe secundă.

PE-O MUCHIE DE CUȚIT

Creierul este fără îndoială cel mai important, complex și vital organ al corpului omenesc. Dar, practic, putem spune pe drept cuvînt că funcțiile sale vitale atîrnă de-un fragil fir de ață, de-o infimă muchie de cuțit. Cum așa? Creierul nu poate trăi decît circa 1 minut și jumătate fără a fi irigat de fluxul sangvin. Natura s-a dovedit foarte prevăzătoare cu soarta acestui organ de-o extremă sensibilitate, înzestrînd ființa umană cu patru artere care, trecînd prin gît, ajung la cap și irigă creierul cu sînge. Aceste artere au o capacitate de funcționare atît de mare, încît chiar dacă trei dintre ele se distrug și întrerup fluxul sangvin, cea de-a patra arteră, deși rămasă singură, poate hrăni creierul cu sînge.

AUR ÎN MĂRI ȘI OCEANE

Pe lîngă o listă lungă de alte minereuri de o mare valoare economică, apa de mare conține și... aur. Proporția este chiar dintre cele mai ademenitoare: în fiecare tonă de apă se află 5 g de aur. Astfel, ca să ne referim numai la Marea Neagră, ea este de fapt o mină ce cuprinde 2 milioane kilograme de aur.

- 1681 Anul cînd cel mai vechi hrisov menționează existența, în Moldova, a unei fabrici de luminări de seu. Ea a fost întemeiată de un anume Andrei Făclieru.
- 1766 Anul întemeierii celei dintîi fabrici de postav din Moldova, construită în satul Chiperești.
- 1818 Se inaugurează la Iași prima fabrică românească de ulei comestibil vegetal.
- 1892 Anul cînd începe să apară revista «Sezătoare», cel mai vechi periodic românesc dedicat culegerii de folclor. Revista a apărut la Fălticeni și a fost întemeiată de Artur Gorovei.

MICĂ ENCICLOPEDIE

- 1897 Pleacă spre Polul Sud expediția **Belgica**. Între componenții misiunii științifice se află și savantul român **Emil Racoviță**, creatorul speologiei.
- 1900 Nicolae Tesla, savant român, inventează lampa cu neon.
- 1913 Inginerul Avram Totolea, din Oravița, inventează un aparat care cuplează vagoanele feroviare în mod automat.
- 1920 Emil Racoviță înființează la Cluj cel dintîi Institut de Speologie din lume.
- 1925 Nichita Macedonski, fiul cunoscutului poet, inventează metoda de a prepara perle albe pe cale sintetică.
- 1930 Căpitanul român Iov, invalid de război, inventează brîul cunoscut sub numele de «brîul lui Iov».
- 1933 Robescu inventează un aparat pentru descoperirea zăcămintelor de minereuri.
- 1933 A. Cioculescu inventează un original aparat de stîns incendiile.
- 1933 C. Bărsan inventează un nou sistem de semnalizare automată pentru trenuri.
- 1933 L. Vicențiu inventează un geamantan de uz turistic, care poate fi transformat în masă, pat, cort etc.
- 1936 Învățătorul N. Lungu, din Tecuci, a inventat un aparat pentru captarea fumului și gazelor ce ies din coșurile fabricilor.
- 1936 Savantul Horia Hulubei descoperă un element chimic pe care îl numește **Moldaviu**. El poartă numărul 87 în tabelul lui Mendeleev.

ILIE MIROIU

Iulie

1 SÂMBĂȚĂ	16 DUMINICĂ
2 DUMINICĂ	17 LUNI
3 LUNI	18 MARȚI
4 MARȚI	19 MIERCURI
5 MIERCURI	20 JOI
6 JOI	21 VINERI
7 VINERI	22 SÂMBĂȚĂ
8 SÂMBĂȚĂ	23 DUMINICĂ
9 DUMINICĂ	24 LUNI
10 LUNI	25 MARȚI
11 MARȚI	26 MIERCURI
12 MIERCURI	27 JOI
13 JOI	28 VINERI
14 VINERI	29 SÂMBĂȚĂ
15 SÂMBĂȚĂ	30 DUMINICĂ
	31 LUNI

În vechiul calendar roman această lună era a cincea a anului și de aceea se numea «Quintilis». Deoarece Iulius Cezar (100—44 î.e.n.), reformatorul calendarului, s-a născut în această lună, i s-a dat numele său de către împăratul Antonius (86—161 e.n.)

Numele popular de «cuptor» arată că în această lună sînt călduri atît de mari, încît ți se pare că ești într-un cuptor... încălzit, firește!

Cu undița mare

Pescarul pe care-l vedeți în fotografie nu este un profesionist, deși așa ar părea după undița modernă pe care o posedă. El este un membru al triburilor care locuiesc în Gabon, pe țărmul oceanului Atlantic. A ieșit la pescuit cu unealta sa delicată dar foarte puternică, și și-a luat din ocean hrana necesară familiei sale pe o săptămînă întreagă — un pește numit «regele de argint», care măsoară doi metri în lungime și cîntărește aproape o sută de kg. Așa da! Ce noroc! Dar și ce putere opusă colosului răpus.

Atitudinea față de muncă, față de calitatea lucrărilor agricole efectuate, a căpătat valori noi odată cu introducerea acordului global. Această nouă formă de retribuire a muncii face parte din ansamblul de măsuri cuprinse în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la ședința de lucru ținută în noiembrie 1970 la C.C. al P.C.R. Pe baza indicațiilor date de secretarul general al partidului, în perioada care a urmat expunerii s-a trecut la reorganizarea întreprinderilor de mecanizare a agriculturii și la constituirea consiliilor intercooperatiste, la organizarea formațiilor de lucru specializate compuse din cooperatori și mecanici agricoli, la introducerea acordului glo-

MĂSURI DE O EXCEPȚIONALĂ ÎNSEMNĂTATE PENTRU AGRICULTURA COOPERATISTĂ

bal, la asigurarea veniturilor lunare minime garantate, la majorarea pentru a doua oară — la interval de un an de la prima majorare generală — a pensiilor țăranilor cooperatori, la îmbunătățirea planificării și la reducerea prețurilor unor materiale și mijloace de producție necesare agriculturii cooperatiste. Prin aplicarea tuturor acestor măsuri a fost perfecționată structura agriculturii cooperatiste, s-au creat condiții optime pentru înfăptuirea celor două vaste programe naționale, primul avînd ca obiect gospodărirea apelor și îmbunătățirile funciare, iar celălalt — dezvoltarea zootehniei. Astăzi a devenit pe deplin posibilă realizarea într-o perioadă relativ scurtă a zonării și concentrării producției, a profilării și specializării unităților.

Muncind pe aceleași parcele de la însemnat pînă la recoltarea și depozitarea sau livrarea produsului, cooperatorul are tot interesul să lucreze bine, fiindcă după cum este recolta așa va fi și plata. Retribuirea muncii în acord global pe bază de tarif la unitatea de produs sau la mia de lei venituri a ridicat ștacheta autoexigenței, a sporit interesul și răspunderea față de muncă. Lichidînd orice element de nivelare sau de plfonare a cîștigului, acordul glo-

bal întărește principiul socialist al retribuției după muncă.

Măsurile de îmbunătățire a nivelului de trai al țăranimii cooperatiste au stimulat gîndirea membrilor cooperativelor agricole, spiritul lor gospodăresc, inițiativa. Mulți țărani cooperatori din județele Neamț, Argeș, Constanța, Tulcea, Harghita s-au angajat ca pînă la sfîrșitul anului să propună spre valorificare cel puțin o sursă de sporire a veniturilor. Membrii cooperativei din Priboieni, de exemplu, unitate ce posedă abia cîteva sute de hectare în zona colinară a județului Argeș, s-au oferit să scoată lemn din locurile greu accesibile, operația urmînd să fie plătită unității în natură. Alții au propus ca dintr-o parte din lemnul primit drept plată să fie confecționate ambalaje pentru legume și fructe. Propunerile au fost acceptate, și numai pentru lădițele confecționate pentru beneficiari siguri cooperativa va încasa circa 2,5 milioane de lei, sumă ce depășește de peste zece ori pe cea prevăzută inițial în planul de producție și financiar la capitolul activități industriale. Avînd banii trebuincioși, cooperativa a început apoi, la propunerea unor cooperatori, să amenajeze ciupercării în adăposturile de animale rămase fără întreținere. Pe măsură ce mij-

loacele financiare ale unității vor spori, cooperativa va trece la refacerea livezilor și la crearea de plantații noi de pomi și arbuști fructiferi, dezvoltînd astfel ramura de producție agricolă pentru care există cele mai prielnice condiții pedoclimatice în zonă.

Creșterea răspunderii individuale se grefează pe fondul unei înalte responsabilități colective. Astfel, într-una din seri, mai degrabă într-una din nopți, caci acele ceasului se apropiau de ora 12, cîțiva membri ai cooperativei agricole din Boria, județul Sălaj, au auzit la radio că înspre ziua zona lor este expusă căderii brumei. Cum brume tîrzii căzuseră și în alți ani în prima jumătate a lunii mai, cooperatorii au luat prognoza în serios și au dat alarma într-o parte de sat. În zori, cînd bruma într-adevăr a căzut, culturile de legume de pe cîteva hectare erau la adăpost, sub folii de polietilenă. Întrucît în cooperativa din Boria se aplică plata în acord global, cei care ar fi resimțit în primul rînd paguba ar fi fost cooperatorii din ferma legumicolă. Oamenii au lucrat însă nu gîndindu-se la cine pierde și cine cîștigă, nu în ideea de a fi pontati, ci pentru că conștiința le dicta să apere cultura care era a lor, a tuturor.

M. CALIANU

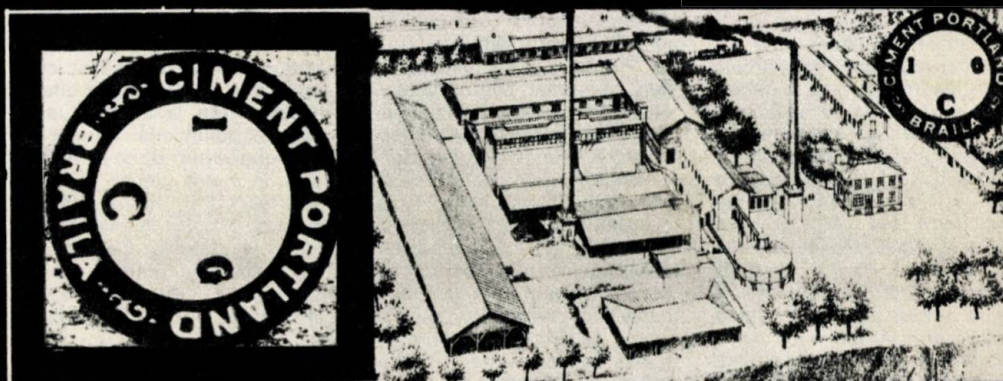
REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

16.VII.1837. Un desenator francez — August Raffet — care trece prin țara noastră, întocmește un album cu vederi și scene de la noi. Între aceste desene se află și cel pe care-l reproducem: o horă ostășească. Desenul poartă data: 16 iulie 1837.

15.VII.1858. «Monitorul Oficial» al Moldovei anunță punerea în circulație a primelor mărci postale pentru francarea scrisorilor, cunoscute mai târziu sub denumirea de «Cap de bour». Astăzi sînt socotite ca cele mai valoroase mărci din lume.

Iulie 1900. La Brăila se inaugurează prima fabrică de ciment de la noi. În următoarele zile pe piața internă apar primele butoaie cu ciment românesc, marca «**Traian**», care-și va câștiga repede un bun renume, fiind cerut și peste granițe. Cu acest ciment au fost realizate marile lucrări de la noi, din ultimul deceniu al secolului trecut: podul de la Cernavodă, tunelul Borcea, porturile Brăila și Galați și unele poduri de pe Prahova și Teleajen.

VÎRSTA: 520 DE ANI

Străvechea așezare musceleană Dragoslavele, din județul Argeș, a sărbătorit în ziua de 24 iulie 1971 un jubileu de aur, o aniversare impresionantă: 520 de ani de existență.

La adunarea festivă organizată cu acest prilej, în sala căminului cultural, au participat reprezentanți ai organelor județene și comunale de partid și de stat, un mare număr de cetățeni.

Numeroși vorbitori, fii de ieri și de azi ai comunei, relevând semnificația evenimentului, au subliniat minunatele condiții de muncă și de viață create de partidul și statul nostru oamenilor muncii din localitate, din întreaga țară.

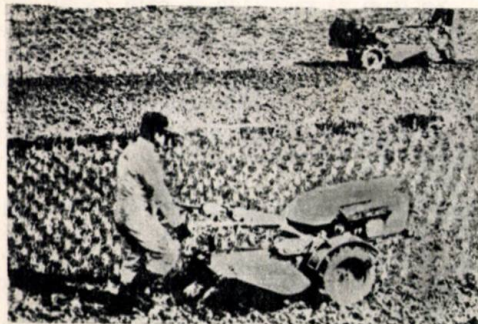
Într-o atmosferă de puternic entuziasm, cei prezenți au adoptat textul unei telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se spune printre altele:

În cele peste cinci secole de existență, dragoslavenii au durat pe aceste meleaguri o așezare trainică. Din această veche vatră românească s-au ridicat sute de muncitori, tehnicieni și intelectuali, care, răspândiți în toate colțurile țării, își pun iscusința și talentul în slujba construirii socialismului, ridicării scumpei noastre patrii pe noi trepte de cultură și civilizație.

Reîntîlnindu-ne astăzi cu toții, gândurile noastre, pline de recunoștință, se îndreaptă către Partidul Comunist Român, către Comitetul său Central, în frunte cu dumneavoastră, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu. Ne angajăm să nu precupețim nici un efort pentru ca, strîns uniți, să facem să triumfe politica Partidului Comunist Român de edificare a României socialiste multilateral dezvoltate.

TRACTORUL - PITIC

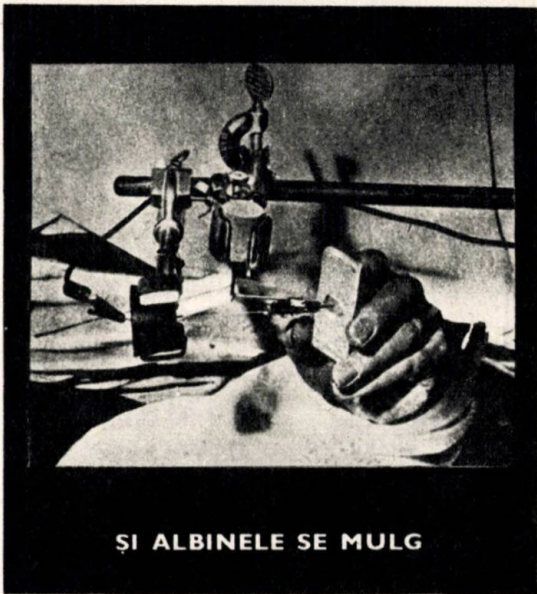
Din cauza lipsei terenurilor întinse, Japonia este una dintre țările cele mai deficitare în produse agricole. Cultura cerealelor se face, în majoritatea cazurilor, pe porțiuni mici de teren, unde folosirea mașinilor și utilajelor normale este neeconomică. Din această cauză s-a extins considerabil sistemul de lucru cu mini-tractoarele. Aceste mașini-pitic (pe care le vedem în fotografie), sînt astfel construite, încît se adaptează comod la tot felul de operațiuni: arat, grăpat, prășit, recoltat, treierat.

Savantul la restaurant

Se știe cît de distrați au fost totdeauna marii savanți. Preocupați de ideile și lucrările lor, mereu gîndindu-se la noi probleme și ipoteze, savanților li s-a întîmplat deseori să treacă prin momente care provoacă risul și uimirea. Un savant a intrat într-o zi în restaurant vrînd să mînce. La un moment dat, mirat că trece timpul său atît de prețios, opri un chelner și îl întrebă:

— Dragă, îmi aduc perfect de bine aminte că am intrat aici ca să mînc. Această problemă fiind pentru mine perfect limpede, îmi îngădui să-ți spun că am comandat un șnițel. De ce nu mi-l aduci? Ori poate mi l-ai adus și l-am și mîncat? Ori poate că nici nu l-am comandat?

ȘI ALBINELE SE MULG

Tratamentul unor boli cu ajutorul veninului de albine este din ce în ce mai răspîdit. Dar, bolnavii respectivi nu sînt deloc încîntați să se lase înțepați, și este cunoscut faptul că singurul procedeu de «injectare» cu veninul binefăcător este cel «în direct»: albina enervată de cel ce o aplică pe pielea pacientului, înțepă adînc și dureros. Tehnica modernă vine acum în ajutorul colectorilor de venin. Doctorul Rod O'Connor, lucrînd cu o echipă de chimiști de la universitatea din Montana, a realizat un aparat de... muls albinele. Cu ajutorul acestui dispozitiv albinele sînt supuse unui curent electric slab, care le silește să se apere, înțepînd o bucată de hîrtie poroasă și astfel se operează «mulsul» și colectarea veninului. Înainte de a fi curentate, albinele sînt anesteziate și împachetate în celofan.

August

1 MARȚI	16 MIERCURI
2 MIERCURI	17 JOI
3 JOI	18 VINERI
4 VINERI	19 SÎMBĂȚĂ
5 SÎMBĂȚĂ	20 DUMINICĂ
6 DUMINICĂ	21 LUNI
7 LUNI	22 MARȚI
8 MARȚI	23 MIERCURI
9 MIERCURI	24 JOI
10 JOI	25 VINERI
11 VINERI	26 SÎMBĂȚĂ
12 SÎMBĂȚĂ	27 DUMINICĂ
13 DUMINICĂ	28 LUNI
14 LUNI	29 MARȚI
15 MARȚI	30 MIERCURI
	31 JOI

Această lună poartă numele împăratului Octavianus Augustus; mai înaintea însă se chema «Sextilis», fiind pe atunci a 6-a («sextus») lună a anului.

Denumirea populară de **gustar** vine de la faptul că în această lună încep să fie gustate cele mai multe fructe, iar **mășălar** înseamnă luna **secerii** sului.

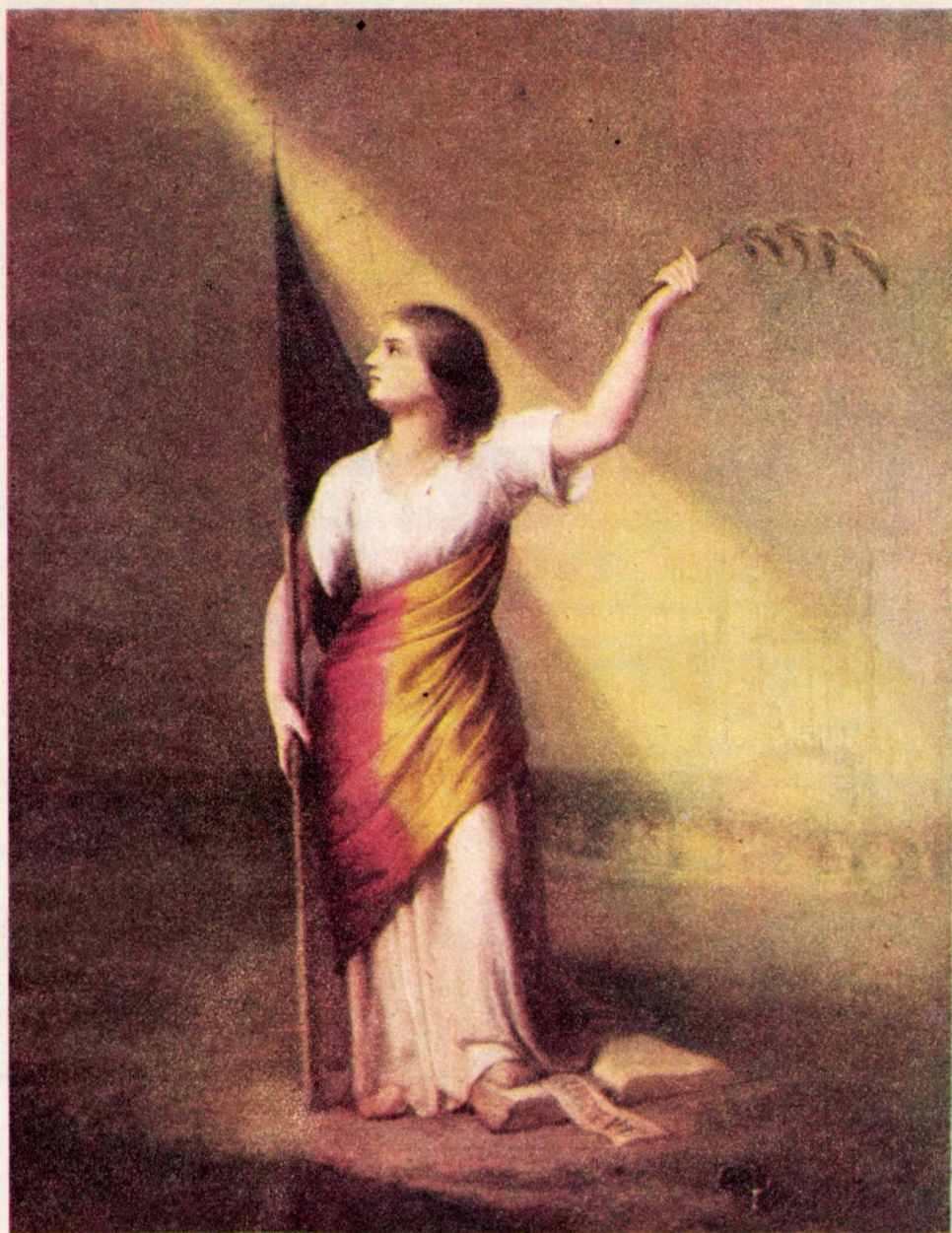
MATEMATICA DISTRATIVĂ

Știți că puteți afla foarte ușor și rapid vârsta oricărei persoane? Iată cum se procedează, putînd chiar, fără nici un risc, să pariați că veți da cifra exactă: cereți să înmulțească cu 2 numărul lunii în care s-a născut (ianuarie = 1, februarie = 2 ș.a.m.d.). La aceasta să adauge cifra 5, să înmulțească totul cu 50. La rezultat să adauge vârsta lui. În sfîrșit să scadă numărul de zile dintr-un an (365). Spuneți-i să vă comunice rezultatul obținut. La acest rezultat adăugați cifra 115. Veți obține un număr alcătuit din 3 sau 4 cifre. Cele două cifre din dreapta reprezintă vârsta persoanei. Cifra solitară, sau cele două cifre din stînga reprezintă luna în care s-a născut (De exemplu: 3 pentru luna martie, sau 12 pentru luna decembrie).

PISCICULTURA ÎN LUPTA CONTRA POLUĂRII

Se pare că piscicultura, care capătă din ce în ce mai multă importanță ca sursă de proteine, va contribui într-un viitor foarte apropiat la rezolvarea problemei critice a poluării apelor. Cercetătorii polonezi au făcut numeroase experiențe pentru transformarea deșeurilor industriale netoxice în îngrășă-minte necesare lacurilor piscicole. La laboratorul de biologie hidrologică al Academiei de științe din Cracovia s-au utilizat, astfel, cu succes, deșeurile fabricilor de zahăr, obținîndu-se fertilizarea crescătoriilor de pești.

C.D. ROSENTHAL

ROMÂNIA REVOLUȚIONARĂ

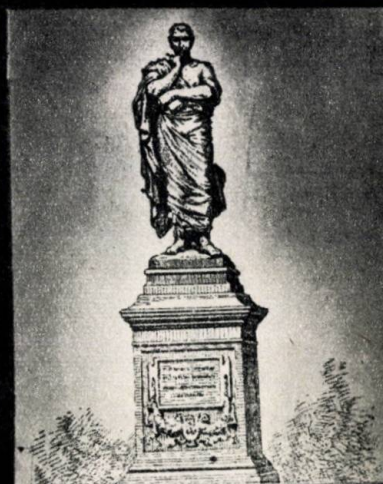

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

1.VIII.1857. Apare la Iași «Jurnalul de agricultură», editat de Ion Ionescu de la Brad, o publicație care poate fi socotită în fruntea tuturor celor consacrate, în secolul trecut, agriculturii, viticulturii și horticulurii. Din cauza atitudinii sale de susținere a intereselor țărănimii și de critică a autorităților timpului, jurnalul a fost suspendat de cenzură după mai puțin de doi ani de apariție.

Septembrie 1869. P.S. Aurelian, care se situează printre întemeietorii agriculturii noastre științifice, tipărește la București primul **Manual de agricultură** pentru clasele primare.

18.VIII.1887. Se inaugurează la Constanța statuia poetului Ovidiu. Lucrarea a fost realizată de sculptorul italian Ettore Ferrari. În ziua inaugurării, din comuna Sulmona (Italia) unde s-a născut Ovidiu, sosea o telegramă: «**Participăm cu tot sufletul la inaugurarea monumentului concetățeanului nostru, gloria noastră comună, care ne reamintește de legăturile de sânge dintre popoarele țărilor noastre.**»

LEGUMELE CA ... MEDICAMENT

MORCOVUL conține, în afară de zahăr și hidrați de carbon, un complex de trei vitamine: A, B și C. Trebuie știut că bolnavii de diabet asimilează înfin mai ușor zahărul din morcovi decât din oricare altă legumă. Pe de altă parte, morcovul are accentuate calități curative naturale în afecțiunile ficatului.

TELINA este bogată în sodiu, calciu și potasiu. Are un puternic efect calmant asupra sistemului nervos, efect cunoscut și apreciat încă din antichitate, de către părintele medicinei, Hipocrat. Zeama de țelină este indicată în alimentația celor bolnavi de gută și reumatism.

VARZA conține fosfor, magneziu și iod. Este totodată bogată în sulf și vitamina A. Varza crudă are o acțiune binefacătoare în afecțiunile pulmonare și ganglionare. În cazurile de constipație cro-

nică este de asemenea indicată.

ANGHINAREA este constituită din cantități însemnate de azotați și hidrați de carbon, din calciu, acid fosforic și vitamina A. În cazurile de icter (gălbănare) are efecte remarcabile. Este un stimulent al activității ficatului.

CIUPERCILE. Deși consumul lor trebuie făcut cu prevedere, spre a nu se strecura ciuperci necomestibile și otrăvitoare, trebuie spus că ele sînt bogate în potasiu, acid fosforic, calciu și în vitaminele A și B.

CASTRAVEȚII conțin zahăr, celuloză, foarte mult sodiu, apoi calciu, magneziu, acid fosforic, vitaminele B și C. Au acțiune laxativă și diuretică și stimulează funcțiile digestive.

Dr. EUGEN STAMATE

UMOR

PĂCALĂ: Zici că ai o măsea stricată? Eu aș scoate-o dacă ar fi a mea!

TÎNDALĂ: Și eu aș scoate-o dacă ar fi a ta...

ÎNVĂȚĂTORUL: Marine, spune-mi câți ani are cineva care s-a născut în 1905?

ELEVUL: Bărbat sau femeie, tovarășe învățător?

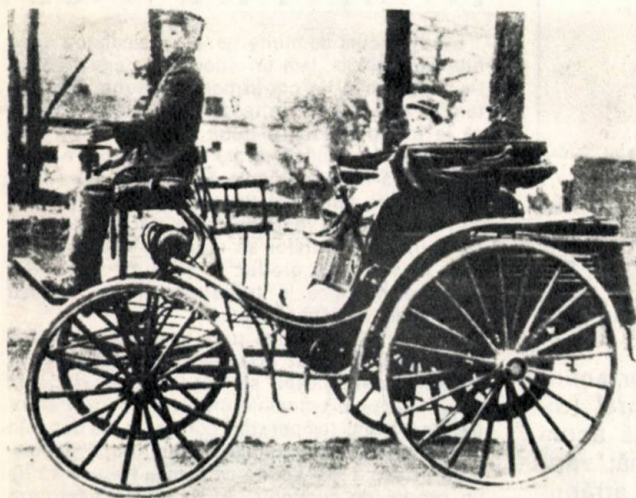
COPILUL: Tată, ce este găina cu ouă de aur?

TATĂL: Băiete, e orice găină care se ouă!

BUNICUL (povestind un basm): Și ce credeți voi că a zis Făt Frumos, dînd înapoi pantofii Ilenei Cosînzeana?

NEPOȚII (în cor): Dă-mi acumă bonul de încălțăminte...

APARIȚIA PRIMULUI AUTOMOBIL ÎN BUCUREȘTI A FOST ANUNȚATĂ DE... GAZETA SĂTEANULUI

În primăvara anului 1898 și-a făcut apariția la București prima trăsură care mergea fără cai, deci primul vehicul automobil. Despre această năzdrăvănie informa «Gazeta săteanului», care scria: «...iată că umblă prin București și o trăsură fără cai. Doctorul Tomescu este cel dintîi român care și-a adus în țară un automobil. Își face preumblările cu el la șosea, și-și vizitează clientela, spre marea ciudă a birjarilor. Doctorul a scăpat de grija cailor și a potcovitului, dar va trebui să fie băgător de seamă la cîrmă căci căzăturile din automobil sînt mult mai dese și mai primejdioase...».

Septembrie

1 VINERI	16 SÂMBĂȚĂ
2 SÂMBĂȚĂ	17 DUMINICĂ
3 DUMINICĂ	18 LUNI
4 LUNI	19 MARȚI
5 MARȚI	20 MIERCURI
6 MIERCURI	21 JOI
7 JOI	22 VINERI
8 VINERI	23 SÂMBĂȚĂ
9 SÂMBĂȚĂ	24 DUMINICĂ
10 DUMINICĂ	25 LUNI
11 LUNI	26 MARȚI
12 MARȚI	27 MIERCURI
13 MIERCURI	28 JOI
14 JOI	29 VINERI
15 VINERI	30 SÂMBĂȚĂ

În limba latină această lună se numea «September», deoarece era a șaptea («septem») lună a primului calendar roman, devenind a noua după reforma lui Numa Pompilius, fără însă a-și schimba vechiul nume.

Denumirile populare: **vinicer** amintește culesul viilor, iar **brumărel** (diminutiv de la brumă) arată că acum începe să cadă puțină brumă; **răpciune** se referă la răcelile și strănuturile ce apar la începutul toamnei.

COMPOZIȚIA LAPTELUI

Specialiștii au reușit să stabilească, pînă acum, compoziția laptelui a 150 de specii de mamifere diferite, din rîndurile animalelor sălbatice și domestice. Procentajul de materii grase variază între 10% la reni și 45% la balene, acestea din urmă deținînd «recordul mondial» în specialitate. Dintre animalele sălbatice care se acomodează bine în captivitate, antilopa africană oryx dă cel mai mult lapte — circa 600 de litri anual. Laptele acestui animal este de trei ori mai gras decît cel de vacă (are 14% grăsimi) și conține de două ori mai multă albumină. În Uniunea Sovietică se amenajează acum o fermă-crescătorie pentru antilopele oryx.

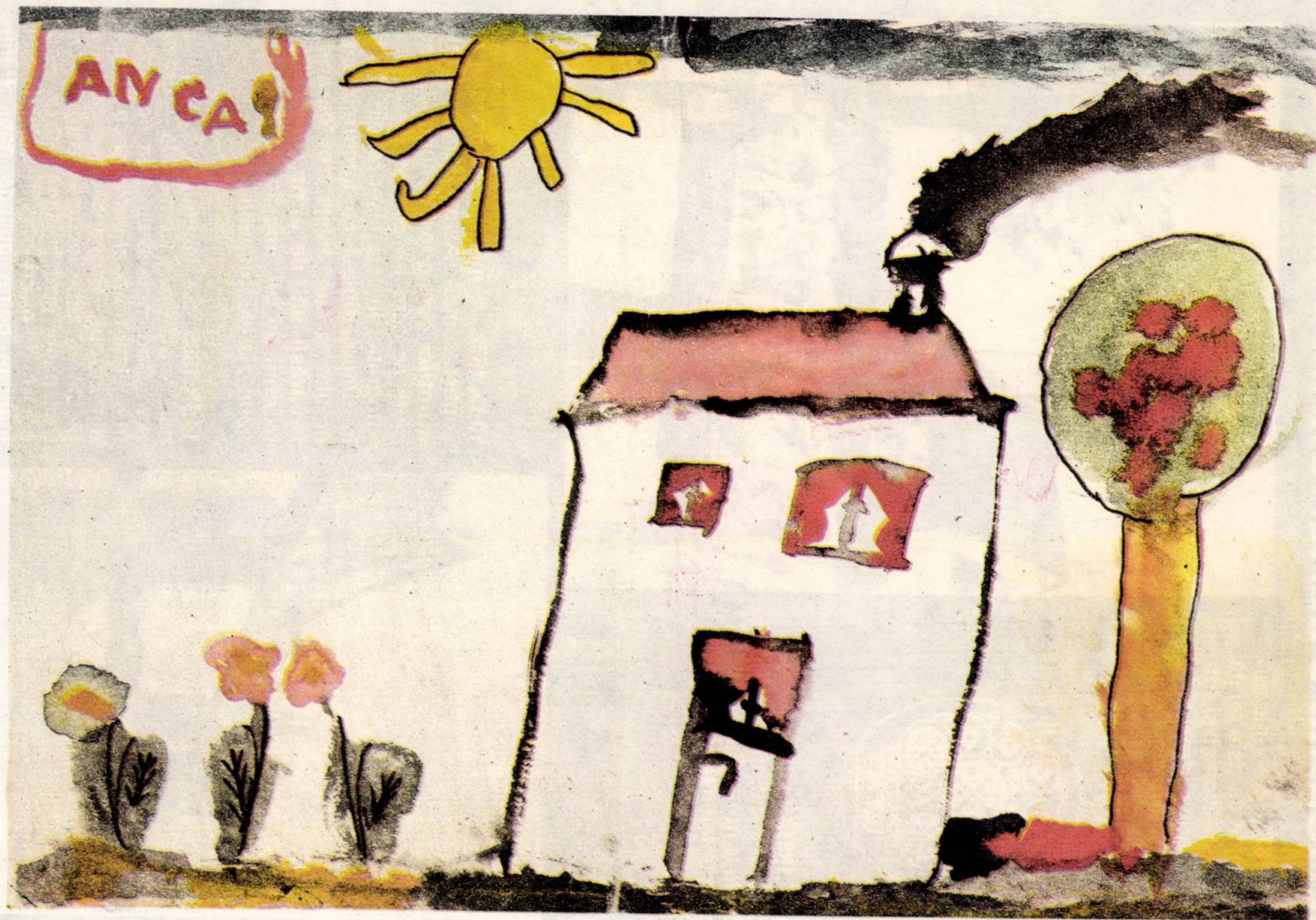
PIVNIȚA FACE VINUL ...

E cunoscută de multe generații zicala că «pivnița face vinul». Iată un adevăr pe care practica l-a verificat și l-a confirmat totdeauna. Prezențam în rîndurile ce urmează condițiile ce trebuie să le îndeplinească o bună pivniță:

Ușa și fereștruciile să fie îndreptate spre apus sau miază-noapte. Pivnița să nu fie în apropiere de grajduri, poduri și drumuri. Zgomotul șoselei, bocănițurile vehiculelor ce trec peste pod, ca și uruiul căruțelor se resimt extraordinar de ușor în pivnițe și produc în vinul din butoaie o mișcare ce duce la tulburarea, fierberea sau vătămarea calității vinului.

Pivnița să nu fie nici prea uscată și nici prea ȳlavă. În primul caz doagele butoaielor se descheie și vinul începe să scadă cu repeziciune, în al doilea caz butoaiele mucezesec ușor. Pentru păstrarea unei temperaturi constante se deschid ori se închid ferăștruciile pivniței, după nevoie. E de prisos a mai spune că pivnița trebuie să fie un model de curățenie. În ea nu se păstrează decît butoaiele cu vin.

Anca Iorga (elevă, Sibiu)

SOARELE ȘI CASA

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

13.IX.1872. Se inaugurează linia de cale ferată București-Ploiești și, totodată, aripa dreaptă a gării de nord din București.

9.IX.1881. Se inaugurează prima cabană turistică de la noi — Cabana de pe muntele Negoiu.

10.IX.1872. A murit revoluționarul pașoptist român Avram Iancu, **Craiul munților** cum a fost denumit de către moții pe care i-a condus în luptă. În fotografie: în fața bisericii din Tebea, în timpul slujbei de înmormântare a eroului, la care asistă «**tot Zarandul, tovarășii săi de arme, prefecții și tribunii de odinioară**», după cum ne spun ziarele timpului.

14.IX.1895. Se inaugurează podul de cale ferată de la Cernavodă — cel mai mare pod metalic din țara noastră și, în același timp, al patrulea ca lungime din Europa. Proba de încercare este făcută cu zece locomotive grele, care trec peste pod în plină viteză. Podul are 470 de metri lungime și 30 de metri înălțime peste oglinda apei. Pentru construirea lui s-au folosit 17 000 tone de oțel.

GHIDUL ADRESELOR UTILE

ADMINISTRAȚIA ASIGURĂRIILOR DE STAT

— Direcția generală —

AGROSEM-BUCUREȘTI

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE ALBINE
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— Comitetul Executiv —

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE PĂSĂRI

ȘI ANIMALE — AVICOLA

ASOCIAȚIA GENERALĂ A VÎNĂTORILOR

ȘI PESCARILOR SPORTIVI DIN

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— A.G.V.P.S. —

CASA DE ECONOMII ȘI CONSEMNAȚIUNI
C.E.C.

CARTEA PRIN POȘTĂ-UNIVERSALCOOP

CENTRALA PENTRU VALORIFICAREA

LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR

CENTRUL DE DOCUMENTARE AGRICOLĂ

CENTRUL DE MATERIAL DIDACTIC ȘI

PROPAGANDĂ AGRICOLĂ

CENTRUL REPUBLICAN DE

SELECȚIE A ANIMALELOR

CONSILIUL NAȚIONAL AL FEMEILOR DIN
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

COMITETUL DE STAT PENTRU ECONOMIE

ȘI ADMINISTRAȚIA LOCALĂ — C.S.E.A.L.

INSTITUTUL AGRONOMIC

«NICOLAE BĂLCESCU»

INSTITUTUL DE CERCETĂRI ZOOTEHNICE

INSTITUTUL DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR

LABORATORUL CENTRAL PENTRU

CONTROLUL NUTREȚURILOR

LABORATORUL CONTROL SEMINȚE

BUCUREȘTI

LOTO PRONOSPORT

MINISTERUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI

ALIMENTARE, SILVICULTURII ȘI APELOR

— M.A.I.A.S.A.

MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

MINISTERUL JUSTIȚIEI

MUZEUL DE ARTĂ POPULARĂ

AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ

«GRIGORE ANTIPA»

MUZEUL DE ISTORIE A PARTIDULUI

COMUNIST, A MIȘCĂRII REVOLUȚIONARE

ȘI DEMOCRATICE DIN ROMÂNIA

MUZEUL SATULUI

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM AL

REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

UNIUNEA CENTRALĂ A COOPERATIVELOR

DE CONSUM — CENTROCOOP —

UNIUNEA CENTRALĂ A COOPERATIVELOR

MEȘTEȘUGĂREȘTI — UCECOM

UNIUNEA COLUMBOFILĂ DIN

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

UNIUNEA NAȚIONALĂ A COOPERATIVELOR

AGRICOLE DE PRODUCȚIE — U.N.C.A.P.

Strada Smîrdan 5

* 13 03 58

Șoseaua Colentina nr. 426

* 35 56 80

Strada Iulius

Fucik nr. 17

12 66 47

Strada Vinători nr. 3

31 13 31

Calea Moșilor nr. 128

13 03 28

Calea Victoriei nr. 13

* 15 48 10

Strada Serg. Nuțu Ioan nr. 8

31 54 22

Strada Biserica

Amzei nr. 23

* 12 18 10

Bulevardul Mărăști nr. 61

18 35 10

Calea Șerban Vodă nr. 30

* 23 17 40

Strada Dr. N. Staicovici

nr. 63

* 37 26 30

interurban

328

Strada Polonă nr. 19

12 36 64

Calea Victoriei nr. 63

* 14 02 45

Bulevardul Mărăști nr. 59

* 18.22.30

Șoseaua București-Ploiești km. 21

33 26 71

Strada Nikos Beloianis nr. 25

* 15 59 00

Strada Radiodifuziunii nr. 2

33 16 32

Bulevardul Mărăști nr. 59

18 26 77

Calea Victoriei nr. 9

* 15 75 80

Bulevardul Republicii

nr. 24

* 14 40 20

Strada Spiru Haret nr. 12

* 33.00.40

Bulevardul

Gh. Gheorghiu-Dej nr. 33

* 14 44 00

Calea Victoriei nr. 107

* 16 42 94

Șoseaua Kiseleff nr. 1

13 89 19

Șoseaua Kiseleff nr. 3

14 29 45

Șoseaua Kiseleff nr. 28

* 17 59 20

Bulevardul General

Gh. Magheru nr. 7

* 14 51 60

interurban

44

Strada Ion Brezoianu

nr. 31

* 14.48.00

interurban

68, 361

Calea Plevnei nr. 46

* 16 21 40

Calea Moșilor nr. 128

16 60 01

Bulevardul Gheorghe

Gheorghiu-Dej nr. 25

* 15 33 00

Octombrie

1 DUMINICĂ	16 LUNI
2 LUNI	17 MARȚI
3 MARȚI	18 MIERCURI
4 MIERCURI	19 JOI
5 JOI	20 VINERI
6 VINERI	21 SÎMBĂȚĂ
7 SÎMBĂȚĂ	22 DUMINICĂ
8 DUMINICĂ	23 LUNI
9 LUNI	24 MARȚI
10 MARȚI	25 MIERCURI
11 MIERCURI	26 JOI
12 JOI	27 VINERI
13 VINERI	28 SÎMBĂȚĂ
14 SÎMBĂȚĂ	29 DUMINICĂ
15 DUMINICĂ	30 LUNI
	31 MARȚI

În primul calendar roman, întocmit de Romulus, «October» era a opta lună a anului — de unde îi vine și numele («octem» = opt), — dar Numa Pompilius a făcut-o a zecea, și așa a rămas pînă în zilele noastre, deși numele îi desminte locul ce ocupă în calendar.

Sfatul medicului

CE TREBUIE SĂ ȘTIM DEPRE SARE

Știm cu toții frumosul și înțeleptul basm popular care poartă titlul «Ca sarea în bucate». Ceea ce trebuie precizat din punct de vedere

medical e faptul că un om trebuie să consume zilnic 8—10 grame de sare. Sarea are în organismul omenesc un rol important în constituirea singelui și a limfei, în formațiunea bilei, ca și în secreția acidului clorhidric. În unele boli, de rinichi și de inimă, sarea este contraindicată. În aceste cazuri, sărarea alimentelor se face cu fosfat de sodiu care se poate cumpăra din farmacie.

Dar sarea are felurite întrebuințări cu caracter terapeutic și în această ordine de idei amintim următoarele: pentru copiii limfatici se folosesc băile calde, sărate (3 kg de sare la o cadă); în caz de faringită, o excelentă gargară se poate face cu un pahar de apă fiartă (și răcită la temperatura camerei) în care s-a dizolvat o linguriță de sare. De asemenea, în lipsa gheței, sarea poate fi folosită în sezonul calduros ca un mijloc de răcire a apei. Iată cum se procedează: se așază câteva sticle într-o găleată cu nisip, în așa fel încît stratul de nisip să vină pînă la gîtul sticlelor. Se presară apoi 250 g de sare și se umple găleata cu apă. În cel mult trei sferturi de oră apa din sticle se răcește, ca și cînd ar fi fost păstrată la gheață sau în frigider.

LĂCOMIA HÎRCIOGULUI

În dicționarul limbii române moderne **hîrciogul** apare cu următoarea explicație: **mamifer rozător, cu blană frumoasă, roșcat-cafenie și cu două pungi de amîndouă părțile gurii, care-i servesc la transportul proviziilor în galeriile unde hibernează.** La această descriere, cercetătorii care s-au ocupat de viața hîrciogului au adăugat detalii interesante și anume că el deține recordul mondial în privința acapărării proviziilor de iarnă. În galeriile-magazii pe care le construiește, el strînge în nopțile de vară, 10—12 kg de grîu, la care adaugă 2—3 kg de morcovi și de cartofi.

VĂ RECOMANDĂM PUBLICAȚIILE:

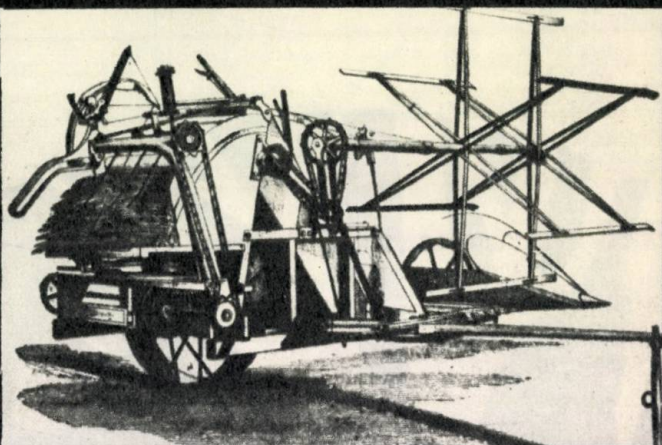

Abonamentele se fac prin oficiile P.T.T., factorii poștali și difuzorii de presă. De vânzare la oficiile P.T.T., chioșcuri și cooperative.

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

Octombrie 1866. Fabrica de mașini care funcționează pe lângă școala de agricultură de la Pantelimon prezintă, într-o expoziție, produsele sale: pluguri, grape, tăvăluge, secerătoare, semănătoare, extirpatoare, mușuroitoare, vinturătoare, alegătoare de semințe, tocătoare de fin și teascuri de struguri. Sînt în total 832 de obiecte diferite, care formează astfel prima expoziție de mașini și unelte agricole fabricate la noi.

19.X.1869. Se inaugurează calea ferată București-Giurgiu. Primul tren, cu 80 de invitați, face cursa «oficială» în mai puțin de două ore, parcurgînd cei 70 de km cu amănitoarea viteză de... 40 de km pe oră. Lucrările au fost executate de un consorțiu străin. Mai tirziu — în 1881 — inginerii români vor prelua și acest sector de activitate, toate liniile ferate ce se vor mai construi fiind proiectate și conduse numai de ei. În fotografie: gara Filaret, în anul 1869.

4.X.1878. Se inaugurează Școala agricolă de la Rădăuți.

10.X.1878. Vechea Cale a Mogoșoaiei din București, croită în anul 1692 de către domnitorul Constantin Brîncoveanu, «ca drum mai scurt spre Mogoșoaia», ia o nouă denumire: Calea Victoriei (în amintirea biruințelor din războiul de la 1877).

16.X.1895. Se inaugurează Palatul Tribunalului din București — la vremea aceea fiind cel mai mare imobil din țară. Lucrările, conduse de arhitectul Ion Mincu, au durat cinci ani, ele desfășurîndu-se în același timp cu cele de la podul Cernavodă. Deși construcția este realizată numai din piatră și beton, s-au consumat totuși, pentru grinzi și legături, 84 de tone de oțel. În desenul pe care-l reproducem: solemnitatea inaugurării.

BOLILE TRANSMISIBILE DE LA ANIMALE

Din vremurile îndepărtate, omul a trăit înconjurat de o serie de animale, pe care le-a hrănit, cu care s-a ajutat în muncă.

Această conviețuire nu a adus omului numai avantaje ci și posibilitatea transmiterii unor boli, a unor parazitoze, cu consecințe destul de neplăcute pentru om. Le vom aminti pe cele întâlnite în țara noastră.

Balantidiaza, boala parazitara nu prea frecventă, care se manifestă prin dezinterie, bolnavul avind 10—15 scaune pe zi, care pot conține resturi alimentare, mucus, puroi, sînge sau fragmente de mucoasă. Bolnavul are febră, greață, vărsături. Sursa principală a bolii o constituie porcul parazitat, care elimină chisturi infectoase odată cu eliminarea fecalelor.

Răspîndirea bolii se face prin intermediul alimentelor și al apei care au venit în contact cu chisturile care au fost transportate de muște sau vînt, sau direct ducînd la gură cu mîinile nespălate chisturile de *Balantidium*.

Nu vor fi folosite dejecțiile (fecalele) porcilor ca îngrășăminte în grădinile de zarzavat, decît dacă în prealabil au fost tratate.

Îngrijitorii de porci, măcelarii vor da o atenție deosebită igienei personale, în special spălării mîinilor.

Tratamentul în cazul îmbolnăvirii este medicamentos, fiind fixat și condus de medic.

Trichinoza (*Trichineloză*); boala este cauzată de trichină, un parazit de dimensiuni mici (masculul 1,5 — 2 mm, femela 3 — 4 mm). Femela depune în intestin, unde se fixează într-o primă etapă, larve, a căror prezență se traduce prin diaree. Larvele trec după aproximativ o săptămînă în sînge și de acolo ajung în mușchi, unde vor forma niște formațiuni chistice.

În acest drum al parazitului în organism boala se traduce prin tulburări intestinale la început, ca după aceea să apară fenomene extradigestive; edemul (umflătura) feței și pleoapelor, urticarie (blinde), mîncărimi ale pielii, palpitații, dureri anginoase, tuse, senzație de sufocare, tulburări mintale etc.

Practic, se recomandă o acțiune energică de deratizare (curse, substanțe raticide, etc), ducînd astfel la exterminarea șoarecilor și șobolanilor care reprezintă rezervorul de paraziți.

Porcii nu trebuie lăsați vagabonzi ca să poată găsi resturi de cadavre infestate, de la care să se îmbolnăvească. La nivelul abatoarelor porcii sînt controlați, așa că, pe piața organizată, carnea infestată nu este lăsată să fie vîndută.

Cum nu fiecare gospodar poate avea acest control specializat al cîrării, se impune consumarea acesteia numai după o suficientă fierbere (carnea bine fiartă trebuie să se vadă că s-a albit pînă la mijlocul ei).

Frigul poate și el să distrugă parazitul, dar numai la o temperatură scăzută sub -15 grade, ceea ce este

greu de realizat, mai ales în ierni călduroase, ca cea din anul 1970/71.

Trebuie reținut că prevenirea infestării omului se face prin consumarea de carne din surse controlate, sau după prelucrare suficientă prin fierbere, frigere sau răcire a acesteia.

Nu există pînă în prezent un tratament specific, boala beneficiind de tratamente paleative care se fac numai în spital.

Teniazeele constituie o boală cunoscută în popor sub numele de panglică și e întâlnită atît la copil cît și la adult. Este produsă de doi paraziți: *Tenia solium*, care se transmite prin carnea de porc, și *Tenia saginata*, prin carne de vită.

Paraziții respectivi au drept gazdă obligatorie în evoluția vieții lor porcinele și ovinele.

Carnea infestată, consumată înainte de a fi suficient tratată prin fierbere, sau friptă insuficient (așa-zisa friptură în sînge), duce la îmbolnăvirea omului.

Boala are ca simptome dureri abdominale difuze sau localizate, balonări, uneori senzații de foame exagerată, alteori lipsă de poftă de mîncare.

Toți purtătorii de tenie vor fi tratați, tratamentul fiind ușor și eficient, dar se impune a se face numai sub control medical.

Echinocoza — boală de asemenea parazitara. Parazitul care o determină are drept gazdă definitivă cîinele, și o gazdă intermediară, omul, oaia, vaca, porcul și calul.

Ouăle eliminate de cîine ajung la pămînt și de aici pe fructe și zarzavat, cu care sînt introduse în intestinul omului. Aici oul dă naștere unui embrion care, cu ajutorul unor cîrlige, pătrunde prin mucoasă intestinală în sînge, care-l poartă în diverse organe unde se fixează (ficat, pulmon etc.).

Dacă embrionul nu este distrus de apărarea organismului (de către leucocite), el se dezvoltă, determinînd un chist (tumoare) care crește treptat, ducînd la suferința organismului unde s-a fixat.

Tratamentul este numai chirurgical.

În concluzie: toate parazitoezele descrise, care se transmit datorită legăturilor de zi cu zi cu animalele sau cu produsul sacrificării lor, carnea, se pot preveni prin respectarea riguroasă a unor reguli de igienă individuală și colectivă:

— Folosirea permanentă a latrinelor,

— Spălarea pe mîini ori de cîte ori am venit în legătură cu animalele domestice, știut fiind că aceste boli sînt boli ale «mîinilor murdare».

— Distrugerea muștelor, șoarecilor și a șobolanilor, acțiune foarte importantă în lupta de prevenire a bolilor parazitare.

— Crearea deprinderilor igienice în rîndurile copiilor și popularizarea cunoștințelor privitoare la răspîndirea și metodele de combatere a parazitoezelor, sarcină care revine în aceeași măsură părinților, cadrelor didactice și personalului sanitar.

Noiembrie

1 MIERCURI	16 JOI
2 JOI	17 VINERI
3 VINERI	18 SÎMBĂȚĂ
4 SÎMBĂȚĂ	19 DUMINICĂ
5 DUMINICĂ	20 LUNI
6 LUNI	21 MARȚI
7 MARȚI	22 MIERCURI
8 MIERCURI	23 JOI
9 JOI	24 VINERI
10 VINERI	25 SÎMBĂȚĂ
11 SÎMBĂȚĂ	26 DUMINICĂ
12 DUMINICĂ	27 LUNI
13 LUNI	28 MARȚI
14 MARȚI	29 MIERCURI
15 MIERCURI	30 JOI

Numele acestei luni vine de la cifra 9 («novem» în limba latină), deoarece era a noua lună a primului calendar roman, în care se numea «November», dar a devenit a 11-a după reforma lui Numa Pompilius și era închinată Dianei zeița vânătorii.

SFATUL MEDICULUI

Cum scăpați de guturai?

Seara, înainte de culcare, faceți o baie fierbinte la picioare. După aceasta faceți o inhalatie cu apă fierbinte în care ați adăugat sare în proporție de o lingură la o jumătate litru de apă. Acoperiți capul cu un prosop și inhalați aburii. Inhalatia (atât inspirația cât și expirația) se face cu ajutorul unui cornet de carton, ascuțit la vîrf și cu baza largă pe măsura vasului. Vîrful cornetului se introduce pe rînd în fiecare nară. După aceasta beți un ceai fierbinte în care ați turnat 25 g de rom. Dimineata nu veți mai avea guturai.

Leac împotriva oboselii

Faceți o baie caldă, urmată de o fricțiune (masaj) cu o mînușă aspră, sau cu un burete. În apa din cadă adăugați o jumătate kg de sare grunjoasă. Somnul va fi relaxat, odihnitor, și dimineata vă veți trezi fortificat și fără cea mai mică urmă de oboseală.

PRIMĂREASA DIN SCĂRIȘOARA

Prima femeie din țara noastră care a îndeplinit funcția de primar a fost o văduvă din comuna Scărișoara, din județul Turda. Iată ce scria, în această privință, ziarul TRIBUNA din Arad, la 23 iunie 1907:

«Locuitorii din Scărișoara, ținutul Cîmpenilor, au luat cu toții, încetul cu încetul, bățul pribegiei. Cel din urmă a fost primarul, care și-a lăsat și el vatra părintească, plecînd în lume. În Scărișoara acum nu mai sînt bărbați; numai niște moșnegi, copii și schilozi. Și cum satul nu poate să rămînă fără primar, după o înțelegere avută între ele, femeile au ales primar pe o harnică văduvă, în vîrstă de numai 24 de ani. Și treaba merge bine».

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

10.XI.1508. Apare prima carte tipărită în Țara Românească; la care «S-a trudit smeritul ieromonah Macarie, în anul 7016, noiembrie 10 zile», cum ne comunică tipograful respectiv în textul epilogului. Meșterul Macarie fusese adus în țară din Muntenegru, de către voievodul Radu cel Mare, din porunca acestuia făcându-se tipărirea. În reproducerea alăturată: prima pagină a vechii tipărituri. Din această carte s-au păstrat pînă în zilele noastre numai cinci exemplare.

26.XI.1870. Se constituie la București «Asociația vinătorilor» — prima organizație de acest fel din țara noastră. Cei 37 de membri fondatori își propun: «să respecte perioadele de vînătoare; să obțină terenuri osebite pentru vînătoare; să îmbunătățească rasa ciinilor, înlesnind prăsierea copoilor și învățarea prepelicarilor».

Noiembrie 1898. La București își deschide porțile prima expoziție viticolă organizată în țara noastră. Sint expuse 437 varietăți de struguri din țară și de peste hotare. Producția internă este reprezentată, în primul rînd, de cele 26 de varietăți de struguri de la Istria și Pietroasele și de 9 varietăți de la Cotnari. Într-un stand separat sint expuși cîțiva bostani uriași, cel mai mare cîntărind 125 de kg.

23.XI.1897. Se inaugurează linia ferată Pitești—Curtea de Argeș.

8.XI.1896. Se inaugurează «Hala Traian» din București, care are cele mai moderne instalații din țară.

Noiembrie 1913. În comuna Bazna se introduce gazul metan, pentru iluminat și încălzit, aceasta fiind prima localitate rurală din țară înzestrată cu binefacerile noului combustibil.

20.XI.1932. Un monument închinat memoriei scriitorului Ion Creangă este inaugurat la Iași. A fost realizat prin subscripție publică. Autorul sculpturii: artistul Dimitriu-Birlad.

1.XI.1928. Începutul radiofoniei românești: postul de la Băneasa face primele emisiuni.

Serviciile de poștă sînt cunoscute din cele mai vechi timpuri iar telecomunicațiile s-au dezvoltat într-un ritm rapid în special în ultimele decenii, devenind mijloace de comunicare indispensabile în viața și activitatea omului modern.

Este incontestabil faptul că în trecut nu a existat o preocupare pentru asigurarea unei serviri a

menea, programul I de televiziune poate fi vizionat pe aproape întreg teritoriul țării.

Preocupările noastre de viitor se înscriu pe linia trasată de Conferința Națională a PCR din 1967 și de Congresul al X-lea al partidului privind modernizarea și dezvoltarea multilaterală a satelor. Odată cu modernizarea și sistematizarea rurală se

POȘTA ȘI TELECOMUNICAȚIILE, PREZENȚE MODERNE ÎN SATUL CONTEMPORAN

populației din mediul rural cu prestații de poștă și telecomunicații.

Pentru a ilustra această situație este suficient să amintim că în anul 1940 funcționau numai 1000 unități PTTR, ceea ce revenea un oficiu la peste 10 000 locuitori. Numărul posturilor telefonice din mediul rural era extrem de redus (sub 5 000), iar al aparatelor de radio de ordinul a cîteva zeci de mii.

În lumina indicațiilor trasate de partid, obiectivele majore care au stat permanent în atenția sectorului nostru în acest domeniu au fost lichidarea rapidă a acestei mari rămîneri în urmă, sporirea considerabilă a volumului de servicii oferite și punerea la dispoziția populației a mijloacelor de largă informare — presa, radioul și televiziunea.

În acest scop, numărul unităților de poștă și telecomunicații de la sate a fost sporit în mod considerabil, crescînd de aproape șase ori, asigurîndu-se prin aceasta servirea în condiții mult îmbunătățite, prin micșorarea distanței dintre aceste unități și cei ce folosesc serviciile PTTR.

Dezvoltarea rețelei poștale a permis totodată și creșterea pătrunderii presei în mediul rural: în vederea distribuirii ziarelor și publicațiilor într-un timp cît mai scurt în toate județele țării și pînă în cele mai îndepărtate sate, presa se transportă cu avionul din București în localitățile mai îndepărtate: Timișoara, Cluj, Suceava, Oradea etc., iar într-un număr important de localități cu mijloace speciale. S-a dezvoltat considerabil rețeaua poștală auto în mediul rural, lungimea acesteia fiind de două ori cît ocolul pămîntului. Această rețea asigură distribuirea majorității presei cotidiene în ziua apariției și permite ajungerea mai rapidă la destinație a poștei.

Creșterea nivelului de trai și interesul sporit pentru cultură se reflectă în creșterea numărului abonaților radio la peste un milion, iar al abonaților la televiziune la circa 400 000.

Se remarcă faptul că la ora actuală mai mult de jumătate din numărul total de familii existente în mediul rural dispun de aparate de radio sau televizor.

În această direcție este demn de evidențiat faptul că există o preocupare continuă, în cadrul sectorului de poștă și telecomunicații, de largire a posibilităților de recepționare a programelor de radio și televiziune prin instalarea de noi stații de radio și televiziune, precum și a unor translatoare care asigură zonele neacoperite de stațiile principale. În prezent programul I de radio este recepționat în toată țara, iar programul II în majoritatea județelor. De ase-

impune cu acuitate dezvoltarea gamei de servicii PTTR puse la dispoziția cetățenilor din toate colțurile țării.

Îmbunătățirea structurii unităților PTTR prin creșterea ponderii oficiilor față de numărul de agenții va contribui la asigurarea unei serviri permanente cu servicii variate și la îmbunătățirea substanțială a distribuirii presei și a trimiterilor poștale.

Se vor dezvolta în continuare transporturile poștale cu mijloace auto, ajungîndu-se la un grad de mecanizare a transporturilor rutiere de cca 80%. Aceasta va contribui substanțial la scurtarea timpului de parcurs al corespondenței și al presei.

Corelat cu organizarea în țară a unor oficii nodale de tranzitare a trimiterilor poștale care au drept scop dirijarea rapidă a trimiterilor poștale, se va extinde serviciul de poștă rurală mecanizată, ceea ce va permite ca în unele zone, ușor accesibile, să se efectueze cîte două colectări pe zi.

Deoarece telefonul în zilele noastre reprezintă un mijloc de comunicare de strictă necesitate, se vor lua măsuri, cu sprijinul organelor locale, de telefonizare a majorității satelor. În acest scop, se vor construi cîteva mii de kilometri de noi trasee și cîteva zeci de mii de kilometri de circuite iar aparatele telefonice vor fi instalate la unități PTTR, la unități cooperatiste sau de stat, iar în unele cazuri chiar la particulari.

În cadrul acestei acțiuni se vor realiza două grupe mari de lucrări: cablarea treptată a rețelei rurale și introducerea automatizării rurale prin înlocuirea centralelor telefonice manuale cu centrale automate. Aceasta va permite formarea numărului și servirea convorbirii în mod automat cu orice centrală telefonică din sistemul automat interurban din țară. Desigur că aceste lucrări se vor desfășura într-o strînsă corelare cu acțiunea de modernizare și sistematizare a satelor, aducînd o contribuție importantă la aceasta.

Se va extinde în continuare rețeaua stațiilor de televiziune și a translatoarelor, asigurîndu-se în mod practic recepția programelor de televiziune pe întreg cuprinsul țării.

Din cele prezentate mai sus, se desprinde în mod clar faptul că pentru viitorul apropiat se întrevide o dezvoltare într-un ritm ascendent a serviciilor de poștă și telecomunicații în mediul rural.

Ing. ALEX. DINGHER
consilier în Ministerul Transporturilor
și Telecomunicațiilor

Decembrie

1 VINERI	16 SÎMBĂȚĂ
2 SÎMBĂȚĂ	17 DUMINICĂ
3 DUMINICĂ	18 LUNI
4 LUNI	19 MARȚI
5 MARȚI	20 MIERCURI
6 MIERCURI	21 JOI
7 JOI	22 VINERI
8 VINERI	23 SÎMBĂȚĂ
9 SÎMBĂȚĂ	24 DUMINICĂ
10 DUMINICĂ	25 LUNI
11 LUNI	26 MARȚI
12 MARȚI	27 MIERCURI
13 MIERCURI	28 JOI
14 JOI	29 VINERI
15 VINERI	30 SÎMBĂȚĂ
	31 DUMINICĂ

Numele acestei luni era în limba latină «December» și vine de la cuvîntul «decem», care înseamnă **zece**, deoarece primul calendar roman — care începea cu luna martie — nu avea decît 10 luni și aceasta fiind ultima, luase numele de la cifra respectivă.

Numele i-a rămas neschimbat și după introducerea a încă două luni în cel de al doilea calendar roman de către Numa Pompilius, deși de atunci a devenit a 12-a lună a anului.

Denumirea populară este **Undrea**, deoarece în această lună femeile lucrează mai mult cu andrelele.

ȘTIU SĂ TRAGĂ LA MĂSEA!

În vara anului trecut, un manevrant de vagoane, din stația Union City (Michigan — S.U.A.), a găsit pe linii, între garniturile de vagoane, opt pisici... bete. Acestea linseseră lichiorul scurs pe terasament din sticlele sparte cu ocazia deraierii unui vagon. Un alt caz s-a petrecut acum cîteva luni la un laborator agricol din California. Termitele — insecte asemănătoare cu furnicile — «atacaseră» o ladă în care se aflau 50 de sticle de vin cabernet adus din Franța și... băuseră pe săturate. S-a constatat că perseverențele insecte ajunseseră la amețitorul lichid găurind dopurile sticlelor.

Un «chef» nepremeditat l-au tras, într-una din zilele verii trecute, porumbeii din Innsbruck (Austria), care au putut fi văzuți mergînd prin piața catedralei... împleticindu-se. Cauza: păsările mîncaseră grăunțe îmbibate cu alcool, presărate în mod intenționat de către un măcelar care crezuse că în felul acesta le va alunga din preajma prăvăliei sale.

Nici urșii nu se lasă mai prejos cînd e vorba de... a trage la măsă. În statul Massachusetts, din S.U.A., este cunoscut faptul că într-o anumită epocă a toamnei, urșii cuteieră pădurile, beți din cauza alcoolului aflat în fructele pe care le mîncă. Din acest motiv, vînatul bravelor animale este interzis în perioada respectivă, ca fiind... nesportiv.

Străvechi obicei de iarnă în satele sucevene

REMEMORĂRI • REMEMORĂRI • REMEMORĂRI

31.XII.1831. Recensământul efectuat arată următoarele date asupra orașului București: 58 794 de locuitori, dintre care 27 988 femei; flotanți de tot felul — 70 000; Industria: 15 moli (7 cu apă, 8 cu cai), 100 de fabrici diferite.

Decembrie 1869. Școala centrală de agricultură și silvicultură se mută de la Pantelimon în noul local de la Herăstrău. În jurul acestui imobil modest s-au clădit mai târziu numeroase edificii, care formează astăzi impunătorul ansamblu al Institutului Agronomic.

Decembrie 1878 Apare cartea cu poezii patriotice **Ostașii noștri** de Vasile Alecsandri. Este prima carte de poezii închinată bravilor ostași români victorioși în războiul pentru independență.

28.XII.1898. La Ploiești se ține primul congres al învățătorilor din România. Sint dezbătute probleme profesionale și, mai cu seamă, problema proastei salarizări a învățătorilor «care sînt puși să facă apostolat fără piine».

OCROTIȚI PĂDURILE!

Un bilanț mondial, încheiat la sfîrșitul anului 1969, arăta că omul folosește pentru nevoile sale peste un miliard de metri cubi de lemn, anual, tendința fiind ca peste două decenii să se ajungă la două miliarde de metri cubi. Satisfăcîndu-și aceste nevoi, omul devastează pădurile, uitînd de cele mai multe ori, disciplina care se impune în activitatea sa forestieră. Consecințele sînt catastrofale. Mai întîi se merge cu pași prea mari în exploatarea pădurilor, ritmul de creștere al copacilor fiind aproape de zece ori mai mic față de ritmul de defrișare. Deci, în anumite regiuni pădurile vor dispărea într-un viitor foarte apropiat. Iar pînă atunci continuă să se producă alt neajuns catastrofal — dereglarea ciclului de creștere a vegetației. Se știe că arborii protejează întreaga vegetație înconjurătoare, iar aceasta la rîndul ei acționează la reglarea cursurilor apelor. Acolo unde vegetația este deficitară, apele degradează pămînturile. Efectele acestor degradări sînt evidențiate de către specialiști printr-un exemplu: într-un singur an, fluviul Arno cară 26 de milioane de chintale de pămînt, ceea ce face ... să se producă inundații de felul celei care a acoperit Florența în anul 1966.

În fotografie — un simbol: măslinul acesta, avînd o mare asemănare cu trupul unui om, a plecat la drum; parcă de teama omului care-l urmărește spre a-l distruge.

Cel mai popular cîntec bănăţean este «Ana lugojana», care l-a inspirat şi pe compozitorul Filaret Barbu să creeze frumoasa operetă cu acelaşi titlu, jucată pe multe scene româneşti. Puţini sînt însă aceia care cunosc originea acestei melodii. Unii bănuiesc că Ana ar fi fost o figură legendară sau o muză care l-a făcut pe Ioan Vidu să muzicalizeze un străvechi cîntec lugojan pentru corul său. Adevărul este că «Ana lugojana» a trăit în realitate şi a fost o fată excepţional de frumoasă, după cum o arată fotografia, primită de la fratele ei Ioan lancu, azi pensionar în Timişoara, unicul supravieţuitor din marea familie a lăutarului-compozitor şi folclorist Nica lancu lăncovici (1821—1903), care avu-
sesse 23 de copii, printre aceştia pe «Ana» şi pe Ioan lancu.

Ioan lancu a oferit Casei de creaţie a judeţului Timiş întreaga sa colecţie de portrete, fotografii şi alte însemnări, ce l-au rămas moştenire, dorind ca amintirea vestitului lăutar bănăţean să fie eternizată după marile sale merite de folclorist muzical, întrucît este bine cunoscut faptul că Ioan Vidu şi Tiberiu Brediceanu s-au folosit de tezaurul melodiilor populare pe care lăutarul Nica lancu le culesese din diferitele sate pe unde umblase cu taraful său la petreceri, sărbători, nunţi şi la jocurile de la tradiţionalele hore.

Pe Ioan Vidu l-au impresionat motivele cu efect muzical al jocului «lugojana» compus de lăutarul Nica lancu, — o reuşită combinaţie ritmică şi melodică

ANA LUGOJANA: MIT SAU REALITATE ?

dintr-un amestec de cîntece şi dansuri populare. Din «lugojana» se trage şi «Ana lugojana». Într-o zi venind Ioan Vidu să-l viziteze pe bătrînul lăutar acasă la el şi întrebînd de frumoasa lui fiică Ana, lăutarul l-a răspuns că e dusă în şura din curte. Atunci Vidu a ieşit s-o caute şi găsind-o în şură, l-a venit ideea compoziţiei inspirată de Ana. A trimis-o imediat să-l cheme pe tatăl ei şi să-l aducă şi vioara. Acolo în şură s-a născut, în prezenţa fetei, cîntecul «Ana lugojana», compus de Ioan Vidu după vibrarea strunelor lăutei lui Nica. Melodia este a lui Nica şi armonizată de Vidu, care a creat şi textul. Aceasta este povestea cîntecului astfel cum a fost ea transmisă fiului ei de Paulina lancu, a doua soţie a lui Nica.

Lăutarul Nica lancu a trăit 82 de ani, o adevărată viaţă romanţată, care ar putea servi drept sursă tematică pentru scenarii muzicale sau alte creaţii literare. Nica a fost al 9-lea copil într-o familie de ţărani săraci din comuna Cerneteaz, lângă Timişoara, unde se născuse la 21 martie 1821. Copilăria lui a fost plină de peripeţii. A învăţat apoi vioara la un lăutar bătrîn din Timişoara, numai după auz, fără să cunoască notele. La vîrsta de 20 de ani s-a stabilit la Lugoj, unde a fost orchestrant timp de 7 ani în «capela» orăşenească dirijată de Sepi Müller. Aici a învăţat notele şi muzica străină, îndeosebi cea clasică. A cîntat pe rînd la toate instrumentele. Astfel, a ajuns să cunoască şi metoda dirijării. În cele din urmă l-a înlocuit pe dirijor, îndeplinind el rolul de «primăş». În 1847 a părăsit orchestra împreună cu alţi 8 muzicanţi şi a constituit un taraf propriu, pe care l-a completat apoi la 12 membri. Taraful lui a devenit foarte popular, în special la sate, unde era mereu invitat să distreze poporul cu orchestra sa. Muzica străină şi clasică a fost numai o bază de plecare pentru strălucita sa carieră de trubadur al melosului popular. A cucerit cu taraful său o mulţime de sate de unde a strîns din gura

bătrînilor bogatul tezaur al folclorului muzical. Din această comoară străbună şi-a alcătuit repertoriul său, muzicalizînd pe diverse game şi cu varietate ritm multiplele motive auzite. El a creat doine, cîntece, dansuri şi jocuri din tot ce a înregistrat urechea sa de-a lungul unei vieţi închinată artei populare.

AUREL COSMA

OCEANUL DE LAPTE

Dintre toate produsele animale lactate laptele ocupă un loc de frunte în lume, înscriindu-se cu impresionanta cifră anuală de 320.000.000 de tone. Pe categorii, această cantitate se împarte astfel: 290 milioane de tone lapte de vacă, 15 milioane de tone lapte de bivoliţă, 7 milioane de tone de lapte de capră şi 7 milioane de tone lapte de oaie. Ţara cu cea mai mare producţie: U.R.S.S. cu 63 de milioane de tone anual, urmată de S.U.A. cu 57 de milioane de tone, Franţa cu 24 de milioane, R.F.G. cu 20 de milioane, Anglia cu 13 milioane şi Polonia cu 12 milioane de tone. România ocupă locul 23, cu o producţie de 2.500.000 de tone anual. În general producţia de lapte creşte în toată lumea în proporţie de 3% pe an.

CÎMP LARG PENTRU O VIAȚĂ

În almanahul de anul trecut am inserat un articol privitor la scriitorii țărani din județele Caraș-Severin și Timiș care, în cea mai bună tradiție a literaturii folclorice, a strălucitei și îndelungatei creații populare românești, au constituit în primele decenii ale secolului nostru o prezență spirituală unică în lume, de o mare originalitate și încărcată cu semnificații etice și sociale de-o adîncă frumusețe educativă.

Am spus atunci că fenomenul acesta este unic în lume, iar acum venim să adăugăm și să precizăm că, unic în lume, el nu este totuși unic în țara noastră. Un exemplu de dată recentă și care constituie un adevărat eveniment editorial îl oferă apariția cărții «Cronica de la Arbore» scrisă de țăranul Toader Hrib din comuna Arbore, județul Suceava. Tot în cursul anului 1971 a apărut și o culegere de poezii ale bătrînului rapsod popular din Bocșa, Petru E. Oance, sărbătorit și decorat cu Ordinul Meritul Cultural pentru frumoasa și îndelungata sa muncă de creație literară. Ca să revenim la «Cronica de la Arbore» a lui Toader Hrib, trebuie să relevăm ecoul deosebit de favorabil pe care această carte simplă, frumoasă și înțeleaptă l-a stîrnit în lumea literară, în paginile revistelor, în mijlocul scriitorilor care au văzut în ea încă o expresie a

bogăției inepuizabile a tezaurului de valori spirituale ce-și are izvorul în sufletul poporului nostru, harnic și entuziast constructor al socialismului, neistovit făuritor de inestimabile bunuri materiale și estetice.

În ceea ce îl privește pe bătrînul scriitor țăran Petru Petrica din Cîrnecea, menționăm că el este autorul a numeroase piese teatrale într-un act, pătrunse de un profund mesaj educativ, însoțite de ideea generoasă a educației tinerelor generații de

săteni în cultul dragostei înflăcărata față de patria socialistă, față de munca în cooperativa agricolă, față de familie, și al respectului față de obște.

În anul 1970, Petru Petrica aflîndu-se în stațiunea Băile Herculane, Casa de cultură de acolo a organizat o întîlnire a oamenilor muncii cu acest rapsod. Publicăm alăturat afișul care anunța această manifestare culturală inedită și care s-a bucurat de un binemeritat succes.

Evenimente cum sînt cele de mai sus, departe de a fi sporadice, constituie manifestări pline de respect și prețuire față de tezaurul spiritual al poporului și se înscriu pe linia indicațiilor de preț ale partidului privind continua dezvoltare și înflorire a culturii, a operei de educare marxist-leninistă a tuturor oamenilor muncii, înfăptuită în scumpa noastră patrie socialistă sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Manifestări cum sînt cele de mai sus au căpătat o importanță deosebită, o actualitate remarcabilă și o strălucită confirmare în Propunerile de măsuri prezentate de tovarășul Nicolae Ceaușescu Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. pentru îmbunătățirea activității politico-ideo-

CULTURALĂ FERTILĂ ȘI BOGATĂ

logice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii.

Referindu-se la rolul educativ al emisiunilor de radio și televiziune, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: «Va trebui să sporească rolul educativ al tuturor emisiunilor de radio și televiziune. Emisiunile se vor adresa în mai mare măsură maselor largi ale publicului spectator, în special muncitorilor și țăranilor, asigurându-se totodată prezența mai frecventă a acestora în emisiuni». Ceea ce trebuie desprins din aceste îndrumări de o excepțională însemnătate ideologică este faptul că în continua înflorire a culturii noastre noi aportul spiritual de o mare diversitate și bogăție al tezaurului artistic popular prezintă o însemnătate ideologică, etică și educativă de o valoare inestimabilă și covârșitoare.

În acest sens, munca de fiecare zi a caselor de creație populară din toate județele patriei, munca fertilă a căminelor culturale, a bibliotecilor, a echipelor artistice de teatru amator, a stațiilor locale de radioficare, a formațiilor de dansuri și a echipelor artistice de agitație trebuie să urce viguros pe noi trepte, să abordeze noi și noi forme de expresie, să făurească în mediul

CASA DE CULTURĂ A STAȚIUNII BALNEARE
Băile Herculane
ORGANIZEAZĂ
JOI 15 OCTOMBRIE 1970, LA ORA 20 ÎN SALA DE FESTIVITĂȚI
**ÎNȚILNIREA OAMENILOR MUNCII AFLAȚI
ÎN STAȚIUNE, CU**
PETRU PETRICA
scriitor plușoar din BANAT

rural o viață culturală bogată, antrenantă, interesantă și încărcată continuu de un înalt mesaj etic-educativ.

Manifestări cum sînt editarea de lucrări literare-folclorice datorate rapsozilor și creatorilor populari, apelarea la ei în organizarea de întîlniri, sezători și consfătuiri pe scenele căminelor culturale și ale caselor de cultură, organizarea tradiționalelor întîlniri cunoscute sub denumirea de «Fiii satului», iată doar cîteva din formele menite să dea o înaltă expresie etică și educativă operei de făurire a conștiinței socialiste, de educare a tinerelor generații în dragostea înflăcărată față de patria socialistă, față de muncă.

Dar ele pot și trebuie să fie

lărgite prin abordarea cu îndrăzneală și cu entuziasm creator a unui sir pe drept cuvînt inepuizabil de alte forme: ne referim la organizarea de mici și interesante muzee cu caracter istoric și etnografic, la activizarea vieții sportive a tineretului sătesc, la organizarea de mese rotunde, dezbateri și conferințe pe teme educative și sociale, la organizarea de excursii instructive, la inițierea de concursuri, la inițierea de acțiuni tineresti pentru înfrumusețarea satului etc.

Cadrele didactice, intelectualii din fiecare comună, medici, ingineri, specialiști sînt chemați să-și aducă o contribuție de preț și plină de avînt generos în cadrul acestei opere vaste de făurire a conștiinței socialiste, de educare în spirit partinic a tuturor oamenilor muncii.

Nu trebuie să uităm nici o clipă însemnătatea deosebită a acestei opere grandioase și răspunderea istorică pe care o avem cu toții în realizarea ei. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat clar acest lucru vital pentru fiecare cetățean al patriei noastre: «Îmbunătățirea activității politico-educative trebuie să ducă la intensificarea participării comunistilor, a tuturor oamenilor muncii, a întregului partid și popor la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, operă care presupune atît ridicarea gradului de civilizație materială a României, cît și formarea unui om nou, cu înaltă conștiință socialistă».

Sfaturi pentru activitățile industriale

FACE ȘI RĂCHITA MICSUNELE!

Pentru a arăta că un lucru oarecare n-are niciodată sorți de izbândă, poporul nostru spune o vorbă, veche probabil de multe veacuri: «cînd o face plopul mere și răchita micșunele». Dar iată că înseși o astfel de vorbă proverbială trebuie uneori să fie rectificată și înțeleasă exact în felul în care ea îl infirmă. În cazul nostru, chiar dacă răchita nu face și nu va face niciodată micșunele, e bine să ne amintim, mai ales în cadrul activităților anexe, că ea poate dobîndi însemnate virtuți economice, că poate constitui un bogat izvor de muncă utilă și de frumoase cîștiguri bănești. Răchita este o excelentă și ieftină materie primă pentru confecționatul a numeroase obiecte folosite omului. Din împletituri de răchită se pot face valize și geamantane, coșuri, mobilier, coșuri de căruțe, coșarci pentru porumb, garduri etc. În multe zone din țară, mai ales în satele așezate în văi și lunci, meșteșugul împletitului cu mlaștițe de răchită are o îndelungată și frumoasă tradiție.

În cadrul activităților anexe din multe cooperative agricole de producție pot lua ființă, cu un mare folos economic, ateliere de împletituri de răchită. În cele ce urmează dorim să prezentăm cîteva amănunte caracteristice privind cultura răchitei, modul de recoltare și de cojire a mlaștițelor. Terenurile care îi priesc cel mai bine sînt

locurile nisipoase de pe marginea apelor, locurile mlaștinoase, fiindcă răchita are nevoie de multă apă ca să se dezvolte frumos. Răchita crește spontan, dar cel mai bine este ca în locurile descrise mai sus, altminteri nefolosite de agricultură, să se creeze răchităril, adică plantații îngrijite în mod deosebit. Prima lucrare, cînd e vorba de o răchitărie nouă, este aceea a desfunderii din toamnă a terenului, la o adîncime de 40—50 cm. În terenurile nisipoase e suficientă o singură arătură adîncă, făcută cu tractorul. Arătura se lasă așa, în brazdă crudă, pînă în primăvara următoare, cînd terenul se nivelează cu grapa.

Plantatul răchitei se face în butași; cu o foarfecă de vie se taie coarde tinere de un an, verzi, lungi de 30 cm și de grosimea unui creion tîmplăresc. Se retează ambele vîrfuri ale coardelor. Pînă la operația de plantare, coardele nu vor fi ti-

nute la soare și vînt, ci se păstrează îngropate în nisip umed, strîns în legături de 50—100 de bucăți dacă le pregătim de cu toamnă. Tăierea coardelor toamna, se face atunci cînd frunzele au căzut. Primăvara, tăierea coardelor pentru butași se face înainte de a înmuguri.

Plantatul poate fi făcut atît toamna, cit și primăvara, dar cel mai potrivit este a se face primăvara, cînd butașii se prind mai bine și mai ușor. Butașii se plantează în rînduri drepte, la circa 20 cm unul de altul și la 60 cm între rînduri. La plantat trebuie să avem grijă ca butașii să fie înfiți cu vîrfurile mugurilor în sus și puțin înclinați. Operația se face cu un plantator mai lung decît cel folosit de grădinari la săditul răsadurilor de legume. Butașul nu se înfige complet în pămînt, lăsîndu-se un capăt cu 2—3 muguri, afară. După ce s-a isprăvit rîndul întreg se vor acoperi aceste capete cu pămînt afînat.

În primul an plantația de răchită trebuie plivită de mai multe ori, în așa fel încât terenul să fie curățat de buruieni, pentru ca lăstarii să poată crește puternici.

În primăvara anului al doilea plantația se taie cam la un lat de palmă de la pământ, pentru ca ea să fie egală. Și în al doilea an plantația va fi bine îngrijită și plivită de buruieni.

Începând cu acest stadiu, din al treilea an, răchita poate fi recoltată. Dacă vrem să avem coarde mai groase, recoltatul se face tot la al doilea an.

Pentru mobilă, coșuri și geamantane, recoltarea e bine a se face numai în luna aprilie. Recoltarea se face cu foarfeci de vie bine ascuțiți, pentru a nu se lovi și zdreli butașii rămași în rădăcină.

Răchita recoltată se poate folosi descojită sau cu coajă. Cea cojită se folosește la confecționarea mobilei, a coșurilor de plată și a geamantanelor. Descojitul se poate face cu ajutorul unui clește simplu, pe care orice fierar îl poate confecționa în atelierul său de forje. Cleștele este format din două vergele de fier groase de 10 milimetri care, la un capăt sînt unite și ascuțite, pentru a se putea înfige și fixa bine în pământ. La capătul celălalt, vergelele sînt desfăcute și îndoit, ele fiind flexibile, ca să poată prinde nuiua de răchită la mijloc. Prin locul gol din unghiul celor două vergele se viră nuielușa. Cu mina stîngă se strînge cleștele apucîndu-l de cele două urechi, iar cu mina dreaptă se trage nuielușa spre a i se desprinde coaja.

Descojitul se face numai pe timp frumos, fiindcă după descojit nuielușele trebuie să stea la soare 2—3 zile ca să se usuce. Nuielile nu trebuie lăsate în ploaie, deoarece se înnegresc și le scade valoarea lor estetică și comercială. După uscarea la soare, nuielușele se sortează pe calități, se leagă în snopi și se păstrează în șoproane ferite de umzeală. În unele locuri este obiceiul ca nuielușele să fie descojite prin fierbere. În acest caz ele capătă o culoare roșetică foarte frumoasă și plăcută la vedere.

VREȚI SĂ CONSTRUIȚI O GHEȚĂRIE?

Este de prisos a mai vorbi despre deosebita însemnătate economică a unei ghețării în cadrul cooperativelor agricole de producție. Păstrarea produselor lactate (unt, smîntină, lapte, caș etc.) ca și a cărnii și a altor produse perisabile face necesară construirea unei ghețării. Nu trebuie să existe sat și comună fără ghețarie deoarece gheața este necesară în cadrul bucătăriei grădiniței sezoniere, la casa de nașteri și la dispensar, la magazinul universal și la restaurant, precum și în locuința fiecărei familii.

Cea mai economică ghețarie este cea făcută în pământ. Ea este mai puțin costisitoare, iar gheața depozitată în interiorul ei se păstrează în condițiuni mai bune. Pentru o ghețarie comunală, sau a unei cooperative agricole de producție, cea mai potrivită mărime este aceea care poate cuprinde circa 250—300 metri cubi de gheață.

Pentru o astfel de ghețarie se sapă o groapă în forma unui trunchi de piramidă mai largă la suprafață și mai îngustă în partea ei de jos. Iată dimensiunile gropii: lungimea 12,5 metri, lățimea 8,5 metri la suprafață, iar la fund lungimea 9 metri și lățimea 5,5 metri. Adîncimea gropii trebuie să aibă 4,25 metri.

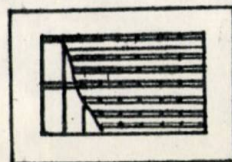
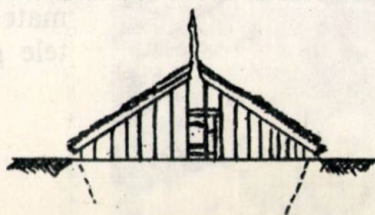
Lungimea gropii trebuie să fie așezată pe axa nord-sud, mai ferită de bătaia soarelui.

Pe mijlocul gropii și în toată lungimea ei se sapă un șanț adînc și lat de circa 30—40 de centimetri în care se scurge apa rezultată din topirea normală a gheții. La unul din capete, șanțul are o groapă de un metru adîncime și lățime în care se adună apa strînsă din topirea gheții. E clar că fundul gropii este ușor înclinat în toată lungimea sa.

Pentru a se păstra o regulă de salubritate elementară, e bine ca fundul și pereții ghețariei să fie căptușiți cu scînduri, pentru ca gheața să nu vină în contact direct cu pământul. Acolo unde există posibilități mai mari, căptușeala aceasta poate fi făcută din beton.

Pe marginile fundului gropii, de jur împrejur, se fixează o ramă din stîlpi de salcîm. Peste această talpă se bat de-a curmezișul un șir de alți stîlpi, care formează un schelet. Pe acesta se bat (în cuie) dulapi de brad la 2—3 cm depărtare unul de celălalt spre a forma un grătar pe care va sta gheața. Odată cu stîlpii care alcătuiesc talpa din fundul gropii, se fixează în picioare, pe pereții gropii, alți stîlpi de salcîm; pe aceștia se va sprijini acoperișul ghețariei. Pe stîlpii perpendiculari se prind în cuie dulapii de brad, unul lîngă altul, căptușindu-se în acest fel pereții gropii pînă la căpriorii acoperișului. Locul liber dintre pereți și căptușeală se umple cu stuf uscat pus în picioare.

De jur împrejurul gropii, la suprafață, se așează o ramă din lemn de salcîm care se prelungește spre partea de nord cu circa 1 metru și jumătate peste marginea gropii, spre a forma sala de intrare în ghețarie. Pe această ramă se va sprijini acoperișul cu trei pante de scurgere, două pante în lungimea ghețariei și a treia în capăt. Acoperișul poate fi confecționat din stuf, iar stratul de stuf trebuie să fie cît mai gros.

magazinul „FORTUNA” o carte de vizită a comerțului de legume-fructe

Despre noul magazin «Fortuna» se poate vorbi numai în superlative. Așezat în inima Capitalei, pe Calea Victoriei, el întrunește numeroase atribute, devenite azi familiare gospodinilor bucureștene. Cel mai mare magazin cu produse agro-alimentare din țară, cu o sală de deservire de 1500 mp! Singurul magazin din țară

cu profil de bază legumicol, unitate în care se practică forma avansată, modernă, rapidă și economică a auto-servirii. Toate legumele și fructele ce se vînd aici sînt de calitate I și extra, sînt culese în interval de 24 de ore și se vînd preambalate. Legumele rămase din ajun nu se mai desfac aici. Mari cantități de produse sînt vîndute cu prețuri scăzute în unitățile anexă, de pe strada Izvor, de la Podul Mihai Vodă, din incinta uzinei «Danubiana», ori din fața întreprinderii «Policolor». De asemenea, alte cantități de legume și fructe servesc unității de alimentație publică din aceeași incintă și din același oficiu special de prezentare «Fortuna» drept materie primă pentru bucatele gustoase pe bază de le-

gume ce se vînd aici la linia modernă de autoservire. Tortele și blanchetul de ciuperci salatele de fructe de sezon, salatele asortate de legume și-au cîștigat o clientelă certă și tot mai numeroasă.

Modernul, utilul, iată atributele pe care le întîlnești la tot pasul în această unitate reprezentativă, etalon, a comerțului cu legume-fructe. Pentru a-și face cumpărăturile, clientul se poate sluji de un cărucior pe roțile. O mașină frigorifică cu o capacitate de 7—8 tone și 12 autocamioane cară de zor, dimineața și seara, pe timp mai răcoros, legume, fructe ori păsări de la serele IAS sau intercooperatiste de la Popești Leordeni, de la IAS 30 Decembrie, de la IAS Crevedia și de la cooperativele agricole din jurul Capitalei. Ele fac un scurt popas în imensa cameră frigorifică, de 600 mp, cu o capacitate de circa 10 vagoane. Înseși vitrinele unde gospodinele găsesc legumele și fructele frumos preambalate sînt frigorifice. Totul e igienic, proaspăt, curat, de cea mai bună calitate, fapt care a făcut ca, dintr-un bun început, acest magazin să-și facă «vad», să realizeze un dever zilnic demn de invidiat. «Într-o zi — ne spune directorul Oficiului special de prezentare «Fortuna» — magazinul nostru vinde în medie produse de circa 250 000 de lei,

echivalentul desfacerii de legume-fructe în două sectoare ale Bucureștiului».

O notă bună pentru unitate este faptul că ea înlesnește gospodinelor să-și facă piața într-un timp record, oferind spre desfacere și alte produse agroalimentare de cerere curentă, cum ar fi: conserve de legume-fructe, ouă, diverse produse alimentare etc.

Magazinul «Fortuna» este un exemplu de inițiativă și competență comercială, de comerț modern și civilizat.

TRAIAN DUMITRESCU

CALUL SE CUNOAȘTE DUPĂ DINȚI

Cei care vor să cumpere cai au de observat următoarele amănunte: calul trebuie dus la un loc luminos, unde se privește cu băgare de seamă. Se va cerceta dacă fruntea este lată și plană, dacă pieptul e larg și tare, dacă picioarele sînt normal dezvoltate, apoi se cercetează crucea spinării, ca să fie lată și nu ascuțită și slabă.

Calul se înhamă și se încalecă și este purtat astfel spre a se vedea muschii încordați. Atenție mare se dă modului cum respiră calul (să nu aibă năduf). Pentru cercetarea ochilor, calul se duce într-un loc întunecos și se așază cu fața spre lumină. Se acoperă ochiul cu mîna și apoi se ia palma, spre a se vedea dacă mișcarea pleoapelor este normală.

Vîrsta calului se cunoaște după dinți. Calul are 12 dinți tăietori, 4 colți și 24 de măsele. La iapă lipsesc cei 4 colți.

Tăietorii de dinainte, în număr de doi în fiecare falcă, se numesc lopeți, cei doi următori-mijlocii, iar cei doi de pe margini se numesc mîrginași. Ei sînt înzestrați cu cîte o scobitură numită muscă, formată din două dungi, una pe latura dinainte și alta pe latura dinapoi a coroanei. Aceste dungi se

toces cu timpul. Atunci zicem că «dintele s-a șters.»

Colții au o formă conică: ei se ivesc prin anul al 4-lea și la 8—10 ani ajung la maxima dezvoltare. Și colții se tocesc cu vremea, mai ales prin frecarea zăbalelor. Măselele nu pot fi de folos la constatarea vîrstei. Dinții sînt de lapte și dinți statornici. Dinții de lapte au o curmătură. Dinții statornici sînt mai lungi.

Cunoașterea vîrstei se întemeiază pe ieșirea, schimbarea și ștergerea dinților tăietori din falca de jos a calului. Minzul se naște cu trei măsele de lapte. Lopețile se ivesc după 6 zile, dinții mijlocii după 6 luni de la fătare. La vîrsta de doi ani și jumătate se schimbă lopețile și cele două măsele dinainte. La 3 ani și jumătate se schimbă dinții mijlocii și a treia măsă dinainte. La 4 ani și jumătate se schimbă mîrginașii. O dată cu anul al cincilea, schimbarea dinților ia sfîrșit. Așadar, calul de 5 ani are toți dinții statornici (calul are 40 de dinți, iar iapa 36). Calul de 6 ani are șterse lopețile statornice. Calul de 7 ani are șterși dinții statornici mijlocii. La opt ani se șterg mîrginașii.

FILATELIE

Două erori celebre

În filatelie timbrele tipărite cu erori de desen sau de culoare au o valoare sporită față de cele care alcătuiesc seriile obișnuite și exact executate.

În cele ce urmează vă prezentăm două timbre care cuprind erori flagrante. Unul, francez, tipărit între cele două războaie mondiale, reprezintă o femeie care seamănă grâu după procedeul tradițional, străvechi de multe veacuri. Dar, dacă privim cu atenție timbrul, vom vedea că vântul bate din fața femeii, făcând să-i filfie părul și să-i fluture în falduri rochia. Orice agricultor știe că în astfel de condiții, adică împotriva vântului, grâul n-ar putea fi semănat.

A doua eroare filatelică pe care o prezentăm este cea reprezentată pe un timbru poștal tipărit în Anglia în aceeași epocă. E vorba, după cum se vede, de un desen avîndu-l ca obiect pe Cristofor Columb, descoperitorul Americii. Dar, uimitor e faptul că marele navigator scrutează oceanul cu... luneta, ori se știe că acest instrument optic a fost inventat și construit abia cu 173 de ani după descoperirea Americii.

Ce ne spun unghiile?

Latinii spuneau «ab ungue leonem», adică leul se cunoaște după... gheare. Ei bine, trebuie să știm că și omul poate afla lucruri destul de importante privind-și cu atenție propriile unghii. De pildă, apariția noițelor pe unghii înseamnă o împuținare a calciului în organism. Bolnavii de inimă și de nervi au unghiile scurte, turtite și de o formă aproape pătrată. Unghiile bombate în sensul lungimii trebuie să ne atragă atenția asupra plămînilor și ficatului. Limfaticii au unghii turtite. Unghiile ce se rup ușor indică afecțiuni glandulare. Cele ce au o culoare albastruie dovedesc o circulație sanguină deficitară. În cazul tuberculozei osoase, unghiile au o culoare galbenă. Dungile longitudinale dovedesc o suferință renală, cu tendință spre uremie.

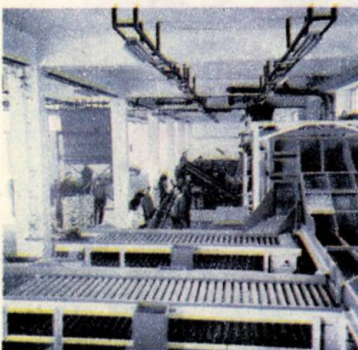
O MEDALIE ȘTEFAN CEL MARE

Pentru comemorarea a 400 de ani de la moartea voievodului Ștefan cel Mare, Societatea numismatică română a bătut în iulie 1904 o medalie cu inscripțiile: «Ștefan cel Mare și Sfînt 1457—1504 Marelui strămoș Ștefan Vodă la împlinirea a patru sute de ani de la săvîrșirea lui din viață, ca semn al recunoștinței neamului său». Cîteva exemplare din această foarte reușită medalie se mai păstrează în colecțiile statului.

COMPLEXUL ULTRAMODERN DE LEGUME - FRUCTE DIN ALEXANDRIA

— În 1969, pe toamnă, la noi la Alexandria — își amintește directorul Întreprinderii județene Teleorman de producere, valorificare și industrializare a legumelor și fructelor — s-a tăiat panglica inaugurală a unuia dintre cele mai mari și mai moderne complexe din sectorul de legume-fructe. O adevărată uzină, nu alta. Cu ziduri, cu mașini cu tot, complexul a costat 40 de milioane de lei. Când a început mai apoi să funcționeze, parcă nici nu ne venea să credem. Totul se face uimitor de repede, mecanizat, înlăturându-se la maximum efortul uman.

Depozitul are o capacitate de 5 000 de tone de legume, ceapă și cartofi. Marfa se depune vrac în celule suprapuse. Celulele de la etaj au o capacitate de 100 tone, cele de dedesubt, de 150 tone. Vizităm apoi fabrica de conserve și semiconserve, unde ni se arată patru vacuume de mărime neobișnuite, cu o capacitate de 2,5 tone pastă de tomate pe zi. Inginera ne mai arată linia de fasole, linia de preparat roșii sau vinete în bulion și ghiveciuri, precum și secția de pulpare a fructelor (caise, vișine, gutui) pentru export. Pășim apoi în secția de deshidratare dotată cu un uscător de mare capacitate — la ceapă 110 kg la oră; la cartofi, 150 kg la oră etc. Vizităm în continuare modernă fabrică de gheață cu o capacitate de producție de 30 de tone pe zi. Ni se explică că aici gheața servește la prerăcirea și transportul legumelor proaspete destinate exportului. Itinerarul are ca punct final atelierul mecanic pentru deservirea utilajelor, mașinilor și agregatelor din complex, precum și a mijloacelor de transport. Oriunde ne purtăm pașii, impresia de modern este precumpănitoare.

În final, directorul ne spune:

— Silozul complexului, prin tehnicitatea lui avansată, asigură păstrarea pe 6 luni a cartofilor, cepei sau rădăcinoaselor, dar cu o singură condiție sine qua non — produsul să fie perfect sănătos. De aici, necesitatea ca unitățile cooperatiste producătoare să ne dea tot sprijinul, să se considere și ele încadrate în faza inițială, hotărâtoare a acestui complicat proces tehnologic, acordând maximum de atenție calității produselor ce ne sînt livrate.

T. DUMITRANA

UN HAN CA-N ROMANE: HANUL ANCUTEI

«Într-o toamnă aurie era atita rod în podgoriile din Țara de Jos, de nu mai aveau vierii unde să puie mustul. Și căraușii au purces s-aducă vin spre munte... Și-atuncea a fost la Hanul Ancuței vremea petrecerilor și a poaveștilor. Lăutarii cântau fără oprire. Cînd cădeau unii, doborîți de trudă și de vin, se ridicau alții de prin cotloanele hanului. Și, la focuri, oameni încercați și meșterii frigeau hartane de berbeci și de viței, ori pîrpiseau clean și mreană din Moldova. Iar Ancuța cea tînără, tot ca mă-sa de sprîncenată și de vicleană, umbla ca un spiriduș încolo și-ncoace, rumenă la obraji, cu catrința-n briu și cu mîneștile suflecate: împărțea vin și mîncări, risete și vorbe bune».

Toate aceste cuvînte, imprimate pe bandă de magnetofon, răsuna în sala de deservire, uriașă ca o cetate. Și eu și ceilalți oaspeți ce ne aflam la vremea aceea acolo le ascultam cu emoție, aflîndu-ne chiar în Hanul Ancuței, restaurat cu migală — piatră cu piatră — așa cum îl zugrăvisse Sadoveanu în povestirea cu același nume...

Unitatea a fost durată chiar pe locurile unde, în 1943, Sadoveanu a mai putut întîlni zidurile vechiului han, la doi km depărtare

de intersecția drumului național nr. 2 dintre Roman (29 km) și Fălticeni (30 km) cu șoseaua dintre Piatra Neamț și Iași. Ca și pe vremea Ancuței, hanul are șase separeuri, care poartă podoaba ulcelelor și a străchinilor, a scoarțelor, ștergarelor, a scaunelor masive cu capul de bour încrustat pe spătar, a butoișelor, a felinarelor din fier forjat, a stemelor dăltuite în lemn, a blidarelor încrustate și a lăicerelor cu motive moldovenești.

Vatra e de trei metri. Aici se rumenesc în jar miei ori batalii,

din care consumatorii taie cu iataganul, ca pe vremea de demult, hălci bine fripte de carne.

Cele mai minunate «bucate», pregătite de bucătăreasa șefă au pe lista-meniu apetisante nume moldovenești pe care șeful hanului, cu treizeci de ani de meserie, ori ospătărițele au trebuit citeodată chiar să ni le tîlmăcească: vîrzări cu ceapă și varză a la Pipirig, direseli cu smîntînă (borș cu cartofi), hulub prăjit la grătar, ozana (salam de casă), fri-gărui în țepușe, ciulama de ciuperci, pui la grătar, cîrnăciuri

la țiglă, sarmăluțe cu urdă, pască, miel la ceaun, sorbușcă cu cimbru sălbatic, plachie (mîncare de carne cu mei sau orez), papă (jumări de ouă), alivenci (turtă cu brînză și mălai), hrucă (bucată de mămăligă prăjită), chișleag, pui la ceaun cu mujdei de usturoi, rasol de pasăre cu hrean și smîntînă, clătite cu urdă și mărar, bureți cu smîntînă, sarmale moldovenești cu afumătură și carne tăiată la bardă pe butuc, borș de fasole albă cu leuștean, chișcă cu crupe de hrișcă, tochitură moldovenească cu carne, ficat și cîrnați de porc etc.

Sînt multe de povestit despre această renumită unitate a cooperăției de consum. Noi ne oprim aici, pentru că oricît de bine am povesti, este greu să redăm întocmai frumusețea localului, ospitalitatea gazdelor, bunătatea bucatelor. Vă invităm să vă convingeți singuri.

DARUL LUI BRAN

Stan, Bran și Nan au fost poftiți într-o zi la o nuntă. Când starostele nunții începu să strige darurile, Nan zise cu vădit orgoliu: «eu dau scumpulor miri un serviciu de cafea de 12 persoane»; Stan zise, cu și mai multă mândrie: «eu le dăruiesc un serviciu de ceai de 24 persoane.» Când îi veni rândul lui Bran, acesta se ridică în picioare și rosti cu glas tare:

— Poate că nu mă credeți, poate ziceți că mă laud, dar eu le dăruiesc mirilor o strecurătoare de ceai pentru 100 de persoane!

VERIGHETA LUI PĂCALĂ

— Păcală, de ce e verigheta ta atât de groasă și de grea?

— Ei, neicușorule, pe vremea mea verigheta trebuia să reziste o viață întreagă!

RECOMANDAȚIE

— Tovarășe președinte, pune-mă paznic de noapte la cooperativă.

— Te-ăș pune, dar mă-ntreb dacă ești potrivit pentru așa ceva...

— Păi bine, tovarășe, eu mă trezesc chiar și la cel mai mic zgomot!

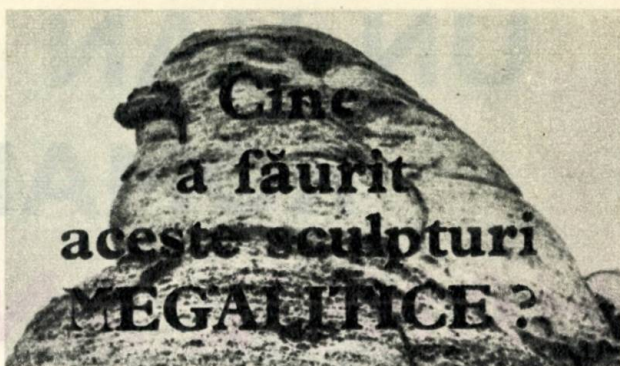
LA COOPERATIVA DE CONSUM

Noul angajat la «cassă»:

— Tovarășe responsabil, am adunat «cassa» de zece ori.

— Bravo! Ești conștiincios!

— Dorinți să vedeți cele zece rezultate?

Geografii, istoricii, geologii, chiar și filologii, ca să nu mai vorbim de scriitorii sau de turiștii fără veleități științifice, s-au simțit deseori atrași de formele ciudate ale unor stinci din lanțul munților Carpați. E vorba despre Sfînxul și grupul Babelor din Bucegi, despre Baba Dochia de pe Ceahlău sau despre numeroase și misterioase stinci de pe virful Omul, de pe Muntele Mic (Pietrele lui Scorilă) și din alte puncte ale Carpaților, mai puțin cercetate și cunoscute.

Dar, spre a intra fără multe vorbe și ocolișuri în subiect, iată una din cele mai vechi măturii privitoare la aceste sculpturi megalitice, și anume privitoare la Baba Dochia de pe Ceahlău. Mărturia aparține lui D. Cantemir și este înglobată în «Descrierea Moldovei»: «...Drept în virf se vede o statuie străveche, înaltă de cinci coți, înfățișînd, de nu mă înșel, o bătrînă cu douăzeci de mioare, din a cărei parte firească curge într-una un izvor.

Este anevoie de spus dacă natura a vrut să-și arate aici jocul, sau dacă statuia a fost lucrată astfel de mîna unui artist dibaci. Căci statuia nu stă pe nici o temelie, ci este crescută și legată strîns de celelalte stinci, dar cu pîntecele și spatele slobode; și chiar dacă ai vrea să crezi că încheieturile au fost împlute cu un var făcut cu multă iscusință și noi bucuros am spune-o, asemenea descoperiri ale celor din vechime s-au pierdut cu vremea, totuși nu-ți poți închipui lesne în ce fel a fost adusă apa din picior în partea firească, fiindcă nicăieri împrejur nu se văd urmele vreunui izvor sau vreunei albi.

Pesemne că de aceasta s-au folosit păgînii pentru slujba lor religioasă, căci preoții lor aveau obicei să se slujească de mijloace firești sau vicleșuguri vrăjitoarești prin care să poată aduce mulțimea lesne crezătoare la uimire sau la înălțare religioasă».

Amintind textul lui Cantemir considerăm că problema trebuie supusă în continuare unei analize profunde și multilaterale, analiză la care un grup întreg de științe sînt chemate să participe: arheologia, istoria tehnicii, astronomia, geologia, chimia, filologia, istoria artelor plastice etc. Ca să revenim la enigmaticele vestigii megalitice din munții noștri, și în special la cele din masivul Bucegi, trebuie să semnalăm considerațiile deosebit de interesante ale inginerului Ilie Susai. Iată ce constată și ce afirmă acest om de știință în urma unor îndelungate și atente cercetări la fața locului:

«Originea întîmplătoare a menhirelor de pe platoul dintre Sfînx și Baba Mare este exclusă, deoarece situația nivelitică a zonei nu permite, indiferent de existența unor eventuale cutremure catastrofale — prăvălirea stîncilor desprinse de pe Sfînx sau Baba Mare pînă în zona centrală a platoului. De altfel, Baba Mare este formată aproape numai

de calcar alb, în timp ce menhirele de pe platou sînt din gresie și roci cristaline. Aspectul ruinform al menhirelor se poate explica în primul rînd prin descărcările electrice deosebit de intense și frecvente de pe platoul Bucegilor.

În partea dinspre platoul cu menhire, vîrfurile Baba Mare are aspectul unei coloane, înaltă de 30—35 m. Marginea sudică a acesteia, adăpostită de vînturile dominante din nord-vest (Monogr. geografică a României, vol. I, pag. 290) dezvăluie privirii, surprinzător de clar, contururile unui om sculptat, fără cap și brațe și văzut din spate, ce sprijină coloana naturală de calcar. Alături de aceasta, o altă sculptură antropomorfă, mai puțin clară și cu trăsături mai mult feminine, îmbrățișează aceeași coloană dintr-un plan secundar față de prima. Înălțimea ambelor sculpturi este de aproximativ 18 m. La vest de prima sculptură se găsește o stîncă prăvălită din coloana principală, înaltă de 7—8 m și lungă de 8—10 m. Pe partea inferioară a acesteia, vizibilă dinspre sud, este sculptată jumătatea inferioară, posterioară, a unei flințe umane ale cărei picioare se termină însă cu cîte trei degete lungi, asemănătoare cu cele de pasăre.

Am reprodus acest citat lung și plin de amănunte deosebit de interesante, tocmai spre a atrage atenția asupra unei probleme din păcate încă neelucidată și încă ignorată de știința istorică românească.

În sfîrșit, rațiunea pentru care publicăm acest articol și cele două fotografii este aceea de a-l antrena și pe cititorii almanahului (săteni, învățători, medici, agronomi) în investigarea formelor de relief neobișnuite, a stîncilor care au înfățișarea unor lucrări statuare ce par a fi create de om și în semnalarea lor fie la redacția almanahului, fie la muzeele județene sau la bazele științifice de cercetări ale Academiei și ale centrelor universitare din țară.

Îi încurajăm pe cititorii noștri în această acțiune, reamintindu-le că nu o dată, importante și senzaționale descoperiri științifice s-au realizat cu concursul oamenilor obișnuiți, cu ajutorul informațiilor prețioase furnizate de ei.

PAVEL VASILE

UMOR

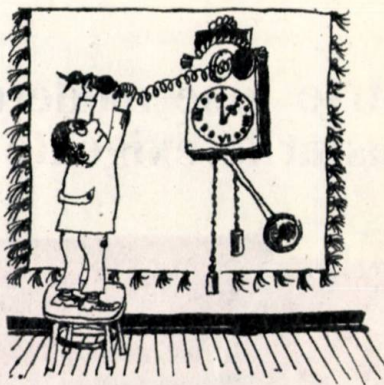
LA CONSIGNAȚIA

O femeie intră la «Consignația»:
— Salonașul Louis XV mi-ar place,
dar are scaunele cam prea înalte.
— Nu-i nimic, tovarășă, luați un
număr mai mic, Louis XIV...

TÂNDĂLICĂ

— Măi, Tândălică, va să zică tu-
ajută pe tatăl tău la mulsul vacilor?
— Da. După ce termină mulsul,
eu torn apa.

CEASUL CU CUC

— Bărbate, n-a fost ora unu, azi-
noapte cînd ai venit acasă?
— Da de unde! Cucul era să cînte
de zece ori, dar l-am oprit, ca să nu
te trezească din somn.

**Combinatul de exploatare și industrializare
a lemnului ORADEA Str. Borș nr 4
VĂ OFERĂ: SUFRAGERIA DACIA**

HOL DACIA

**Într-o linie modernă - care satisface
gusturile exigente ale cumpărătorilor**

TRADIȚIONALĂ OSPITALITATE A „ȚĂRII DE SUS“

La Iliești-Suceava pe drumul național nr. 17, la 20 km între Suceava și Gura Humorului, îți iese în cale cel mai frumos și mai modern han turistic din țară al cooperației de consum. «El devenise o adevărată necesitate pentru noi — ne spunea directorul **COOP**. Suceava. Țara de Sus, cu cetatea de scaun a Moldovei, cu mănăstirile Voronețului și Humorului, cu comuna natală a lui Ciprian Porumbescu, atrag la Iliești, loc de pornire spre slăvite locuri de interes cultural și istoric, un număr record de turiști pasionați cărora cu cele 22 de căsuțe camping pe care le avem aici și cu vechiul bufet terasă de numai 120 de locuri nu mai puteam să le facem față în condițiile unei serviri ospitaliere și civilizate.»

Hanul turistic este o bijuterie, o reușită arhitectonică, mai ales prin fericita amplasare a sa la liziera unor întinse păduri de brad, fag, stejar și carpen. Este realizat în gen cabană de pădure, cu acoperișul în două ape, conice, cu șarpante rezezi.

Dispune de 22 de camere, cu 50 de paturi, de un restau-

rant cu 80 de locuri în interior și 80 pe terasă. El are o bază proprie de producție culinară, apă curentă, încălzire centrală. Decorarea, utilarea și mobilarea interioară, realizată în linii mari și care se va desăvârși pe mai departe, poartă pecetea modernului, confortului, dar mai ales a specificului sucevean, realizând un acord armonios al spiritului popular cu sensibilitatea modernă.

Ospetia este, într-adevăr, mai presus de orice laudă. La Iliești, la ordinea zilei sînt preparatele culinare sucevene — rasol de pasăre cu hrean și smîntînă, clătite cu urdă și mărar, friptură «flora bucovină» (i se zice așa fiindcă apare în farfurie ca o floare, cu straturi de ou, morcovi, ori șuncă de porc), bureți cu usturoi, ori smîntînă, salată cu hribi de pădure, sarmale sucevene din carne tocată cu barda pe butuc, borș moldovenesc de miel noaten, zeamă de găină cu tocmași de casă, borș de fasole albă cu leuștean, pîine de casă, plăcinte «poale-n brîu», pîinișoare unse cu gălbenuș de ou și presărate cu mac, păstrăvi de la Prisaca Dornei ori de la Valea Puthei, pe care Viorica ți-i aduce pane sau fripti la grătar, chișcă cu cripe de hrișcă și nemaipomenita tochtură moldovenească, cu carne, ficat și cîrnați de porc. Dar ceea ce aduce fără doar și poate faima hanului de la Iliești e că aici se bea cea mai bună bere din țară, berea de Solca, oraș învecinat.

Aceeași bere o poți bea, însă, chiar la unitatea de alimentație publică din Solca. Pînă una alta, dacă vă aflați prin partea locului, nu care

cumva să nu vă abateți și pe la unitatea turistică a cooperației de consum «Stîna» din Poiana Iliești. E vorba chiar de o stîna autentică în care, pe lingă... lapte, mai poți bea coniac, vin, țuică bătrînă, șliboviță. Preparatele ca la stîna: balmoș, din caș, smîntînă, zer jintuit și mălai care se fierbe o oră în ceun mestecîndu-se cu coșerul, caș, urdă și jintiță, baciul Gheorghe Cojocaru ți le va servi după dătină, cu mămăliguță aburindă, cu ceapă și usturoi verde.

Dar mai sînt și alte unități turistice care fac cînte coo-

perației de consum sucevene. Restaurantul-terasă cu camping de la Rădășeni e amplasat între mesteceni, livezi și piscine. Aici e și un camping, ba și o popicărie pentru amatori. Plăcută e și grădina de vară cu camping, de la Sucevița, la 15 km de Rădăuți. Pe șoseaua asfaltată, la 43 km de Suceava se poate face un popas de neuitat la restaurantul și crama «Vînătorul» din Frasin. Lingă mănăstirea Moldovița, la 66 de km de Suceava te întîmpină restaurantul cu camping «Vatra Moldoviței». Un lucru esențial trebuie reținut: tradiționala ospitalitate a «Țării de Sus» a căpătat, prin rețeaua modernă a unităților amintite, virtuți noi și pline de farmec.

UMOR

D.C.A.

- Tovarășe, n-ai de vinzare zdrențe, fier vechi, hîrtie?
- Nevastă-mea-i plecată...
- Am înțeles! Atunci, ceva sticle goale!...

LA RĂSCRUCÉ

Șoferul: Tovarășe, aș vrea s-o iau pe cel mai scurt drum spre Urlași.
Păcală: Și ce? Te împiedic eu?

LA OFITERUL STĂRII CIVILE

— Ei, și-acum îți vei urma soțul peste tot unde se va duce...
— Imposibil. Bărbatul meu este poștaş!

MATEMATICĂ TRĂDĂTOARE

Tînăra soție, încă neexperimentată în arta culinară, a ars două kilograme de carne. Soțului îi spune că pisica a mîncat carnea. Soțul, însă, ținînd mîntușă la verificare acest lucru și, prinînd pisica, o pune pe cîntar, apoi întreabă uimit:

— Exact! Două kilograme, cît cîntărește carnea. Dar atunci, unde e pisica?

ÎNTREBARE ȘI RĂSPUNS

Șeful de fermă: — Bine, Păcală, dimineața vii la lucru cel din urmă, iar seara pleci primul?

Păcală: — Păi da! Nu vreau să fiu și la sosire și la plecare cel din urmă.

MEDICUL DE URGENȚĂ

Șirurile de mai jos, cuprinzînd o serie de sfaturi practice privind ajutorul medical în caz de accidente și îmbolnăviri le-am intitulat «Medicul de urgență», deoarece le-am dat caracterul unor informații precise și succinte, menite a fi folosite pînă la sosirea medicului.

ACCIDENTE

La FRACTURI, accidentatul să fie așezat orizontal. Mîna sau piciorul fracturat trebuie legate, fixate, spre a nu mai face nici o mișcare. Locurile dureroase să fie acoperite cu comprese reci, cu apă proaspătă.

La ÎNGHEȚ, bolnavul trebuie introdus într-o cameră rece care să se încălzească pe încetul. Accidentatul să fie dezbrăcat complet. Se vor face frecții ușoare ale membrelor înghețate și se va da de băut cafea neagră cu puțin rom.

În caz de **LEȘIN**, bolnavul va fi așezat pe o masă cu un suport mai înalt sub ceafă (un scăunel cu o pernă). Aglomerația și agitația în jurul bolnavului produc rău. Stropiți cu eter sau cu esență de oțet o batistă și aplicați-o timp de cîteva minute la nările bolnavului.

În **HEMORAGII** se pune o compresă foarte curată pe locul ce sîngerează. Dacă sîngele nu se oprește, se leagă strîns membrul afectat, deasupra locului sîngerînd.

ALIMENTAȚIA BOLNAVILOR

La ENTERITĂ și **DIAREE** sînt indicate: supe groase, pește de apă dulce, legume verzi, fructe coapte, carne friptă fără sosuri, marmelade, vin tăiat cu apă, caș proaspăt, sote de morcovi, orez fiert.

La DIABET; pline neagră, smîntînă proaspătă, kefir, legume verzi, fructe, brînzeturi, ceaiuri. Carne și ouă numai în cantități mici.

La CONSTIPAȚIE sînt permise următoarele alimente: iaurt, kefir, lapte bătut, brînză proaspătă, magiun de prune, compot de prune, pline de secară, fructe, miere, vin roșu, legume verzi, salată, varză, spanac.

CÎTEVA PLANTE MEDICINALE

FERIGĂ. Rădăcina de ferigă e bună ca leac contra panglicii. Se spală rădăcina de ferigă, se usucă bine, se pisează, iar praful amestecat cu miere se administrează bolnavului în doze de 30 grame, de 3 ori pe zi.

MICȘUNEAU. Florile de micșunele, fierte în apă, dau un ceai excelent contra tusei. Rădăcina de micșunea, în praf și în doze de 3—4 grame, este un bun purgativ.

COADA ȘORICELULUI. Treizeci de grame la o jumătate de litru apă clocotită (se face infuzie, nu se fierbe) se beau cîte 3—4 pahare pe zi. Are efecte bune în boli nervoase, la scurgerile de sînge din cauza trînjilor, contra diareei și în enterocolită.

CIUBOȚICA CUCULUI. Din florile galbene ale acestei plante se prepară un foarte eficient ceai împotriva durerilor de cap. Ceaiul acesta provoacă și transpirație abundentă, astfel încît e indicat în cazurile de gripă și răceală.

MUȘETELUL. Ceaiul de mușetel e bun în cazuri de crampe stomacale, are calități anestezice în dureri de masele, e bun ca gargară, fiindcă este emolient și antiseptic. La boli de piele (pecingine) părțile bolnave se spală cu ceai de mușetel în doze de 15 grame la un litru de apă, fierț timp de un sfert de oră.

COZI DE CIREȘ. Din ele se prepară ceaiuri diuretice. Ușurează durerile de rinichi și provoacă evacuarea urinei.

SOCUL. Din florile de soc se prepară ceaiuri care provoacă transpirația. Ele sînt deopotrivă ceaiuri depurative, curățitoare ale singelui. Din fructele de soc se poate prepara un magiun folosit în bolile de stomac.

Dr. EUGEN STELIAN

PARTIDULUI EROU

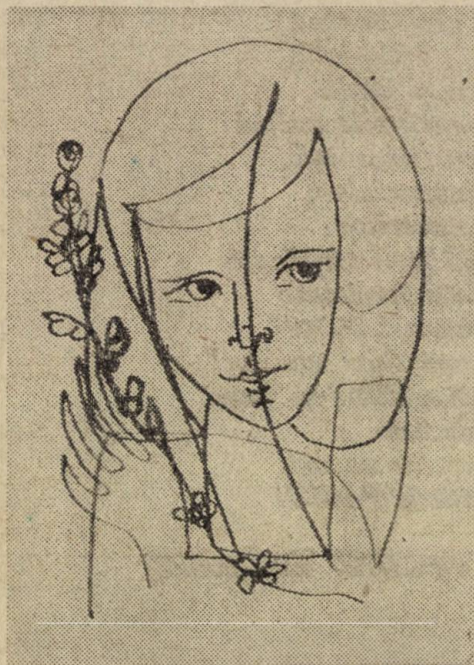
*Din seva primăverii ce plămădește pruncii,
In Maiul care-ncepe cu sărbătoarea muncii
S-a făurit al țării măreț îndrumător,
Partidul care-nalță antene-n viitor.
In falduri tricolore înfășurînd drapelul
Cu stema însorită își împlinește țelul:
Un singur crez, belșugul întregului popor,
Totala împlinire, universalul spor...
A-nlăturat de-apururi monarhi, truție, caste,
Eresuri, privilegii, deosebiri nefaste,
O lume împărțită doar în stăpîni și slugi
Și drumul curățindu-l de spini și buturugi
A netezit urcușul spre culmile supreme...
Mulțimea obidită atît amar de vreme
Din amortirea veche trezită a purces
Pe căi de libertate spre pace și progres,
Înfăptuind clădirea de-naintași visată...
Din mii și mii de facle lumina revărsată
Pătrunde în adîncuri și bezna fulgerînd
Dă fiecărui locul la locul său, pe rînd,
Și pe zidirea veche înaltă, triumfală,
O întocmire nouă, firească și egală.
Un suflu viu, năvalnic, mulțimile animă
Incolonate toate-n pornirea unanimă.
Republica-și salută pe întemeietor:
Partidul care-i dete elan cuceritor.
Dintr-un hotar în altul al țării împăcate
In sate, în orașe, pe plaiuri fermecate
In ritmuri de ciocane și huruit de roți
In imnuri triumfale te vom slăvi noi toți,
Opt Mai, al propășirii pregătitor și faur!
Istoria va scrie cu litere de aur
In cartea României eterne, ca un zid,
Etern, înalt, puternic, eroicul Partid!*

VICTOR EFTIMIU

UN ÎNVĂȚĂTOR CIUDAT

Aventura conștiinței mele a început într-o zi de iarnă, când o anumită întâmplare m-a făcut să înțeleg deodată că exist. Era multă lume în casă, ființe mari așezate în cerc pe scaune mici și care se uitau la mine fără prietenie, dacă nu chiar cu ostilitate. Atunci am auzit o voce: „lăsați-l în pace! Na, mă, și pe asta!“ Și cel ce rostise aceste cuvinte a luat de undeva de pe sobă o piine mare și rotundă și mi-a întins-o. Atunci mi-am dat seama că țineam strins ceva în brațe, tot o piine, și că asta era cauza privirilor rele îndreptate asupra mea. Pusesem mîna pe piinea de pe masă care era a tuturor și nu mai vroiam să dau la nimeni din ea. Iar tatăl meu,

în loc să mi-o ia cu forța, cum, furioși, se pare că vroiau ceilalți, făcîndu-mă să scot răcnete, îmi mai dăduse una: „Ia-o, mă, și pe-asta!“ Parcă m-am trezit dintr-un somn. M-am uitat la toți liniștit și am pus încet și cuminte piinea din brațe pe masă. Nimeni nu mai m-a luat după aceea în seamă, au început să rupă din ea și să mănince.

Din această întâmplare ar reieși că instinctele de acaparare m-au dus departe în viață, ceea ce nu s-a dovedit. Totuși, aventurile vieții noastre sînt ale conștiinței, deși viața ei adevărată nu e niciodată liberă de instincte și nu o dată e neputincioasă în fața lor, în rău, dar și în bine.

N-aș putea să spun azi cui datorez faptul că deși am fost dat la școală la opt ani, cu scopul mărturisit de tatăl meu să învăț doar să mă iscălesc și pe urmă, asemenea fraților mei mai mari, să ar pămîntul și să cresc vite, totuși întreaga familie a renunțat mai pe urmă la această idee. Fiindcă în primul an abia am trecut clasa, n-aveam ochii chiar buni și nu vedeam bine ce se scrie pe tablă. Atunci de ce m-au dat mai departe să urmez și clasa a doua, pe care abia am trecut-o? Ulterior toți au spus că învățam bine. Dar asta nu era adevărat. Numai eu știu ce-am putut trăi în anul următor, la ce tortură am fost supus și cum soarta mea s-a decis parcă ignorîndu-mă pe mine.

De la începutul anului nu putusem învăța nimic, nu aveam cărți. Mama îmi făcuse rost de cinci lei, mi-i dăduse și-mi spusese să-mi cumpăr cu ei „măcar Citirea“. M-am dus acasă la învățător, pe care l-am găsit în curte cu alții, beau cafele și jucau tabinet și l-am strigat. A venit la gard. I-am spus ce vroiam și el a întins mîna și i-am pus în palmă mica monedă galbenă.

— Ce să-ți iau eu, zice, cu cinci lei? O Citire costă vreo douăzeci și cinci de lei.

— Dom' învățător, i-am spus eu atunci, care mă gîndisem o clipă că ar putea da de la el restul, dar îmi spusese în același timp că nu putea să facă așa ceva, că nu eram fi-său, luați-mi un maculator să am măcar pe ce scrie, că de învățat pot să mai mă împrumut, dar de scris nu pot să scriu în caietele altora.

— Așa e, zice, bine, cînd o să mă duc pe la Roșiori, o să-ți cumpăr un macula-

tor. Da tac-tău de ce nu-ți dă bani de cărți, că nu e om sărac?

— Mă mir că mă lasă să viu și așa, dar mi-te să-mi mai cumpere și cărți.

— Așa e, a zis învățătorul senin și a dat creanga de măr pe sub care venise la mine la o parte și s-a întors la masă să-și continue jocul întrerupt.

În iarna aceea hotărîrea tatălui meu de a nu mai mă lăsa să mă duc la școală a devenit, practic, un fapt, deși din gură nu mă oprise: nu aveam cu ce mă încălța. M-am dus doar cît am putut merge desculț, și atunci am trăit acele ore de spaimă despre care am pomenit, al cărei motiv dacă s-ar fi dezvăluit s-ar fi petrecut o catastrofă. Conștiința măsura proporțiile dezastrului care ar fi urmat, iar instinctele tremurau: nu se știe ce-aș fi ajuns în viață dacă jocul întimplării, al cărei erou eram, s-ar fi destrămat și eu aș fi apărut în ochii învățătorului așa cum eram și nu cum, prin nu știu ce mister, credea el că sint. Adică cel mai bun elev din clasă. Se apropia sfîrșitul anului și dascălul examina toată clasa, să vadă pe care trece, pe cine premiază și pe cine lasă repent. Scotea cîte cinci sau șase la tablă și îi asculta. Jumătate din ei parcă învățaseră ceva, cealaltă jumătate însă parcă nici nu trecuseră pe la școală și atunci învățătorul începea să-i bată la palmă cu o nuia de corn foarte ageră, de care tot unul dintre noi făcuse rost. Era atît de furios încît uneori îi bătea la palmă pe toțicei care erau scoși odată, deși unii dintre ei protestau indignați că ar fi răspuns bine la întrebările puse. Așteptam tremurînd să-mi vie rîndul. Nu știam nimic și ascultam înfiorat plîsetele care umpleau clasa. Băieții suportau bine loviturile în clipele cînd le primeau, dar în bănci, nu uai puteau, fluturau mîinile înroșite în aer, sau și le vîrau, deznădăjduiți, între genunchi. Plingeau cu înverșunare și obidă nedefinită, fiindcă nici unul nu știa să urască, durerea lor era pură și în ea puteai ghici cel mult protestul împotriva ei, a durerii în sine, fiindcă durea, și nu a învățătorului sau a școlii, cu cărțile și istoriile ei care trebuiau învățate cu sila.

Prima zi a trecut fără să fiu scos și eu la examen. A doua zi, văzînd cum stau lucrurile, în loc să fug și îndărăt să nu mă mai uit, am venit totuși la școală, deși știam ce ar putea să mi se întîmple. Nu m-a scos nici în acea zi și nici în cele următoare. Și pentru ca această întîmplare

să fie dusă pînă la capăt, la sfîrșitul anului m-am pomenit printre premianți.

Faptul uimi pe ai mei și tata nu mai zise nimic cînd în toamnă îi spusei că vreau să urmez pe-a patra. Dar tot nu-mi luă cărți. Încetul cu încetul însă se răspîndi întîi printre copii, apoi și printre vecini, ideea că eu aș ști atîta carte încît era clar ca după terminarea cursului primar să fiu dat să urmez mai departe, la liceu sau la școala normală de învățători. Începui și eu să cred acest lucru, cu atît mai mult cu cît viața de țaran, în ciuda faptului că se petrecea într-un spațiu liber, mie mi se părea că se petrece într-un țarc. Dar eu nu vreau să povestesc aici „amintiri”, ci doar lucruri pe care le contemplu și azi fără să le înțeleg, străine parcă de mine, cu sentimentul de neliniște că s-ar fi putut totuși să nu aibă loc și atunci nici lumina ciudată care le însoțește azi în amintire, și pe care încerc în aceste însemnări s-o scot la iveală, să nu fi existat...

MARIN PREDA

MAIERU — SATUL ÎN CARE A FOST SCRIS ROMANUL „CIULEANDRA“

Era începutul toamnei anului 1888...

În zorii zilei, o căruță vîrfuită cu bagaje sărăcăcioase intra pe „Ulița mare“ a satului Maieru. Venea din jos, dinspre Tîrlișua, pe drumul de țară care întovărășea Someșul „cînd la dreapta, cînd la stînga“. Lîngă căruțaș, o tînără pereche: dascălul Vasile Rebreanu și soția sa, Ludovica, o femeie frumoasă. Undeva, printre „catrafuse“, se trezea, la cîntatul unui cocoș, întîiul lor născut, un copilăș cu părul bălan și ochi albaștri, care nu împlinise încă nici trei ani. Cîntatul cocoșului și glasul aspru al căruțașului care acum își oprea caii vor rămîne cel dintîi crîmpei de amintire din viața acestui copil al pribegiei...

Cine ar fi bănuit că, după vreo treizeci de ani, din băiețașul acela se va ridica zămisliitorul unei atît de trainice părți din literatura română, scriitorul care, ca puțini alții, va rămîne neîntrecut în cunoașterea sufletului țărănesc?

La Tîrlișua se născuse, în noaptea din-spre 27 noiembrie 1885, noapte străluminată de ploaia de stele a sfîrșitului cometei Bianca, dar Maieru, cu natura sa aspră și dulce în același timp, îi va răsfața copilăria, așa cum va mărturisi-o însuși Liviu Rebreanu în multe scrieri și în nenumărate ocazii: „Prin cîte alte sate au vagabondat părinții mei n-aș putea spune, pînă ce am ajuns în comuna Maieru, pe valea Someșului, lîngă Rodna Veche, unde s-au stabilit pentru mulți ani. De Maieru deci se leagă toată copilăria mea și toate amintirile asupra primului contact cu lumea exterioară. Eram de vreo doi ani și jumătate cînd ne-am mutat în Maieru“.

Bătrîni satului rostesc întotdeauna cu respect numele dascălului „Rebrean“: „Era harnic și înțelept. Ne-a învățat cum să cultivăm pomi, cum să îngrijim albinele. Avem în sat mulți peri și nuci

răsădiți de mîna lui“ — spune bătrînul Solovăstru Vîrtic.

Familia tînărului învățător a fost găzduită pe rînd în casele unor săteni mai înstăriți: Laurențiu Ilieș, Lazăr Avram, Dumitru Boșca, învățător și el, apoi la Petre Ilieș, fixîndu-se în cele din urmă, pentru tot timpul cît va mai rămîne aici, în casa lui Anchidim Partene, cu al cărui fiu, Constantin, astăzi învățător pensionar—Liviu era prieten de copilărie.

Cînd, în 1932, Rebreanu va explica geneza romanului Ion, nu va uita să sublinieze: „Și totuși petrecerea de la horă, scandalul, cheful de la cîrciumă, bătaia între flăcăi și toate amănuntele celelalte, deși plasate în Pripas, în sufletul meu trăiau ca întîmplate în alt sat, în satul primei mele copilării... În Maieru am văzut întîia oară, la crîșmarul Tupcil, o petrecere țărănească cu lăutari, sfîrșindu-se cu o păruială generală“. Pretutindeni în ținutul nostru se simțea „ca acasă“, dar nicăieri atît de acasă, poate, ca la Maieru. Aici dorea să-și construiască o casă pentru anii bătrîneții, care nu i-a fost dat s-o ajungă. Aici se simțea întotdeauna inspirat. În vremea amiezii sale creatoare (între 1925—1935) va reveni adesea la Maieru, primind găzduirea și liniștea cuvenită mării sale trude: scrisul. Ziua umbla cu țărani la cîmp, la primărie ori la hore și petreceri. Cioncan Doniță, octogenar, și-l amintește „înalt, cu păr alb ca oaia, cu vorbă caldă; ne întreba de necazuri și ne spunea că nicăieri nu-i mai fain ca în locul unde te-ai trezit în lume. Apoi voroveam cîte și mai multe din vremea gorofoaiei și a Boroifului, ori din vremea școlii“.

Noaptea scria, cum spune el însuși: „Fiindcă m-am dus cu întreaga familie, mi s-a pus la dispoziție pentru scrisul meu o sală de clasă din școala comunală, cu un pat improvizat, cu o măsuță,

firește, după ce băncile se adunaseră grămadă într-un colț... Scriam numai noaptea, ca întotdeauna, într-o liniște ideală. Când deschideam ferestrele se auzeau apele Someșului murmurând parcă numai amintiri. În școala aceasta, mulți ani în urmă, făcusem și eu primele clase primare, învățător fiind tatăl meu. Adevseori, mai ales în primele nopți, mă pomeneam copleșit de amintirile copilăriei, întorcându-mă înapoi cu gândurile, ca să-mi regăsesc jocurile și bucuriile, în loc să isprăvesc aventurile eroului meu din „Ciuleandra”.

A transcris aici, în versiune definitivă, acest roman, și a redactat câteva planuri de capitole pentru „Răscoala”. Soția și fiica sa spun că numele eroinei din Ciuleandra (Mădălina) a fost găsit de dînsele, spre satisfacția scriitorului, într-un registru al botezaților din Maieru. „Geamurile de la clasa lui erau luminate pînă-n zori. Eu îi duceam seara pe măsută un coș cu pere și o ulcică cu flori proaspete, ca să aibă noaptea” — își amintește Mărioara, fiica bătrînului Partene, care era pe atunci o școlăriță zburdalnică. Dimineața era văzut trecînd peste drum, la preotul Cioarba Iulian care-l găzduia. Sătenii îl salutau de departe. După ostenezile din ceasurile albe ale nopților, obrazul său părea și mai palid. Nimeni, cred, n-a reușit să-l prindă în asemenea clipe, decît Tudor Vianu: „Cînd se arăta în lume, Rebreanu părea un om beat de muncă...”

Mîndri de marele lor consătean, oamenii s-au gîndit încă acum peste patru decenii să-i confere cetățenia de onoare. Cităm câteva rînduri din „Hotărîrea Consiliului comunal din Maieru, luată în cinci ianuarie 1927” — „Consiliul comunal avînd în vedere că D-l Liviu Rebreanu a adus mari și reale servicii culturii românești, că D-sa și-a petrecut copilăria în această comună, socotind meritele D-sale aduse țării pe toate tărîmurile, hotărăște unanim a-l alege cetățean de onoare al comunei Maieru din plasa Sîngeorz-Băi, județul Năsăud, și ca un prinos de recunoștință îi donează pe vecie circa 320 stînjeni pătrați din teritoriul propriu al comunei pentru a-și edifica o vilă”.

Din motive încă insuficient lămurite, această „vilă” nu s-a mai edificat. Propunerea fusese însă acceptată cu dragoste de întregul sat.

Din relatările multor săteni, din corespondența cu vechi intelectuali ai comunei, păstrată în parte în zestrea documentară a expoziției memoriale din Maieru, se deduce că scriitorul sprijinea plîngerile lor la diferite autorități, intervenea cu toată autoritatea numelui său și se bucura ori de cîte ori reușea să rezolve o jalbă și să aline o suferință.

Aceste documente, alături cu multe altele, au fost adunate într-o expoziție memorială deschisă la 27 noiembrie 1957, la cîteva luni după emoționanta sărbătoare a inaugurării căsuței memoriale de la marginea Pripasului. Este semnul unei noi și superioare dovezi a stimei cu care satul știe să-și cinstească luminătorul, alături cu țara întregă, de data asta de la înălțimea luminoasă a dimineții noastre socialiste.

Surorile, fratele, precum și soția și fiica scriitorului au donat fotografii, documente și cărți care oglindesc diferite etape ale contactului său cu meleagurile copilăriei. Romancierul este prezent aici ca elev prin amintirea sa, iar ca scriitor prin opera sa trainică.

Țirlișuanii, hordoanii, măierenii, prisolopenii, năsăudenii, măgurenii, vărărenii și nimigenii se întrec în a-și revendica dreptul de a le ridica, ici-colo, cîte un mic altar de amintire și laudă acelora care, înainte de a fi devenit ai țării întregi și ai iubitorilor de frumos de peste mări și țări, au fost „întîi și-ntîi ai noștri”, ai pămîntului acesta deopotrivă rodnic în înțelepciune strămoșească și în bucate. Și e firesc să li se înalțe aici mai multe statui decît aiurea, fiindcă niciunde umbrele lor nu stăpînesc atît de viu ca la noi. Acești copii geniali ai poporului nostru, care plîngeau în căruțele țărănești la începutul lor de drum, rupți din mirajul trecător al dimineții vîrstei, sînt astăzi purtați în carul triumfal în arena cea nouă a patriei, în temelia căreia dînșii s-au zidit de vii, dăruindu-și-se total.

SEVER URSA

Un fenomen interesant și emoționant în gradul cel mai înalt, privind istoria presei românești, este acela al apariției de-a lungul vremii a unui important număr de periodice scrise pentru săteni, publicații care își aveau redacțiile la sate. Editate

DÎMBOVIȚA. Comuna Valea-Lungă (apoi Glodeni). Județul Dîmbovița (1911—1912).

DASCĂLUL POPORULUI. Comuna Negri — Tg. Dămienesti, Roman (1908—1910).

DATORIA NOASTRĂ. Revistă lu-

Aceste periodice aveau redacțiile la sate

cu mari sacrificii materiale, publicațiile sătești constituiau — în majoritatea cazurilor — opera pasionată și generoasă a cadrelor didactice care lucrau în școlile din mediul rural.

Culegători de folclor, conducători de cămine culturale, coruri și fanfare țărănești, animatori de viață culturală în lumea satului, alcătuiți de biblioteci și mici muzee sătești, înflăcărați de ideea luminării și culturalizării satelor, învățătorii din patria noastră au constituit dintotdeauna un nescut izvor de energie spirituală, de mari și profunde valori etice, sociale și pedagogice.

Partidul Comunist Român a dat totdeauna cea mai înaltă apreciere învățătorilor și profesorilor, tradiției luminoase și progresiste a operei pedagogice îndeplinită de către generațiile de învățători care și-au cinstit viața și idealurile muncind cu abnegație și entuziasm pentru răspîndirea culturii în mijlocul poporului.

Iată de ce am socotit necesar și folositor să dăm în rîndurile ce urmează măcar o mică schiță bibliografică a periodicelor apărute de-a lungul vremii la țară.

AURORA. Revistă literară umoristică. Gara Balaci — Teleorman (1910).

CARPAȚI. Pomirla (1914—1915).

CĂRTICICA SĂTEANULUI DOBROGEAN. Anadachioi, jud. Constanța (1910).

nară redactată de învățători. Tigveni, jud. Argeș (1915—1916).

DEȘTEPTAREA. Foaie pentru popor. Comuna Novaci. Jud. Gorj (1911).

DOCUMENTE OMENEȘTI. Comuna Șerbănești (Dorohoi) (1915).

FOAIA ÎNVĂȚĂTORILOR VLĂSCENI. Comuna Mihai Bravu (Vlașca). (1914—1915).

FOAIA ȚĂRANULUI ROMÂN. Comuna Letca Veche (Vlașca). (1913—1914).

FOIȚA BĂNCILOR ȘI A TOVĂRAȘILOR SĂTEȘTI DIN PRAHOVA. (Com. Băltești — Prahova). (1911).

GAZETA SATELOR. Comuna Podul Iloaci, jud. Iași (1912).

GAZETA ȚĂRANILOR. Mușătești — Argeș. (1907—1916).

GHIUȘUL. Revistă folcloristică. Comuna Balota — Dolj. (1912—1914).

GRAIUL NOSTRU. Organ al corpului didactic primar din jud. Mehedintzi, com. Botoșești. (1916).

HAZUL SATELOR. Comuna Mușătești — Argeș. (1907—1916).

ÎNFRĂȚIREA PLUGARILOR DIN ȚINUTUL BOTOȘANI. Foaie scoasă cu prilejul împlinirii unui an de la întovășirea a 7 bănci sătești în cercul „Solidaritatea”. (1908).

ÎNVĂȚĂTORUL SATELOR. Gazetă a Asociației învățătorilor din jud. Argeș. Comuna Prundu și Zărnești. (1908—1911).

LUCEAFĂRUL SATELOR. Revistă lunară de pedagogie, sociologie, literatură (enciclopedie). Com. Valea lui Câne, apoi Ciuperceni (Gorj). (1910).

LUMINA POPORULUI. Foaie de contribuție la răspîndirea luminei în popor. Com. Coroești — Tutova. (1912—1915).

PRIETENUL COLIBEI. Foaie pentru gospodăria casei țaranului. Com. Mușetești — Argeș (1908—1915).

PRIETENUL NOSTRU. Revistă pentru popor. Comuna Priboieni (Muscel). (1911—1916).

RĂVAȘUL NOSTRU. Revistă populară lunară. Comuna Dobromir, jud. Constanța. (1906—1907).

SATUL. Revistă enciclopedică pentru vulgarizarea științelor utile printre săteni. Comuna Teișani, jud. Prahova (1898—1899).

ȘCOALA POPORULUI. Revistă educativă și enciclopedică. Mușetești — Argeș. (1894—1898).

ȘCOALA SĂTENILOR. Revistă enciclopedică rurală. Comuna Cuza Vodă, jud. Ialomița (1897—1903).

ȘEZĂTOAREA SĂTEANULUI. Comuna Bumbești-de-Jiu. (1898—1904).

SFĂTUITORUL. Foaia populară a Despărțămîntului Hida — Huedin al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”. Comuna Huedin (1911).

SFATUL SĂTENILOR. Gazetă pentru popor. Comuna Lopătari, jud. Buzău. (1912—1914).

SOCIALA. Comuna Metelu, jud. Buzău (1898).

SPRE IDEAL. Publicație lunară a Asociației învățătorilor din jud. Vlasca. Comuna Măgura. (1907—1908).

STUPARIUL. Foaie ilustrată despre cultura modernă a albinelor. Bara, jud. Caraș-Severin (1911—1912).

TRIBUNA ÎNVĂȚĂTORILOR. Comuna Maia, jud. Ilfov (apoi comuna Rotopănești, jud. Suceava). (1907—1916).

ȚĂRANUL ROMÂN. Comuna Stănceni, județul Botoșani (1910).

VETERANUL DIN DOBROGEA. Comuna Murfatlar, jud. Constanța, (1908—1914).

VIAȚA SATELOR. Comuna Islaz, jud. Brăila. (1914).

VIITORUL SATELOR. Organ de publicitate al Societății coralo-culturale „Doina Vilsanului” din comuna Mușetești, jud. Argeș. (1910—1911).

VOCEA ASUPRIȚILOR. Ziar al țăranilor chirdoveni. (1888—1889).

VOCEA ÎNVĂȚĂTORILOR. Ziar al învățătorilor ajutori din țară. Comuna Beiu, jud. Teleorman. (1912).

VOINȚA DÎMBOVIȚEI. Comuna Valea Lungă, apoi comuna Glodeni, județul Dîmbovița. (1911—1912).

VORBE BUNE. Revistă populară a cercurilor culturale din România, comuna Balș — Romanati. (1907—1910).

ZORI DE ZI. Comuna Balaci, jud. Teleorman. (1915).

ZORILE. Comuna Bouțești, jud. Rîmnicu-Sărat. (1914).

PETRU TOLVADIA

Superbul plai românesc

Admir aceste coame de copaci,
Pline de farmec și mișcare,
Și văile prinzînd culoare
Sub dalba dealului visare,
Și-mi spun:
„Tu patrie, în frumuseți te-mbraci
Ca o fecioară care în desfăt
Îmbină lutul și cu cerul
În ochii de azur, și tot pe-atît
Culmile își tilcuie misterul.
Vrînd frumusețile-i în cînt s-adun,
Ca nestematele-n podoabă,
Mă-ncîng de apele care îmi spun:
Sînt din acest pămînt o mladă
Fremătătoare de alun.
Și-n glasul răsîrat pe strune,
Stelara-i boltă se adună,
Că-n slove ce-n șirag se-anină,
Este obrazu-i de lumină,
Strălucitoarea lui cumină.

CAMIL BALTAZAR

Un obicei

Pentru a asigura buna desfășurare a activității economice și social-culturale, comunitatea sătească arhaică și-a durat, în urma unei îndelungate experiențe, o serie de modalități care erau menite, sub diverse forme, să împrime și, la nevoie, să oblige la respectarea cu strictețe a unor norme de conviețuire socială.

În acest scop au apărut și s-au dezvoltat numeroase obiceiuri și practici integrate într-un sistem unitar în diversitatea sa, numit îndeobște „obiceiul pămîntului”. Specialiștii, în dorința de a contribui la cunoașterea dezvoltării culturale a poporului român, la sublinierea factorilor ce constituie simburile originale cu care poporul nostru și-a manifestat personalitatea individualizîndu-se în efortul cultural universal, au efectuat numeroase cercetări scoțînd la iveală noi materiale de arhivă și de teren. Rodul cercetărilor de pînă acum este materializat în studii de sinteză de mare profunzime care prezintă monografic obiceiuri de mult dispărute sau pe cale de dispariție. Între acestea se numără și obiceiul, atît de larg răspîndit odinioară, cunoscut sub numele „strigarea peste sat”, obicei pe care, folosînd cercetările unui etnolog — Romulus Vulcănescu, și ale unui folclorist — Nicolae Manolescu, ne propunem să-l prezentăm într-o succintă descriere cititorilor noștri.

„Strigarea peste sat” cunoaște o mare diversitate de forme, determinată atît de evoluția social-istorică a societății românești cît și de condițiile specifice fiecărei colectivități în parte. Istoria — înțelegînd prin aceasta suma tuturor factorilor care acționează asupra societății în evoluția sa, determină schimbări de conținut și în mentalitatea colectivității folclorice, schimbări cu repercusiuni asupra întregii culturi populare. De aceea, un obicei trebuie urmărit în evoluția sa istorică, ținînd seama tocmai de aceste schimbări. Că aceste schimbări își exercită influența în mod diferențiat asupra fiecărei colectivități în parte, cu toate urmările ce decurg de aici, e iarăși un adevăr de care trebuie să se țină seama. Ceea ce trebuie să reținem din cele de mai sus este existența unei mari diversități de forme de manifestare concretă a fiecărui obicei. Varietatea de forme poate fi adusă la același numitor și integrată într-un sistem unic prin sublinierea acelor trăsături comune și semnificative care pot ajuta la conturarea obiceiului în laturile sale esențiale.

străvechi: strigarea peste sat

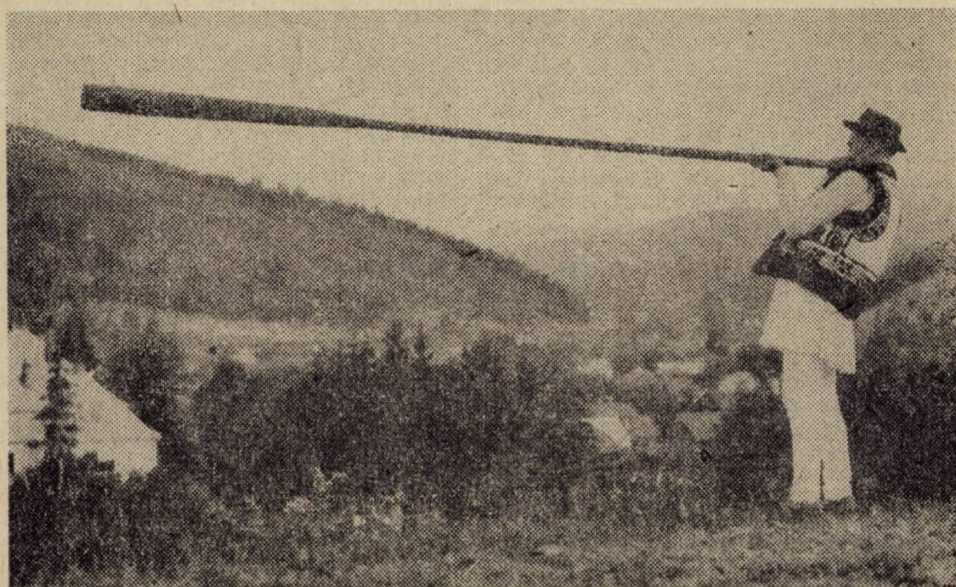
De aceste considerente am ținut seama atunci cind ne-am oprit la „strigarea peste sat”, unul dintre cele mai interesante obiceiuri românești.

În comunitatea sătască arhaică a comunei primitive, a feudalismului timpuriu și pînă aproape de zilele noastre, reglementarea întregului complex al vieții cotidiene revenea cetei oamenilor bătrîni, cetei oamenilor zdraveni și cetei de feciori. Aceste trei categorii, subordonate obștii și alese de ea, urmăreau respectarea tuturor normelor de conviețuire socială, vegheau la bunul mers al treburilor de orice natură ale obștii. Fiecăreia dintre cete îi reveneau drepturi și obligații bine statornicite. Cetei de feciori, căci aceasta ne interesează în cazul de față, îi revenea obligația de a fi purtătorii de cuvînt ai oamenilor bătrîni și ai hotărîrilor acestora. Între altele, ei erau cei care la date fixe, pe baza unor informații culese din vreme și aprobate în prealabil de ceata oamenilor bătrîni sau de conducătorul cetei feciorilor, țineau „jurnalul” satului. Toate abaterile de la normele morale tradițional stabilite și acceptate erau reținute, selecționate și transpuse artistic în versuri. La anumite date, membrii special desemnați ai cetei feciorilor, din locuri dinainte alese, aduceau la cunoștință întregii comunități defectele consătenilor lor. De pe

dealuri, sau chiar pe ulița satului, feciorii făceau publice lenevia, nepriceperea, ușurința unor moravuri, denaturarea relațiilor firești din sinul colectivității de către unii săteni. Ironia usturătoare nu lăsa deoparte nici pe fata trecută de vremea mărișului, nici pe flăcăul tomnatic, nici pe însurățelul nepregătit pentru răspunderile implicate de instituția căsătoriei, nici pe omul matur ce-și neglija obligațiile familiale, nici pe văduva sau văduvul ușuratic în moravuri. Era o modalitate, și se pare deosebit de eficientă, de a supune judecății obștești pe cei ce apucau pe drumuri greșite. Oprobriul public, noțiune contemporană dar cu aceleași vechi semnificații, acționa și în această formă pentru păstrarea bunei cuviințe în sinul comunității.

Reconstituirea și cunoașterea acestui obicei străvechi de către cei de azi și generațiile viitoare constituie un act de cultură necesar pentru aprofundarea unor elemente fundamentale ale creației spirituale și materiale ale poporului român de-a lungul istoriei sale. Această cunoaștere netezește drumul continuității culturale, creînd noi resurse pentru dezvoltarea, în condițiile contemporane, a acesteia.

AL. DOBRE

OMUL ȘI APĂRAREA ECHILIBRULUI BIOLOGIC ÎN NATURĂ

De cînd e lumea și pămîntul, viața omului pe planeta al cărei stăpîn deplin și atotputernic a ajuns depinde doar de un strat de trei-patru palme de țărîină. Altfel. Această solul. Numai cît răstoarnă fierul plugului, ba uneori mult mai puțin, cît poate prinde rădăcini sămînța fragilă a pîinii. De stratul acesta superficial legăm un cuvînt sinonim cu viața: fertilitatea. Humusul din care ne extragem hrana este opera a mii și mii de ani de colaborare între litosferă, atmosferă și biosferă, a întrepătrunderii dintre materia organică și cea anorganică, a descompunerii rocilor sub acțiunea soarelui, a ploii și a vîntului, a macerării a tot ceea ce naște, crește și moare din acest strat. Fotosinteza lumii vegetale, acel miraculos proces al captării energiei solare de către plante și al transformării ei în energie chimică, este prima treaptă a creării materiei vii pe o scară infinită. Infinită? Credeam asta pînă cînd am constatat că natura se poate îmbolnăvi. Că ciclul clasic de reproducere poate fi tulburat și că asta este opera dezechilibrării balanței biologice a pămîntului prin intervențiile brutale și iresponsabile ale celei mai inteligente ființe care populează planeta: omul.

În zorii epocii moderne, Descartes proclama omul „stăpîn și posesor al naturii”. Și ne-a plăcut să credem că-i așa, deși Francis Bacon avertiza: „Omul nu va învinge natura decît supunîndu-i-se”.

Cum a încercat să i se supună, vom vedea mai departe. În 1882, trenurile americane au transportat spre orașele de pe coasta estică a Statelor Unite 200 000 de piei de bizoni exterminați în pădurile condamnate la defrișări din „vestul sălbatic”. Un an mai tîrziu n-au mai fost aici decît vreo 40 000 de bizoni, iar după încă un an, numai 300. „Opera” era desăvîrșită. La 12 mai 1934, așa, pe nepusă masă, în centrul Statelor Unite s-a pornit o furtună de primăvară declanșată de suflul unui vînt de o violență nemaîntîlnită. Două zile și două nopți de vijelie uscată au făcut negură din lumină, au ascuns soarele înapoia unui tavan de pulbere în suspensie, transformîndu-l într-un disc roșu de sînge stîns. În atmosfera sepulcrală pămîntul își striga agonia. Cînd vîntul s-a potolit, oamenii au constatat că vastele bărăgane din Kansas, Texas, Oklahoma și Colorado dispăruseră. O suprafață de o sută de ori mai mare decît Bărăganul românesc fusese jupuită de scoarța vitală, ca și cînd o gheară de fier ar fi despuiat-o peste noapte, lăsîndu-i numai piatra seacă. Stratul fertil se ridicase la trei mii de metri înălțime, formînd un nor imens de sute de

mii de kilometri pătrați, care s-a risipit peste Atlantic și peste coasta răsăriteană a Statelor Unite. Cauzele acestei catastrofe, care a ruinat zeci de mii de fermieri, pustiind întinderi altădată fertile, nu trebuie căutate nici în forța vijeliei, nici în seceta care uscaseră pămîntul, ci în lipsa de înțelepciune a omului. Fostele stepe americane, desțelenite în pripă, defrișate cu sete, depopulate de viețuitoarele sălbatice care de milenii le sălășluiau, fuseseră depozitate de protecția vegetală și înlocuite de culturi agricole sezoniere. Seceta și vîntul n-au avut decît să desăvîrșească „opera” omului. Uscat, pulverizat, pămîntul și-a luat zborul.

La un moment dat, omul a hotărît că aproape toate sălbăticiunile de pe pămînt sînt dăunătoare naturii, lui și muncii sale. Și s-a apucat, cu o frenezie demnă de capacitatea lui de stăpîn al firii, să le distrugă. Am plîns printr-o patra clasă primară de mila „caprei lui Moș Savin”, din povestea lui Brătescu-Voinești, pe care lupul cel rău a pedepsit-o pentru setea ei de libertate, mîncînd-o. Bine l-a făcut! Dacă ar fi putut mîncă toate caprele din lume, inclusiv pe duioasa „muică a celor trei iezi”, ne-ar fi dat o mînă de ajutor. Căci timpul i-a demonstrat omului că blînda și agera capră nu este mai puțin dăunătoare decît ferocele lup. Experții U.N.E.S.C.O., ai F.A.O. și ai Uniunii internaționale pentru protecția naturii au inclus pașnica „vacă a săracului” printre cele mai mari rele ale pămîntului. În opera ei de distrugere, doar tancul și bulldozerul înaintează mai repede — spunea profesorul Roger Heim. Numai că patrupeda cătărătoare „operează” pe pămînt de milenii. Ei i se datorează despădurirea întregului bazin mediteranean și s-a putut constata că, acolo unde a fost acclimatizată, tributul plătit a cîntărit infinit mai greu decît foloasele aduse. Din cauza ei, cedrii nu mai cresc în Maroc, Spania și-a pierdut vegetația de coastă, iar insula Sfînta Elena a ajuns un bulgăre de piatră și țărîină spălată de ploi. Cînd exploratorul Francis Mazière a adus în arhipelagul Tiki o pereche de capre, indigenii s-au închinat la ele, apoi le-au ocrotit pentru laptele lor și le-au lăsat să se înmulțească. După cîțiva ani, caprele se prăsiseră într-atîta, încît vegetația era devastată. O sută de ani mai tîrziu, insulele arhipelagului arătau ca după pirjol. Cîteva țări au procedat la exterminarea lor sistematică. Venezuela, Noua Zeelandă și Ciprul și-au văzut pădurile crescînd din nou după izgonirea caprelor.

Din cele un milion de specii de animale care sălășluiesc pe pămînt, abia cîteva zeci

sînt cu adevărat dăunătoare. Unele, ca lupii, vulpile și nevăstuicile, trebuie să fie reabilitate. Leopardul, vînat fără cruțare pentru a nu mai da iama prin turmele de oi și prin orăștii oamenilor, și-a dovedit utilitatea abia după stîrpire. Căci felina se hrănea nu numai cu domesticele din ogrăzi ci, mai ales, cu maimuțe și cu porci sălbatici.

Ultimii, proliferîndu-se excesiv prin dispariția principalului lor dușman, au început să aducă așa de mari pagube recoltelor, încît tributul plătit leoparzilor de oameni era floare la ureche pe lingă dezmățul rîmătoarelor. În Colorado, stîrpirea șacalilor care atacau turmele de bovine și ovine a dus la înmulțirea nemăsurată și mult mai păgubitoare a iepurilor sălbatici și a șoarecilor de cîmp. Distrugerea pumei în Arizona pentru protejarea cerviceelor a provocat mai întîi proliferarea lor spectaculară, apoi autodestruirea rasei prin boli molipsitoare și foamete, deoarece vegetația nu o mai putea hrăni. Mixomatoza, care a secerat iepurimea din pădurile Europei occidentale, a făcut speciei mai mult rău decît lăcomia lupilor care nu devorau decît animalele slabe și bolnave. Distrugerea vidrelor, care își revendicau porția lor de pește din apele dulci ale Americii și Europei, a dat, într-adevăr, pentru puțin timp, rezultatele așteptate. Peștii s-au înmulțit în voie, apoi au dispărut brusc. Și abia atunci oamenii au înțeles că vidra nu pescuia decît inotătoarele bolnave și degenerate. În Elveția, vînatul vidrei a fost interzis prin lege. Pînă și crocodilii și hipopotamii și-au dovedit utilitatea pentru om în păstrarea echilibrului biologic din apele și mlaștinile în care sălășluiesc. Primii distrug moluștele și crustaceele care se hrănesc cu pești, ceilalți fertilizează fundul apelor din Africa centrală cu îngrășămintele lor naturale. Cormoranul, cel mai rapace pescar de sardelle, produce în Peru cea mai completă substanță nutritivă pentru sol, guano. Distrugerea uliilor a provocat în Canada înmulțirea păsăretului și, implicit, stîrpirea păianjenilor. Efectul: păduchii de copac care constituiau hrana păianjenilor au invadat livezile de pomi fructiferi.

În 1859, două duzini de iepuri au fost aduși din Europa și lăsați în libertate în statul Victoria din Australia. La început,

vînarea unui iepure se pedepsea cu amenzi grele și tapaj prin judecatorii. Patruzeci de ani mai tîrziu, legea era nevoită să instituie o adevărată campanie națională împotriva rozătoarelor, care provocau imense pagube agriculturii. Instalarea unui aerodrom în Africa de sud a provocat retragerea vulturilor, care n-au suportat apropierea avioanelor. Pagubă-n ciuperce! — și-au spus constructorii aeroportului, abia securitatea zborurilor va fi mai deplină. Dar natura s-a răzbunat. Cîrțițele și șoarecii de cîmp, cu care se hrăneau vulturii, s-au înmulțit atît de mult, încît milioanele lor de galerii sub pistele de beton au dus la degradarea rapidă a aerodromului. Substanțele insecticide pulverizate în America au provocat distrugerea a peste 80 la sută din totalul păsăretului insectivor și stîrpirea pe zone întinse a albinelor.

De la postura defensivă din primele ere, prin solidaritatea de grup și prin știința mînuirii uneltelor și-a impus supraviețuirea speciei și a trecut la ofensivă, dar ofensiva lui trebuie eliberată de orbire. Izbînzile lui s-au produs numai atunci cînd au fost în consens cu natura și nu împotriva ei. Căci legătura omului cu natura nu este o chestiune de toleranță reciprocă, ci o condiție vitală în dublu sens. Istoria umanității rămîne, la urma urmelor, istoria raporturilor dintre om și natură, lupta lui permanentă pentru a supune și domina forțele care mai întîi l-au terorizat pentru că i s-au părut misterioase. Dar cu toată capacitatea lui de adaptabilitate, cu toată știința de a modela natura, omul este obligat să-și creeze o ambianță naturală chiar și atunci cînd evadează în Cosmos. Dincolo de fațada civilizației, omul, ca ființă perfecționată, numai din comuniunea cu natura e gata oricînd să renască. Numai să n-o facă prea tîrziu, atunci cînd natura va fi fost de mult intrată într-o agonie provocată de el. Căci în relația om-natură există deopotrivă o dualitate și o unitate vitală. Dacă dualitatea va duce la ruperea unității, atunci omul va sucumba o dată cu natura. Iar astăzi, natura nu mai poate fi salvată decît de om, și ea trebuie să fie salvată prin el.

IOAN GRIGORESCU

Creșe, grădinițe și copii

În țara noastră sînt — numai la sate — circa 827 000 de copii în vîrstă de la 2 la 3 ani și din aceștia aproape o jumătate de milion sînt copii ai cooperativelor.

Îmbunătățirea muncii în grădinițele, căminele și creșele existente, ca și înființarea altora noi presupun fără îndoială numeroase eforturi materiale, simț gospodăresc și inițiativă.

Dumitru Nicolae, președintele C.A.P. Frumușani-Ilfov, concretizează foarte exact aceste cerințe elementare: ca să înființezi o creșă sau o grădiniță cu masă, trebuie să găsești local sau să construiești o clădire nouă, trebuie asigurate paturi și perne, prosoape și perdele, căni și tacamuri. Pe lângă toate acestea e nevoie să alegi cîteva femei de ispravă, muncitoare și foarte bune gospodine, să le trimiți la cursuri de scurtă durată, să stabilești cu medicul de circumscripție răspunderea pentru supravegherea din punct de vedere sanitar, să trimiți zilnic grădinițelor și creșelor zarzavaturi, piine, fructe.

În schimb, cînd capetele blonde sau brune ale copiilor, cu pielea încă mirosind a lapte, te înconjoară ca într-un tablou alegoric al fericirii, încît ai dori să-i iei în brațe pe toți, bucuros să știi că sînt aici, în creșă, feriți de orice întimplare nefericită, sănătoși și voinici, în timp ce mamele muncesc la cîmp, simți că poți trece în rubrica *realizări* o înfăptuire importantă. Așa povestește nu numai Dumitru Nicolae,

asa spun toți acei președinți de cooperative care au găsit timp și bani ca să rezolve în condiții optime această problemă de o mare însemnătate socială.

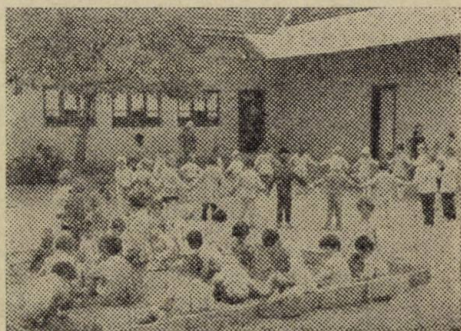
În cooperativele agricole în care s-au organizat și funcționează de multă vreme creșe și grădinițe cu cămin, se observă o importantă creștere a numărului femeilor participante la muncă. Și acesta este poate cel mai important argument în favoarea lărgirii rețelei de grădinițe, creșe și cămine pe lângă toate cooperativele agricole de producție.

În anul 1975 numărul creșelor urmează să crească de la 96 cu 3 416 locuri cît sînt acum, la 3 110 unități cu 171 420 locuri.

Totodată pentru copiii de la 3—6 ani în anul 1971 au fost organizate 7 972 grădinițe sezoniere cu 292 000 copii, din care 1 050 au și cămine pentru 57 000 copii. Desigur, numărul e încă mic, dar în anul 1975 capacitatea căminelor va crește la 268 700 de locuri.

Iată un program de măsuri menit să aibă un larg și puternic ecou. El nu va aduce în mod direct venituri, dar va contribui sensibil la creșterea lor, nu va putea fi trecut în darea de seamă anuală la capitalul producție, dar va fi o importantă realizare cu care se vor mîndri, pe bună dreptate, toți cooperatorii, toți gospodarii satului, creșa și grădinița fiind o carte de vizită demnă de luat în seamă.

TANIA LOVINESCU

Institute și stațiuni de cercetare științifică în AGRICULTURĂ ȘI SILVICULTURĂ

● unități subordonate Academiei de Științe Agricole și Silvicultură a Republicii Socialiste România:

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU CEREALE ȘI PLANTE TEHNICE „FUNDULEA” (comuna Fundulea, județul Ilfov) cu stațiuni experimentale agricole la: Albota (Argeș), Oradea, Brăila, Turda, Valul lui Traian (Constanța), Simnic (Dolj), Mărculești (Ialomița), Podul Iloaiei (Iasi), Caracal (Olt), Suceava, Lovrin (Timiș).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU POMICULTURĂ „MĂRĂCINENI” (comuna Mărăcineni, județul Argeș) cu stațiuni experimentale la: Baia Mare, Bistrița, Tg. Jiu, Fălticeni, Geoagiu (Hunedoara), Voinești (Dimbovița).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU VITICULTURĂ ȘI VINIFICAȚIE „VALEA CĂLUGĂREASCĂ” (comuna Valea Călugărească, județul Prahova) cu stațiuni experimentale la: Blaj, Miniș (Arad), Ștefănești (Argeș), Murfatlar (Constanța), Iași, Greaca (Ilfov), Odobesti (Vrancea), Drăgășani.

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU LEGUMICULTURĂ ȘI POMICULTURĂ „VIDRA” (comuna Vidra, județul Ilfov), cu stațiuni experimentale la: Buzău, Cluj, Ișalnița (Dolj).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU CREȘTEREA TAURINELOR „CORBEANCA” (comuna Corbeanca-Balotești, județul Ilfov), cu stațiuni experimentale la: Tg. Mureș, Bonțida (Cluj), Secuieni (Neamț), Livada (Satu Mare).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU NUTRIȚIE ANIMALĂ „BALOTEȘTI” (comuna Balotești, județul Ilfov).

INSTITUTUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare (Splaiul Independenței 294, București).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU CULTURA CARTOFULUI ȘI SFECEI (str. Fundăturii 2, Brașov).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI VETERINARE ȘI BIOPREPARATE „PASTEUR” (Calea Giulești 333, București).

INSTITUTUL PENTRU MECANIZAREA AGRICULTURII (Bd. Ion Ionescu de la Brad 6, București).

INSTITUTUL DE STUDII ȘI CERCETĂRI PEDOLOGICE (Bd. Mărăști 61, București).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU PROTECȚIA PLANTELOR (Bd. Ion Ionescu de la Brad 8, București).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU ECONOMIE AGRARĂ ȘI ORGANIZAREA ÎNTEPRINDERILOR AGRICOLE DE STAT (Bd. Mărăști 61, București).

STAȚIUNEA CENTRALĂ DE CERCETĂRI PENTRU CREȘTEREA OVINELOR „PALAS” (județul Constanța), cu stațiuni experimentale la: Popăuți (Botoșani), Rușeu (Buzău), Moroeni (Dimbovița).

STAȚIUNEA CENTRALĂ PENTRU AMELIORAREA NISIPURILOR „BECHET” (comuna Bechet, județul Dolj).

STAȚIUNEA CENTRALĂ DE CERCETĂRI PENTRU CULTURA PAJIȘTILOR „MĂGURELE” (județul Brașov).

STAȚIUNEA CENTRALĂ PENTRU APICULTURĂ ȘI SERICICULTURĂ „BĂNEASA” (Aleea Radio 18, București).

STAȚIUNEA PILOT PENTRU IRIGAȚII BĂNEASA-GIURGIU (comuna Băneasa, județul Ilfov).

STAȚIUNEA CENTRALĂ PENTRU COMBATEREA EROZIUNII SOLURILOR „PERIENI” (comuna Perieni, județul Vaslui).

● unități coordonate de Academia de Științe Agricole și Silvicultură a Republicii Socialiste România:

INSTITUTUL DE STUDII ȘI PROIECTĂRI PENTRU CONSTRUCȚII HORTIVITICOLE (str. Marconi 3, București).

INSTITUTUL DE METEOROLOGIE ȘI HIDROLOGIE (Șoseaua București-Ploiești 97, București).

INSTITUTUL DE STUDII ȘI PROIECTĂRI PENTRU GOSPODĂRIREA APELOR (Bd. Gl. Magheru 6, București).

INSTITUTUL DE CERCETĂRI ȘI PROIECTĂRI SILVICE (strada Fabrica de Glucoză 7, București).

STAȚIUNEA CENTRALĂ DE CERCETĂRI AVICOLE „SĂFTICA” (comuna Săftica, județul Ilfov).

Spre a veni în ajutorul cooperativelor agricole de producție care intenționează să dezvolte activitățile anexe, oferim în cele ce urmează câteva idei simple și eficiente privind organizarea unui atelier de frîngerie și împletituri de cîneapă și a unui atelier de mături. Să începem cu

ham". Ele sînt dreptunghiuri cu laturile de lemn. Rama pentru țesut chingi de șea are o lungime de un metru și o lățime de 25 — 30 cm. Cea pentru țesut guri de ham are 1,20 m lungime și 60 cm lățime. Marginile laturilor lungi sînt găurite, iar latura orizontală de sus se poate mișca, puțin și fi-

ATELIERE ȘI UNELTE SIMPLE

ATELIERUL DE FRÎNGHERIE

Obiectul unui astfel de atelier este confecționarea de frîghii, sfori, chingi de șea, guri de ham, căpește, genți de vînătoare, genți și sacose de piață, hamace, ștergătoare etc.

Cea mai importantă unealtă în atelierul de acest soi este **roata de tors fuiorul**. Ea este formată din trei părți: a) cadrul de susținere, b) roata lată de 15 — 20 cm, acționată printr-o manivelă și c) semicercurile cu fuse. O curea de transmisie de la roată pune în mișcare fusele fixate pe semicercuri. Cu această roată se pot răsuci deodată tot atâtea sfori cîte fuse avem.

Această unealtă poate fi ușor confecționată de către rotari și timplari.

A doua unealtă necesară unui atelier de frîngerie este așa-numitul „hengestang”. Este înaltă de 2 metri, alcătuită dintr-un postament pe care este fixat un scripete. La mijlocul barei dintre picior și susținătorul scripetelui mare se află fixat un alt scripete mai mic, pe după care se trece sfoara, de marginea căruia se agață un cîrlig care se rotește după principiul surubului fără sfîrșit. Acesta se numește „henger”. De axul scripetelui mare se fixează, cu ajutorul unor funii, două greutăți care au scopul să tragă hengerul spre hengestang. Această unealtă servește spre a ține sforile, în timpul răsucirii, întinse cu aceeași putere.

A treia unealtă necesară este „**sania de răsucit odgoane**”. Ea se folosește numai în țevărășie cu hengestangul. Este formată dintr-un cadru de susținere și o scindură cu patru manivele care, cu ajutorul unei alte scinduri prevăzută cu două manivele se învîrtesc în același timp. De capetele libere ale manivelor se fixează funiile din care urmează a fi răsucit odgonul. Pentru răsucit odgoane e nevoie de patru oameni: doi la învîrtit scindura, unul la dus lerea și, în sfîrșit, un om la hengestang.

Ce este **lerca**? Ea este o bucată de lemn de formă conică, rotunjită la vîrf și avînd 3 — 4 jgheaburi prin care alunecă sfoara sau funiile.

Să trecem acum la alte unelte și anume la „ramele pentru țesut chingi de șea și guri de

ham” în care se vîră un cui.

O unealtă de care e nevoie în orice atelier de frîngerie este **ragila**. Ragila servește la despărțirea fuiorului de cîlți.

Igilele pentru împletit pot fi confecționate atît din lemn, cît și din fier. Lungimea lor este de 50 — 70 cm. Ele servesc la împletitul genților de piață, al hamacelor și al plaselor de pescuit.

Cuțitul pentru bătut are o lamă de fier groasă de 2 — 3 milimetri, cu un mâner de lemn, și servește la bătut sforile în timpul împletitului gurilor de ham și al chingilor de șea.

Fusele sînt făcute din lemn, pot avea diferite mărimi, după nevoie, și servesc la torsul sforilor.

ATELIERUL DE MĂTURI

O indeletnicire foarte bănoasă este confecționatul măturilor. Iată un mod simplu de a le confecționa.

1) Se ia un mănunchi de tel care se acoperă de jur împrejur cu paie de sorg alese cu paniculul de aceeași lungime. Aproape de capătul opus paniculului, paie de sorg se subțiază cu un cuțit bine ascuțit și se leagă. După această legătură paie încep a fi întoarse. O dată sfîrșit cu întorsul paielor, se procedează la întoarcerea telului din mănunchiul pus la mijloc, aranjîndu-se în așa fel încît să se acopere bine cotorul măturii. Firele telului întors trebuie să ajungă pînă la cea dintîi cusătură. Apoi se face prima legătură cu ajutorul unei sfori. Un om legat de mijloc strînge sfoara pe cît îi stă în putință, iar altul face legăturile. După ce s-au făcut 2 — 3 legături, se trece la cusut. Acesta se face cu ajutorul unei unelte numită **clupă**. Mătura se strînge în clupă. Cea dintîi cusătură se face deasupra clupeii. De obicei se fac trei cusături. Ele se fac întocmai ca la rogojini: întîi se leagă o sfoară în jurul telului și apoi se trece la cusut într-o parte și în alta, strîngînd cusătura cît se poate de bine.

Învățătorul Haralambie Lupu din comuna Vorona, județul Botoșani, ne-a trimis un mic articol privind evoluția caselor țărănești din comuna sa. Tovarășul Haralambie Lupu aduce o interesantă contribuție documentară la monografia comunei Vorona. Publicăm articolul d-sale mai jos, cu sentimentul că el poate constitui un îndemn pentru alți învățători și profesori care lucrează în mediul rural, un exemplu bun care merită a fi urmat.

Iată articolul:

Înainte de anul 1864, anul primei împroprietăririi țărănești efectuată de Alexandru Ioan Cuza, locuința sateanului din Vorona era de fapt un bordei cu o singură încăpere, scundă, cu pereți din vâlătuci, și cu două ferestre truci prin care abia putea pătrunde lumina zilei. Bordeicul era acoperit cu paie. Coșmelia aceasta avea o înfățișare tristă: pereții spoți cu lutisor, paiele înegrite de ploi și aproape putrezite. Odaia nu avea sobă sau cupator, ci o vatră, fără horn, iar fumul se prefira printre paiele care țineau loc de acoperiș. Terenul din jurul locuinței era neîngrădit, sau era delimitat cu un gard de nuiele și mărăcini. Sărăcia era, cum se spune, la ea acasă și era evidentă până în cele mai mici amănunte. Patul, făcut din scinduri pușe pe chingi și pe pari bătuți în dușumeaua de pământ, era acoperit doar cu o rogojină. Ușa avea încuietore de lemn. Într-uncolț se puteau zări o rîșniță și așa-numita „ursoaică”. Sărăcia aceasta lucie era expresia cruntei și nemiloasei exploatare moșierești.

După împroprietărirea din anul 1864 au început să se ridice case cu două încăperi, despărțite de o tindă. Una era „odaie de curat”, sau, cum i se spunea prin părțile Voronei, „casa cea mare”. Aici se ținea zestrea fetelor și, la loc de cinste, se putea vedea portretul lui Alexandru Ioan Cuza îmbrăcat în frumoasa și modesta sa uniformă de ofițer de roșiori.

Despre marele domnitor, bătrînii din Vorona aveau obiceiul a spune: „Aista-i Cuza-vodă, care a dat pământ țăranilor și a îngropat biciul, să nu se mai bată.”

În anii noștri, în Vorona au început să se ridice case noi, cu 3, 4 și chiar 5 încă-

izvor nesecat în forța economică a cooperativelor agricole de producție în cadrul cărora proverbiale hărnicie a țăranului român și-a găsit cea mai frumoasă și înaltă formă de expresie.

Sistematizarea satelor, acțiune care a început în multe locuri, este menită să urce satul românesc pe noi trepte de civilizație edilitară, transformîndu-l într-o așezare modernă cu aspect citadin.

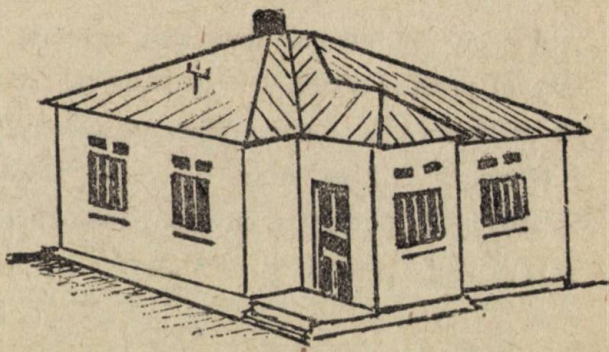
Ca învățător legat de satul în care muncesc, la catedră, sînt fericit să văd că satul românesc contemporan se află pe drumul celui mai profund, rapid și armonios progres din întreaga sa istorie multiseculară. Școlile și liceele satești, magazinele universale, dispensarele medicale, toate construcțiile de interes social, edificat în anii noștri în sute și mii de sate, lor adăugîndu-li-se acțiunile de înfrumusețare a așezărilor rurale, constituie dovezi grătore despre climatul nou și viguros în care trăiesc satele și locuitorii lor, arată elocvent cît de profunde și importante sînt mutațiile de ordin social și civilizatoriu intervenite, în satul românesc contemporan.

HARALAMBIE LUPU

*învățător
comuna Vorona,
jud. Botoșani*

CASA MULT VISATĂ

peri, acoperite cu țigle sau tablă zincată. Împodobite cu lumină electrică, îmbogățite cu mobilă frumoasă, cu aparate electrice de uz casnic (sobe, reșouri, radio-uri, televizoare, mașini de spălat rufe, fiare de călcat, frigider) noile case de Vorona exprimă în mod nemijlocit viața tot mai frumoasă pe care o duc țăranii cooperatori din Vorona, din toate așezările rurale din patria noastră. Creșterea necontenită a bunăstării lor are un

CUNOAȘTEȚI ȘI VALORIFICAȚI PLANTELE MEDICINALE!

În vederea sporirii suprafețelor cultivate cu plante medicinale și a volumului de plante medicinale culese în flora spontană, Centrala de contractări și achiziții — Centrocoop organizează un mare concurs popular deschis tuturor cooperativelor, școlilor, precum și cititorilor almanahului nostru.

Iată premiile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru câștigarea lor:

1. — Un premiu de 5 000 lei — cooperativa agricolă de producție cu cea mai bună recoltă de plante medicinale în 1971.

2. — Un premiu de 5 000 lei, acordat școlii ai cărei elevi au cules și predat cea mai mare cantitate de plante medicinale.

3. — Un premiu de 2 000 lei, acordat celui care va indica cel mai mare număr de plante medicinale cultivate în țara noastră și avantajele materiale primite de cultivatori.

4. — Un premiu de 2 000 lei, acordat celui care va indica cel mai mare număr de plante medicinale din flora spontană a țării noastre și prețul de achiziție plătit de cooperația de consum pentru fiecare specie în parte.

Răspunsurile la ultimele două întrebări, ca și documentele oficiale care să ateste volumul producției recoltate de pe suprafețele cultivate (primul premiu) ori din flora spontană (la premiul 2), însoțite de cuponul de participare la concurs din pagina 117 se vor trimite până la 1 februarie 1972 pe adresa: Redacția ziarului „Satul socialist”, Piața Științei nr. 1, București, cu mențiunea: „Pentru concursul: „Cunoașteți și valorificați plantele medicinale!”

De la sfatul bătrînilor la comisiile de judecată

Organe obștești de influențare și jurisdicție prin care oamenii muncii participă efectiv la înfăptuirea legalității, la educarea socialistă a maselor, la promovarea unei atitudini corecte față de muncă și avutul obștesc, comisiile de judecată din țara noastră însumează efortul și preocuparea a peste 100 000 de cetățeni în realizarea normelor socialiste de conviețuire socială. Funcționînd în cadrul tuturor unităților socialiste — întreprinderi și organizații economice de stat, instituții administrative, cooperative agricole de producție, cooperative meșteșugărești și celelalte organizații obștești, precum și pe lângă comitetele executive ale consiliilor populare — în municipii, orașe, comune și în unele cazuri chiar în cartiere sau sate, comisiile de judecată sînt una din formele organizate specifice societății socialiste, un mijloc eficace de antrenare a colectivității la apărarea și întărirea ordinii de drept, la combaterea manifestărilor cu caracter antisocial.

Comisiile de judecată reprezintă în esență reactualizarea unei vechi tradiții juridice românești — sfatul bătrînilor. În trecutul țării noastre, întîlnim astfel de forme de influențare obștească în condițiile unor orinduirii social-politice bazate pe inegalitatea dintre clase — așa cum au fost staful oamenilor „buni și bătrîni” în Țara Românească și al „bărbaților cinstiți” în Transilvania, colective de influențare bazate pe tradiția juridică a locului ca și pe autoritatea unanim acceptată a persoanelor cît și a instituției juridice în sine.

În condițiile actuale, comisiile de judecată reprezintă o continuare într-un alt plan a unei tradiții juridice cu vechi rădăcini în istorie. Expresie a adîncirii democratismului socialist, a creșterii rolului opiniei publice în întreaga noastră viață socială, comisiile de judecată se dovedesc tot mai mult a fi un factor activ atît în prevenirea încălcărilor legii, cît și în generalizarea regulilor moralei socialiste ce caracterizează relațiile dintre cetățeni în societatea noastră.

Rezultatele eficiente obținute în activitatea acestor comisii demonstrează încă odată schimbările calitative intervenite în conștiința oamenilor societății noastre, ridicarea pe o treaptă superioară a unor norme noi de comportament. Se dezvoltă tot mai mult o atitudine de netoleranță față de încălcarea intereselor obștești, de promovare a principiilor eticii și moralei comuniste.

Larga rețea de organe obștești de influențare și jurisdicție aproape în întreaga țară antrenează în această activitate peste 100 000 de cetățeni, elemente cu un înalt profil moral, „oameni buni și cinstiți” — cum i-ar numi cronicarul cu o metaforă adecvată timpurilor sale, dar și contemporaneității noastre.

Ceea ce contribuie în mare măsură la eficiența activității acestor organe este structura lor, faptul că cei ce compun comisiile sînt reprezentanți ai celor care sînt părți în cauză (salariați, cooperatori, simpli cetățeni), care își realizează dubla lor funcțiune de influențare și de jurisdicție, la locul lor de muncă, judecînd și soluționînd pricinile în condițiile legii — dar și prin prisma unei bogate experiențe de muncă și de viață.

Comisiile de judecată compuse din membri aleși, cunoscători ai legii și de cele mai multe ori și a împrejurărilor în care s-au consumat faptele asupra cărora trebuie să judece și să se pronunțe, își desfășoară activitatea în ședințe publice, fapt care contribuie nu numai la stabilirea adevărului material, dar și la realizarea rolului educativ al acestor organe. Publicitatea dezbaterilor, posibilitatea pe care o au cei care asistă de a lua cuvîntul și de a-și preciza poziția față de cei puși în discuția comisiilor, creează, pe de altă parte, condițiile ca hotărîrile ce se dau să oglindească fidel ecoul actelor supuse judecătii, să reflecte profilul moral al celor în cauză și posibilitățile colectivelor de a obține îndreptarea lor.

Comisiile soluționează sesizările privind unele abateri, fapte care, săvîrșite pentru prima dată, prezintă un pericol social redus, încearcă împăcarea părților în unele fapte cu aspect penal, în care acțiunea se pune în mișcare la plîngerea prealabilă a persoanei vătămate, sau, după caz, în unele litigii patrimoniale.

Numărul mare de împăcări realizate de comisiile de judecată în perioada de cînd au fost constituite, ca și soluțiile pronunțate, confirmă justetea măsurii constituirii lor, contribuția pe care acest număr urias de „judecători obștești” ce le compun o aduc, în limita atribuțiilor stabilite de lege, la respectarea legalității socialiste, la înlăturarea unor neînțelegeri mărunte dintre cetățeni, incompatibile cu esența relațiilor ce caracterizează orînduirea noastră.

NICOLAE POPOVICI
adjunct al Ministrului Justiției

TRACTORIȘTII, ACEȘTI EROI CUNOSCUȚI...

Educați de partid în spiritul unei remarcabile hărnicii și abnegații, zecile de mii de tractoriști exprimă, prin opera lor anual repetată și sporită, una din cele mai remarcabile prezențe de tinerete, vigoare și vrednicie pe ogoarele patriei, pe marile ei șantiere de construcție socialistă.

După război, când uzina I.A.R. din Brașov își adunase secțiile din dispersare și se punea problema trecerii la producția de pace, una din cele mai cutezătoare idei a fost fără îndoială aceea de a pune bazele unei industrii autohtone de tractoare. Ideea, deși în firea lucrurilor și răspunzând unor acute și masive nevoi tehnice ale agriculturii noastre, părea totuși extrem de ambițioasă, iar scepticii s-au grăbit să înșire pe degete riscurile și perspectiva unui eșec.

Apoi a fost construit primul tractor. În arhiva națională a cinematografiei trebuie să existe și azi pelicula jurnalelor de actualități care consemnează eveni-

mentul istoric al ieșirii primului tractor românesc în lume. Nici cei mai entuziaști oameni nu se gîdeau pe atunci că tractoarele românești vor cîștiga numeroase diplome și medalii de aur la târguri internaționale de un vechi și recunoscut prestigiu sau că mărcile românești de tractoare vor cuceri, competitiv, numeroase piețe străine de desfacere. Atunci, în fața tractorului I.A.R.-22, constructorii săi erau mulțumiți să scoată de pe ogoarele noastre arhaicele pluguri trase de animale, erau mulțumiți dacă reușeau să acopere măcar o parte

din necesarul de tractoare al agriculturii noastre. Mulți, foarte mulți din constructorii primului tractor, deși muncitori de înaltă calificare, erau proveniți de prin comunele din jurul Brașovului, mulți apăsaseră ei înșiși pe coarnele plugului și acum depuneu o rivă plină de încîntare și mîndrie în construcția tractorului. Atunci, tractorul I.A.R.-22 mi s-a părut extraordinar, un adevărat Făt-Frumos. Mai țin și azi minte roțile sale din spate, enorme, înzestrate cu niște colți grosolani, mai țin minte burlanul, ca un coș de locomotivă

din veacul trecut, și azi îmi vine să zîmbesc cu duioșie, recunoscînd tardiv, cu jumătate de gură, că tractorul acela nu era chiar atît de estetic pe cît îl consideram noi toți. Dar dacă stăm și ne gîndim bine, el face parte din istoria la care am fost în egală măsură făuritori, martori și cronicari și, ca orice părinți, ne șade bine să ne lăudăm copiii.

Nu știu dacă în vreun muzeu tehnic, sau în vreun colț liniștit și romantic al mării uzine brașovene se mai păstrează un exemplar din lotul primei serii de tractoare (gestul ar avea semnificația unui act de un evident interes documentar), dar ceea ce știu e faptul că socialismul a pătruns în satul românesc înfățișat în cîteva ipostaze definitorii și că între toate aceste ipostaze poate că realmente cea mai convingătoare și cea mai frumoasă era imaginea unui tînăr așezat la volanul tractorului I.A.R.-22. Aceasta este, desigur, în egală măsură o realitate și o metaforă, dar dacă realitatea în sine aparține istoriei obiective, metafora este a unui țăran din Cenad, pe care l-am cunoscut în vara anului 1949, la cîteva zile după înființarea cooperativei agricole de acolo. El mi-a spus: „socialismul a intrat în satul nostru la volanul tractorului.“

S-a înregistrat atunci unul din acele fenomene tulburătoare prin încălcătura lor emoțională și pe care chiar istoria cea mai indiferentă le uită greu. Meseria de tractorist a devenit cea mai nouă și îndrăgită profesie. Mii, zeci de mii de tineri alergau spre stațiunile de mașini și tractoare, spre școlile de tractoriști, magnetizați de aura nouă a profesiei, cum sînt azi magnetizați tinerii de zborurile cosmice și de cibernetică.

În anul 1951, cînd încă se mai lucra la îndiguirea incintei dintr-*Borcea* și *Dunăre*, la *Pietroiu* am văzut pe acel pămînt de-o fertilitate extraordinară niște mari codri de papură și trestie. Un tractorist, *Ivan Ion*, îmi spunea: „lucrez pe un tractor greu, la defrișatul acestor terenuri. Tractorul acesta e capabil să tragă o brazdă adîncă de aproape un metru. Dar ia uitați-vă și dumneavoastră aici. Tractorul meu de 120 de cai putere stă neputincios în fața acestor păduri de trestie și papură.“ — „Și ce veți face?“ — l-am întrebat eu, — „Vom da foc trestiei și papurei. Numai așa vom putea defrișa acest pămînt mînos.“ Într-adevăr, nu era altă soluție. Nu știți ce spectacol magnific este un incendiu întins nu pe zeci și sute, ci pe cîteva mii de hectare. Numai pe front, la Co-

șlari, la *Buru* și la *Turda* am văzut astfel de cataclisme toride și nemiloase. Numai pe front mai văzusem trîmbe de flăcări și nouri de fum negru atît de mari. Stăteam pe malul stîng al *Borcei*, la sute de metri depărtare de marginea uriașei vipii și îmi ardeau ochii și îmi simteam fața arsă. Am turnat după aceea, împreună cu regizorul *Gabriel Barta*, filmul documentar „Pămînturi cucerite“. Secvențele cu incendiul pădurilor de trestie păreau imagini surprinse pe front. Atunci am văzut iepuri, vulpi, lupi și mistreți ieșind înnebuniți de groază din uriașa arie de foc, căutînd să scape cu viață. Zile întregi după aceea stratul de cenușă, gros de cîteva palme, rămas în urma giganticului foc, era atît de fierbinte, încît nu te puteai apropia de el. Atunci mi-a plăcut să-l compar pe tractoristul *Ivan Ion* cu un tanchist în toiul unei lupte pe viață și pe moarte. Avea fața plină de uleiuri și funingine. Arăta, într-adevăr, ca un ostaș dintr-un regiment de tancuri...

Nu vreau să păstrez o ordine cronologică a faptelor ce le povestesc aici, așa că de la imaginea din anul 1951 a tractoristului *Ivan Ion*, de la asemuirea ce i-o dau cu tanchiștii de pe front, vreau să trec, în cea mai firească ordine de idei, la grozava băta-

lie ce s-a dat în Insula Mare a Brăilei nu numai în primăvara anului 1970, la vremea catastrofelor inundații, dar și în tot cursul construcției celei mai mari incinte îndiguite din țara noastră. În primăvara anului 1970 digurile vestitei și prolificiei incinte au fost supuse probabil celui mai hotărîtor și disperat examen din mica lor istorie trecută și din lunga lor istorie viitoare. Nu cred că generația noastră va mai vedea o inundație atît de catastrofală ca aceea din mai-iunie 1970. Deși oarbă, natura nu se joacă cu apa și cu focul în fiecare an. Dar digurile care înconjoară ca o cetate imensă Insulă Mare a Brăilei, deși periclitare de grifoane și spărturi în sute de locuri, au rezistat acestui asalt teribil și prin forță, dar și prin durată. Sute de tineri, și mă gîndesc mai ales la mecanizatori, la tinerii vrednici și curajoși de la volanul tractoarelor, rutierelor, caterpilarelor, compresoarelor, grederelor și buldozerelor, au apărut (aici se poate spune „cu prețul vieții lor”) cea mai mare cultură de porumb, cel mai tînăr și fertil pămînt, cea mai importantă și bogată incintă îndiguită din țară. Spre deosebire de un front adevărat, aici au lipsit numai canonada aruncătoarelor de mine

și rafalele mitralierelor, dar zilele și nopțile nedormite, primejdia vicleană a imenselor avalanșe de apă, lupta pînă la maxima tensiune cu spărturile ivite ca într-un sistem de fortificații de pe front, toate la un loc dădeau senzația unei bătălii mari și decisive, în care omul însufletit de o conștiință înaltă trebuia să învingă și a ieșit victorios.

Un mecanizator de la Pietroiu mi-a povestit cu lux de amănunte cum în iarna anului 1952, ca să salveze parcul de mașini al întreprinderii agricole de stat, s-a hotărît evacuarea lor din Baltă și trecerea în convoi peste Borcea înghețată. Un fluviu se trece ușor pe un pod adevărat, stabil, pe un pod de vase sau cu bacul, dar tractoriștii de la Pietroiu l-au trecut în iarna aceea pe crusta de gheață. Nu e greu de imaginat ce înseamnă să treci fluviul înghețat bocnă într-un convoi de tractoare, semănători și combine tractate. Mi s-a spus că gheața pîrîia ca o fascină de vreascuri. Și atunci am tot dreptul să-mi întreb propria mea conștiință: ce deosebire mai poate fi practic între o astfel de trecere a fluviului și cucerirea unui cap de pod pe front?

O dată n-am putut închide ochii toată noaptea. Eram zdrobit

de oboseală dar somnul nu se prindea de pleoape. Întîi mi s-a părut că sînt singur și eram foarte descurajat de acest gînd. Apoi deodată mi-am amintit de oțelari, de șarjele pe care le elaborează oțelarii din schimbul de noapte, înconjurați ca Hefaistos de reverberația scînteilor și m-am gîndit mai departe că din oțelul lor se fabrică tractoare. Cel dintîi lucru la care m-am gîndit că se fabrică din oțelul lor a fost tractorul. Iar de aici nu mi-a trebuit decît o frîntură de secundă, o secundă revelatoare, ca să mă gîndesc la tractoriști. La tinerii aceia bravi și modești, vrednici și puternici, care au obraji plini de uleiuri și colb întocmai ca tanchiștii, și pe care nu o dată i-am văzut arînd pămîntul noaptea, la lumina scînteietoare a farurilor. În clipa aceea mi s-a părut că m-am ridicat la o înălțime foarte mare deasupra pămîntului, că trăiesc pe o constelație plină de o profundă și omenească frumusețe și pe ea am numit-o atunci pentru prima oară: „Constelația Tractor”. Brașovenii o cunosc foarte bine, iar vizitatorii marilor tîrguri internaționale o privesc cu uimire și admirație. Și prin ea, lumea descoperă ROMÂNIA.

PETRU ZAHARIA

TALOANELE CONCURSURILOR NOĂSTRE

TALON 1	CONCURSUL PE TEME MONOGRAFICE Numele și prenumele ..... Localitatea ..... Județul .....
TALON 2	CONCURSUL „FAMILIE, ETICĂ, HĂRNICIE“ Numele și prenumele ..... Localitatea ..... Județul .....
TALON 3	CONCURSUL „SATUL MEU FRUMOS“ Numele și prenumele ..... Localitatea ..... Județul .....
TALON 4	CONCURSUL „CUNOAȘTEȚI ȘI VALORIFICAȚI PLANTELE MEDICINALE“ Numele și prenumele ..... Localitatea ..... Județul .....
SE POATE PARTICIPA LA UNUL SAU MAI MULTE CONCURSURI. LA FIECARE CONCURS SE VA ATAȘA TALONUL RESPECTIV	

NU LĂSA PE MÎINE CE POȚI FACE AZI

Există posibilitatea ca fiecare țaran cooperator să-și ia singur o măsură de prevedere — asigurarea paușală.

Cîteva informații asupra acestei asigurări ne sînt date de tov. PAVEL ȘTEFAN, consilier în Direcția Generală ADAS:

— **Spuneți-ne ce protecție oferă asigurarea paușală?**

— În asigurarea paușală sînt cuprinse, printr-un singur contract de asigurare, una din speciile de animale care se află în mod obișnuit într-o gospodărie — la alegerea asiguratului — cum și alte bunuri din gospodărie. De asemenea, titularul asigurării este asigurat pentru cazurile de invaliditate permanentă sau deces ca urmare a accidentelor ce i s-ar întîmpla în orice loc, iar soția sa pentru aceleași cazuri, ca urmare a accidentelor întîmplute la domiciliu.

— **Ce specii de animale se pot cuprinde în asigurare și care sînt sumele pentru care ele se asigură?**

— Vite cornute mari — în vîrstă de șase luni și peste șase luni — pentru suma totală asigurată de 1.000 de lei; porcine — de șase luni și peste șase luni — pentru suma asigurată totală de 700 de lei; ovine sau caprine — în vîrstă de un an și peste un an — pentru suma asigurată totală de 700 de lei.

— **În ce cazuri plătește ADAS despăgubiri la animale?**

— În ceea ce privește despăgubirile, Administrația Asigurărilor de Stat le acordă, atît în cazurile de pieire a animalelor în urma molimelor ori accidentelor, cît și în cazurile de sacrificare a lor dacă acestea s-au făcut pe baza dispoziției date de organele competente, în legătură cu aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a molimelor, în urma unei boli incurabile sau a unui accident care exclude posibilitatea folosirii în continuare a animalului.

— **La fel de utile ca animalele sînt și celelalte bunuri din gospodărie. Ce ne puteți spune despre asigurarea lor?**

— Pentru bunurile din gospodărie se acordă despăgubiri — în limita sumei de 5.500 de lei — în cazurile de pagube provocate de unele accidente cum sînt: incendiul, trăsnetul, explozia, ploaia torențială, inundația, furtuna, cutremurul de pămînt, alunecarea de teren etc.

— **Ați spus la început că la asigurarea paușală este cuprinsă și persoana care a încheiat-o, cum și celălalt soț. Acesta este desigur un alt avantaj. În ce constă el?**

— În cazul producerii de accidente, asiguratul are posibilitatea să primească din partea Administrației Asigurărilor de Stat, pentru invaliditate permanentă totală 10.000 de lei, iar pentru deces 5.000 de lei. Și aici riscurile pentru care se acordă despăgubiri sînt numeroase. În încheiere putem spune că, față de avantajele substanțiale pe care le oferă, asigurarea paușală este convenabilă pentru oricare familie de cooperator; prima de asigurare este diferențiată pe categorii de județe.

V. Zamfirescu

ENCICLOPEDIA PRACTICĂ

MAI CRAPĂ STICLELE?

Ca să nu crape vasele de sticlă și de porțelan când turnăm în ele lichide fierbinți, se procedează în felul următor: învelite în paie, se așează într-o căldare cu apă rece, la foc. Apa se va încălzi pe încetul, pînă dă în clocot. Atunci se ia de pe foc, se pune la o parte și se lasă așa pînă cînd sticlele, borcanele și vasele de porțelan din căldare s-au răcit cu desăvîrșire.

După acest tratament termic preventiv, ele nu se vor mai sparge, decît dacă... le scăpăm din mînă.

RUFE ÎNGĂLBENITE

Schimburi de pat, fețele de masă și rufăria ținute în scrinuri și dulapuri prind uneori o culoare galbenă. Ca să redevină albe și curate, ele trebuie spălate cu apă de ploaie sau de rîu, în care se toarnă alcool alb (de 90 de grade) și spirt de terebentină. Amestecul se face în proporția următoare: 300 grame de alcool și 100 grame spirt de terebentină. Din acest amestec se toarnă cîte o lingură la fiecare 50 litri de apă. După ce au fost spălate, rufe se usucă afară, la aer.

MUCEGAIUL DE LEMN

Adeseori, mai ales în casele bătrînești, se ivesc bureți și mucegaiuri pe grinzi și pe dușumele. Pentru a-i face să dispară și să nu se întindă, se ung locurile atacate de pe grinzi și dușumea cu o soluție alcătuită din 5 grame acid silicic și un litru de spirt.

ÎMPOTRIVA CARIILOR

Mobila atacată de carii, mai ales dacă are o mare valoare muzeistică prin vechimea ei, nu trebuie considerată pierdută. Se face un amestec de 500 grame rășină albă, 450 grame var și 40 grame ulei de in. La aceasta se adaugă 10 grame acid sulfuric. Se amestecă bine, se încălzește la foc mic și cu această soluție caldă se ung porțiunile de mobilă atacate de carii.

REȚETĂ DE OȚET

Oțet de vin se poate obține în cîteva zile, dacă în vin se pun așchiuțe de soc, vasul respectiv ținîndu-se la căldură, într-un loc aproape de cup-tor.

MOARTEA FURNICILOR

Adeseori bucătăriile sînt năpădite de furnici. Ca să curățiți definitiv bucătăria de ele, așezați într-un loc la care ele ajung ușor o scîndurică de lemn pe care puneți cîteva porții de aluat acru rămas de la dospitul pîinii, amestecat cu miere de stup.

OGLINZI CURATE

Spre a reda oglinzilor o strălucire desăvîrșită și o imagine fără cusur, se spală cu un amestec de cretă cu apă, apoi se șterg cu o cîrpă moale și curată.

RAME AURITE

Cadrelor aurite își recapătă luciul dacă le curățim cu ajutorul unei perii folosind un amestec din 11 părți albuș de ou și 4 părți piatră acră.

HRANA PĂSĂRILOR

Gâștele și rațele se îngrașă repede dacă sînt hrănite cu orz încolțit. În acest scop se pune orz „în amoi” (adică în apă) și după ce s-a înfoiat, scurgem apa și așezăm orzul în grămadă ca să încolțească. După ce-a încolțit, îl punem la soare pentru a se usca. Înainte de a-l da de mîncare, orzul încolțit trebuie din nou udat cu apă.

CAFEA DIN... SMOCHINE

Un excelent surogat de cafea se poate face din smochine, în felul următor: se taie smochinele de-a latul, în două, se prăjesc pînă capătă o culoare brună și se zdrobesc, încă fiind calde. Cafeaua pregătită cu acest surogat are un gust foarte bun.

BALMOȘUL

O rețetă de balmoș este aceasta: după ce smîntîna pusă la foc în ceaun a fiert pînă s-a subțiat ca laptele, se scoate din ea o treime și se pune în alt vas. Se pune mălai, ca de obicei la mămăligă, și se lasă să fiarbă un sfert de oră fără să mestecăm mălaiul, fiind atenți numai să nu dea smîntîna în foc. După un sfert de oră boțul de mălai se sfarmă cu lingura și se tot amestecă, turnînd în el și smîntîna scoasă mai înainte. Adăugăm, la nevoie, presărînd atent, altă cantitate de mălai, după trebuință. Se toarnă apoi un pahar cu apă rece și se amestecă mereu, spre a nu se prinde balmoșul de ceaun, pînă dă urdă și se alege untul bine, iar apa este complet absorbită.

FILTRU DE APĂ POTABILĂ

Pentru gospodăriile care nu au apă bună de băut, oferim aici modul de amenajare a unei mici și practice instalații de filtrare: luăm un butoi curat și-l desfundăm la un capăt. Îl așezăm cu gura în sus pe o capră de lemn în așa fel ca să poată sta sub el o cofă sau un vas în care urmează să curgă apa curată. Așezăm în butoi (cam un sfert din înălțimea lui) un strat de pietricele (bicașei). Peste acest strat așezăm, pînă la jumătatea butoiului, nisip. Urmează un alt strat gros de 10 centimetri, cu cărbuni de lemn sfărîmați, apoi iar un strat de nisip și, în sfîrșit, un alt strat de pietriș. Apa ce urmează a fi curățită de impurități se toarnă în butoi și ea se va scurge prin cepul fixat în partea de jos a butoiului. Cepul poate fi închis sau deschis, după nevoie. Un lucru de care trebuie ținut seama este faptul că atît nisipul cît și pietricelele ce urmează a fi stratificate în butoi vor fi îndelung și bine curățate și spălate.

Apa trecută prin acest filtru simplu este cu desăvîrșire curată și bună de băut.

SARAMURA

Pentru saramurarea șuncilor de porc se prepară o soluție în felul următor: o jumătate kg sare, 23 grame silitră, 23 grame zahăr și 6 litri de apă. Se fierb toate împreună și, după ce se răcește, se toarnă peste carne într-o puțină sau într-un ciubăr anume pregătit în acest scop. Can-

titatea de saramură prezentată mai sus este suficientă pentru 5 kg de carne. Ca să stea în întregime în saramură, carnea trebuie să fiетescuită cu o piatră. Șuncile stau în saramură cam 6—7 săptămîni.

PĂSTRAREA CÎRNAȚILOR

Ca să nu prindă mucegai cîrnații preparați în casă, se ung cu o soluție de sare afînată, amestecată cu un vîrf de cuțit de salicilat. Înainte de a se pregăti pentru mîncare, cîrnații trebuie ținuți în apă rece.

OȚET DE SECARĂ

Un oțet foarte gustos și sănătos se poate prepara din secară: se iau trei kilograme făină de secară și trei de mălai necernute, adică cu țărițe cu tot. Se opăresc cu apă fierbinte într-o cantitate suficientă spre a transforma făina într-un aluat subțire. După ce s-a răcit, se pune în el o bucată (cît pumnul) de aluat acru de dospit și iarăși amestecăm, turnînd apă caldută după trebuință. Timp de 12 ceasuri îl ținem la căldură ca să se înăcrească, timp după care îl punem într-un ciubăr și turnăm peste el 18 litri de apă caldută, amestecăm bine și iar lăsăm totul la căldură timp de 4—5 zile. După ce-a trecut acest timp, lichidul va fi tras la sticle. Oțetul este gata. Drojdiile rămase, date cîte puțin, sînt o hrană foarte bună pentru porci.

OUĂ PROASPETE

Ouăle pot fi păstrate în stare proaspătă chiar și timp de un an. Pentru aceasta se așează ouăle într-o ladă de lemn, în cenușă bine uscată. Așezarea lor se face în așa fel încît să nu se atingă între ele. Lada se ține într-un loc răcoros și zvîntat.

OALELE DE TUCI

Toată lumea știe cît de gustoasă este mămăliga făcută într-un ceaun de tuci. Dar pentru a rămîne ca și nou, ceaunul trebuie tot la 4 săptămîni curățat și spălat cu un amestec de apă, oțet și nisip.

GEAMURI ÎNGHEȚATE

Iarna, cînd sînt geruri mari, ferestrele îngheață, se acoperă cu „flori” și acoperă complet vederea. Spre a le face să nu înghețe nici chiar în cele mai aspre geruri, se ung pe amîndouă fețele cu un amestec de apă și glicerină (o lingură de glicerină la un pahar de apă), sau cu un amestec de spirt (3 linguri) cu glicerină (o lingură).

NU ARUNCAȚI CENUȘA!

Un îngrășămint foarte bun pentru grădinile de legume este cenușa amestecată cu funingine. Ea mai are și calitatea că stîrpește o sumedenie de insecte și paraziți dăunători plantelor. Gunoirea straturilor cu cenușă se face numai toamna.

Așadar, nu aruncați cenușarul în dunga văii, ci puneți-l pe straturile din grădină!

TEMPERATURA

Cea mai potrivită temperatură în casă este de 16 grade. Căldura exagerată strică sănătății omului.

Mîncările prea reci sau prea fierbinți aduc și ele o seamă de neajunsuri pentru sănătate. Cea mai indicată temperatură a bucatelor este de circa 40 — 50 grade.

DINȚI ALBI

Dinții capătă o minunată culoare albă dacă sînt frecăți seara și dimineața cu un praf din coajă de piine arsă și bine măcinată.

NUTREȚUL VERDE

Nesupravegheate, vitele ajung uneori în trifoiște, mănîncă lacom și se umflă. Primejdia în astfel de cazuri este foarte mare și, în lipsa medicului veterinar, le putem salva într-un mod simplu și eficient: sfredelim un ou de găină la amîndouă capetele. Suflăm la un capăt, astfel încît albușul și gălbenușul să iasă în întregime. Unul din orificii îl astupăm cu miez de piine. Prin celălalt orificiu introducem ulei de terebentină. Virim apoi oul pe gîtlejul vitei, atît de adînc încît ea să fie nevoită a-l înghiți fără să-l spargă. În cel mult un sfert de oră vita e salvată.

LAPTE MAI MULT

Dacă dați vitelor apă caldă în care ați pus puțină sare și tărîțe, ele vor da la muls lapte mai mult și mai gras.

Un francez care a folosit această metodă spune că a dobîndit de la o vacă într-un an 130 kg de unt, după ce s-a luat laptele necesar consumului unei familii alcătuită din opt persoane.

RĂȘINĂ PENTRU STICLE

Atunci cînd tragem vinul în sticle și vrem să țină mult, știind că dopul de plută nu asigură etanșeitătea perfectă, acoperim gîtul sticlei cu o peliculă de rășină. Iată cum se procedează: se ia 200 grame ceară de albine și se topește la foc mic. După ce s-a topit ceara se adaugă 250 grame rășină albă și 250 grame colofoniu (saciz). Acest amestec se lasă la foc potrivit pînă se topește bine și după aceea se iau, una cîte una, sticlele înfundate cu dop de plută și se vîră cu gura în rășina topită, învîrtindu-se ușor sticla pentru ca foita de rășină să se lipească frumos de jur împrejur.

Vinul poate sta în sticle astfel ceruite chiar și o sută de ani.

VIN FĂRĂ ...STRUGURI

Vinul „tutti-frutti“, pregătit din felurite soiuri de fructe, are o aromă tare plăcută și se prepară în felul următor: se iau, în părți egale, fragi, smeură, agrișe, strugurei, se fărîmă toate într-o puiă, ori se trec prin mașina de tocat carne. Se țin într-un vas cîteva ore la căldură, lîngă cuptor, și apoi se tescuiesc. La fiecare 6 litri de must se adaugă un litru și jumătate de apă, o jumătate de kg de zahăr și 300 grame de spirt alb. După ce-a fiert, îl tragem în alt vas și lăsăm să se limpezească.

BRUMA ȘI POMII

Pentru a nu-i strica brumele de primăvară, pomii trebuie să înflorească cît mai tîrziu. În acest scop, iarna, după ce cade omătul, adună neaua în jurul pomilor și stratul de nea să-l acoperi cu paie și gunoi proaspăt. Zăpada astfel acoperită nu lasă pămîntul de la rădăcinile pomului să se încălzească și în acest fel se împiedică înflorirea pre timpurie a pomilor. Cînd socotim că primejdia brumelor a trecut, depărtăm așternutul de zăpadă.

SÎMBURII DE CIREȘE

Sîmburii de cireșe răsar grozav de bine și sănătos dacă sînt semnați proaspeți, cu carnea lor cu tot, chiar pe vremea cireșelor. Semănațul acestor sîmburi se face în pămînt gras, bine lucrat.

NUCI GĂUNOASE

Știți să alegeți nucile bune de cele găunoase? Iată cum se procedează. După ce se culeg nucile și se curăță de coaja lor cea verde, se așează într-un vas cu apă. Nucile bune și cu miez sănătos se cufundă în apă imediat. Cele găunoase și viermănoase cad anevoie la fund, sau rămân deasupra.

ALTOII ȘI IEPURII

Pentru protejarea altoilor împotriva iepurilor, cel mai bun mijloc este agățarea unor sfori de crengile mai subțiri. La capătul atelor se leagă cite un ciob de oglindă. Înșelați și speriați de lucirea oglinzilor, iepurii nu cutează să se apropie de altoi. Un grădinar iscusit a spus, în legătură cu acest procedeu ingenios: „De treizeci de ani mă folosesc de sistemul oglinzilor în alungarea iepurilor și nici măcar un singur altoi n-a fost ros de iepuri”.

PRUNE USCATE

Cea mai gustoasă și grozavă rețetă de prune uscate este aceasta: se aleg prunele cele mai frumoase și mai coapte. Scoatem simburii din ele și le punem într-un vas. Tot la 80 de prune turnăm o jumătate de kg de zahăr farin. Acoperim vasul cu o pînză și lăsăm să stea o zi. În ziua următoare desertăm siropul într-o oală, o punem la foc și îl fierbem pînă se îngroașă. Îl turnăm apoi din nou peste prune. Așezăm vasul la un loc calduros și-l lăsăm cîteva minute. Apoi scoatem prunele, le punem pe o sită ca să se scurgă tot siropul și pe urmă le aranjăm într-o tavă. Aceasta o introducem în cuptor după scoaterea pîinii. Prune uscate mai gustoase decît acestea nu există.

ÎNTEPĂTURA ALBINELOR

Stuparii știu cît de dureroase sînt întepăturile albinelor. Un procedeu bun și ușor de a scăpa repede de umflăturile produse de albine este acesta: se ia o pană de gîscă, a cărei codiță se taie cu foarfecele sau cu lama. Se așează deasupra locului atins, astfel încît acul lăsat de albină să cadă în mijlocul cercului. Se apasă tare. În acest chip veninul nu se poate lăți mai departe. După ce se ridică pana de gîscă se observă un picurel de sînge. Ștergem locul și ungem cu spirt. Locul împunsăturii nu se va mai umfla.

CERNEALA

Oricare dintre noi putem prepara cerneală după rețeta următoare: 5 grame anilin, 30 grame alcool alb, 7 grame gumă-arabică și 250 grame apă distilată. Anilina se topește în alcool, guma arabică se topește în apă și apoi se amestecă ambele soluții. Cerneala e gata.

O FI DE AUR?

Nu o dată ni se oferă de către oameni necunoscuți verighete spre cumpărare, acești negustori de ocazie amăgindu-ne că ele ar fi de aur. Cum se verifică dacă obiectul respectiv este de aur curat chiar dacă nu avem la îndemînă apă tare (acid azotic)? Simplu: se freacă verigheta de opiastră de cremene, pînă cînd pe cremene se lasă o ușoară urmă de metal. Aprindem apoi puțină pucioasă și ținem cremenea cu dunga de metal la flacără. Dacă dunga a provenit de la un inel de aur curat, ea rămîne neschimbată. Dacă e vorba de oricare alt metal, dunga aceea piere de îndată.

TĂIATUL STICLEI FĂRĂ DIAMANT

A tăia geamul în dimensiunea dorită, fără diamant, iată în aparență un lucru dacă nu imposibil, măcar foarte greu.

Și totuși, nimic mai simplu: se înmoaie un fir de ață în ulei de terebentină și se fixează bine lipit pe locul ce urmează a fi tăiat. Dăm foc firului muiat în terebentină și turnăm apă rece peste el.

FUNII REZISTENTE

Funiile și rogojinile spre a fi rezistente se vor ține în apă în care s-a topit piatră vînătă. La 100 litri de apă se pun 5 kg de piatră vînătă. Funiile și rogojinile se țin în apă pînă se îmbibă bine.

VITELE BĂTAUȘE

Cînd se aduc vite noi într-un grajd, cînd se mută vitele de la locul lor în preajma altora, mai totdeauna ele se iau la bătaie, ajungînd chiar pînă acolo încît, împungîndu-se, își produc răni.

Împrietenirea vitelor se poate realiza printr-un mijloc simplu și la îndemîna oricui: se spală cu spirt grumajii și capetele vitelor celor mai slabe. Veți observa că vitele mai puternice și bătaușe nu le vor mai cășuna nici un rău.

LEMNUL DE CONSTRUCȚIE

S-a observat că lemnele destinate construcțiilor de case, șoproane, grajduri, garduri și pătule, spre a fi rezistente la maximum, trebuie tăiate în decembrie și prima jumătate a lunii ianuarie.

Romanii și dacii cunoșteau acest lucru, dar ei mai știau și faptul că rezistența la putrezire a lemnului de construcție era sporită foarte mult și prin aceea că arborii aleși pentru lemn de construcție erau lăsați să se usuce în picioare.

PĂSTRAREA STRUGURILOR

Strugurii pot fi păstrați peste iarnă, dacă se alege în acest scop numai ciorchinii sănătoși și rari în boabe. Se desprind de pe ciorchini boabele moi și stricate. Ciorchinii se așează într-o ladă în felul următor: un strat de ciorchini, un strat cu frunze de piersic.

În lipsa frunzelor se poate așeza un strat cu tărîțe de lemn. Locul unde este pusă lada trebuie să fie uscat și răcoros.

MUST DULCE

Păstrarea în stare dulce a mustului se poate realiza dacă la fiecare litru de must se pun douăzeci de grame de salicilat. Mustul nu va mai fierbe.

LIMPEZIREA VINULUI

Un mijloc simplu și ușor de limpezit vinul este acesta: scoți din butoiul cu vin tulbure o vadră sau o cofă de vin. Locul rămas liber se umple cu așchiuțe de alun curățite de coajă.

După o lună de zile tragi vinul în alt butoi (bine spălat) și vei observa bucuros că vinul a devenit limpede ca lacrima.

POMII GRAȘI

Pomii fructiferi grozav de puternici nu dau roadele scontate. La țară se spune că sînt „pomi grași”. Pentru a-i face să dea roade, se procedează în felul următor: se sapă în jurul pomului, la depărtare de un metru de trunchi, un șanț circular adînc de 60 — 90 cm. Rădăcinile

întîlnite în cale vor fi scurtate de vîrf, iar cele ce străbat în jos le vom reteza cu hîrlețul bine ascuțit. Apoi umplem șanțul cu pămînt amestecat cu gunoi putred. Pomul nu va mai avea putere să dea mlădițe nebune, adică doar să crească, ci va fi nevoit să dea flori multe și, implicit, să dea rod bogat în fructe.

FURNICILE DIN POMI

Stîrpirea furnicilor de pe pomii fructiferi din livadă se poate face și după acest procedeu bătrînesc. Se ia un ciolan de vită cu măduva în el și se pune dimineata lîngă furnicar. În scurt timp ciolanul se va înegri de mulțimea furnicilor. Atunci luăm ciolanul și-l vîrim într-o căldare cu apă fierbinte. Dacă repetăm de cîteva ori această operație simplă, stîrpim toate furnicile din furnicar.

STILPI REZISTENȚI

Vrem să facem un gard și, în acest scop, dorim bineînțeles ca stîlpii ce urmează a fi bătuți cu un capăt în pămînt să nu putrezească așa de ușor. Pentru aceasta, vom folosi numai stîlpi bine uscați. Ei vor fi ținuți 4 — 5 zile cu unul din capete într-o baie cu lapte de var. După 4 — 5 zile îi scoatem și lăsăm să se usuce bine. Înainte de a-i vîri în pămînt, capetele lor trebuie spoite cu un amestec de acid sulfuric și apă. Astfel pregătiți, stîlpii vor fi tari ca piatra și nu vor putrezi nici în cîteva zeci de ani. Experiența populară tradițională spune că numai lemnul uscat poate fi preparat în modul descris mai sus. Cu lemnele verzi nu ieșim la cale, căci sînt pline de suc.

CLEI PENTRU MUȘTE

Vara mai ales, muștele se înmulțesc grozav de mult și de repede, ajungînd să fie o adevărată pacoste pentru salubritatea locuinței.

Un bun clei pentru prins muște se poate prepara topind 50 grame colofoniu (saciz) cu douăzeci de grame ulei de rapiță. Se adaugă la asta 50 grame sirop de zahăr și cu această pastă se ung fie niște fișii lungi de hîrtie, fie niște bețișoare de lemn, fie cîteva farfurioare.

ÎMPOTRIVA INSOMNIEI

Cei care n-au somn vor lua seara, înainte de culcare, 2—3 linguri de miere și o ceașcă cu ceai de tei.

SOLUȚIE DE LIPIT

O foarte bună soluție de lipit străchinile de porțelan, blidele sau cancele de lut ars se prepară în felul următor: se topește gumă arabică în apă. În ea se pune praf fin de ipsos și se amestecă pînă cînd devine grosior ca smîntina. Părțile vasului ce urmează a fi lipite se încălzesc și se ung apoi cu cleiul pe dungile ce urmează a fi lipite. Cioburile se alătură și se țin apăsate timp de cîteva minute, pînă ce cleiul se întărește.

UNSOARE PENTRU HAMURI

Hamurile și căpestrele crapă foarte ușor și aceasta din cauză că pielea lor este atacată de amoniacul cu care este încărcat aerul din grajduri.

Pentru a preveni deteriorarea lor se vor unge cu o unsoare preparată dintr-un amestec de seu, ulei de rapiță și glicerină în părți egale.

O rețetă completă a unsonii pentru hamuri trebuie să cuprindă: 100 grame ceară de albine, 200 grame ulei de in sau de rapiță, 200 grame terebentină și 200 grame păcură (catran).

VARUL ȘI PEREȚII

Băgăm de seamă uneori că atunci când vrem să spoim pereții locuinței nu prinde laptele de var. Spre a face un lucru frumos, bun și trainic, trebuie să curățim înaintea pereții de praf (cu o perie moale, uscată și deasă), apoi să spălăm pereții cu apă și săpun, ori cu leșie de cenușă. Vom trece la spoit numai după ce pereții s-au zvîntat cu desăvîrșire.

RIDICHI DE LUNĂ

Puțini știu că pot avea ridichi de lună în orice vreme a anului, într-un răstimp de numai 14 zile. Iată cum: sămînța de ridichi se ține 24 de ore în apă caldută. Apoi se scoate și se așează într-un săculeț la un loc bun, unde s-o ajungă soarele. Iarna, poate fi pusă la fereastră. După alte 24 de ore sămînța poate fi semănată într-o ladă cu pămînt gras. În cel mult 14 zile poți avea la masă ridichi de lună.

VOPSELURI PENTRU DUȘUMELE

Iată o rețetă cunoscută din bătrîni, dar astăzi aproape peste tot uitată, privind vopselurile pentru dușumele: adună toamna cît de multe coji verzi de nuci, păstrează-le în grămadă, în șopron, sau în pod, pînă se înnegresc și se moaie. Atunci pune-le la fiert, pînă ce apa ce-ai turnat-o în așa fel ca să le acopere devine grosicioară. Cu ea fierbinte ungi dușumeaua în prealabil curățată bine și uscată. După ce acest strat de vopsea s-a uscat, mai ungi o dată dușumeaua, dar nu mai aștepti să se usuce, ci, cînd dușumeaua este zbicită numai pe jumătate, ungi scîndurile cu ulei de in.

Cînd se murdăresc, este de ajuns să le ștergi cu o cîrpă udă, iar pentru a le reda strălucirea frumoasă să le ungi și cu o cîrpă muiată în ulei de in.

CA LUMINA OCHILOR!

Despre ceva de un preț covîrșitor se spune că e păstrat „ca lumina ochilor”. Dar ce e mai de preț decît însăși lumina ochilor? Iată cîteva sfaturi privind grija față de ochi: nu-i expuneți la vînt rece. Nu lucrați cu lumina în față și prea aproape de lumină. Nu puneți pe lămpi abajururi colorate. Nu deschideți ochii cînd vă scăldați, mai ales cînd apa e sărată. Nu vă uitați la soare, la lumina aparatelor de sudură, la becurile electrice cu voltaj mare. Nu vă obosiți ochii citind la o lumină neîndestulătoare. Din cînd în cînd spălați-vă pe ochi cu o infuzie de ceai de mușetel cald.

CE INSEAMNĂ 50 DE ANI?

La vîrsta de cincizeci de ani, dacă facem o socoteală sumară, un om a dormit 6 000 de zile, a muncit 6 500 de zile, a umblat 800 de zile, s-a distrat 4 000 de zile, a mîncat 1 500 de zile, a fost bolnav 500 de zile și... a băut circa 30 mii litri de diverse băuturi.

NU NUMAI SOARELE ARE PETE

Ca să scoateți petele de pe haine și țesături, iată cîteva procedee rapide: *petele de cerneală* se scot cu o soluție de acid citric și acid oxalic, în părți egale. *Petele de rugină* de pe rufărie se scot cu protoclorură de cositor dizolvată în apă. *Petele de ceară și de stearină* se scot aplicînd o hîrtie subțire (chiar și o foie de țigară) peste care se trece cu fierul de călcat (fierbinte). Petele de ceară se mai pot scoate și cu spirt alb de 90 grade. Spirtul dizolvă ceara și pata dispăre.

CÎNTĂRIRE FĂRĂ CÎNTAR

Doriți să știți cit cîntărește porcul pe care vreți să-l cumpărați?

Se măsoară cu un centimetru de pînză distanța dintre creștetul capului pînă la capătul spinării, acolo unde începe coada. Apoi se măsoară grosimea porcului în dosul picioarelor din față. Se înmulțesc cele două cifre rezultate (în centimetri). Produsul se împarte cu cifra 11. Suma obținută reprezintă greutatea porcului... în funți (un funt are 500 de grame).

PEPENELE COPT

Coadă unui pepene, tăiată de curînd, arată că el s-a copt atașat de plantă. Pepenele copt este greu. În partea dinspre coadă dacă se moaie apăsînd cu degetul, e bine copt.

STÎRPIREA MUȘCHIULUI

Livezile, dacă nu sînt îngrijite, sînt repede și ușor năpădite de mușchi. Întinderea sa este cu totul păgubitoare. Livezile gunoite toamna și grăpate primăvara cu o grăpă grea, scapă de mușchi. Un mijloc tradițional și simplu este următorul: facem din nisip o grămadă peste care turnăm urină de vite în fiecare zi. Din cînd în cînd turnăm peste grămadă făină de ghips care împiedică evaporarea amoniacului. O dată pe săptămînă grămada se răscolește cu lopata și se amestecă. După 4 — 5 săptămîni compostul astfel pregătit se transportă și se împrăștie în livada năpădită de mușchi.

CONSERVAREA UNTULUI

În lipsa unor conservante chimice, untul poate fi păstrat în următorul fel: se sarează (la un kg de unt sînt suficiente 50 grame de sare bine afînată). Untul poate fi așezat în vase de pămînt smălțuit. La fund se pune un strat de sare, apoi un alt strat de sare se așează deasupra untului. Ca să nu poată străbate aerul la unt, vasul se ține bine închis sau se toarnă peste unt apă, care însă trebuie schimbată tot la două zile.

CONSERVAREA UNTULUI TOPIT

Untul se topește într-un vas și se ține pe plită pînă cînd nu mai face spumă. Se strecoară untul topit printr-un tifon și se păstrează în vase de pămînt smălțuite bine acoperite.

UNTUL RÎNCED

Mirosul urît al untului rînced se îndepărtează prin topire. Se amestecă bine cu o lingură de lemn și se pune la un loc răcoros.

URZICILE

Vitele mănîncă urzicile foarte bucuros. Porcii hrăniți cu urzici tăiate mărunt și presărate cu tărîțe se îngrașă repede, vacile dau lapte mult și foarte gustos. Urzicile fierte și mărunțite sînt un nutreț bun pentru gîște, rațe și găini.

MUȘTELE CAILOR

În lunile de vară, pe timpul marilor călduri, caii suferă chinuitor de mult din pricina muștelor. Împotriva lor iată un remediu simplu și eficace: se fierb 2 kilograme frunze de nuc verde în 10 litri de apă. Soluția rezultată este un unguient bun. Cu ea, muind o cîrpă curată, se spală de două ori pe zi trupul calului și această soluție îndepărtează muștele de cai.

VOLUMUL NUTREȚURILOR (100 kg fac în m.c.)

Nutreț verde (iarbă și trifoi)	— 0,278 — 0,310
Cartofi	— 0,140 — 0,156
Fîn	— 0,866 — 0,990
Paie	— 0,990 — 1,112
Tărîțe	— 0,310 — 0,370
Pleavă	— 0,432 — 1,494

CÎT POARTĂ ANIMALELE DOMESTICE?

Lapa: 48 săptămîni și jumătate (340 de zile)

Vaca: 40 săptămîni și jumătate (285 zile)

Oaia și capra: 22 săptămîni (150 zile)

Scroafa: 17 săptămîni (120 zile)

RĂSĂRILE DE CURTE

Găina	clocește	20 — 22 zile (16 — 20 ouă)
Gîsca	"	28 — 32 zile (12 — 15 ouă)
Curca	"	27 — 28 zile (15 — 20 ouă)
Rața	"	28 — 32 zile (15 — 18 ouă)
Porumbița	"	17 — 19 zile (6 — 10 ouă)

BĂTRÎNII POT CITI FĂRĂ SĂ PIARDĂ ȘIRUL

Chiar și cei mai bătrîni pot citi almanahul nostru cu mai puțin efort din partea ochilor, chiar fără lupă sau ochelari, confecționîndu-și un dispozitiv pe cît de simplu, pe atît de eficient și de ingenios. Iată despre ce este vorba: În mijlocul unui carton negru de dimensiunile 25×10 cm se practică o tăietură lungă de 20 cm și lată de 6 milimetri. Acest cartonaș se așează cu tăietura pe șirul de tipar care urmează să fie citit și se mișcă pe măsură ce se desfășoară lectura. Rîndul aflat în orificiul cartonului iese în evidență extraordinar de bine și de limpede, iar lectura se face fără efort.

CURĂȚITUL PENSULEI

Trebuie să vopsim — să zicem — dulapul, masa și scaunele din bucătărie. Vopseaua veche s-a deteriorat și dorim ca bucătăria să arate ca și nouă. Ce-i de făcut? Nimic mai simplu: cumpărăm o cutie cu vopsea de ulei și venim cu ea acasă. Ei, dar în ultimul moment observăm că pensula ce-o ținusem uitată într-un sertar este năclăită și uscată de vopsea veche de la ultima zugrăvire. Cum putem s-o facem din nou utilizabilă?

Se toarnă două linguri de sodă într-un sfert de litru de apă caldă. Se introduce pensula în această soluție și ea redevine bună de vopsit după 2 — 3 ore.

Pentru a nu se mai repeta acest inconvenient, după fiecare vopsire pensula se șterge cu o cârpă, se spală cu terebentină sau cu apă caldă și săpun.

Redactorul almanahului: PETRU VINTILĂ

Tehnoredactor: ION IVAȘCU

COOPERATIA MEȘTEȘUGĂREASCĂ DIN JUDEȚUL PRAHOVA ÎN SPRIJINUL POPULAȚIEI DE LA SATE

Activitatea cooperăției meșteșugărești din județul Prahova s-a dezvoltat și diversificat continuu. În acest scop au fost construite și date în folosință noi ateliere în complexe, s-a mărit gradul de dotare cu utilaje și dispozitive moderne, iar pregătirea profesională a colectivului a crescut. Toate acestea au determinat îmbunătățirea calității producției. Unitățile sale nu-și limitează activitatea la deservirea populației de la orașe, ci își aduc contribuția, în măsură tot mai mare, la asigurarea populației de la sate cu o gamă variată de produse și servicii. Astfel, prin unitățile și centrele de specialitate din orașe și localități rurale se realizează întreținerea și repararea aparatelor de radio, televizoare, pickup-uri, magnetofone, mașini de cusut, frigider, aspiratoare, mobilă și altele. Pentru completarea sortimentelor de mărfuri necesare, cooperăția meșteșugărească desface la târgurile și oboarele organizate în mediul rural un volum sporit de articole de îmbrăcăminte și încălțăminte, produse de uz casnic și gospodăresc din lemn și tablă, precum și obiecte de artizanat. De asemenea, se execută, cu lucrători calificați corespunzători, montări de sobe din teracotă, instalații electri-

ce interioare, garduri metalice și din prefabricate. În același timp, populația de la sate își poate satisface cerințele într-o măsură mult mai mare, adresându-se unităților organizate de cooperăția meșteșugărească în toate orașele din județul Prahova. Așa, de exemplu, se pot comanda confecții de îmbrăcăminte după măsură, dar fără probe — ceea ce în cazul de față constituie un cert avantaj — la unitățile «crolux», articole de bijuterie, încălțăminte de lux tip Romarta, lucrări de cromaj și mecanică fină, ochelari de vedere și de soare, diverse reparații la autoturisme, motociclete și biciclete, fotografii tip tablou, reparații la ceasornice. Totodată de la unitățile din Ploiești, Cîmpina și Sinaia se pot închiria articole pentru nunți, excursii și plajă, iar prin centrele din municipiul Ploiești se execută prestații de spălătorie, curățătorie chimică și vopsitorie.

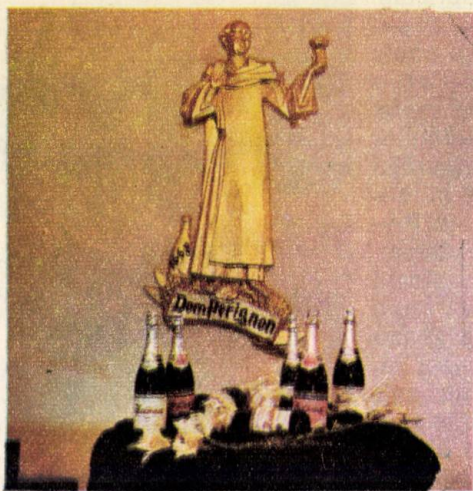
Traducînd în viață sarcinile izvorîte din documentele de partid și de stat, cooperăția meșteșugărească din județul Prahova va continua să-și perfecționeze și să-și diversifice întreaga activitate pentru a contribui la satisfacerea cerințelor oamenilor muncii de la orașe și sate.

Specialiștii își prezintă produsele:

ȘAMPANIA ROMÂNEASCĂ „ZAREA“

Șampania s-a produs pentru prima oară în jurul anului 1668 în Franța.

În țara noastră, șampania se produce la începutul acestui secol. Din datele ce le avem rezultă că producția de șampanie pe țară în 1948 era abia de 18 000 butelii, ajungând în 1965 la 3 390 000 butelii, în 1970 la 3 401 000, iar în 1975 se va ajunge la o producție de 5 800 000 butelii.

Condițiile de climă, sol, precum și soiurile de vițe cultivate în țara noastră și studiile întreprinse de către Întreprinderea «Zarea» au demonstrat că în țara noastră sînt condiții optime pentru obținerea unor șampanii de cea mai bună calitate.

Podgoriile adecvate pentru șampanie albă sînt cele de pe Valea Tirnavelor, Valea Mureșului, Dealul Bujorului și din Nordul Moldovei, iar pentru șampania roze, soiurile recomandabile sînt Băbeasca în amestec cu Cabernet Sauvignon din podgoriile Dealul Mare, Nicorești și Panciu.

Întreaga cantitate de șampanie produsă în România se realizează după metoda clasică, al cărei ciclu tehnologic este de minimum un an (de la umplerea buteliilor pînă la punerea în consum). Această metodă se caracterizează prin aceea că fer-

mentarea alcoolică dată de drojdiile selecționate se produce în butelii în mod lent, în timp de cîteva luni.

Faza tehnologică următoare fermentației este aceea a limpezirii și «aducerii drojdiilor pe dop» în vederea eliminării lor, operație care se numește remuage și se execută manual de către muncitori specializați, buteliile fiind așezate pe niște stelaje speciale.

Buteliile sînt mișcate zilnic pe aceste stelaje, într-un anumit mod, timp de cca. 40 de zile, pînă ce întreaga cantitate de drojdie s-a depus pe dop și lichidul din butelie a rămas limpede, cristalin. Operația următoare este aceea de a arunca dopul cu drojdie, operație care cere o tehnică deosebită din partea muncitorului respectiv și completarea buteliei cu șampanie la o mașină specială. Buteliile sînt apoi dopuite și ambalate așa cum se prezintă în comerț.

Dacă în 1948 Întreprinderea Zarea producea doar două sortimente de șampanie (demisec și desert) astăzi ea produce 6 sortimente de șampanie albă (natur, sec, demisec, demidulce, dulce, desert) și un sortiment de șampanie roze-demisec, deci o gamă largă sortimentală de șampanie începînd cu un conținut redus de zahăr 5 gr/l pentru primul sort și, pînă la 80 gr/l pentru ultimul sortiment, respectiv șampania dulce.

Aceste sortimente pot satisface toate pretențiile consumatorilor. Datorită calității vinurilor, tehnologiei aplicate și calității bune a șampaniei românești, începînd cu anul 1957, șampania noastră a fost prezentă la concursuri internaționale și, an de an, a obținut aprecierea specialiștilor, fiind distinsă la diferite competiții internaționale, din diverse orașe ale lumii, cu medalii de aur și argint.

Ing. SONIA BERBECEL
șefa serviciului C.T.C.
Întreprinderea de vinuri și
șampanie-București

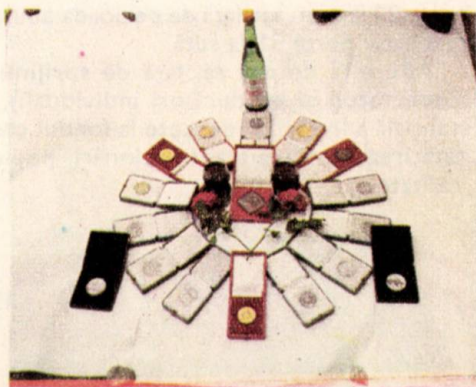
Vinurile podgoriilor vrâncene și-au cucerit de veacuri o bine-meritată faimă. Numai la ultimele concursuri internaționale de la Montpellier, București, Budapesta și Liubliana-Fetească, Rieslingul, Aligottele, Muscatul Ottonel, Galbena de Odobești, Pinotul gris și noir, Băbeasca și Cabernetul Sauvignon prezentate de Întreprinderea județeană Vrancea a viilor și vinificației au cucerit nu mai puțin de 25 de medalii de aur! Aici se realizează cel mai mare procent pe țară — 10 la sută — de soiuri pure, circa 800 de vagoane, din care 30 la sută pornesc în mașini special amenajate în lungi călătorii spre Austria, Anglia, Norvegia.

Principalul obiectiv ce stă în fața harnicului colectiv de aici este bătălia pentru sporirea continuă a cantităților de vinuri pure, cele mai bănoase, mai gustoase, mai căutate în țară și peste hotare. Cooperativele agricole, ca cele din Jariștea, Cîndești, Tîmboiești, Odobești, Panciu, Cotești, Budești, Urechești, Popești și altele sînt îndemnate să-și sporească continuu parcelele plantate cu soiuri pure, din cele adecvate fiecărei podgorii în parte. Totodată, li se cere să culeagă separat strugurii din soiurile pure și să le predea astfel, celor 28 centre de vinificație ale întreprinderii, răspîndite în tot județul. Stimulentul cel mai eficient este desigur cel material. Se acordă două sporuri de preț pentru soiurile pure. Un spor de 20—40 la sută în raport cu grupa de podgorie stabilită potrivit calității struguri-

BĂTĂLIA PENTRU SOIURI PURE

lor produși și un al doilea spor de 20—47 la sută pentru fiecare 17 grame de zahăr peste concentrația normală de 200 grame de zahăr la un litru de must. În 1970, de pe urma acestor sporuri de preț, cooperativa agricolă Tîmboiești s-a ales cu un venit suplimentar de două milioane lei.

Stimulente acordate producătorilor agricoli, furnizori de lapte și produse lactate la fondul de stat

Pentru stimularea producătorilor agricoli — cooperatori și producători individuali — în vederea dezvoltării zootehniei și a producției de lapte, prin HCM nr. 553/5 mai 1970, s-a stabilit o îmbunătățire substanțială a prețurilor de vânzare-cumpărare la laptele și produsele lactate livrate fondului de stat pe bază de contracte, cu începere de la 1 iunie 1970. Astfel, la laptele de vacă cu 3,5 la sută grăsime, prețul a fost stabilit la 2,20 lei/litru în perioada 1 noiembrie — 30 aprilie, acordându-se o majorare de 0,45 lei/litru, adică o creștere de 26 la sută, și 1,85 lei/litru în perioada 1 mai — 31 octombrie, deci o majorare de 0,10 lei/litru (7 la sută).

De asemenea, la laptele de oaie cu 7 la sută grăsime, prețul nou stabilit este de 3,50 lei/litru, fiind majorat cu 0,50 lei/litru, deci o creștere de 17 la sută, pentru întreaga perioadă a anului.

Totodată, s-a creat posibilitatea valorificării produselor din lapte de vacă și din lapte de oaie de către producătorii agricoli din zonele de deal și munte, stabilindu-se prețuri stimulative la brânza telemea și la cașul gras din lapte de vacă, la brânza telemea, brânza de burduf și cașul din lapte de oaie.

Toate aceste stimulente au condus la o valorificare superioară a producției de lapte din gospodăriile populației și respectiv la o creștere substanțială la fondul de stat de la această sursă. Pentru contractanți se acordă, de asemenea, ca stimulent pentru laptele livrat, furaje concentrate (tărîțe sau porumb) în cantitate de 0,300 kg pentru fiecare litru de lapte livrat în perioada 1 ianuarie — 30 aprilie și 0,150 kg în perioada 1 mai — 30 iunie și 1 octombrie — 31 octombrie. Furajele se vînd producătorilor la prețul de stat.

Pentru contractanții de lapte de oaie din zonele de deal și munte se acordă 0,300 kg furaje concentrate pentru fiecare litru de lapte, pe întreaga perioadă a anului.

Prin Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România — publicată la 1 iunie 1970, s-a stabilit un stimulent suplimentar pentru membrii cooperatori și producătorii individuali din zonele de deal și munte, care vor putea cumpăra anual de la stat, începînd cu 1 ianuarie 1971, cîte 100 kg porumb pentru fiecare vacă de la care se livrează statului, pe bază de contract, 700 — 1 000 litri lapte, respectiv 150 kg porumb pentru fiecare vacă de la care se livrează peste 1 000 litri lapte.

Îmbunătățirea prețurilor acordate producătorilor agricoli și stimulentele prin furaje concentrate, au condus la o mai mare cointeresare a acestora, fapt care se reflectă în creșterea livrărilor de lapte sau produse lactate la fondul central de stat. Astfel în trimestrul I 1971, față de un plan de preluări de 370 000 hl lapte vacă, de la această sursă s-au realizat 454 000 hl, ceea ce reprezintă o creștere de peste 22 la sută, iar față de perioada anului precedent, depășirea este de 108 000 hl, respectiv peste 31 la sută.

Rezultă de aici că, față de sprijinul acordat de stat producătorilor agricoli (cooperatori și producători individuali), aceștia au răspuns printr-o creștere substanțială a livrărilor de lapte la fondul central de stat, ceea ce în final duce la îmbunătățirea continuă a aprovizionării populației cu lapte și produse lactate de bună calitate.

Ing. TEODOR PALINCAȘ
director general al Centralei
Industrializării Laptelui

Imaginați-vă două garnituri de tren: prima, cu 46 de cisterne, cea de-a doua, alcătuită din 15 vagoane. Aceasta este producția anuală de lapte și carne ce se realizează în cadrul cooperativei agricole din Girov, cooperativă situată în preajma municipiului Piatra Neamț.

Profilată pe producția de carne și lapte, pentru a răspunde nevoilor de consum ale populației orășenești, ferma de bovine și brigada de porcine din cadrul cooperativei dispun de material biologic de înaltă productivitate. Efectivele se cifrează la 800 bovine (din care 450 vaci-juninci, 100 capete tineret pentru îngrășat și 250 capete tineret de prăsilă) și 1 040 porci în diferite stadii de creștere, majoritatea livrabili la consum pe parcursul acestui an.

Pentru îngrijirea și furajarea animalelor a fost creată de-a lungul anilor o bogată bază materială: 10 grajduri pentru bovine, șapte adăposturi pentru porcine, patru magazii pentru concentrate. Important este faptul că toate aceste construcții au adăpători automate și diverse dotări de mică mecanizare, care măresc productivitatea muncii și reduc efortul îngrijitorilor. Pentru prepararea hranei, zootehniștii au la dispoziție o moară cu ciocănele, o moară cu amestecător, două tocători de furaje. Eforturile care se depun pentru îmbogățirea și modernizarea bazei materiale a zootehniei s-au concretizat recent prin darea în exploatare a unei noi maternități de scroafe, cu o capacitate de 120 capete, proiectată și realizată conform ultimului cuvânt al tehnicii. Spațiul este compartimentat cu boxe metalice, condițiile de microclimat se realizează cu ajutorul razelor infraroșii, al aerotermelor și ventilatoarelor, iar nutriția și evacuarea ejecțiilor se fac automat.

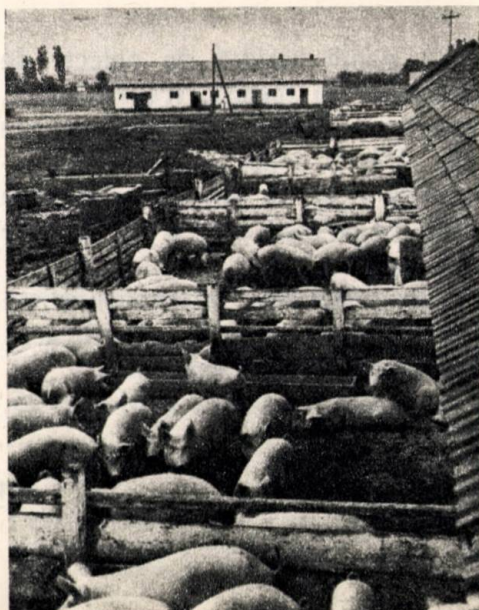
«Esențial pentru realizarea producțiilor planificate — spunea doctorul veterinar Nicolae Gheorghiu, șeful fermei de bovine — este faptul că se asigură o bogată bază furajeră

ZOOTEHNIȘTII DIN GIROV - NEAMȚ ASIGURĂ PENTRU FONDUL CENTRAL MARI CANTITĂȚI DE LAPTE ȘI CARNE

și o bună îngrijire a animalelor». Pentru baza furajeră, ferma are repartizată suprafața de 287 ha care se cultivă cu lucerniere, trifoliiene și borceaguri pentru fin, precum și cu secară furajeră și alte plante erboase care se folosesc ca masă verde. Mare cultivatoare de sfecă de zahăr și porumb, cooperativa dispune anual de importante cantități de borhot rezultat de la fabricarea zahărului, de coceni și porumb. În acest fel se realizează o furajare abundentă și echilibrată. Cît despre îngrijire, este suficient să arătăm că locuitorii din comuna Girov sînt buni crescători de animale și că mulți dintre ei lucrează în zootehnie de peste un deceniu, transformînd o preocupare tradițională într-o problemă de înaltă calificare.

Toate acestea, luate împreună, constituie desigur explicația faptului că an de an cooperativa agricolă din Girov își depășește cu consecvență sarcinile de producție și că la sfîrșitul acestui an zootehnia îi va aduce circa trei milioane de lei venituri.

D. BUZNEA

ÎMPODOBIȚI-VĂ CU OBIECTE

O gamă variată de obiecte de artizanat cu specific transilvănean, inestimabile valori ale artei populare din diferite zone folclorice ale județului Cluj, vă pune la dispoziție prin magazinele sale și pe bază de comenzi

Întreprinderea intercooperatistă pentru producerea și valorificarea obiectelor de artizanat-Cluj,

cu sediul în strada 6 Martie 25, telefon 14498

Vă puteți împodobi casele cu obiecte de o rară frumusețe, realizate de iscusiți meșteri din Izvorul Crișului, Huedin, Căpuș, Măcău, Dretea, Mănăstireni, Sîncrai-Zam, Viștea și din alte cooperative agricole:

Cusături de pînză:

- fețe de masă
- fețe de pernă
- șervețele, țişlaifer
- fugători și traiste

LOCUINȚELE DE ARTIZANAT

Împletituri din rafie și paie:

- coșuri pentru piață
- coșuri de plajă
- coșuri pentru fructe, de mărimi și forme diferite

Țesături și articole croșetate:

- covoare orientale și covoare «Carpați»
- cuverturi de pat
- fețe de masă
- veste din lână pentru femei și bărbați
- jersee de lână
- fețe de masă lucrate în macrame

Obiecte din lemn, sculptate:

- vase, amfore, cupe
- casete simple și casete se-

crete, de mărimi diferite

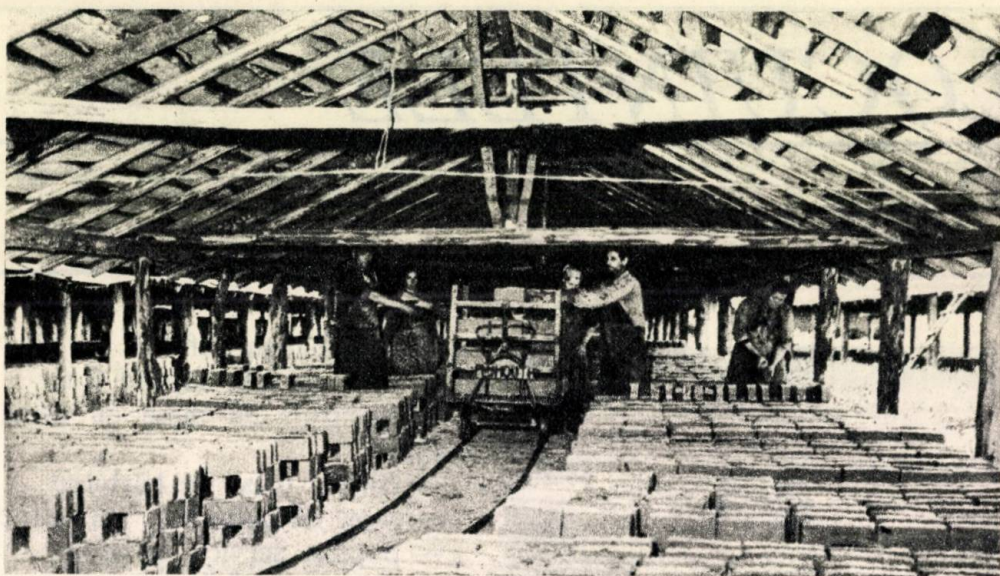
- cutii de șah, suporti foto
- garnituri de mese cu două scaune
- cuiere, truse de bărbierit
- rame de oglindă în stil baroc
- popice, servicii de alune
- diverse jucării

Aceste produse le găsiți în magazinele de desfacere ale întreprinderii, organizate la Cluj, Turda, precum și în centrele și zonele turistice din țară.

COMENZILE, ÎN CANTITĂȚI ȘI VALORI NELIMITATE, SE PRIMESC LA SEDIUL ÎNTEPRINDERII: Cluj, Strada 6 Martie 25, telefon 14498.

SE DEZVOLTĂ ACTIVITĂȚILE INDUSTRIALE LA VÎNĂTORII NEAMȚULUI

Cu multă dragoste de meșteșuguri sînt locuitorii din preajma Ozanei cea frumos curgătoare. Precum meșteșii lor humuleșteni, cooperatorii din Vînătorii Neamțului știu din vremuri străvechi nu numai a țese sumane și ii înflorate. Harnici și buni gospodari, gata a prinde tot ce-i nou, au întemeiat în cooperativa lor agricolă secții de producție industrială, care, dezvoltate pe parcursul anilor, le aduc astăzi venituri mari.

Începutul — făcut în 1963 prin întemeierea unei secții de prelucrare a deșeurilor de cauciuc — a fost dezvoltat cu consecvență. Acum, în cele trei secții: de prelucrare a cauciucului, de dogărie-lemnărie și de producere a cărămizilor, se realizează zeci de sortimente, solicitate și apreciate de mulți beneficiari de pe cuprinsul țării. Cizmele de cauciuc, diversele tipuri de garnituri sau preșuri, cele patru tipuri de lăzi pentru fructe și legume, ambalajele pentru sticle și borcane, butoaiile de diverse mărimi, sînt solicitate în cantități apreciabile de către CIL Pitești și Cluj, de către I.T.A. Suceava sau de către podgorenii de la Murfatlar.

S-a extins mult în ultima vreme secția de producere a cărămizilor. Amplasată într-o străveche vatră de olari (garanție că materia primă este de cea mai bună calitate), secția va produce anul acesta peste un milion de cărămizi, contractate deja de către unități forestiere sau de alte cooperative agricole de producție din județ, precum și de către locuitorii comunelor vecine.

«Anul trecut, planul nostru de venituri din activități

industriale — ne spune Ana Urzică, președinta consiliului de conducere — a fost stabilit la 1,7 milioane lei. Solicitățile beneficiarilor ne-au determinat însă la noi eforturi și am încheiat bilanțul cu o realizare de 2,5 milioane lei. Înscriindu-ne anul acesta ca sarcină nivelul de realizări atins anterior, constatăm că îl vom depăși cu cel puțin un milion. Ne-am pregătit pentru acest salt prin procurarea de noi utilaje și prin construirea a două noi hale de producție la secția de cărămizi».

Tur de orizont prin secțiile de producție. În acestea lucrează tot timpul anului circa 100 de cooperatori, care folosesc o bună dotare tehnică. Plata în acord global, cu avansuri lunare garantate, îi cointereesează la o activitate cu un grad înalt de eficiență. De altfel, eficiența economică a activităților industriale poate fi dedusă și din următoarea comparație: cooperatorii ocupați în secțiile de producție industrială reprezintă cam a zecea parte din forța de muncă a cooperativei agricole. Ei realizează însă aproape jumătate din veniturile globale planificate pentru anul în curs. Și aceasta, folosind ca materie primă, aproape în exclusivitate, deșeuri industriale și resurse locale.

«În perspectivă, opinează Ana Urzică, paralel cu dezvoltarea activităților enunțate, avem în vedere producția artizanală. Sîntem într-o zonă turistică, în care resursele spirituale, de veche tradiție pe aceste meleaguri, pot fi eficient valorificate».

B. DUMITRU

COOPERATORII DIN MOLDOVENI - NEAMȚ FRUNTAȘI ÎN CULTURA PLANTELOR

Cooperativa agricolă de producție Moldoveni are în patrimoniul său aproape 3 000 ha teren arabil. suprafață aproximativ egală cu cea a lacului de acumulare de la Bicaz. De pe fiecare din aceste hectare au fost livrate anul trecut, pentru fondul central al statului, circa 6 tone produse vegetale, respectiv 1 400 vagoane sfeclă de zahăr, 116 vagoane porumb boabe, 85 vagoane cîneapă, 54 vagoane grîu, precum și cantități apreciabile de floarea-soarelui, cartofi, orz, mazăre, legume. Au fost obținute, în cadrul acestei cooperative, cele mai bune rezultate din județul Neamț la producția de grîu, porumb, sfeclă de zahăr și floarea soarelui. Numai pentru sfecla livrată fabricii de zahăr Roman, cooperativa a încasat 4 521 000 lei. Factorii care au determinat obținerea unor asemenea rezultate, în condițiile precare de climă ale anului trecut, au fost mecanizarea intensivă a lucrărilor, fertilizarea puternică a ogoarelor, munca perseverentă a tuturor cooperatorilor. Numai pentru procurarea îngrășămintelor s-au investit peste 1,5 milioane lei.

— Situația noastră generală este bună — arăta președintele cooperativei, Ion Dănceanu — dar dacă cineva ar avea curiozitatea să asiste la discuțiile pe care le purtăm în consiliul de conducere și în cadrul adunărilor generale ar constata că ne străduim să obținem mai mult printr-o mare exigență față de calitatea lucrărilor, prin străduința de a ridica întreaga activitate la nivelul fruntașilor.

Modul în care se desfășoară activitatea în pre-

zentul an agricol confirmă cele spuse de președintele cooperativei. Cele 33 de tractoare și numeroasele mașini agricole existente în dotarea secției de mecanizare sînt utilizate la capacitatea maximă, întreaga suprafață arabilă a fost fertilizată în medie cu 650 kg îngrășămintă chimice la ha. S-a acordat o mare atenție combaterii dăunătorilor, ale căror atacuri, în condițiile de climă ale acestui an, au fost deosebit de puternice. Acestea, completate cu străduința generală a cooperatorilor de a executa în epocile optime toate lucrările, se vor concretiza prin îndeplinirea și depășirea planului producției globale a cooperativei, care numai la culturile vegetale însumează peste 15 milioane lei. Se vor preda, pentru fondul central al statului, conform contractelor încheiate, 395 tone grîu, 227 tone porumb, 12 000 tone sfeclă, 326 tone floarea-soarelui, 552 tone cîneapă și alte cantități de produse.

«Anul trecut — ne mărturisea inginerul șef Ion Melinte — pe fiecare braț de muncă s-au predat în medie la fondul central circa 11 tone de produse. Eforturile ne-au fost recunoscute prin acordarea diplomelor de fruntași pe județ la producția de sfeclă, grîu și porumb. Cu producția medie la hectar de 35 370 kg sfeclă de zahăr, obținută pe suprafața de 420 ha, am ocupat locul întâi pe țară la această cultură. După stadiul de evoluție a plantelor și după eforturile pe care le depunem avem convingerea că ne vom consolida calitatea de fruntași care ne-a fost conferită anterior».

Un aperitiv minunat - SEMICONSERVELE DE PEȘTE OCEANIC

O spectaculoasă creștere a planului de producție se înregistrează la Secția de semiconserve pește a Întreprinderii piscicole București. Anul acesta, producția de semiconserve de pește va fi de 1 500 de tone, față de numai 600 de tone anul trecut. Acest spor de producție se va realiza, în principal, prin diversificarea sortimentală și a speciilor ce servesc ca materie primă. Și într-un caz și în altul, rolul principal îl joacă utilizarea pe scară largă în procesul de producție a peștelui oceanic.

Ce nu se prepară aici din pește oceanic? Afumături și marinate în ulei sau sos condimentat, pastă de pește și salată de icre, fileuri ori rulouri în ulei, deliciosul pește cu ceapă...

Procesul tehnologic de afumare la cald a peștelui oceanic are ceva inedit și stârnește interesul celui care a pătruns pentru prima oară într-o secție de semiconserve. Codul sosit de pe vas, congelat, este mai întâi eviscerat. După eviscerare, peștele se spală bine în două-trei ape, ca să iasă toate urmele de sînge. Spălarea se face igienic, în bazine de ciment, băi metalice sau în căzi de lemn, cu apă răcită cu gheață. Peștele se ține apoi la sare 2—5 zile, după care se trece în căzi cu apă rece la desărare și se înșiră pe bețe pentru zvîntare. Vara, zvîntarea se face în foșoare, la soare sau în uscător. Culoarea aurie, îmbietoare, i se dă în cuptoare prin arderea mangelului în cazane de fier. În timpul coacerii, din pește se elimină o cantitate mare de apă. Coacerea este supravegheată cu multă atenție de preparatori cu state vechi în meserie. Aceștia urmăresc cu grijă, după terminarea coacerii, dacă peștele este complet pătruns de căldură și are pielea uscată. Ei consideră afumarea încheiată abia atunci cînd carnea codului este bine pătrunsă de fum, cînd pielea lui prinde culoarea galbenă aurie caracteristică și se desprinde ușor de pe carne.

Codul nu este singurul pește oceanic care se

afumă aici. Am mai văzut macrou afumat, stavride afumat, lufar oceanic, sebastă, cambulă, merlucius, ba chiar și crap de China, care prin afumare devin aperitive de invidiat.

Dar peștele oceanic nu devine aici doar afumătură. Din heringi se prepară delicioase fileuri și rulouri. Dar ce nu se prepară la această secție din heringi oceanici? Într-o încăpere heringii sînt umpluți cu legume, cu ceapă, morcovi, condimente. În alta, se prepară din ei marinată în sos picant. Fileul de hering în sos condimentat și în ulei nu este un lucru care se întîlnește la fiecă pas. Același lucru se poate spune și despre heringii felii, în ulei sau în sos condimentat.

Se mai pot întîlni și alte gustoase specialități de pește oceanic preparate aici: chilcă cu ceapă, pastă de pește, salată de icre (de cod, de macrou și heringi), heringi cu maioneză, precum și două noi produse puse pe piață în acest an, macroul și stavrida felii, în ulei sau în sos condimentat.

Ampla utilizare ca materie primă a peștelui oceanic își are secretul ei. Gustul caracteristic, calitățile peștelui oceanic ce sosește aici sînt identice celui proaspăt. Peștele oceanic este tot atît de hrănitor, tot atît de bogat în grăsimi, proteine și substanțe minerale ca și peștele proaspăt. Prin congelare, peștele oceanic nu-și stîrbește cu nimic prospețimea care-i dă savoarea. În ceea ce privește prepararea peștelui, fie ca afumături, fie ca specialități, ea se face în perfecte condiții igienico-sanitare, sub control medical permanent.

DIN NICI O CASĂ DE GOSPODAR SĂ NU LIPSEASCĂ CONSERVELE DIN PEȘTE OCEANIC !

Întreprinderea de industrializare a peștelui — Tulcea pune la dispoziția sătenilor, prin magazinele cooperative de consum o gamă larg diversificată de conserve sterilizate din pește oceanic. Dintre acestea amintim:

- Conservele de pește oceanic în sos de tomate — care conțin pește deshidratat, condimentat. Sosul conține pastă de tomate, zahăr, ulei, ceapă, oțet și condimente (piper, enibahar, foi de dafin și coriandru). Sortiment: macrou, stavridă sau hering în sos de tomate și fileu de hering în sos de tomate. Produsul se consumă ca atare — constituind o mîncare gustoasă și cu valoare alimentară ridicată.

- Conservele de pește oceanic cu legume, care conțin pește deshidratat prin prăjire sau aburire, legume și sos de tomate condimentat. Sortiment: macrou cu fasole boabe, ghiveci de stavridă și de macrou, plachie de stavridă ori de macrou. Produsele se consumă ca atare în sos de tomate și au o valoare alimentară ridicată.

- Hașe de macrou sau stavridă. Conținut: pește oceanic deshidratat, legume prăjite în ulei (ceapă, morcov, albitură) toate tocate și amestecate cu orez boabe și sos picant de tomate. Produsul se consumă ca atare, constituind un aperitiv gustos, cu mare valoare nutritivă. Conservele de pește în ulei conțin pește deshidratat, ulei din floarea soarelui rafinat și condimente. Sortiment: macrou, hering, sardine de Atlantic și fileuri de hering în ulei. Produsul se consumă ca atare

sau cu adaus de zeamă de lămîie, constituind un aperitiv superior, cu gust plăcut și mare valoare alimentară.

Conservele de pește în ulei picant (macrou, stavridă, sardea de Atlantic și heringi) conțin pește deshidratat, ulei de floarea soarelui rafinat cu adaus de boia de ardei. Aperitiv solicitat, cu gust picant și valoare alimentară ridicată.

Conservele din pește în ulei cu aromă de fum conțin: pește deshidratat, ulei de floarea soarelui aromatizat cu fum. Sorturi: macrou și fileuri de hering. Aperitiv foarte fin, prin aroma de fum pe care o capătă uleiul și peștele.

Conservele de pește în ulei picant cu legume «Pic-Nic» (macrou, stavridă și sardea de Atlantic) care conțin pește deshidratat în proporție de 75 la sută, rondele de castraveți și morcovi murați în proporție de 10–15 la sută, ulei de floarea soarelui și boia de ardei. Produsul «Pic-Nic» se consumă ca atare, constituind un aperitiv gustos, picant, cu aspect deosebit de plăcut și cu valoare nutritivă superioară.

CONTRACTAREA CU STATUL, CALE SIGURĂ ȘI EFICIENTĂ DE VALORIFICARE A ANIMALELOR

Principalele căi de dezvoltare a producției zootehnice se referă la construirea de mari complexe de creștere și îngrășare de bovine, porcine și păsări, în unitățile agriculturii de stat, în unitățile cooperatiste și intercooperatiste și la cointeresarea gospodăriilor personale ale țăranilor în creșterea și valorificarea prin unitățile de stat a animalelor destinate tăierii. În prezent valorificarea animalelor de carne este asigurată de Centrala industrializării cărnii, prin întreprinderile de industrializare a cărnii din fiecare județ, care, la rîndul lor, dispun de o rețea întinsă și bine organizată de subunități, capabile să preia la fondul de stat întreaga ofertă de animale-marfă.

Ținînd seama de actuala dezvoltare a producției zootehnice, la formarea fondului de stat de animale în anul 1971 unitățile socialiste contribuie cu 70 la sută, iar gospodăriile populației cu 30 la sută. În perspectivă, așa cum am arătat, contribuția organizațiilor socialiste de stat și cooperatiste va crește la nivelul anului 1975 la 80 la sută, restul urmînd a se asigura prin vânzări de către gospodăriile populației. O contribuție însemnată la formarea fondului de stat de animale este asigurată de gospodăriile populației prin vânzarea de bovine.

Dezvoltarea și perfecționarea continuă a comerțului cu animale, atît în relațiile cu organizațiile agricole socialiste de stat și cooperatiste, cît și în relațiile cu gospodăriile țără-

nești, a dus la statornicirea ca formă de bază în aceste relații a contractului.

Încheierea de contracte de către organizațiile menționate se poate face atît pe termen de un an cît și pe termene mai lungi, de pînă la cinci ani. În acest fel unitățile contractante pot cunoaște din timp perspectiva dezvoltării producției animaliere și pot stabili măsuri eficiente care să conducă la dezvoltarea acestei importante ramuri de producție. Pentru gospodăriile țărănești, contractul de creștere și îngrășare a animalelor este un act de cunoaștere și prevedere în perspectivă a măsurilor pe care trebuie să le întreprindă pentru reținerea și valorificarea furajelor și a altor resurse din gospodărie, inclusiv a forței de muncă.

Termenul de predare înscris în contracte este acela care asigură crescătorilor de animale siguranța valorificării animalelor la o dată dinainte cunoscută, fapt ce oferă posibilitatea ca preocuparea acestora să fie îndreptată într-o anumită perioadă, în principal, pentru îngrijirea, creșterea și îngrășarea animalelor.

Un alt element deosebit de important prevăzut în contract, încă din momentul semnării de către ambele părți contractante, este prețul de contractare. Caracterul ferm pe care îl au prețurile de contractare (ele nu pot fi micșorate ulterior încheierii contractelor) conferă crescătorilor de animale avantajul cunoașterii cu mult timp înainte a prețului

și a întregii valori pe care o vor putea încasa la predarea animalelor contractate. În același timp, prețurile de contractare sînt stabilite la nivele care, în condițiile predării de animale îngrășate, asigură crescătorilor o eficiență ridicată.

Prețurile de contractare a animalelor au fost continuu îmbunătățite. Astfel, prețul la ovine a fost majorat în luna octombrie 1969 în medie cu 1 leu/kg viu. În luna mai 1970, au fost majorate prețurile la bovine adulte în medie cu 1,50 lei/kg viu, iar la porcine în medie cu un leu/kg viu.

Contractînd cu statul, crescătorii de animale — atît cooperativele agricole de producție cît și gospodăriile țărănești — beneficiază, pe lîngă prețurile stimulatorii, de o serie de avantaje care se materializează prin credite cu dobîndă redusă acordate încă din momentul contractării, cumpărarea de furaje concentrate la preț de stat etc. Contractanții au posibilitatea să predea animalele chiar în localitatea unde domiciliază sau la un centru dintr-o localitate învecinată, care de regulă nu depășește 5—10 km, transportul animalelor efectuîndu-se cu mijloacele și pe cheltuiala statului.

Recent, pentru a cointeresa în mai mare măsură pe crescătorii de animale, au fost aprobate noi măsuri care se referă la reducerea și chiar scutirea de impozit a veniturilor realizate din vînzarea animalelor, înlesniri în ceea ce privește folosirea pășunilor etc.

Prețurile ferme, creditele, posibilitatea cumpărării de porumb, preluarea la domiciliu, suportarea costului transportului de către stat, precum și alte elemente ale contractului, asigură crescătorilor valorificarea certă și eficientă a animalelor.

Mijloacele materiale și bănești pe care le alocă statul pentru dezvoltarea

agriculturii și, în cadrul acesteia, a creșterii animalelor vor conduce la atingerea unui înalt nivel de producție animalieră care să asigure din plin aprovizionarea populației de la orașe și sate cu carne și produse din carne.

Producția de animale prevăzută a se obține în actualul cincinal prevede atît asigurarea la un nivel superior a consumului propriu în gospodăriile producătorilor, cît și o producție de animale marfă — valorificată prin unitățile statului — care la nivelul anului 1975 va fi de peste două ori mai mare decît cea realizată în anul 1970.

Măsurile stabilite de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea într-un ritm rapid a economiei noastre naționale au ca scop final creșterea bunăstării generale a poporului nostru, situația României socialiste printre țările cu o economie multilateral dezvoltată. În cadrul acestor măsuri, se acordă o deosebită importanță creșterii animalelor.

Consider suficient de elocvent să arăt că în anul 1970 producția totală de animale din țara noastră a crescut de 1,2 ori față de cea obținută în anul 1965 și că pe baza măsurilor stabilite de conducerea de partid și de stat, se prevede ca în anul 1975 producția totală de animale să crească de 1,8 ori față de anul 1970.

Pe această cale — a creșterii animalelor și a valorificării lor prin întreprinderile de industrializare a cărnii — crescătorii de animale își vor asigura venituri sporite și, implicit, un nivel de trai din ce în ce mai ridicat.

VIACESLAV BELIOVSKI
director economic în Centrala
industrializării cărnii

CONSUMAȚI PEȘTE OCEANIC!

Peștele oceanic este un aliment de bază, atât conservat cât și proaspăt, care se pretează la cele mai variate și rafinate preparate culinare. Iată câteva rețete care pot fi folosite în fiecare casă:

Pește oceanic prăjit

Se prepară din sebastă, stavridă, hering, macrou și cod. Se curăță, se scot intestinalele și se usucă pe un șervet curat. Peștelui i se dă sare, se tăvălește prin făină, apoi se prăjește în unt sau ulei fierbinte. Când este gata, se scoate pe un platou. Separat, într-o crăticioară, se pun 100 g unt să se topească, sare, piper pisat, pătrunjel tocat și zeama de la două lămii sau sare de lămie. Lăsăm să clocească o dată, apoi le turnăm peste peștele din platou.

Fileu de pește oceanic (cod și sebastă) pané

Se ia cantitatea de pește necesară, se decongelează, se spală bine cu apă rece, apoi se taie în mărimea dorită. Se pune într-un

castron cu lapte, unde va sta 10—15 minute, apoi se scoate pe un fund de lemn, se presară cu sare și făină.

Separat, spargem într-o farfurie 2—3 ouă, pe care le batem bine cu 50 grame lapte. Luăm fileurile și le dăm prin oul astfel preparat și prin pesmet, prăjindu-le în ulei fierbinte pe ambele părți.

Pește oceanic saramură

Se prepară din stavridă și thay. Se împarte în porții după dorință, se presară cu sare, se unge cu ulei și se pune pe grătar să se frigă. Peștele va fi întors pe ambele părți pentru a fi fript uniform. Separat preparăm saramura.

Din peștele oceanic se mai pot prepara multe alte mâncăruri delicioase cum ar fi: rasol meuniere, pescăresc, a la grec, cu măslină și arpagic. Prelucrarea peștelui oceanic pe navele românești se face în cele mai bune condiții de igienă. Astfel, congelarea se efectuează la minus 35—40 grade Celsius, în tunele sau dulapuri de congelare. Transportul din Pacific sau Atlantic se face în mari depozite frigorifice la temperaturi constante de 18—20 grade Celsius. Prelucrarea peștelui se face în câteva ore de la pescuit, în condiții igienico-sanitare ireproșabile. Aceasta, datorită proceselor tehnologice — benzi transportoare, — filetatul — se face mecanizat și în timp record. Capacitatea instalației de prelucrare în 24 de ore este de 35—40 de tone. Prin congelare nu sînt afectate cu nimic calitățile nutritive ale peștelui oceanic.

UN NOU PRODUS AL UZINEI DE POMPE BUCUREȘTI: G.A.G. 0,55

— În comuna dumneavoastră nu funcționează, deocamdată, o rețea de distribuție a apei potabile?

— Locuința dumneavoastră este la marginea localității și deci prea departe pentru a fi racordată la rețeaua publică?

— Apreciați drept costisitoare instalația de racordare a gospodăriei dumneavoastră la rețeaua de alimentare cu apă?

Puteți beneficia totuși, în orice moment, de avantajele pe care vi le oferă NOUL PRODUS AL UZINEI DE POMPE BUCUREȘTI

— GAG 0,55, care vă ajută la efectuarea unor lucrări în bucătărie și alte părți ale locuinței, la alimentarea cu apă și întreținerea curățeniei în grajduri și spațiile destinate creșterii animalelor, la stropitul grădinii, viei sau al suprafeței de teren pe care o cultivați, precum și în garajul dumneavoastră.

Dacă doriți să instalați un grup GAG 0,55 nu trebuie decât să găsiți un loc ferit de îngheț (pivniță, subsol, boxă, cămin de apă etc.) care să aibă un volum de numai 0,5 m³ (1,4 m × 0,6 m ×

0,6 m) și de la care pînă la puț puteți lega o conductă.

Apa în puț poate fi situată la ORICE ADÎNCIME, deoarece GAG 0,55 o aspiră chiar de la o profunzime de 30 m.

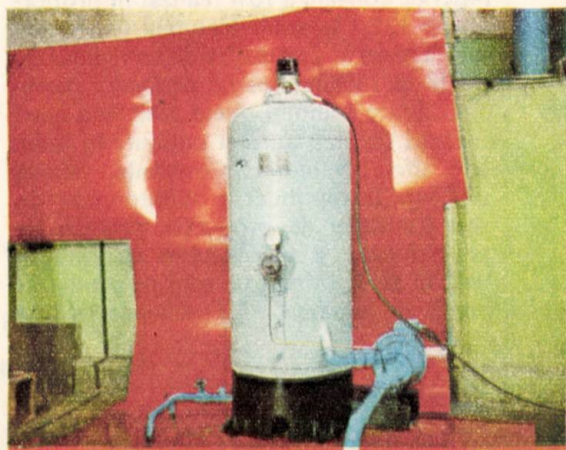
GAG 0,55 vă asigură un consum de 1 m³ de apă pe oră, ceea ce vă permite:

— să țineți deschise concomitent cinci robinete,

— să stropiți grădina și să țineți deschis un robinet,

— să spălați mașina și să țineți deschise trei robinete.

Cantitatea de apă livrată de GAG 0,55 are presiune suficientă pentru a alimenta clădiri cu unul sau două etaje, sau pentru a permite stropitul grădinii cu furtunul, cu bătaia pînă la 20 m, sau cu aspersor.

DEZVOLTAREA ȘI DIVERSIFICAREA ACTIVITĂȚII DE PRODUCȚIE ȘI PRESTĂRI SERVICII - SARCINĂ DE FRUNTE A COOPERĂȚIEI DE CONSUM

În expunerea prilejuită de semicentenarul Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia importanța desfășurării unei activități conștiente, dirijate, de dezvoltare și sistematizare a localităților rurale, de ridicare economică și socială a tuturor comunelor. **«Toate aceste măsuri — sublinia secretarul general al partidului nostru — vor duce la profunde transformări în viața satului românesc, reducând în mod simțitor deosebiriile dintre oraș și sat, asigurând o puternică apropiere a condițiilor de viață din aceste două medii».** De aci, rolul major pe care îl are în această direcție dezvoltarea și diversificarea activității de producție și prestări servicii desfășurate în cadrul cooperăției de consum.

Congresul al V-lea al cooperăției de consum a hotărât intensificarea eforturilor tuturor organizațiilor sale pentru dezvoltarea rețelei prestatoare de servicii și creșterea volumului bunurilor de consum.

Dând viață acestei sarcini, cei aproape 50 000 de meseriași, maiștri și ingineri care muncesc în acest sector înregistrează în primul an al cincinalului actual realizări care se situează la un nivel superior prevederilor din această perioadă. Astfel, pînă la 1 mai 1971 planul producției marfă și al prestărilor de servicii al cooperăției de consum a fost realizat în proporție de 122,4 la sută. Volumul producției marfă și cel al prestărilor de servicii întrec cu 38 la sută realizările perioadei corespunzătoare a anului trecut. Cele mai mari depășiri de plan au fost obținute în județele Ilfov, Ialomița, Constanța, Mureș și Cluj. Întreprinderile subordonate direct Centralei de producție, prestări, aprovizionare și transporturi au înregistrat, în același timp, un spor de producție marfă în valoare de 1,1 milioane lei față

de plan. Locuitorilor de la sate li s-a prestat în această perioadă un volum de servicii care întrece cu 52,2 la sută valoarea realizată din sarcinile trasate în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Pentru a răspunde necesităților unui grad mai înalt de civilizație și confort al sătenilor, în localitățile rurale se dezvoltă unități care odinioară erau specifice numai orașului — ateliere pentru reparat obiecte de uz casnic și gospodăresc, aparate de radio și televizoare, autovehicule, ateliere de vulcanizare, tapiserii, unități de încadrări rame și tablouri, de remaiat ciorapi, boiangerii, ateliere de tricotat, de plisat fuste, croitorii de haine de piele, sifonării, legătorii de cărți, ateliere foto, unități de închiriat veselă, de manichiură, pedichiură, de sobari-teracotiști și parchetari, de mozaicari, de construcții case, de instalații electrice etc.

O atenție sporită s-a acordat producției de piine la sate. Rețeaua de brutării sătești, în continuă dezvoltare, pune la dispoziția țărânimii o capacitate din ce în ce mai mare de producție de piine. Numai cantitatea de piine produsă prin sistemul prestărilor de servicii în cincinalul încheiat însumează aproape 120 000 tone din cele 1 015 000 tone piine realizate în total prin rețeaua brutăriilor cooperăției de consum.

Dintre cele aproape 1 500 brutării care funcționează la sate, 857 brutării, cu o capacitate de producție de aproape 2 000 de tone în 24 de ore, aparțin cooperăției de consum, unele din ele fiind amenajate în construcții noi și dotate cu utilaje moderne.

În mediul rural, numai prin rețeaua cooperăției de consum în anii 1966—1970 s-au desfăcut 640 000 aparate radio, 271 000 televizoare, 111 000 frigidere, 130 000 mașini de spălat rufe, 210 000

mașini de cusut, 38 000 aspiratoare de praf, 1 258 000 ceasuri.

În perioada 1971—1975, volumul bunurilor de consum și al prestațiilor de servicii în sistemul cooperăției de consum va depăși de peste 2,5 ori pe cel realizat în cincinalul precedent de unitățile cooperăției de consum. Totodată va fi continuată cu mai multă stăruință introducerea de noi profile cum sînt: repararea și întreținerea articolelor de uz casnic, mecanice și electrotehnice, a uneltelor agricole, înființarea de spălătorii și curățătoarii chimice etc. De asemenea, se va urmări îndeaproape îmbunătățirea calității lucrărilor și serviciilor prestate populației, scurtarea termenelor de executare, aplicarea corectă a prețurilor și tarifelor.

Acțiunea de sistematizare a comunelor și satelor, volumul mare de construcții și reparații de locuințe din fondurile statului sau proprietate personală a populației, creează condiții pentru dezvoltarea unităților existente și înființarea de unități prestatoare care să realizeze atât proiectarea cît și executarea și repararea de locuințe, anexe gospodărești etc. Pentru dezvoltarea acestei activități, cooperăția de consum a trecut la extinderea rețelei existente și la organizarea de noi unități producătoare de materiale de construcții (cărămidă, țiglă, produse de balastieră, cahle de teracotă și altele) pentru nevoile proprii și pentru cetățeni. Totodată, s-a intensificat dotarea cu utilajele necesare micii mecanizări a operațiilor efectuate de aceste secții.

Extinderea și diversificarea producției și prestațiilor de servicii din cadrul cooperăției de consum răspunde necesității

obiective de a se satisface în condiții cît mai bune cerințele — în continuă creștere — ale populației de la sate, ridicării nivelului de trai în mediul rural, transformărilor marcante care se produc în viața satelor noastre.

Măsurile luate de partid și guvern pentru dezvoltarea producției și prestațiilor de servicii — concretizate recent în legea privind organizarea și dezvoltarea activităților industriale de prelucrare a produselor agricole, construcții și prestări servicii în unitățile aparținînd consiliilor populare, cooperăției agricole, meșteșugărești și de consum — creează condiții extrem de favorabile pentru folosirea cît mai completă și în tot cursul anului a forței de muncă, pentru valorificarea resurselor locale de materii prime, precum și pentru satisfacerea într-o măsură cît mai mare a cerințelor populației.

Cooperativele de consum, dezvoltînd secțiile de producție și prestări pe raza lor de activitate, dau circuitului economic o seamă de produse și servicii, obținînd beneficii care le consolidează și le ajută la lărgirea activității. Desigur că aceleași considerente sînt valabile și pentru secțiile Ijcoop, ale întreprinderilor teritoriale sau ale Centralei economice.

Rezultatele obținute pînă în prezent și în condițiile create, precum și măsurile luate și cele care se vor mai lua, ne îndreptătesc să fim optimiști, să anticipăm rezultatele bune din viitor, în ceea ce privește dezvoltarea producției și prestațiilor de servicii la sate.

Ing. Ioan BUCȘA
vicepreședinte al Uniunii centrale
a cooperativei de consum

CIFRMA

CASTEL METALIC DE APĂ (HIDROSFERĂ)

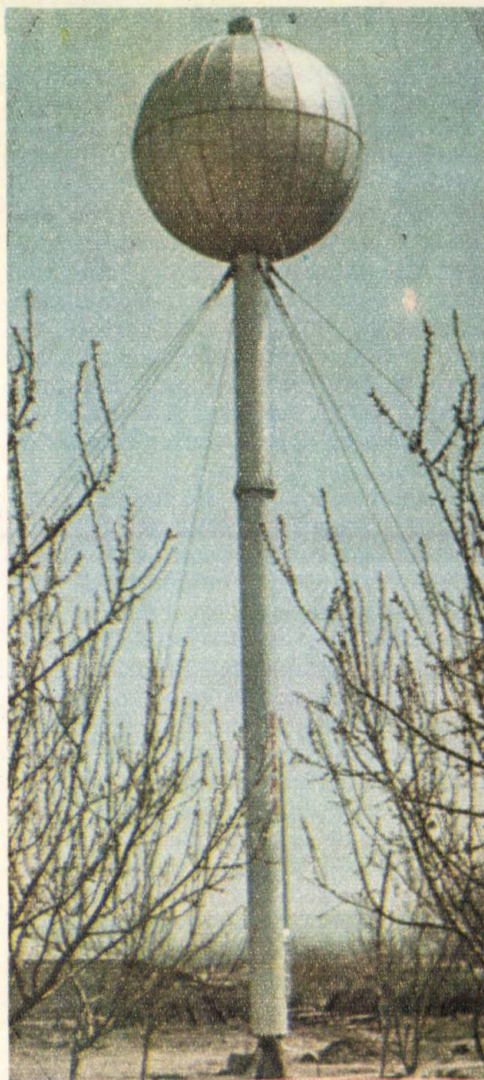
Castelul metalic de apă, prima instalație de acest fel din țară, **produs de U.F.R.M.A. Galați**, este destinat alimentării cu apă potabilă și industrială a unităților agricole și industriale. Este alcătuit din: **rezervorul sferic de apă, coloana suport, conducta de serviciu, instalația electrică.**

— Asamblarea acestor elemente este făcută cu organe demontabile, ceea ce permite, la nevoie, desmembrarea, transportarea și montarea castelului în alt loc, alimentarea putându-se face de la orice sursă de apă.

CARACTERISTICI TEHNICE:

- capacitate utilă — 60 m³ apă sau 100 m³ apă
- înălțimea de la sol — 25 m
- presiunea apei — 2,5 atm
- greutate fără apă — 7,4 t
- timpul de montare sau demontare — 2 zile
- temperatura minimă de înghețare fără circulația apei timp de 29 de zile — 37 C°

— **Următoarele date comparative îi demonstrează superioritatea și eficiența economică față de castelul de apă din beton armat:**

Specificația	U/M	Castel de apă		Economii
		metalic	din beton armat	
Consum de metal	t	7,4	9,7	2,3
Consum de beton	mc	27	114	87
Consum de cherestea	mc	—	6	6
Greutatea totală	t	72	284	212
Pref de cost	mii lei	150	280	130

Pentru comenzi ferme sau orice alte explicații tehnice, unitățile agricole interesate se pot adresa direct Uzinei pentru fabricații, reparații și montaj în agricultură-Galați.

INCĂLZITOARE PENTRU PUI UZINA PRODUCĂTOARE:

U.F.R.M.A. ARAD

Se utilizează, cu cele mai bune rezultate, în fermele și complexele avicole, la creșterea puiilor rezultați de la stațiile de incubaj, asigurând acestora o temperatură optimă pentru dezvoltare. Poate funcționa pe sol sau suspendată, fixându-se pe trei suporti metalici. Încălzirea se face cu rezistențe electrice prevăzute cu termostat pentru reglarea temperaturii în funcție de vârsta puiilor și de necesități.

Caracteristici tehnice:

- puterea rezistenței de încălzire . . . . . 850 W
- tensiunea de alimentare . . . . . 220 V
- greutatea . . . . . 14 kg

HRĂNITOR BASCULANT PENTRU PORCI, SE FABRICĂ LA U.F.R.M.A. ROȘIORI

Este destinat fermelor zootehnice, pentru mecanizarea alimentării porcilor cu nutrețuri concentrate umede. Se compune din: jgheab dreptunghiular metalic; buncăr din tablă prevăzut cu gură de alimentare; suporti de susținere a buncărului și a jgheabului și sistemul de blocare și reglare a buncărului. Cele două axe ale buncărului îl fixează pe glisieră și îi permit rotirea.

Mod de utilizare:

Buncărul se rotește cu gura de umplere în sus și se încarcă cu concentrate umede. Se pun capacele glisante și se basculează buncărul până când gura de umplere ajunge la partea inferioară. Nutrețurile se descarcă treptat, pe măsură ce sînt consumate.

Caracteristici tehnice:

- capacitatea buncărului . . 0,8 m³
- capacitatea jgheabului . . 0,350 m³
- numărul locurilor pe ambele părți 12
- înălțimea jgheabului . . . 200 mm

MOARA CU CIOCANE MC-SF UZINA PRODUCĂTOARE:

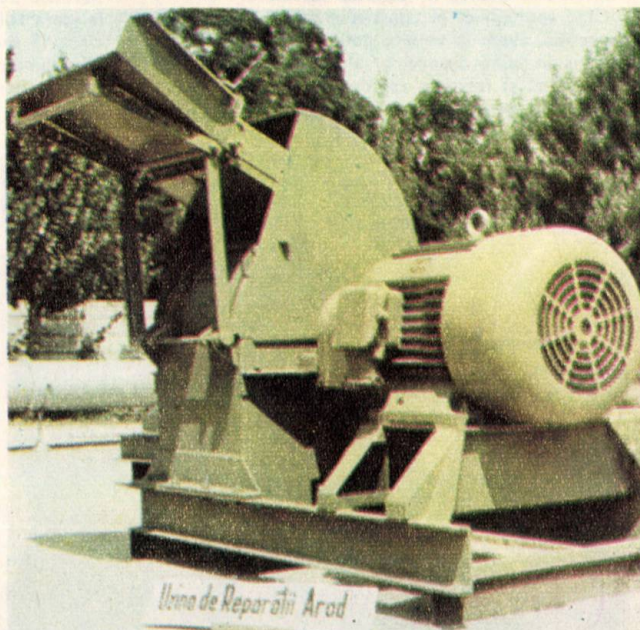
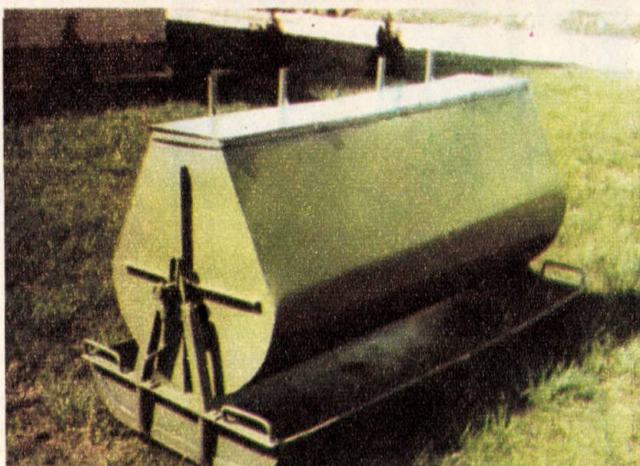
U.F.R.M.A. ARAD

Este destinată măcinării și tocării furajelor concentrate (cereale boabe), a turtelor oleaginoase și a altor furaje necesare hrănirii animalelor.

Moara este de tipul cu ciocane libere și are motorul electric de acționare cuplat direct cu axul morii, prin cuplaj elastic. Fiind construită din tablă de oțel de 5 mm și oțel cornică, moara are rezistență și rigiditatea necesare. Poate lucra în instalație cu ventilator și baterie de cicloane.

Caracteristici tehnice:

- capacitatea de măcinare a boabelor de porumb . . . . . 4 — 6 t/h
- capacitatea de măcinare a ciocălăilor . . 0,5 — 2 t/h
- numărul ciocanelor . . . . . 64 buc.
- puterea electromotorului . . . . . 40 kw
- greutatea . . . . . 1100 kgf

VICTORIA:

- «Decanul de vîrstă» al magazinelor bucureștene
- Cum puteți urca, la 70 de ani, trei etaje în mai puțin de două minute.
- Un satelit numit Cîreșarii, pe orbita comercială a Capitalei.
- Notăți-vă o adresă foarte utilă: **Bulevardul Magheru, 33.**

plăcuta surpriză să urce de la parter la etajul trei, în mai puțin de două minute. «Misterul»? Unul singur: scările rulante, care circulă în dublu sens. Ele nu numai că imprimă unității o notă modernă, dar contribuie substanțial la creșterea volumului de desfacere. Împreună cu tovarășul Artin Asadurian, directorul coordonator al întreprinderii, am făcut un calcul pe care, reproducîndu-l în rîndurile de față, ajutăm cititorul să aibă cu mai multă claritate avantajele montării scărilor rulante. Astfel, numărul vizitatorilor și cumpărătorilor care trec zilnic pragul marelui magazin se ridică la 80 000.

Este ora 7.00. Ușile se deschid ospitalier și intrăm, odată cu alte sute și sute de cumpărători. Peste cîteva momente scările rulante se pun în mișcare. Pășim ușor pe o treaptă și stăm pe loc. E un fel de a spune că «stăm», fiindcă, de fapt, urcăm. În capătul de sus, fiecare treaptă se topește, parcă, lăsînd locul celei imediat următoare și la fiecare «disparație» a sa cel puțin trei-patru cumpărători au ajuns la etaj. Apoi alții și alții și tot așa mereu.

Iată-ne la etajul I. Aici ne îmbie, prin eleganța amenajării și abundența mărfurilor, raioanele de stofe, mătăsuri, albituri, imprimeuri, articole de sport și voiaj.

Doriți un sacou, un pulover de ultimul tip, o pereche de pantofi moderni? Să mergem din nou la scara rulantă. Urcăm de parcă am pluti și după circa 15 secunde ne aflăm la etajul al doilea. Încă 15 secunde și am ajuns și la etajul al III-lea, specializat în desfacerea articolelor pentru copii, de la insigna de pionier pînă la uniformă.

Există în Capitală o clădire care, în ciuda vîrstei sale, continuă să fie un magnetic punct de atracție nu numai pentru bucureșteni, ci și pentru sutele de mii de cetățeni care, cu diferite treburi, poposesc — fie și pentru cîteva ceasuri — în Capitală. Este magazinul «Victoria», pe care l-am putea numi, pe bună dreptate, «decanul de vîrstă» al marilor magazine existente în Cetatea lui Bucur.

Cînd spunem că el constituie punct de atracție deosebită, avem în vedere două lucruri: mai întîi, tradiția în buna deservire; al doilea, diversitatea de mărfuri și formele rapide de deservire. Cine nu l-a mai trecut pragul de un an, să zicem, va avea

50 de magazine într-unul singur

Etajul V se adresează exclusiv gospodinelor, punându-le la dispoziție o largă gamă de articole de menaj.

Dar să nu uităm parterul, unul dintre raioanele cele mai solicitate. Aici se găsesc în permanență aparate de radio și televizoare, frigidere, aspiratoare, lustre, articole de artizanat și mercurie, picup-uri și magnetofone. Iubitorii de muzică ușoară, populară sau simfonică au la dispoziție un raion cu auto-servire. Înainte însă de a plăti, au posibilitatea să asculte discul preferat pe un picup special. În cazul vânzării unor articole grele și cu mare volum: frigidere, mașini de spălat rufe etc., cumpărătorii sînt ajutați de către personalul magazinului la transportarea lor pînă la furgonetele «Getax».

*

Cum mergi pe Lipsani, din calea Victoriei spre Bulevardul 1848, la jumătatea distanței întâlnești o stradă mică, situată în dreapta: strada Smîrdan. Aici se află ceea ce salariații magazinului «Victoria» denumesc plastic: «satelitul Cîreșarii». Este, în fond, tot un magazin, specializat exclusiv pe desfacerea articolelor pentru pionieri și școlari. Pe lîngă obișnuitele raioane de confecții, încălțăminte și articole de papetărie, magazinul pune la dispoziția cumpărătorilor, prin raionul «Metalochimic» diferite jucării mecanice, electrice și cu telecomandă. Există aici trenulețe electrice care reproduc, miniatural, «călătoriile» pe linii ferate liliputane, articole pentru aer și navo-modelism. Micii și viitorii mari ciberneticieni au de asemenea la dispoziție jucării care funcționează prin... telecomandă.

— E firesc să existe un asemenea micromagazin! — preciza tovarășul Artin Asadurian. În epoca progresului vertiginos al științei și tehnicii, tot mai mulți școlari înclină spre aceste discipline.

Așadar, un obișnuit raion de articole metalochimice este locul care înaripează fantezia și îndrumă pașii spre lumea mirifică a tehnicii, miilor și zecilor de mii de școlari.

Alți doi «sateliți» sînt și cei din strada Lipsani nr. 6. Profilul: încălțăminte pentru toate vîrstele, cosmetice și parfumerie. Fabri de prestigiu ca: «Dîmbovița», «Clujana», «Guban», «Carmen» etc. sînt prezente aici cu cele mai noi modele.

În sfîrșit, vă invităm să treceți pragul unui alt magazin care face parte din familia magazinului «Victoria». Este vorba despre magazinul «Electrotehnica» din Bulevardul Magheru nr. 33. Firma sa constituie de fapt cartea de vizită, precizîndu-i profilul: articole electronice, electrotehnice și electrocasnice. Un detaliu care nu trebuie uitat: magazinul transportă, cu mijloace proprii, mărfurile la domiciliul clientului, în Capitală și în localitățile mai apropiate.

Inspirata emblemă a bătrînului și mereu tînărului magazin bucureștean: «50 de magazine într-unul singur», nu-i o simplă metaforă, ci o realitate de care se conving zilnic circa 80 000 de cumpărători din Capitală și din cele mai îndepărtate colțuri de țară.

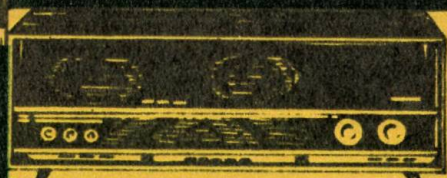
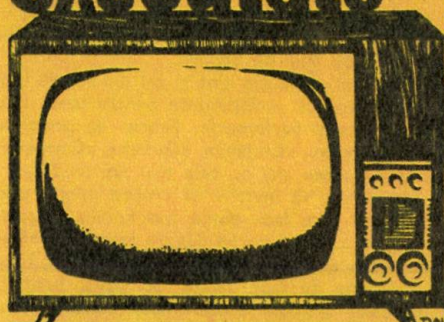
Vă așteaptă, în permanență, la fel de bine aprovisionat și la fel de ospitalier.

PETRE SURUPĂCEANU

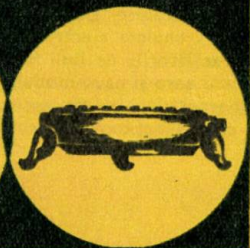

asigurați-vă garanția reparațiilor executate

G

Pentru orice reparație la aparatele de radio, televizoare sau de uz casnic adresați-vă specialiștilor unităților cooperativelor meșteșugărești, care se deplasează periodic în comuna dumneavoastră.

Pe baza chitanței primite, vă asigurați termenul de garanție pe 3—6 luni.

Săteni !

**Recoltați și valorificați orice
cantități de ciuperci comestibile**

GĂLBIORI
GHEBE
VINEȚELE

HRIBI
CRĂIȚE
ZBÎRCIOGI

C

Ciupercile se predau la punctele de achiziție ale inspectoratelor silvice, în ziua recoltării, la prețuri avantajoase, cu plata pe loc, fără nici un impozit. Ciupercile se recoltează pe timp uscat și se transportă în coșuri de nuiele.

STELELE CONIACULUI

Coniacul este o băutură alcoolică, cu aromă și gust specific, obținut prin învechirea în vase de lemn a distilatelor de vin. Țara noastră, datorită condițiilor de sol, climă și soiuri de struguri, are condiții de a da vinuri din care să se obțină distilate de cea mai bună calitate. Pot fi nominalizate podgoriile Panciu, Odobesti, Nicorești, Sebeș-Alba, Teremia și Tomnatec cu soiurile Galbenă, Plăvăe, Creață de Banat, Crimpoșie, Iorgovană, St. Emilian, Băbească etc.

Denumirea de coniac provine de la orașul Cognac din regiunea Charante din Franța, unde această apreciată băutură s-a produs pentru prima oară.

În obținerea coniacului se disting mai multe faze principale. Una din acestea este vinificarea strugurilor, care trebuie să se facă fără drojdii selectate și fără folosirea bioxidului de sulf și conservarea corespunzătoare a vinurilor până la trecerea la distilare. Urmează apoi distilarea vinurilor, operație ce trebuie făcută în instalații specifice de către distilori de înaltă calificare. Cele mai indicate instalații de distilare sînt cele la care încălzirea se face cu foc direct. În vederea atingerii tăriei de 70 de grade a distilatului au loc două distilări. La cea de-a doua se face o separare parțială a cantităților de lichid ce distilă la începutul și sfîrșitul acestei operațiuni. Aceste instalații de distilare se cunosc sub numele de cazane de distilare tip Charante și se folosesc pentru obținerea coniacului de calitate superioară. În vederea obținerii distilatelor pentru coniacurile comune se folosesc instalații încălzite cu abur, cu funcționare continuă sau intermitentă. Învechirea distilatelor în vase mici de stejar se face începînd de la cca 10 ani, în funcție de calitatea distilatelor. În timpul învechirii distilatelor de vin în vasele noi de stejar, se produc o serie de fenomene fizico-chimice ca: extrageri de tanin și alte substanțe din doage, solubilizarea hemi-

celulozelor, oxidări, esterificări, obținere de acetali; evaporări de apă sau alcool, modificarea PH-ului etc. Din toate acestea rezultă o colorare intensă a distilatelor și obținerea aromei și gustului specific coniacului. Calitatea se îmbunătățește cu atît mai mult cu cît aceste distilate sînt păstrate un timp mai îndelungat în vase.

După aceste trei faze principale urmează sortarea distilatelor învechite, pe calități, cupajarea și diluarea lor pînă la tăria alcoolică de comercializare. Apa folosită la diluție trebuie să aibă duritate cît mai mică, întrucît aceasta influențează calitatea coniacului.

Producerea și desfacerea coniacului la noi în întreprindere au avut o evoluție spectaculoasă, trecînd de la 28 000 litri în anul 1955 la aproape 7 000 000 litri în anul 1970 și va ajunge la cca 7 500 000 litri în anul 1975. Exportul a crescut de la 1 500 000 litri în 1966, la 3 000 000 în 1970 și va ajunge la 4 560 000 litri în 1975. Sortimentele de coniac s-au înmulțit. De la singurul sortiment de coniac 3 stele care se producea în 1955, s-a ajuns în prezent la opt sortimente. În ordinea calității lor, acestea sînt: 3 stele, Tomis, 5 stele, Moldova, Dunărea, Milcov, Tirnave 1932. O dată cu diversificarea sortimentelor s-a îmbunătățit și ambalajul și modul de prezentare, realizîndu-se cutii estetice cu o grafică plăcută și butelii de formate diferite, după sortimente.

Buna calitate a coniacurilor românești este confirmată nu numai de creșterea considerabilă a desfacerii pe piața internă și la export, ci și de faptul că la toate competițiile internaționale sortimentele prezentate de întreprinderea noastră au primit medaliile de aur și de argint.

Ing. PAULA GHINEA
șefa serviciului producție la
Întreprinderea de vinuri și
șampanie București

Vermutul este o băutură aperitivă, obținută din vin alb sau roșu, cu adaos de alcool, sirop de zahăr și extract din plante medicinale și aromate, iar la unele sortimente se adaugă mirodenii. Toate acestea conferă vermutului acea aromă caracteristică, plăcută și fină, precum și gustul amar.

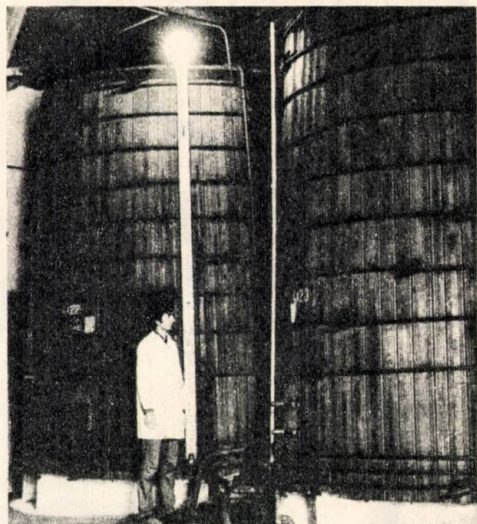
Fabricarea vermutului după o rețetă proprie și cu plante medicinale și aromate de la noi, începe abia în anul 1951. Vermutul românesc este apreciat atât pe piața internă cât și pe cea externă, ajungând ca în anul 1970, exportul să reprezinte un procentaj de 31 la sută din producția totală de vermut. Întreprinderea «Zarea» s-a preocupat sistematic de diversificarea sortimentală a produsului, astfel că de la două sortimente de vermut (roșu și alb) care se produceau în anul 1953 s-a ajuns în prezent să se producă cinci sortimente și anume: vermut alb și roșu obișnuit și trei sorturi de vermuturi specialități: alb specialitate, roșu specialitate și alb extrafin, deosebite între ele prin aromă și gust, prin caracteristicile fizico-chimice, precum și prin modul de prezentare. În anul 1957, vermutul românesc cu arome din plante indigene este prezentat pentru prima oară peste hotare la concursul internațional de vinuri de la Liubliana, unde cele două sortimente, alb și roșu, obțin medalii de argint. În anii următori, la diverse concursuri internaționale, vermutul românesc este din nou premiat cu medalii de aur și argint, într-o competiție de prestigiu alături de vermuturile marilor firme din străinătate. Aceasta constituie încă o confirmare a calității superioare a vermuturilor românești.

La prepararea vermutului se folosesc vinuri nobile, sănătoase și de bună calitate, venite din principalele regiuni viticole ale țării, cum sînt: Dealul Mare, Odobești, Panciu, Dealul Bujorului, Iași, Huși și altele.

Deoarece vinul intră în compoziția vermutului în proporție de circa 80 la sută, aceasta influențează într-o măsură calitatea produsului finit și de aceea trebuie dată o deosebită atenție atât alegerii, cât și condiționării și stabilizării lui. O importanță deosebită în ceea ce privește calita-

O băutură vestită din zare în zare:

VERMUTUL „ZAREA“

tea vermuturilor o are și extractul aromat.

Extractul aromat pentru vermut se obține prin macerarea unor plante medicinale și aromate indigene, sau a unor plante străine după sortul vermutului, și după o tehnologie bine stabilită.

Pentru a se obține un vermut de bună calitate se realizează o păstrare în vase de lemn de minimum 40 de zile și numai după aceea se procedează la îmbuteliere. În timpul păstrării în vasele de lemn, se produce înfrățirea și armonizarea tuturor componentelor, astfel încît după această perioadă produsul apare plăcut și echilibrat, fără a se putea deosebi componentele. Vermuturile se consumă bine răcite, cu adaos de sifon sau apă minerală, lămîie și gheață. Mai pot intra și în compoziția cocteilurilor în amestec cu coniac, gin, whisky, vodcă, bitter și diverse lichioruri.

CONSTANTIN CIOCAN
inginer șef la Întreprinderea
de vinuri și șampanie-București

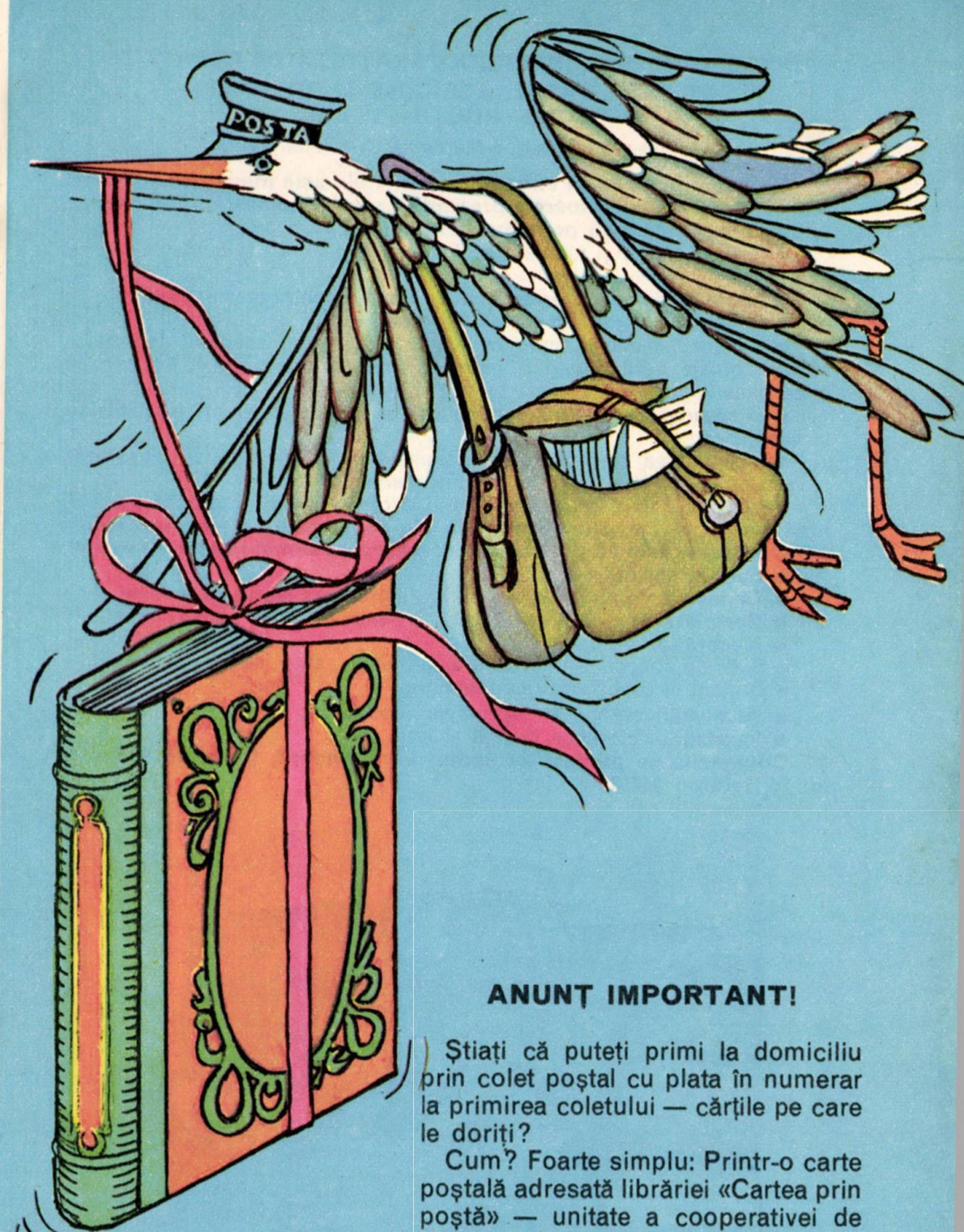
LEGUMELE ȘI FRUCTELE PROASPETE ȘI DESHIDRATATE

prin conținutul bogat în vitamine și săruri minerale
au un efect fortifiant asupra sănătății Dvs!

Întreprinderea județeană pentru producerea și
valorificarea legumelor și fructelor Prahova des-
face prin unitățile sale un sortiment bogat și variat
în orice sezon.

ANUNȚ IMPORTANT!

Știați că puteți primi la domiciliu prin colet poștal cu plata în numerar la primirea coletului — cărțile pe care le doriți?

Cum? Foarte simplu: Printr-o carte poștală adresată librăriei «Cartea prin poștă» — unitate a cooperativei de consum București, str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12, Sector 6.

ÎNTEPRINDEREA INTERCOOPERATISTĂ DE REPARAȚII UTILAJE, MAȘINI AGRICOLE ȘI PRESTĂRI CONSTRUCȚII — CLUJ

cu sediul în str. 6 Martie nr. 25, telefon 14498

Primește comenzi și execută în atelierele sale mecanice și în secțiile specializate, următoarele prestări de servicii pentru unități de stat, unități cooperatiste și persoane particulare:

- Revizii tehnice și reparații accidentale și generale la autocamioane și autoturisme;

- Confecționarea a diferite piese de schimb pentru mașini-unelte;

- Reparații la mașini și utilaje agricole;

- Confecții metalice, între care jgheaburi pentru adăpatul animalelor, burlane, grilaje, porți și garduri, plase de sîrmă cu ochiuri de 40×40 mm, de orice dimensiuni;

- Extragerea din cariere a pietrei, cioplirea, fasonarea și montarea acestora la beneficiari;

- Exploatarea și debitarea materialului lemnos din fondul repartizat;

- Confecționarea de stâlpi din beton armat.

Întreprinderea dispune de serviciu propriu de proiectare, de o puternică secție de construcții-montaje, de cadre calificate și, la cererea beneficiarilor, asigură proiectarea și realizarea următoarelor obiective:

- Sere și solarii;

- Complexe de tip industrial pentru îngrășarea taurilor și mieilor;

- Complexe și ferme pentru vaci de lapte;

- Modernizări de grajduri;

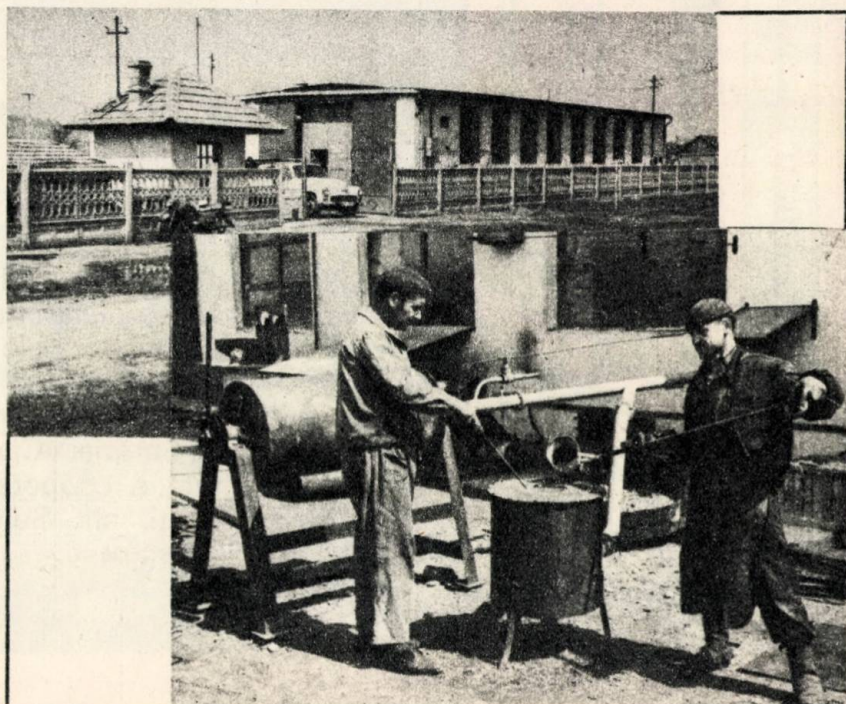
- Sedii de cooperative agricole de producție, școli, cămine culturale;

- Brutării și case pentru cooperatori;

- Alimentări cu apă în sectoarele zootehnice;

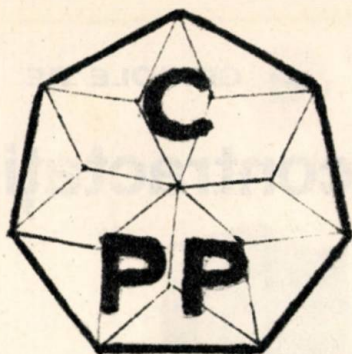
- Instalații electrice de lumină și forță.

Comenzile se primesc la sediul întreprinderii, Cluj, str. 6 Martie nr. 25, telefon 14498.

COMBINATUL

PROGRESUL

PLOIEȘTI

produce și livrează pe bază de comenzi ferme următoarele produse:

A. Produse chimice:

- cremă superioară 75 gr. și 25 gr;
- ceară cizmar;
- dressing antilopă 50 ml;
- extract piele 50 ml;
- unsoare bocanci 100 gr;
- cremă parchet 1/1 și 1/2;
- chit pentru geam: alb și roșu;
- praf EG-GY pentru spălat în mediu mecanic;
- fiole detectoare. «Alcool scop»;
- ulei emulsionabil;

B. Produse din cauciuc:

- ștergător tip fagure I;
- ștergător tip fagure II;
- ștergător tip auto;
- ștergător tip turist A;
- ștergător tip turist B;
- ștergător tip baie;

- talpă crupon cal. I și cal. II;
- inele cauciuc tub oxigen 200, Ø 210, Ø 220; Ø
- diferite tipuri de plasticuri;
- plăci tehnice rezistente la petrol și la apă, diferite dimensiuni cu inserție și fără inserție cu o grosime peste 4 mm. 700 × 700;
- inele cauciuc cărucior diferite dimensiuni tip Mediaș;
- covor ripsat pe suport textil;
- cuplaje groase tractor S80;

C. Produse metalurgice:

- dulapuri metalice;
- găleți negre construcții;
- pubele gunoi;
- sifoane complete;
- jgheaburi și burlane din tablă zincată;
- lăzi nisip metalice diferite capacități.

Produsele Combinatului «Progresul» încorporează materie primă de calitate superioară și satisfac atât cerințele consumului industrial, cât și ale uzului casnic.

C OOPERATIVE **a** GRICOLE DE **p** RODUCȚIE!
cultivați și contractați cu statul

PRODUȚIA
DE:

MAZĂRE

**SĂMÎNȚĂ
DOVLEAC**

ORZOAICĂ

**RICIN
SOIA
FASOLE**

Vi se oferă prețuri stimulative, semințe selecționate și alte avantaje ca: sporuri de preț, plata transportului la bazele de recepție, acordarea de șroturi de ricin detoxicat, livrare de griu, secară, porumb și orz furajer pentru orzoaica contractată pe schimb și altele.

Săteni !

**Recoltați și valorificați orice
cantități de fructe de pădure**

F

- zmeură
- mure
- afine negre
- afine roșii
- măceșe
- cireșe amare
- coarne

**Fructele de pădure se predau la punctele de
achiziție ale inspectoratelor silvice, la prețuri
avantajoase, cu plata pe loc, fără a se percepe
nici un impozit.**

C.E.I.L. - FOCSANI

Bulevardul București nr. 66

tel. 1860, municipiul Focșani

Județul Vrancea

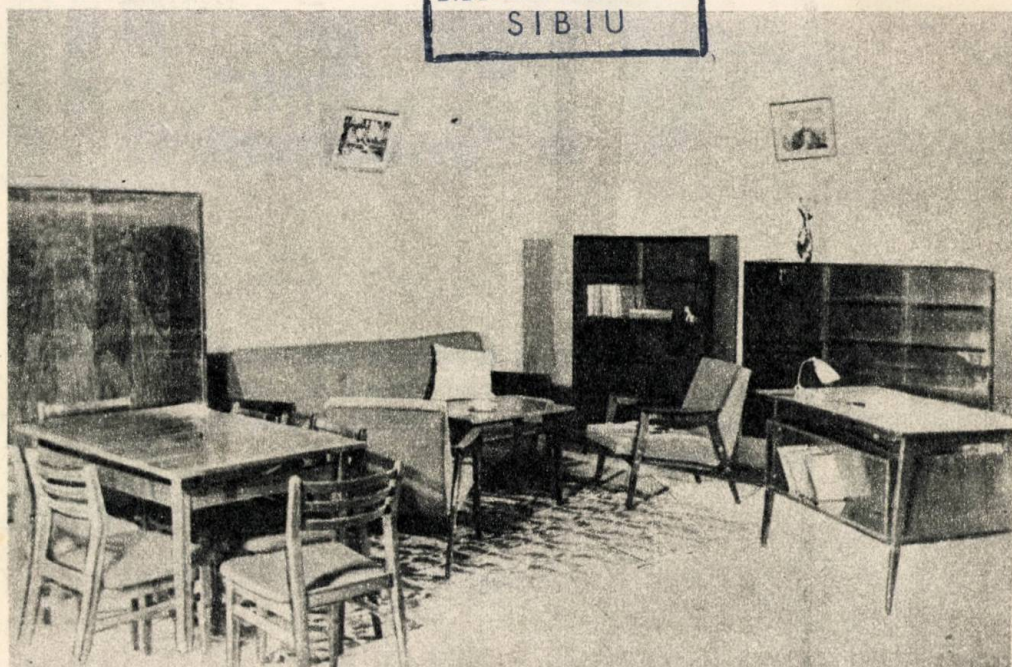
VA PRODUCE SI LIVRA ÎN ANUL 1972,
PE BAZĂ DE COMENZI FERME:

GARNITURA
TIP «623/11», precum și piese separate din garnitură.

— Se execută în construcție demontabilă. Panourile din PAL de 16, 18, 22 mm se furniuiesc la exterior cu furnir de nuc, iar la interior cu furnir de fag. Tapițeria se execută din saltea elasta, iarbă de mare, poliuretan, pînză de sac, drill albită și stofă de mobilă. Se finisează la exterior luciu oglindă cu lacuri poliesterice, iar la interior, cu lacuri nitrocelulozice. Masivele se execută din cherestea de fag. Ambalarea se face în stelaje din cherestea diverse esențe. Unele produse se ambalează complet demontate; altele parțial demontate.

— Prețul cu ridicata = 10 179,70 lei
— Prețul cu amănuntul = 14 988 „

BIBLIOTECA „ASTRA”
SIBIU

UZINA CHIMICĂ

SINTEZA ORADEA

STR. CHIMIEI Nr. 3-7

ÎN ATENȚIA COOPERATIVELOR AGRICOLE
DE PRODUCȚIE ȘI ÎNȚREPRINDERILOR
AGRICOLE DE STAT
UZINA CHIMICĂ „SINTEZA” ORADEA

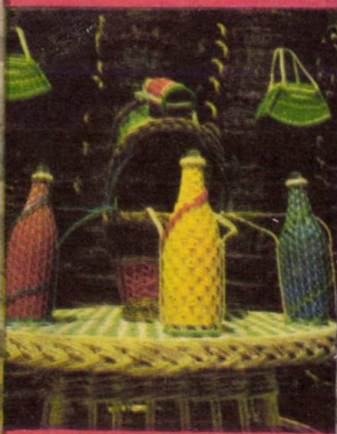
produce și livrează următoarele insecticide fitofarmaceutice de mare eficiență:

- **CARBETOX:** Se aplică în pomicultură, în legumicultură, în culturile de bumbac, de tutun, de sfeclă de zahăr și în silvicultură pentru combaterea insectelor rozătoare și sugătoare, împotriva păduchilor țestoși și a acarienilor fitofagi. Are aplicații în zootehnie în combaterea endo și ectoparaziților vitelor și ai păsărilor de curte.
- **FOSFOTOX R (Roger):** Se utilizează în pomicultură, în cultura cerealelor, în legumicultură, la plante industriale și plante ornamentale, în zootehnie etc., cu indicații speciale pentru combaterea aphidelor, acarienilor, păduchelui verde al mărului și al piericului, păduchelui negru al sfeclei, muștei cireșilor, păduchelui de frunză etc.
- **SINTOX** (Fosfotox E, Ethion): Se recomandă pentru combaterea acarienilor fitofagi, în pomicultură și viticultură, a păduchelui țestos în tratamentele de iarnă. Are eficacitate mare în combaterea păduchelui de San José, păianjenului brun al pomilor, păduchelui cenușiu al verzei etc.
- **CIMEXAN:** Se întrebuințează pentru distrugerea radicală a insectelor parazite din locuințe și localuri publice, în combaterea ploșnițelor, păduchilor, puricilor și muștelor.

Instrucțiuni privind utilizarea acestor produse se pot obține de la UZINA CHIMICĂ «SINTEZA» Oradea, str. Chimiei nr. 3-7.

**ADRESAȚI-VĂ
CU ÎNCREDERE**
unităților
de prestări servicii
ale
cooperației de
consum
care vă oferă,
cu promptitudine
și conștiinciozitate,
serviciile lor!

ALEGEȚI CU PRIORITATE

frumoasele și trainicele
articole de uz casnic
și de artizanat
confectionate din:

papură, paie, nuiele, lemn,
textile, piele, talpă, metal etc.,
în unitățile de producție și de
prestări servicii ale
cooperației de consum.